

Kunstnieuws.

KERKCONCERT „ASAF“.

Gisteravond gaf het Christelijk mannen koor „Asaf“, onder leiding van den heer Hans Thoman, een concert in de Augustijnerkerk. De organisatie liet te wenschen over: eerst om kwart over acht bleek het koor volledig te zijn, zoodat een aanvang kon worden gemaakt. Zonderling was ook dat de koornummers alle in de eerste helft van het programma waren ondergebracht, wat den avond min of meer topzwaar maakte.

Over het algemeen werd er muzikaal en verzorgd gezongen; allerlei fijne trekjes demonstreerden duidelijk dat een muzikaal leider aan het woord was. Wie bij voorbeeld zoo delicaat een crescendo en decrescendo als op Jubilate in „De Vespers“ van Van Beethoven weet te interpreteren, verdedigt zijn capaciteiten als koorleider op nobele wijze. Dit fijne werkje van Beethoven slaagde over het algemeen zéér goed, er was weliswaar nu en dan een ietwat overdreven hang naar detailleeren, maar het bleef binnen de perken van den goeden smaak. Zeer fraai ook werd het „Ecce quomodo Moritur“ van Händel uitgevoerd, het klonk voortdurend warm en breed als een kerkorgel.

„O Heer die daer“ van Lieven Duvozel bleek een interessante, modern getinte toonzetting van het oude bekende lied, ho rizontaal gecomponeerd met als gevolg een zeer transparante stemvoering en daar door kwam het niet immer fraaie timbre der stemmen bloot te liggen. De tenoren konden niet altijd de hoogliggende noten „halen“ en de bassen klonken daartegen te traag. Zeer wel slaagde ook het „Ouder huis“ van Kools een werk wel zeer traditioneel van gedachte, maar met een goed vloeiende volkstümliche melodie. De bariton solo werd zeer fraai gezongen door den heer A. Holster, een der solisten bij dit concert jammer dat het „Beati Mortui“ van Mendelssohn een mislukking werd; het werk moest door het pijnlijk zakken der basstemmen opnieuw ingezet worden en toen klonk het nog onzuiver. Resumé: de heer Thoman leidt zonder twijfel muzikaal, expressief en weet überhaupt wat zijn men schen kunnen beheerschen. Daverende liedertafel enormiteiten werden ons gelukkig gespaard.

Mej. Mary Havelaar, honneur aux dames, bleek in het bezit van een sterke, heldere — soms echter wat koude — mezzo-sopraanstem; een alt heb ik er niet in kunnen herkennen. Zij zong, zuiver van toon en expressie, „O Jezus mijn troost“ van Bach (den grooten) „O Heer, help“, een onbeduidend lied van Arn. Spoel en twee liederen uit de „Kleengedichtjes“ van Gezelle van Rennes: „Komt, o Zonne“, „Mij spreekt de blomme een tale“. Deze fijne broze dingskes, verliezen wel veel van hun waarde wanneer zij in een kerk zoo breeduit gezongen worden, begeleid door een traag orgel.

Dit bezwaar liet ook van zich spreken bij „Als de Ziele lustert“, uitgevoerd door den heer Holster, die zich dus ook op de „Kleengedichtjes“ geworpen had. Voor een mannenstem zijn deze voor so praan geschreven meditaties niet geschikt. Overigens werd dit lied eenvoudig en beschaafd gezongen. De heer Holster heeft een zeer fraai getimbreerde stem en daarbij een merkwaardige zuivere in tuitle voor het goed gebruik van dit kostbare bezit. Zijn artistieke overtuiging kunnen wij in verband met de keuze van zijn liederen moeilijk taxieren. Het is te hopen dat stem en muzikaliteit bij dezen zanger ontwikkeld worden; het materiaal is het alleszins waard.

Als „Dritte im Bunde“ trad op de heer Joh. G. Gerritse, violist alhier. Bij de met veel warmte gespeelde Prélude uit de viool suite van Saint-George bleek de toon wat klein voor deze groote ruimte. Overigens wel degelijk stijlbegrip en speciaal-talent voor het instrument. Dit werd bevestigd bij het interpreteren van de „Air“, van Goldmark; jammer dat de solist gehandicapt werd door het lang niet onberispelijke en semble met den organist. Dit was dezen niet kwalijk te nemen want voor kerkorgel ligt deze klavierpartij al zeer onhandig.

Overigens was de organist, de heer J. Sterk van de Weg een volgzzaam begeleider. Soms klonk het accompagnement wat sterk, maar dat kan natuurlijk ook aan de beperkte dynamiek van het instrument liggen. Een zeer gevoelig en muzikaal musicus toonde de heer Van de Weg zich met een tweetal soli: „Choral“ van J. S. Bach en „Elevation“ van Dilman.

Door de bezoekers gezamenlijk werd nog gezongen Psalm 89:1 en het eerste vers van Gezang 180.

De heer M. Kleyn Sr., voorzitter van „Asaf“, opende het concert met gebedsprak een welkomstwoord uit, waarin hij op aansluiting bij het koor aandrang en besloot dezen muzikalen avond met dank zeggend.

Jubiläum-uitvoering.

Vierde voor eenige dagen „Merwe's & Cappella Koor" zijn 10-jarig jubileum, gis teravond was het de beurt aan „Asaf" om het heuglijke feit te herdenken 12 1/2 jaar te hebben bestaan.

De eerste dirigent had het koor bijna vijf jaar onder zijn leiding. Behalve bekwaam leider, was de heer J. J. Burg ook aller vriend en zijn verdiensten werden beloond door hem als eere-directeur te benoemen. Van 1922-1929 berustte de dirigerestok in handen des heeren A. J. Stiegels die het koor meerdere bekendheid gaf en in Mei van het vorige jaar werd Hans Thoman benoemd, wiens kennis en minzaamheid in een voorwoord van het programma worden geprezen.

Alvorens het concert een aanvang nam, kwam de voorzitter der vereeniging, de heer M. Kleyn, even onze aandacht vragen. Hij heette de aanwezigen hartelijk welkom en las een schrijven voor van den Edelachtbaren Heer Burgemeester, waarin deze gawkwenschen uitte met dit feest en z'n verandering meldde den avond bij te wonen.

Dank bracht spr. aan de zustersvereening „Caecilia", die evenals bij M.A.C.K. door een bloemenmand „acte de présence" gaf, terwijl hij nog een woord van hulde sprak tot den heer A. Tijssen, die vanaf de oprichting lid was, om vervolgens in gebed voor te gaan.

Het koor heeft goed materiaal, behoudens dan onder de tenoren en heeft met succes een viertal liederen ten gehoor gebracht.

Het programma werd geopend met een compositie van onzen stadgenoot, Ed. Erdelmann, „Wees één, o volk van Nederland", dat een vriendelijk begin bleek.

„De Morgen" van H. W. de Wolff — we kennen een interessanter toonzetting van Nieuwenhoven — werd met gloed en begrip gezongen en met Kools' „Deus in nomine tuo", bewees het ensemble, dat het reeds in staat is muziek te vertolken, die technisch vrij hooge eischen stelt.

Tot slot was de keuze gevallen op „Die Almacht" van Schubert, met piano-accompagnement en sopraansolo, dat stevig en frisch werd voorgedragen en 'n waardig besluit van den avond vormde.

Solistische medewerking verleende aller eerst mev. A. Meyers-Schoolenberg, Zij vertolkte knap enkele liederen, die haar goed lagen, zooals „Credo" van C. M. Widor en „Printemps Nouveau" van Paul Vidal.

Na de pauze vergastte zij de aanwezigen, die de zaal ongeveer voor de helft vulden en zich zéér enthousiast toonden, op een tweetal strophen-liedjes, waarvan vooral „Wiegenlied" van Humperdinck véél bijval oogste, Henri Zagwijn bleek zich in muziek duidelijker te kunnen uitdrukken, dan in zijn schrifturen. We doelen op „De Nachtegaal" dat fijn werd gezongen.

Tweetal bloemtullen had de zangeres in ontvangst te nemen, evenals Mieke van Wageninge, die zich met haar klavierbegeleiding heel goed aanpaste.

De dirigent en de accompagnatrice deden zich getweeën hooren in eenige werken voor twee piano's.

Van Mozart gaven ze het bevattelijke „Andante" uit zijn Sonate in D-dur, dat keurig en gaaf werd verklankt.

Arensky was vertegenwoordigd met Romance op. 15 no. 1, dat eveneens zéér in den smaak viel, evenals het viertal Wal-

DE EERSTE UITVOERING VAN „ASAF"

PRACHTIG GESLAAGD

Verblijvend is de meerdere kunstwaardigheid, bijna schreven we: de kunst-ontwikking, in onze kringen.

Wij mediteerden daarover, toen we gisteravond in de groote zaal van Kunstmin een chare van ongeveer zeshonderd personen aandachtig zagen luisteren naar de schoone angkunst, van welke heerlijkheid ons Chr. Mannenkoor „Asaf" bewijs aflegde.

„Asaf" — een koor, bestaande uit doodgewone mannen en jongens uit den allelaagschen stand, maar dat gisteravond loonde, wat het onder kunstzinnige en inspireerende leiding vermag te bieden. De tegenwoordige leiding, welke bij den jeugdigen dirigent, den heer Hans Thoman, berust, belooft voor het koor héél veel.

De samenkomst werd geopend door den voorzitter van „Asaf", den heer M. Kleyn, die voorlas een ingekomen schrijven van den burgemeester dezer gemeente, waarin deze meedeelde tot zijn leedwezen verhinderd te zijn de uitvoering bij te wonen. Dan deelt spr. mee, dat het mannenkoor „Caecilia" bloemen leverde ter verwelkoming. Vervolgens memoreert hij het 12 1/2-jarig lidmaatschap van den heer A. Tijssen, hem daarmee geluk wenschend. Voorts wenschte spr. dat Gods zegen op dezen avond moge rusten, waarna hij voorgaat in gebed.

Het koor zet daarop onmiddellijk frisch in met het: Wees één, o volk van Nederland, van Ed. Erdelmann. Krachtig, opwekkend, gelijk bij dit lied past werd gezongen.

Toen kregen we gelegenheid om de sopraan, mev. Meyers-Schoolenberg en de talenten van de pianiste, mej. Mieke van Wageninge, te hooren.

Mev. Meyers-Schoolenberg kenden we van vroeger. Het komt ons voor, dat deze zangeres er niet op achteruit gaat. Beschikkend over een heldere klankvolle stem, maakt zij, in 't bijzonder in Christelijke kringen, opgang. Als zij zoo doorgaat, zien we haar, die zich niet op den voorgrond dringende vrouw, straks nog eens een eerste en een eere-plaats onder de sopranen innemen. Waarin we ons hartelijk verblijden zullen.

Al aanstonds was ze gisteravond goed; deed ze zich van haar beste zijde kennen in „Non Credo", van C. U. Widor. Haar stem doet het in onze groote zaal heel goed.

Het koor deed zich daarna weer hooren met „De Morgen", van H. W. de Wolff. Onzoz inziens is het hier niet het gelukkigst geweest. Zoo hier en daar constateerden we een zakkig, heel duidelijk zelfs bij de twaalfde regel: D'aarde slaapt en droomt. Wat niet zeggen wil, dat van „De morgen" nu niets deugde. Het bleek bij ieder nummer, dat, zoo gauw als de stemmen zich niet meer behoefden te beheerschen, zij niet in de slechtste conditie verkeerden.

Beter was „Deus in nomine trio", van W. F. Kools, naar Ps. 53, waarmede het tweede gedeelte van den avond werd ingeluid. Prachtige momenten had het koor bij dit lied. Machtig mooi klonk de vijfde strofe: Avérte mata — inimicis meis: et in, veritate tua — disperde illos. (Wend de rampen af op mijne vijanden en in Uw trouw vernietig hen). Zeer schoon, ontroerend bijna, werd het „Amen" gezongen. De ovatie die de zangers gewerd, was verdiend, al had diepe stille gedurende eenige oogenblikken meer geharmoniseerd met dit slot.

Een drietal nummers kregen we daarna voor de solisten: de sopraan en de pianiste. Het meest sloeg ongetwijfeld in „De Nachtegaal", van Guido Gezelle. Hoe keurig, haast onberispelijk, bootsten pianiste en sopraan den nachtegaal na.

De avond werd besloten met „Die Almacht", van Schubert-Liszt, gezongen door het koor, met medewerking van de solisten.

Het koor zong ook hier heel goed. Maar niet minder mev. Meyers-Schoolenberg, wier krachtige stem menigmaal ver boven de toch zeker niet minder krachtige, soms zware, mannenstemmen uitklonk.

Mej. Mieke van Wageninge, die reeds in de begeleiding van de sopraan haar voortreffelijke handigheid aan den vleugel had doen blijken, ontving driemaal gelegenheid om haar capaciteiten extra te doen hooren. De voortreffelijke eigenschappen van het kunstzinnig aanstaand echtpaar Thoman—Van Wageninge, kwamen wel het duidelijkst uit in de met zooveel gevoel en liefde gespeelde Walsen op. 39, van Johs. Brahms.

Geen wonder, dat én bij den aanvang der vergadering én na het zingen van „De Nachtegaal" deze dames-solisten bloemen werden aangeboden.

De vergadering werd besloten met een woord van dank aan alle aanwezigen, in het bijzonder aan de solisten. Het succes wijdt de voorzitter voornamelijk aan den jongen dirigent, den heer Hans Thoman, die blij heeft gegeven te zijn de rechte man op de rechte plaats. (Applaus). Dank brengt spr. ook aan de peys, voor hare medewerking. Bovénal: dank aan God. Spr. besluit met een opwekking om lid van „Asaf" te worden, en gaat voor in dankgebed.

De opwekking om lid te worden van ons Chr. Mannenkoor, ondersteunen wij. Aan bassen is geen dringende behoefte, maar aan goede, beschaafde, tenoren bestaat inderdaad nood, gelijk gisteravond bleek. De tenoren schreeuwden soms of waren op de grens van het schreeuwen. Maar ook wij twifelen niet, of Hans Thoman zal onder Gods zegen van „Asaf" maken een eerste klas Mannenkoor.

Donderdag 18 December 1930.

DERDE BLAD.

Kunstnieuws.

KERKCONCERT „ASAF“.

Gisteravond gaf het Christelijk mannen koor „Asaf“, onder leiding van den heer Hans Thoman, een concert in de Augustijnenkerk. De organisatie liet te wenschen over: eerst om kwart over acht bleek het koor volledig te zijn, zoodat een aanvang kon worden gemaakt. Zonderling was ook dat de koornummers alle in de eerste helft van het programma waren ondergebracht, wat den avond min of meer topzwaar maakte.

Over het algemeen werd er muzikaal en verzorgd gezongen; allerlei fijne trekjes demonstreerden duidelijk dat een muzikaal leider aan het woord was. Wie bij voorbeeld zoo delicaat een crescendo en decrescendo als op Jubilate in „De Vespers“ van Van Beethoven weet te interpreteren, verdedigt zijn capaciteiten als koorleider op nobele wijze. Dit fijne werkje van Beethoven slaagde over het algemeen zeer goed, er was weliswaar nu en dan een ietwat overdreven hang naar detailleeren, maar het bleef binnen de perken van den goeden smaak. Zeer fraai ook werd het „Ecce quomodo Moritur“ van Händel uitgevoerd, het klonk voortdurend warm en breed als een kerkorgel.

„O Heer die daer“ van Lieven Duvosel bleek een interessante, modern getinte toonzetting van het oude bekende lied, hoërizaal gecomponeerd met als gevolg een zeer transparante stemvoering en daar door kwam het niet immer fraaie timbre der stemmen bloot te liggen. De tenoren konden niet altijd de hoögliggende noten „halen“ en de bassen klonken daartegen te traag. Zeer wel slaagde ook het „Ouder huis“ van Kools een werk wel zeer traditioneel van gedachte, maar met een goed vloeiende volkstümliche melodie. De bari tonsolo werd zeer fraai gezongen door den heer A. Holster, een der solisten bij dit concert jammer dat het „Beati Mortui“ van Mendelssohn een mislukking werd; het werk moest door het pijnlijk zakken der basstemmen opnieuw ingezet worden en toen klonk het nog onzuiver. Resumé: de heer Thoman leidt zonder twijfel muzikaal, expressief en weet überhaupt wat zijn menschen kunnen beheerschen. Daverende liedertafel enormiteiten werden ons gelukkig gespaard.

Mel. Mary Havelaar, honneur aux dames, bleek in het bezit van een sterke, heldere — soms echter wat koele — mezzo-sopraanstem; een alt heb ik er niet in kunnen herkennen. Zij zong, zuiver van toon en expressie, „O Jezus mijn troost“ van Bach (den grooten) „O Heer, help“, een onbeduidend lied van Arn. Spoel en twee liederen uit de „Kleingedichtjes“ van Gezelle van Rennes: „Komt, o Zonne“, „Mij spreekt de blomme een tale“. Deze fijne broze dingskes verliezen wel veel van hun waarde wanneer zij in een kerk zoo breeduit gezongen worden, begeleid door een traag orgel.

Dit bezwaar liet ook van zich spreken bij „Als de Ziele luistert“, uitgevoerd door den heer Holster, die zich dus ook op de „Kleingedichtjes“ geworpen had. Voor een mannenstem zijn deze voor so praan geschreven meditaties niet geschikt. Overigens werd dit lied eenvoudig en beschaafd gezongen. De heer Holster heeft een zeer fraai getimbreerde stem en daarbij een merkwaardige zuivere in tuitle voor het goed gebruik van dit kostbare bezit. Zijn artistieke overtuiging kunnen wij in verband met de keuze van zijn liederen moeilijk taxeren. Het is te hopen dat stem en muzikaliteit bij dezen zanger ontwikkeld worden; het materiaal is het alleszins waard.

Als „Dritte im Bunde“ trad op de heer Joh. G. Gerritse, violist alhier. Bij de met veel warmte gespeelde Prélude uit de viool suite van Saint-George bleek de toon wat klein voor deze groote ruimte. Overigens wel degelijk stijlbegrip en speciaal-talent voor het instrument. Dit werd bevestigd bij het interpreteren van de „Air“, van Goldmark; jammer dat de solist gehandicapt werd door het lang niet onberispelijke en semble met den organist. Dit was dezen niet kwalijk te nemen want voor kerkorgel ligt deze klavierpartij al zeer onhandig.

Overigens was de organist, de heer J. Sterk van de Weg een volzaam begeleider. Soms klonk het accompagnement wat sterk, maar dat kan natuurlijk ook aan de beperkte dynamiek van het instrument liggen. Een zeer gevoelig en muzikaal musicus toonde de heer Van de Weg zich met een tweetal soli: „Choral“ van J. S. Bach en „Elevation“ van Dilman.

Door de bezoekers gezamenlijk werd nog gezongen Psalm 89:1 en het eerste vers van Gezang 180.

De heer M. Kleyn Sr., voorzitter van „Asaf“, opende het concert met gebedsprak een welkomstwoord uit, waarin hij op aansluiting bij het koor aandrang en besloot dezen muzikalen avond met dank zegging.

Kunstnieuws.

CHR. ORATORIUMVER. „EXCELSIOR”. „Josua”.

Wilke bovenvermelde Oratoriumvereening, die gisteravond met veel succes voor een stampvolle Kinstminzaal Händel's „Josua” ten gehoor bracht, dit werk opvoeren zooals dat ten tijde van den componist geschiedde, dan had men zeker niet kunnen volstaan met het wat kleine ensemble, geformeerd uit de Rotterdamsche Philharmonie, dat het orchestrale gedeelte vervulde.

In het orkest van Händel toch werden de partijen van hobo's en fagotten altijd zeer sterk bezet en was het koor steeds in verhouding tot die orkestbezetting. Men wendde zelfs twee orkesten aan, het eene: (ripiens of concerto grosso) was bij het koor geplaatst en het andere (concertino) bij de solisten. Bij het eerstbenoemde orkest waren vaak niet minder dan 8 hobo's en 6 fagotten; bij het tweede gebruik te men uitsluitend strijkinstrumenten.

Het spreekt vanzelf, dat het verkrijgen eener dusdanige bezetting der blaasinstrumenten, zijn eigenaardige bezwaren meebracht, zoodat men vaak zijn toevlucht nam tot arrangementen. Eerst in de laatste tientallen van jaren heeft men Händel's Oratoria uitgevoerd volgens de „Neugestaltung” van Chrysander, die ook aanwijzingen gaf omtrent de coloratuur, zooals die in Händel's werken werd gezongen.

Deze coloratuur speelde reeds in de 17e eeuw een groote rol. Men vermoedt, dat de zanger op aanwijzing van H. of met zijn instemming vrijere coloratuur-passages aanbracht, dan die, welke in zijn manuscripten waren geschreven.

In Händel's kunst, het valt niet te ontkennen, schuilt veel wat verouderd is: we schreven daar reeds over onze korte introductie in ons blad van verleden week Donderdag. Wanneer evenwel zijn werken worden voorbereid en voorgedragen, zooals dat door „Excelsior” geschiedde, dan kunnen ze ook heden nog treffen, door schoonheid van vorm en bouw; door hun devotie en schoone harmonieën.

Van verschillende factoren, die meehielpen een harmonisch geheel te scheppen, willen we allereerst het gemengde koor zelve noemen. De sopranen zijn het sterkst in aantal en vormen ook kwalitatief het beste deel. De mannenstemmen evenwel smeeken om een flinke aanvulling; inzonderheid de tenoren zijn niet fraai van timbre en zijn veel te klein in aantal.

Wat zeer duidelijk opviel, was de nauwkeurige studie, die bleek te zijn voorafgegaan. Het werk zat er uitstekend in en de details waren met veel liefde verzorgd.

Het beginkoor deed het al aanstonds zeer goed. Er was expressie en kleur, wat niet gezegd kan worden van de inleiding van het orkest, dat vrij mal werd ingezet. Waren de lage mannenstemmen in koor No. 8 wat onzuiver, „Getürmet stand des bangen Jordans” werd fijn p.p. ingezet en het eerste deel van het werk werd frisch en overtuigend afgesloten.

Dat dirigent Tobé smaak- en effectvol, alsmede logisch weet te kleuren, werd overduidelijk bewezen met het koor „Glorreich ist Gott!”, waarin het koor prachtige momenten had.

Pittig ook de knap-polyphone koorzang, met dat karakteristieke, inslaande motief, waarmee het derde deel aanvangt.

Onder leiding van Hans Thoman, werkte een kinderkoor mede, dat correct, frisch en zuiver zong, een resultaat, dat nog fraaier genoemd mag worden, wanneer we er aan toevoegen, dat de leider vrijwel onge-schoold materiaal tot zijn beschikking had.

Het koor „Seht, er kommt, mit Preis gekrönt, u.s.w.” waarin de kinderstemmen o.m. meewerkten, werd met een „open doekje” voor beide leiders, zangers en zangeressen, groot en klein, beloond.

Daar onze stadgenooten mevr. B. Mak van Waay—Dooremans door ongesteldheid was verhinderd mede te werken, had mevrouw Jo Vincent de partijen van Achsah en den Engel op zich genomen.

Men kent haar geluid, stralend en frisch en voortreffelijk gevormd, zoodat haar aria's evenzooveel vocale genietingen werden. De nummers 20 „Horch' auf der muntern Vögel” en 58 „O, hätt' ich Jubal's Harf”, kregen door een buitengewone, karaktervolle coloratuur een hoog voornaam relief.

Mej. Jo Immink was Othniel. Zij heeft een fraai altgeluid, waarvan het timbre soms meer aan een mezzo-sopraanstem doet denken. Rustig en voornaam beheerscht, doch overtuigend zong zij haar partij. Met de sopraan had zij fijne duetten.

De partij van Caleb was bij den baszanger, Adriaan Rijbroek, mede in uitstekende handen. Voor een bas is zijn stem in de laagte wat licht. Zijn rond geluid is overigens kunstgevoelig en sonoor. Hij zingt zijn cantilènes voor een bas opvallend week en weet te overtuigen door dictie en nuanceering.

Minder gunstig moet ons oordeel luiden over den tenor, Theo de Vries. Zeker verried de zanger scholing en getuigde zijn voordracht van geestelijk begrip, doch hij mist ten eenenmale het materiaal.

Het ensemble uit de Philharmonie steunde, zooveel het in zijn vermogen was, d.w.z. het was paraat, slagvaardig, doch in ff. te klein van klank. Het Othniel-recitatief; „Die Tromba Schallt!” was veel te slap, doch de Caleb-aria: „Seht die Flamme, wie sie rast!” daarentegen vol beteekenis en uitdrukking.

De dirigent, de Rotterdamer H. H. Tobé—we stipten het reeds terloops aan—heeft rustig, doch met veel gevoel voor het ritmisch en vooral dynamisch detail, geleid, zonder evenwel de groote lijn uit het oog te verliezen.

Het was een zeer goede avond, waarop het serieus-werkende „Excelsior” met veel genoegen mag terugzien.

AD INTERIM.

TO
aa
R4
fr
ne
ij
w
w
o
d
ij

BENOEMD.

Met ingang van 1 Februari is uit 23 sollicitanten benoemd tot directeur van het Chr. Gemengd Zangkoor „Langlust” te Pernis, met onderaidselingen kinderkoor, de heer Hans Thoman, alhier.

OVERTREDING WET

Succes.

Het Chr. Mannenkoor „Asaf”, directeur de heer Hans Thoman, behaalde j.l. Zaterdag te Overschie op het groot nationaal zangconcours in de 1ste atd. den 2en prijs met 290 punten.

„Pierre Monteux en zijn vacanteoord”.
n een artikel, dat wij Maandag 11. on-
bovengenoemden titel in het Avondblad pu-
eerden, werd de naam van den dirigent
ns Thoman foutief vermeld als Heinz
omas.

14 april 1939.

10

STADSNIEUWS

ORCHESTVEREENIGING

Hans Thoman voerde op het tweede concert een uitstekend programma uit

De heer Thoman, die het vorig jaar debu-
teerde met de vierde van Brahms, had daar-
mede in de eerste plaats aangetoond, dat hij
de noodige doortastendheid bezit om een op-
gave, die hij zich stelt, te volbrengen en in
de tweede plaats, dat het orkest de noodige
paraatheid heeft om hem in zijn aspiraties
te kunnen volgen. Na die — ik mag wel zeg-
gen — veimetele poging wekt het geen ver-
wondering, dat de gedachten van den dirigent
thans uitgingen naar een werk van anderen
aard, waarbij hij meer aandacht kon besteden
aan de afwerking, dan aan rhythmische en
technische problemen, die Brahms' werk op-
werpen.

Niettemin heeft hij het zich ook thans niet
gemakkelijk gemaakt door op het programma
te plaatsen de beroemde Es-dur symphonie
van Mozart, welke met zijn G-moll en Jupiter-
symphonie tot zijn grootste scheppingen op
symbolisch gebied behooren. Thoman heeft
met deze symphonie uitstekend werk geleverd.
Reeds aanstonds werd de aandacht geboeid
door het mooie puntige spel van de eerste
violen, een vorm van spelen, die zoo dikwijls
voor de vertolking van Mozart's werk ver-
eischt wordt. Het was een genot de ontwik-
keling van het belangrijke hoofdt thema te
kunnen volgen, waarbij meermalen het spel
van de celli frappeerde.

Uitstekend slaagde het andante con-moto,
waarbij de beide slotnoten van het hoofd-
motief enkele malen wellicht nog wat nadruk-
kelijker geaccentueerd hadden kunnen zijn.
Het intermezzo van de blazers klonk iets te
robust; ik had me naar den aard van de sier-
lijke melodie dit gedeelte iets milder uitgebeeld
gedacht.

Ongetwijfeld was de finale het moeilijkste
gedeelte. Het orkest wist aan dit geestige
vivace vaart te geven, zoodat het rappe mo-
tief, waarop Mozart de finale bouwde, uitste-
kend tot zijn recht kwam.

Niet minder succesvol was de uitvoering
van Rossini's met verbluffend gemak geschre-
ven ouverture „l'Italiana in Algeri”. Het
hoofdmotief klonk pittig, terwijl, naar ik hoop,
den toehoorders niet zal zijn ontgaan de
prachtig gespeeld hobo-solo van Stotijn Jr.
Ook de fluitist liet zich niet onbetuigd. Vooral
slaagde de passage, die hij speelde gesteund
door den fagot.

De balletsuite van Händel, waarmede de
avond werd geopend, was een uitnemend be-
gin, waarvan elk onderdeel goed bleek te zijn
verzorgd. Zeer dankbaar ben ik den dirigent
voor de uitvoering van Hindemiths stukken
voor strijkorkest. De wijze, waarop hij deze
drie stukken uitvoerde, droeg er zeer toe bij
om den hoorders begrip te geven van Hinde-
miths werkwijze. Voor deze vertolking heb ik
niets dan lof. Door de overtuigende wijze,
waarop hij de meer lyrische passages los
maakte uit den stroom van muziek, gaf hij
een juist beeld van het feit, dat Hindemith
ook zeer mooie en treffende melodieën kan
schrijven.

De soliste, Betty van den Bosch, kon mij
niet in alle opzichten voldoen. In het begin
van Mozarts verrukkelijk motet „Ex sultate
Jubilate” was zij allerminst gelukkig. De strofe
„prallant aethera cum me” ging vrijwel ge-
heel verloren. In de laagte was haar stem niet
bijzonder klankvol, doch in de hooge registers
daarentegen wist zij een fraaien klank te ont-
wikkelen. Belangrijk beter klonk het gedeelte
„tu virginum corona”. Het beroemde „Alleluja”
slaagde goed, hoewel zij ook daarin niet kon
bereiken, dat dit fameuze slot de betekenis
kreeg van een apothose, zoodat die gedacht is.

De liederen, die zij na de pauze zong, lagen
haar beter. Aangrijpend mooi zong zij Wagners
„Träume”. Ook Mahlers ländlerachtige „Hans
und Grethe” was prachtig van voordracht,
terwijl zij vooral zeer mooie momenten had
in Mahlers lichtelijk weemoedige „Ablösung im
Sommer”.

De begeleiding werd verzorgd door mevrouw
Thoman, die haar taak op uitnemende wijze
heeft verricht.

A. I.

A
J
O

EEN UITSTEKEND DEBUUT

Hans Thoman voor het eerst voor de orkestvereniging

De Dordtsche Orchest Vereeniging die dit jaar haar 55-jarig bestaan viert, gaf gisteren in Kunstmin haar eerste uitvoering.

Het bestuur, dat onzen stadgenoot Hans Thoman, leerling van Pierre Monteux, tot dirigent benoemd heeft, legde daarmee een zware taak op jonge schouders, want we hebben het ons gisteren nog eens gerealiseerd, dat het alleen na zeer ernstige voorbereiding en hard werken mogelijk is zoo'n concert te doen slagen.

Voor het orkest wordt n.l. steeds in onvolledige bezetting gerepeteerd en na slechts één generale repetitie, waarin leden van het Residentie-orchest medewerking verleenen, moet het ensemble sluiten.

Bovendien lagen de moeilijkheden in het drietal orkestwerken, dat werd uitgevoerd, als het ware opgehoopt en de oplossing van de technische problemen reikte voor de doorsnee-orchestleden tot het uiterste van hun kunnen.

Het doet ons buitengewoon genoeg te kunnen vaststellen, dat Hans Thoman zijn orkest als goed kapitein door de branding heeft geloodst, niet alleen voor hem, maar ook voor Erdelmann, die nu als altist zijn medewerking verleende, en er dus getuige van was, dat zijn jarenlange arbeid op de juiste wijze wordt voortgezet.

Thomas bleek te beschikken over de capaciteiten. Hij kent zijn partituur grondig, geeft steilen. Hij kent zijn partituur grondig, geeft de inzetten duidelijk aan (hoe verrassend gelijk klonken de pizzicati!), hij weef een climax voor te bereiden en beschikt over de intelligentie een werk als de Vierde Symphonie van Brahms thematisch te analyseeren.

Dat een tekort aan routine af en toe aan den dag kwam, kan men hem moeilijk euvel duiden. Het sterkst sprak dat in „Redemption” van Franck. Door de eigenaardige instrumentatie staat de val hier wijd open.

De strijkers, onderverdeeld in verschillende groepen, en dus ook verzwakt kwamen in hun figuraties niet boven het koper uit, doordat de „posaune” het forto te absoluut opvatte.

Zonder ons een oogenblik te bedenken noemen we Beethoven's Overture „Coriolanus” het best geslaagd. De sprankelende passages voor alt en cello's klonken uitstekend en het gelukte Thoman een geweldige spanning te bereiken.

De symphonie van Brahms stelde aan den dirigent zeer hooge eischen.

De melodieën, die loor dit werk zijn heen gevlochten, worden verdeeld over de verschillende instrumenten, die elk een fragment voordragen.

Alleen bij zeer nauwkeurig samenspel en juist afwegen van dynamische verhoudingen blijft de lijn, die door het geheel loopt, bewaard. Zoo beschouwd, voldeed het Andante moderato het meest. We noterden prachtig klinkende motieven van de eerste violen, Stotijn's excellente als altijd met zijn solo „trekjes”, terwijl Thoman de cello's eveneens de kans gaf een zangrijke cantilene te ontwikkelen.

Het vroolijke van het „Allegro giocoso” waarin de paukenist zijn pauken feestelijk liet daveren, werd er niet minder door, al tippelden de strijkers hier en daar over een nootje heen.

Cor de Groot, een pianist, die den laatsten tijd sterk op den voorgrond treedt, verleende zijn medewerking en speelde het klavierconcert van Chopin op. 21, een werk waarin de solist volop gelegenheid kreeg zijn geweldige techniek te demonstreeren.

Hij is een pianist van buitengewone kwaliteit. Zijn feillooze techniek gepaard aan een fijn touché en een weloverdachte voordracht geven aan zijn spel een groote bekoring.

Toch hadden wij hem, zonder iets af te doen aan zijn fenomenale vertolking, liever in een ander concert gehoord, wellicht ook omdat het orkest in zijn begeleiding naar zeer matig was. De ruw gespeelde internezzis vormden een scherp contrast met het raffijne pianovoorspel en in het langzame deel slaagden de violisten, die con sordino speelden, er niet in een klanvol pianissimo te spelen.

De dirigent volgde den solist op den voet, maar het orkest reageerde te langzaam.

Het publiek, dat zeer enthousast was, bracht den solist en aan het eind van het concert

Amsterdamsche Courant

r heden-
genis af-
rijfwerk
n brons

Dordrechtsche Orchestvereniging
Eerste concert onder leiding van

Maandag
2 oktober 1933

D.F.C.'s GOUDEN FEEST.

GROOTSCHE SPORTOFTOCHT.

DE ROOD-WITTEN MOGEN ZICH IN DE ALGEMEENE SYMPATHIE VERHEUGEN.

et is weer voorbij! De talrijke commissie en zij, die op andere wijzen betrokken geweest bij de regeling van de jubileumten, zij allen hebben Zaterdag en Zondag slotscènes kunnen zien van hun maandenlange voorbereidingen en we zijn ervan overtuigd, dat ze tevreden zullen zijn.

et samenkomen der réunisten, de tentoonstelling, de sportoptocht, de receptie, de revue, wedstrijden, kortom alle onderdelen zijn een gezellige sfeer afgewerkt, de details er vindt u hieronder.

de dagen, waarop Dordt met D.F.C. het 50-jarig bestaan van laatstgenoemde heeft herthet zijn voorbij, doch zullen in aangename innering blijven voortleven van hen, die ze maakten en met gulden letters in de gedenken van de oude club worden opgeteekend.

it den optocht en de receptie heeft D.F.C. conclusie kunnen trekken, dat zij de sympathie van vrijwel alle stadgenooten en zeer vele verenigingen en particulieren den lande.

er gelegenheid van het halve eeuwfeest den vele stadgenooten Zaterdag de vlag vaststoken. Er was er zelfs één, die aan de zier een sprag had gemaakt van een touw met raan vastgebonden een... voetbal.

olgen we de feestelijkheden in chronologische volgorde, dan was Zaterdagmiddag eerst:

de ontvangst ten Stadhuis.

in halfdrie wendten het D.F.C.-bestuur en de leden op het Stadhuis door het gemeentehuis ontvangen. Wegens ziekte was mr. K. Poll niet aanwezig, wel de loco-secretaris, heer Kunnen, terwijl de heer J. Sanders de plichten bij den sportoptocht moest waarmaken.

burgemeester P. L. de Gaay Fortuijn richtte het woord tot bestuur, ereleden, leden en leden van D.F.C. en achtte het genoege op dit moment namens het gemeentebestuur een gelukwensch aan het adres van D.F.C. te kunnen uitspreken. „Alleen het 50-jarig bestaan van D.F.C. bestaat, aldus spr. zoogeen aanleiding zijn tot een officieele ontvingst, wel echter de populariteit, waarin D.F.C. zich mag verheugen en de groote betekenis van deze vereniging als promotor van voetbalsport in Dordt. Wat die populariteit betreft heeft spr. meermalen gehoord, dat het raadzaam is minder welwillende kritiek te oefnen op D.F.C.-spelers en als men in het de namen noemt van Lotsy, Barend, Quas, Dolf, Evert, Flip, Effie enz., dan weet even wat dat beteekent! In alle kringen burgerij heeft men D.F.C. in waarde gehouden, zij is in Dordt de baanbreker van de voetbalsport geweest, langzamerhand is men er in gekomen, dat het clubleven toch een groote betekenis had en in dit opzicht wordt D.F.C. gewaardeerd.

spr. denkt voorts aan hen, die niet zozeer het veld hun vereniging ten dienste staan, verschillende functionarissen dus. Ook zij hebben zich verdienstelijk gemaakt en namen die van „Sim“, v. d. Kloet en Tonny Staal van in Dordt altijd voortleven. Hoogtepunt in D.F.C.'s bestaan zijn, volgens spr. geweest de promotie naar de 1e klasse, in 1904 en Olympische Spelen te Stockholm in 1912, waar D.F.C.-ers D. Lotsy, N. Bouvy en P. Bouman kwamen. Wat D.F.C. gedaan heeft voor de gemeentelijke opvoeding wordt door het gemeentebestuur ten zeerste gewaardeerd. Aan lot van zijn rede wenschte spr. de oudere en geluk met 't feit, dat ze hier nog eens bij konden zijn om herinneringen op te haalen; op de jongeren rust de plicht de goede gewoonten te behouden, dan zal D.F.C. steeds een populaire club van Dordrecht blijven. t drie cheers op de jubilaris werd besloten.

namens D.F.C. achtte mr. F. G. Rens het een groot voorrecht in de Raadzaal te worden ontvangen. „Het geldt hier een vereniging, als spr., die door u wordt ontvangen om het en ze in den loop der jaren voor Dordrecht te gepresteerd. Zij is ontstaan uit een beetje van vier jongelui, die toen nauwelijks de onderschoenen ontwassen waren en het doet daarom zooveel genoegen, dat hier nog oprichters aanwezig zijn, die lief en leed open meegemaakt en thans mee kunnen genieten van het 50-jarig bestaan onzer vereeniging.

D.F.C. is niet meer een club van jongelui, maar een vereniging van lieden, die allen hun gang kunnen krijgen als ze fatsoenlijk zijn, zich behoorlijk gedragen en liefde voor de sport hebben. Daar alle rangen en standen in de vereniging vertegenwoordigd zijn, moet contact met de burgerij blijven bestaan.”

Daarboven kwamen nog een vijftigtal telegrammen van verenigingen, scheidsrechters en anderen, die met de D.F.C. sympathiseeren, binnen.

Het moet voor het D.F.C.-bestuur een prettige gewaarwording zijn geweest, dat de echte, sportieve vriendschap op zoo onduidelijke wijze werd getoond.

Mr. F. G. Rens had dan ook voor alle sprekers vriendelijke, vlotte en geestige dankwoorden.

De eersten, die naar voren traden waren de heeren dr. D. J. van Prooye, K. J. J. Lotsy en A. Staal, waarvan eerstgenoemde namens den K.N.V.B. de gelukwenschen overbracht.

Spr. zeide niet alleen in zijn eigen sportloopbaan, maar ook als bestuurslid van den K.N.V.B. steeds de aangenamste herinneringen aan D.F.C. te hebben gehad. Evenals het voor de D.F.C. thans een bijzondere dag is, aldus vervolgde dr. v. Prooye, is het dat ook voor den Bond. Spr. hoopte, dat het D.F.C. verder goed zou gaan en dat ze nog vele jaren zou bestaan. Deze wenschen liet dr. v. Prooye vergezeld gaan van den wimpel, welke de K.N.V.B. voor 50-jarig verenigingen beschikbaar stelt.

In zijn dankwoord bracht mr. Rens speciale hulde aan den heer Staal, dien hij als trait-d'union beschouwde tusschen D.F.C. en den K.N.V.B.

Daarna kwamen D.F.C.'s ereleden, de heeren N. A. de Jyncheere, gebr. Veth, S. v. d. Kloet, prof. Backer, K. Lebré, A. v. Hoogstraten, Gebr. Bouvy, A. Bisschop, A. Staal en A. Mak v. Waay, namens wie eerstgenoemde om der warme beoordingen een klok aanbode.

Namens de Zilveren Voetbalcommissie voor de heer C. W. van Hasselt (Rotterdam) het woord en lood als blijvende herinnering een teekening (tegezicht van Nijland) aan.

Nadat de heer W. A. Deenen namens het Sportpark Reeuwge de gevoels had vertolkt, trad de heer K. J. J. Lotsy naar voren om in een kernachtige speech te getuigen, dat het organiserend comité met den optocht had willen tonen, hoezeer sportlievend Dordt met de D.F.C. meeleeft.

Daarop antwoordde de D.F.C.-praeses, dat allen een onvergetelijk uur tijdens den optocht hadden gehad; die leeft ons deze maal wel bij zonder aangegepen.

Woordvoerder voor den D.V.B. was de heer P. v. d. Hoek, die o.m. hoopte, dat onder de jeugdige spelers de vare D.F.C.-geest zou worden gekweekt, opdat de roodwitten een nog betere halve eeuw tegenover zouden gaan.

Spr. bood een ontwerp van een vlag aan. Achtereenvolgens kwamen nu de heeren: v. Zandvliet, Feijenoor, Rotterdam; dr. Spoel der, H.F.C., Haarlem; J. Kemp, O.D.S., Dordt; A. J. Heuff, commissaris van politie; mr. v. d. Wilde, H.B.S., 's Gravenhage, tevens voor de Nederl. Corinthians; v. B. Assum, Merve boys, Dordt; B. de Korver, Sparta, Rotterdam; Nordlehne, H.D.V.S., Schiedam; J. W. Beun der, D.Z.C., Dordt; Koolhaas, Ajax, Amsterdam; O. H. B. Knip, Xerxes, Rotterdam; J. Romhout, Zwemclub Merve, Dordt; M. v. Beek, D.M.C., Dordt; Kruijver, Z.F.C., Zandam; Schenk, R.C.H., Haarlem; J. Krommeich, Scheidsr. vereen. Dordt; Hijbeek, namens di verse zangverenigingen; mr. P. J. Sigmond, Dordtsche Lawn Tennisclub; Hartman Dordt, Fanfare Korps; Kalis, H.V.V., 's Gravenhage; Peters, Go Ahead, Deventer; Schouten, afdivan den Bond van Koffiehuishouders; Bel laard, Turnver. O.K.K., Dordt; P. v. d. Hoek, v.v. E.B.O.H., Dordt; H. C. Gazendam, Dordt, Politie Sportver.; H. C. Ruisc, Supporters vereen. D.F.C.; Prins, V.O.C., Rotterdam; v. d. Vlies, v.v. Slidrecht; v. Welsehes, Dordt, Bond van Muziekver.; v. Tilburg, Unitas, Go rinchem; C. Radder, D.K.C., Regenboog; A. Stam, D.K.C., Deetos; G. de Mey, Dordt, Korfbal Bond; Kapteyn, scheidsrechter, Rotterdam; Bellaard, Dordtsche Rennersclub „De Mol“; Barendrecht, Gymnastiekvereen. „Sparta“, Dordt; Joh. de Sterke, Gymnastiekvereen. K.D.O., Dordt; A. van Heck, Zuid-Holl. Athletiek Bond; Ellerman, v.v. O.T.O.

Het was een schier eindeloze rij. Ondanks het feit, dat allen zich in hun sympathiebetuigingen zooveel mogelijk bekortten, was het niettemin bij halfzeven, toen mr. Rens op de hem eigen hartelijke wijze en met fantasie tische gevoetheid den laatsten spreker bedankte.

's Avonds werd het feest voortgezet in Kunstmin, waar

de Gouden Feest Revue werd opgevoerd.

Een prachtige aanblik leverde de stampvolle zaal op. Een schat van bloemen en palmen prijkte voor het podium, geschenken van tien tellen diverse sportverenigingen en vereenigers van D.F.C. Bloemen ook in de bestuurs loges en langs de balkons. En de meer dan 1300 bezoekers, voor het meereendeel in officieel avondtoilet, waren allen getooid met een feest bouquetje.

Dat er wat bijzonders te doen was in Kunstmin, bleek ook uit de vele auto's en taxi's, die maar af en aan reden. Allen brachten zichtbaar de gewenschte feeststemming mee, die al dadelijk bleek uit het spontaan staande aanheffen van het D.F.C.-clublied, begeleid door het kunstzinnig ensemble der 30 musici, mee rendeels leden van de Dordtsche Orkestvereniging, onder leiding van Hans Thoman, die zich als dirigent en componist den ganschen avond van zeer gunstige zijde heeft doen kennen.

De eerste acten van de revue 1923 'Ary Scheffer een werkzaam aandeel nemen, thans had hij zich de medewerking verzekerd van Jan en Cornelis de Witt aan de Vischbrug, een tafereel,

De eerste acten van de revue 1923 'Ary Scheffer een werkzaam aandeel nemen, thans had hij zich de medewerking verzekerd van Jan en Cornelis de Witt aan de Vischbrug, een tafereel,

De eerste acten van de revue 1923 'Ary Scheffer een werkzaam aandeel nemen, thans had hij zich de medewerking verzekerd van Jan en Cornelis de Witt aan de Vischbrug, een tafereel,

De eerste acten van de revue 1923 'Ary Scheffer een werkzaam aandeel nemen, thans had hij zich de medewerking verzekerd van Jan en Cornelis de Witt aan de Vischbrug, een tafereel,

De eerste acten van de revue 1923 'Ary Scheffer een werkzaam aandeel nemen, thans had hij zich de medewerking verzekerd van Jan en Cornelis de Witt aan de Vischbrug, een tafereel,

De eerste acten van de revue 1923 'Ary Scheffer een werkzaam aandeel nemen, thans had hij zich de medewerking verzekerd van Jan en Cornelis de Witt aan de Vischbrug, een tafereel,

De eerste acten van de revue 1923 'Ary Scheffer een werkzaam aandeel nemen, thans had hij zich de medewerking verzekerd van Jan en Cornelis de Witt aan de Vischbrug, een tafereel,

De eerste acten van de revue 1923 'Ary Scheffer een werkzaam aandeel nemen, thans had hij zich de medewerking verzekerd van Jan en Cornelis de Witt aan de Vischbrug, een tafereel,

De eerste acten van de revue 1923 'Ary Scheffer een werkzaam aandeel nemen, thans had hij zich de medewerking verzekerd van Jan en Cornelis de Witt aan de Vischbrug, een tafereel,

De eerste acten van de revue 1923 'Ary Scheffer een werkzaam aandeel nemen, thans had hij zich de medewerking verzekerd van Jan en Cornelis de Witt aan de Vischbrug, een tafereel,

Daarboven kwamen nog een vijftigtal telegrammen van verenigingen, scheidsrechters en anderen, die met de D.F.C. sympathiseeren, binnen.

Het moet voor het D.F.C.-bestuur een prettige gewaarwording zijn geweest, dat de echte, sportieve vriendschap op zoo onduidelijke wijze werd getoond.

Mr. F. G. Rens had dan ook voor alle sprekers vriendelijke, vlotte en geestige dankwoorden.

De eersten, die naar voren traden waren de heeren dr. D. J. van Prooye, K. J. J. Lotsy en A. Staal, waarvan eerstgenoemde namens den K.N.V.B. de gelukwenschen overbracht.

Spr. zeide niet alleen in zijn eigen sportloopbaan, maar ook als bestuurslid van den K.N.V.B. steeds de aangenamste herinneringen aan D.F.C. te hebben gehad. Evenals het voor de D.F.C. thans een bijzondere dag is, aldus vervolgde dr. v. Prooye, is het dat ook voor den Bond. Spr. hoopte, dat het D.F.C. verder goed zou gaan en dat ze nog vele jaren zou bestaan. Deze wenschen liet dr. v. Prooye vergezeld gaan van den wimpel, welke de K.N.V.B. voor 50-jarig verenigingen beschikbaar stelt.

In zijn dankwoord bracht mr. Rens speciale hulde aan den heer Staal, dien hij als trait-d'union beschouwde tusschen D.F.C. en den K.N.V.B.

Daarna kwamen D.F.C.'s ereleden, de heeren N. A. de Jyncheere, gebr. Veth, S. v. d. Kloet, prof. Backer, K. Lebré, A. v. Hoogstraten, Gebr. Bouvy, A. Bisschop, A. Staal en A. Mak v. Waay, namens wie eerstgenoemde om der warme beoordingen een klok aanbode.

Namens de Zilveren Voetbalcommissie voor de heer C. W. van Hasselt (Rotterdam) het woord en lood als blijvende herinnering een teekening (tegezicht van Nijland) aan.

Nadat de heer W. A. Deenen namens het Sportpark Reeuwge de gevoels had vertolkt, trad de heer K. J. J. Lotsy naar voren om in een kernachtige speech te getuigen, dat het organiserend comité met den optocht had willen tonen, hoezeer sportlievend Dordt met de D.F.C. meeleeft.

Daarop antwoordde de D.F.C.-praeses, dat allen een onvergetelijk uur tijdens den optocht hadden gehad; die leeft ons deze maal wel bij zonder aangegepen.

Woordvoerder voor den D.V.B. was de heer P. v. d. Hoek, die o.m. hoopte, dat onder de jeugdige spelers de vare D.F.C.-geest zou worden gekweekt, opdat de roodwitten een nog betere halve eeuw tegenover zouden gaan.

Spr. bood een ontwerp van een vlag aan. Achtereenvolgens kwamen nu de heeren: v. Zandvliet, Feijenoor, Rotterdam; dr. Spoel der, H.F.C., Haarlem; J. Kemp, O.D.S., Dordt; A. J. Heuff, commissaris van politie; mr. v. d. Wilde, H.B.S., 's Gravenhage, tevens voor de Nederl. Corinthians; v. B. Assum, Merve boys, Dordt; B. de Korver, Sparta, Rotterdam; Nordlehne, H.D.V.S., Schiedam; J. W. Beun der, D.Z.C., Dordt; Koolhaas, Ajax, Amsterdam; O. H. B. Knip, Xerxes, Rotterdam; J. Romhout, Zwemclub Merve, Dordt; M. v. Beek, D.M.C., Dordt; Kruijver, Z.F.C., Zandam; Schenk, R.C.H., Haarlem; J. Krommeich, Scheidsr. vereen. Dordt; Hijbeek, namens di verse zangverenigingen; mr. P. J. Sigmond, Dordtsche Lawn Tennisclub; Hartman Dordt, Fanfare Korps; Kalis, H.V.V., 's Gravenhage; Peters, Go Ahead, Deventer; Schouten, afdivan den Bond van Koffiehuishouders; Bel laard, Turnver. O.K.K., Dordt; P. v. d. Hoek, v.v. E.B.O.H., Dordt; H. C. Gazendam, Dordt, Politie Sportver.; H. C. Ruisc, Supporters vereen. D.F.C.; Prins, V.O.C., Rotterdam; v. d. Vlies, v.v. Slidrecht; v. Welsehes, Dordt, Bond van Muziekver.; v. Tilburg, Unitas, Go rinchem; C. Radder, D.K.C., Regenboog; A. Stam, D.K.C., Deetos; G. de Mey, Dordt, Korfbal Bond; Kapteyn, scheidsrechter, Rotterdam; Bellaard, Dordtsche Rennersclub „De Mol“; Barendrecht, Gymnastiekvereen. „Sparta“, Dordt; Joh. de Sterke, Gymnastiekvereen. K.D.O., Dordt; A. van Heck, Zuid-Holl. Athletiek Bond; Ellerman, v.v. O.T.O.

Het was een schier eindeloze rij. Ondanks het feit, dat allen zich in hun sympathiebetuigingen zooveel mogelijk bekortten, was het niettemin bij halfzeven, toen mr. Rens op de hem eigen hartelijke wijze en met fantasie tische gevoetheid den laatsten spreker bedankte.

's Avonds werd het feest voortgezet in Kunstmin, waar

de Gouden Feest Revue werd opgevoerd.

Een prachtige aanblik leverde de stampvolle zaal op. Een schat van bloemen en palmen prijkte voor het podium, geschenken van tien tellen diverse sportverenigingen en vereenigers van D.F.C. Bloemen ook in de bestuurs loges en langs de balkons. En de meer dan 1300 bezoekers, voor het meereendeel in officieel avondtoilet, waren allen getooid met een feest bouquetje.

Dat er wat bijzonders te doen was in Kunstmin, bleek ook uit de vele auto's en taxi's, die maar af en aan reden. Allen brachten zichtbaar de gewenschte feeststemming mee, die al dadelijk bleek uit het spontaan staande aanheffen van het D.F.C.-clublied, begeleid door het kunstzinnig ensemble der 30 musici, mee rendeels leden van de Dordtsche Orkestvereniging, onder leiding van Hans Thoman, die zich als dirigent en componist den ganschen avond van zeer gunstige zijde heeft doen kennen.

De eerste acten van de revue 1923 'Ary Scheffer een werkzaam aandeel nemen, thans had hij zich de medewerking verzekerd van Jan en Cornelis de Witt aan de Vischbrug, een tafereel,

De eerste acten van de revue 1923 'Ary Scheffer een werkzaam aandeel nemen, thans had hij zich de medewerking verzekerd van Jan en Cornelis de Witt aan de Vischbrug, een tafereel,

De eerste acten van de revue 1923 'Ary Scheffer een werkzaam aandeel nemen, thans had hij zich de medewerking verzekerd van Jan en Cornelis de Witt aan de Vischbrug, een tafereel,

De eerste acten van de revue 1923 'Ary Scheffer een werkzaam aandeel nemen, thans had hij zich de medewerking verzekerd van Jan en Cornelis de Witt aan de Vischbrug, een tafereel,

De eerste acten van de revue 1923 'Ary Scheffer een werkzaam aandeel nemen, thans had hij zich de medewerking verzekerd van Jan en Cornelis de Witt aan de Vischbrug, een tafereel,

De eerste acten van de revue 1923 'Ary Scheffer een werkzaam aandeel nemen, thans had hij zich de medewerking verzekerd van Jan en Cornelis de Witt aan de Vischbrug, een tafereel,

De eerste acten van de revue 1923 'Ary Scheffer een werkzaam aandeel nemen, thans had hij zich de medewerking verzekerd van Jan en Cornelis de Witt aan de Vischbrug, een tafereel,

De eerste acten van de revue 1923 'Ary Scheffer een werkzaam aandeel nemen, thans had hij zich de medewerking verzekerd van Jan en Cornelis de Witt aan de Vischbrug, een tafereel,

De eerste acten van de revue 1923 'Ary Scheffer een werkzaam aandeel nemen, thans had hij zich de medewerking verzekerd van Jan en Cornelis de Witt aan de Vischbrug, een tafereel,

De eerste acten van de revue 1923 'Ary Scheffer een werkzaam aandeel nemen, thans had hij zich de medewerking verzekerd van Jan en Cornelis de Witt aan de Vischbrug, een tafereel,

inleiding.

Koran, de heer J. van Randwijk, de auteur van de Revue, met applaus begroet, welkekomde burgemeester, autoriteiten, réunisten, leden van D.F.C. en verder de groote schare aanwezigen. Is verwachtingen van het wel slagen der feestta aldus spr., zijn tot heden in vervulling gegaan. De gouden feestcommissie heeft een sfeer weten te scheppen, waarin een geslaagde feestviering mogelijk is.

Den vorigen zondag hebben alle elftallen van D.F.C. in hun wedstrijden gezegevierd. Voor deze prestatie breng ik den spelers hulde. Dat gaf reeds de gewenschte glans en kleur aan 't feest. Wij hebben ons de omvangrijke moeijlichkeiten, verbonden aan de voorbereiding van dezen feestavond, niet ontveinsd. Maar alles is uitermate meegefallen.

Met allerlei lager der bevolking kwamen wij in contact en oeral ondervonden we de meest sympathieke medewerking, zoodat „ons werk te spelen“ werd gemaakt.

Wat getuigt van de groote populariteit, die D.F.C. heeft verworven en waarvan ik hoop, dat ze onverminderd zal voortduren. Moge ook deze revue slagen, die heel veel eischen aan de medewerker stelde, maar waaraan ieder zich ten volle gaf. U, mijnheer de voorzitter, bied ik thans deze revue aan; ik draag ze aan u en D.F.C. in volle vriendschap op. (Applaus).

Mr. Rens, voorz. van D.F.C., dankte spr. voor die opdracht, die hij gaarne aanvaardde, en huldigde Koran voor het vele gewichtige werk door hem in belang van D.F.C. verricht. De revue behort ontegenzeggelijk tot de hoogtepunten van dit feest, evenals het défilé van de Dordtsche sportverenigingen dat hem een onvergetelijk uur heeft bereid.

De heer Herrebrügge, in wit-Indische kleederdracht, achtte zich gelukkig en dankbaar in de gelegenheid te zijn dit feest mee te maken nu hij zoo pas uit Indië was teruggekeerd. Reeds 36 jaar was hij eeredid en met ongeschokte liefde voor D.F.C. gewaagde hij van de prettige uren met de oudere vrienden en de gezellige jaren in D.F.C. Hij bracht als uiting van dankbaarheid de hulde over van alle D.F.C.-ers, die in de tropen vertoeven.

In gedachten zijn er bij dit feest. Het oudlid J. Monté heeft die oud-D.F.C.-ers bij elkaar getrommeld om hun geliefde club een blijvend aandenken te schenken.

Daarna overhandigde spr. den voorz. een groot koperen bord, op Java gemaakt, kunstig gesiccleerd, waarop vijf figuren prijken met symbolische betekenis der vijf beste menselijke hoedanigheden en met gegraverden datum.

Zorgt allen, zei spr., eendrachtig D.F.C. de plaats te doen innemen, die zij tot heden met ere bezette. Ik hoop, dat het geschenk nog vele jaren in het clublokaal moge prijken. (applaus).

De heer Rens verklaarde, dat er bij dit geschenk veel in hem omging, gedachtig aan vele le beste D.F.C.-ers, die Indië opeischte, wier clublied nog onverflauid bleek. Breng, besloot spr., de bodschap over dat we dit geschenk van groote genegenheid gaarne dankbaar aanvaarden. Wij zullen onze Indische oud-clubgenooten nooit vergeten.

De opvoering.

Het mooi uitgevoerde programma (drukke rij Aenskes) vertoont een goedgeslaagde om slagteekening van 5 D.F.C.-dansmeisjes in rood-wit.

Er waren circa 160 medespelers; het orkest bestond uit 30 musici; de décors waren van Gerard Vroom, het kopwerk van W. v. d. Rhee en de costumes van J. de Munnik, allen te Den Haag.

De Revue omvatte 11 tafereelen in 3 bedrijven, elk bedrijf besloten met een finale.

Koran schreef een inleiding tot deze revue, waarin hij verwijst naar zijn oeuvre van voor 10 jaren bij het 40-jarig jubilé. Destijds koos hij, voor de hand liggend, den logischen gang van zaken: D.F.C. van haar geboorte tot den toen bereikten leeftijd.

Na wikkelen en wegen besloot hij ook nu zoo veel doenlijk naar hetzelfde recept te werken met een geheel nieuwe compositie. Dat is hem niet alleen gelukt, zijn werk is rijper geworden, breder van opzet, grootscher gedacht, muzikaler bewerkt, dank zij de uitstekende instrumentatie van Hans Thoman, die voor elk bedrijf een introductie componeerde en samen stelde, slagvaardig de gansche uitvoering leidde en beschikte over een volgzzaam orkest van verdienstelijke kwaliteit.

In de opvoering valt zeer veel te loven, trots het feit, dat het groot aantal spelers meereens deels bestond uit eigen krachten. Als vanzelf kwamen de geroutineerde Inter Amicosleden meer op den voorgrond.

De eerste acte won het in samenstelling en climax, eindigend in een schitterende finale, kleurig door de costumes der landen-revue met de vlaggen der verschillende naties, die prachtig uitkwamen tegen het in mooien toon gehouden zonne-achterdoek. Dat had, dachten we, eigenlijk de groote, pakkende slotfinale moeten zijn. Zonder schade te doen aan het geheel, had de volgorde der bedrijven evengoed anders gekund. Eerst de gebeurtenis vlak bij huis, en het Dordtsche meeleven, later pas de sympathie voor D.F.C. over den ganschen aardbol.

Liet Koran in zijn revue 1923 'Ary Scheffer een werkzaam aandeel nemen, thans had hij zich de medewerking verzekerd van Jan en Cornelis de Witt aan de Vischbrug, een tafereel,

Liet Koran in zijn revue 1923 'Ary Scheffer een werkzaam aandeel nemen, thans had hij zich de medewerking verzekerd van Jan en Cornelis de Witt aan de Vischbrug, een tafereel,

Liet Koran in zijn revue 1923 'Ary Scheffer een werkzaam aandeel nemen, thans had hij zich de medewerking verzekerd van Jan en Cornelis de Witt aan de Vischbrug, een tafereel,

Liet Koran in zijn revue 1923 'Ary Scheffer een werkzaam aandeel nemen, thans had hij zich de medewerking verzekerd van Jan en Cornelis de Witt aan de Vischbrug, een tafereel,

Liet Koran in zijn revue 1923 'Ary Scheffer een werkzaam aandeel nemen, thans had hij zich de medewerking verzekerd van Jan en Cornelis de Witt aan de Vischbrug, een tafereel,

Liet Koran in zijn revue 1923 'Ary Scheffer een werkzaam aandeel nemen, thans had hij zich de medewerking verzekerd van Jan en Cornelis de Witt aan de Vischbrug, een tafereel,

Liet Koran in zijn revue 1923 'Ary Scheffer een werkzaam aandeel nemen, thans had hij zich de medewerking verzekerd van Jan en Cornelis de Witt aan de Vischbrug, een tafereel,

Liet Koran in zijn revue 1923 'Ary Scheffer een werkzaam aandeel nemen, thans had hij zich de medewerking verzekerd van Jan en Cornelis de Witt aan de Vischbrug, een tafereel,

Liet Koran in zijn revue 1923 'Ary Scheffer een werkzaam aandeel nemen, thans had hij zich de medewerking verzekerd van Jan en Cornelis de Witt aan de Vischbrug, een tafereel,

VAN D.F.C.

INGEZONDEN MEDEDELINGEN.

JAC. BOUVY

SLUIT ALLE VERZEKERINGEN

VLAK 1 DORDRECHT TEL. 5505

83282 20

De zanghulde. Onmiddellijk na afloop van het défilé hebben

— Het sleepschip „De Vijf Gezusters”, schip per Verboom, dat nabij Walsorden omhoog gezeten heeft, is na een noodreparatie te Hanswert binnengebracht.
— Gisteravond is in het ziekenhuis te Blindhoven de timmerman P. S., die 's morgens van een steiger bij een bouwwerk in de kruisstraat was gevallen en met het hoofd op een cementen vloer was terecht gekomen, aan de daarbij bekomen verwondingen overleden.

STADSNIEUWS

GEMENGDE ZANGVEREENIGING „ZANG VEREDELT”

EEN „UITVOERING IN „EISEN”

Voor een vrij goed bezette zaal gaf de Gemengde Zangvereeniging „Zang Veredelt” gisteravond, met medewerking van het Dubbelmannenkwartet „Euterpe” in Eisen een uitvoering. In het openingswoord van den voorzitter, den heer J. G. Vernel, werd één teleurstelling medegedeeld. De directeur van „Zang Veredelt”, de heer F. H. van Schaardenburg, was ziek geworden en was dus niet in staat, zich met de leiding van het koor te belasten. De heer Hans Thoman, directeur van het dubbelmannenkwartet „Euterpe” was door het bestuur bereid gevonden, op den avond van de uitvoering de dirigeerstok te hanteeren. En ofschoon deze voor het koor toch vreemde dirigent, slechts één repetitie met het koor heeft medegemaakt kunnen wij zeggen dat de heer Thoman het er keurig heeft afgebracht. Alle nummers werden uitstekend ten gehore gebracht, vooral „Aan de Toonkunst” van Ed Erdelmann, en Trieneke van E. Diamant, vonden een moole vertolking. Het kwartet had ook een groot aandeel in deze uitvoering. Begonnen werd met Laudate Dominum van L. de Merlier, met pianobegeleiding van mej. M. van Wageningen. Dit werk, vond evenals de andere uitgevoerde nummers, een onberispelijke weergave. Een bijzondere vermelding verdient o.i. wel het Wiegelied van J. Brahms. Hoe lieflijk klonk niet het „Schlaf” nun selig und süß, Schau im Traum's Paradies. Psalm 42 van Jac. Bousset, een bijzonder zwaar nummer leverde eveneens geen moeilijkheden voor hen op. Toch moet ons één opmerking van het hart. Er werd o.i., vooral bij de koornummers, wel eens gerust op momenten waar dit volstrekt niet mocht plaats vinden, zoodat er nog al eens onregelmatigheden plaats vonden. Maar alles bijeen, vormde het een mooien avond van zanggenot en wij twijfelen niet of het publiek was hoogst voldaan — dit bleek bovendien wel uit het warme applaus na ieder nummer — over het gebodene. „Zang Veredelt” kan op een besten avond terugzien.

„ZANG VEREDELDT”

De uitvoering in Eisen.

Gisteravond gaf de gemengde zangvereniging „Zang Veredelt”, dir. H. F. van Schaardenburg, een uitvoering in gebouw Eisen met medewerking van het Dubbel Mannenkwartet „Euterpe”, dir. Hans Thoman. Wegens plotse-linge ongesteldheid van den heer v. Schaardenburg moest de heer Thoman diens leiding overnemen. De voorzitter riep dan ook de clemen-tie van het publiek in, aangezien de heer Thoman slechts één repetitie met het koor heeft kunnen houden.

In het algemeen werd er door 't gemengde koor, uitgezonderd enkele vlekjes, vrij goed ge-zongen. Speciaal de uitvoering van „Aan de Toonkunst” van Ed. Erdelmann en „Salve Regina” van H. Oberhöffer willen we ver-melden.

Het Dubbel Mannenkwartet zong een „Lau-date Dominum” van L. de Merlier met piano-begeleiding, die in kundige handen was van mej. Mieke van Wageningen. Zeer goed werd Psalm 42 van Jac. Bonset uitgevoerd. Behou-dens een zeer kleine onzuiverheid kwam het „Ontluiken” van Ed. Erdelmann eveneens goed tot zijn recht.

Na de pauze het zeer moeilijke „Nur wer die Seh'n sucht kennt” van Schubert; het Wie-geliedje van Brahms, dat zeer fijn werd uitge-beeld en waarvan het publiek op een herhaling had gehoopt. Tot slot zong het kwartet „Sevilla” van Nico v. d. Linden, een compo-sitie die voor velen ietwat onbegrijpelijk zal zijn geweest. Het kwartet had een welverdiend succes en kan op een goed geslaagden avond terugzien.

De avond werd besloten met „Trieneke” van Bernard Diamant, een geestige compositie die vooral ook bij 't publiek in den smaak viel en met juist begrip werd gezongen.

De voorzitter dankte aan 't slot den heer Thoman voor zijn bereidwilligheid dat hij de zeer zware taak op zich genomen had, die hij met zoo'n succes heeft ten einde gebracht. Voorts bracht hij een stille hulde aan den heer H. F. van Schaardenburg. „Zang Veredelt” kan met genoegen op haar eerste concert terug-zien.

Voor den nog jeugdigen dirigent Hans Tho-man, die met vaste hand en duidelijk overge-brachte intenties de koren leidde, was de avond een groot succes. Dat wat hij met het kwartet bereikte deed hem kennen als 'n uiterst be-kwaam dirigent, die diep indringt in de ziel van de compositie, en die zijn menschen weet te inspireeren tot het welhaast vlekkeloos uit-voeren van zijn bedoelingen. De heer Thoman, nog slechts kort leider van verschillende koren, had het gemengde koor goed in zijn hand, liet het zuiver en gevoelvol zingen. Dit pleit voor zijn gaven als dirigent. De vuurproef — we kunnen den avond gerust zoo noemen — door- stond hij met succes. Hulde.

JUBILEUM UITVOERING „ASAF“.

Gisteravond vierde het Christelijk mannen Koor „Asaf“ in de groote zaal van het gebouw Kull. „Asaf“ zijn 15-jarig bestaan. Bijna had deze herdenking vergeten worden; immers enkele uren voor den aanvang der uitvoering brak in een der corridors van het gebouw brand uit. Gelukkig kon deze in zijn oorsprong worden gesmoord, zoodat een geschroefde hoek in een der benedengangen en een lichte brand lucht de eenige overblijfselen der catastrophie bleven.

De uitvoering had een feestelijk karakter: planten versierden het podium, evenals eenige bloemstukken, gezonden door het dubbelman nenkwartet „Ars Musica“, het Dordr. mannen koor „Caecilia“ en „Merwe's a Capella Koor“. De zaal was geheel uitverkocht.

Voor het begin van het muzikale gedeelte van den avond trad de voorzitter van „Asaf“, de heer M. Kleyn, naar voren om allen hartelijk welkom te heeten; spreker dankte de vereenigingen, die dezen avond zouden medewerken, dankte mej. Van Wageningen, die zou begeleiden, voorts de donateurs en donatrices, de plaatselijke pers en de vereenigingen, die bloemen zonden. Daarop ging de heer Kleyn voor in gebed.

Het jubileerende koor liet zich onder leiding van den heer Hans Thoman hooren in een oud Duitsch koraal „Jesu, Dir sei ewig Preis“, „De Nacht“, van Schubert, in „In het Woud“, van Hol, een werk voor mannenkoor, bariton solo en piano-begeleiding, en tenslotte in samenwerking met „Ars Musica“, in „Gloria“, van Jan van Leeuwen. Hiervan hebben de eerstgenoemde werken mij het meest voldaan. Juist in het fijne kan de heer Thoman zulk een voortreffelijke resultaten bereiken; het doen uitvoeren van luchtige crescendo's en decrescendo's is een specialiteit van hem. Vooral in „De Nacht“ werd een teere, brooze sfeer bereikt. De beide andere werken vragen een grootere bezetting en sterker materiaal dan „Asaf“ geven kon; doch desondanks is er gewoekerd met de materie.

Het „Gloria“ bracht vele momenten van sterke innerlijke spanning en devote meditatie. De bariton solo in dit opus werd zeer fraai gezongen door den heer J. L. Lengton, die dan ook mocht deelen in de ovatie, die op de vertolking van het werk volgde. „In 't Woud“, van Richard Hol, staat als compositie niet bepaald hoog, maar het is in ieder geval een werk, dat den uitvoerenden koorleider heel wat moeilijkheden biedt: laten wij er dadelijk op volgen, dat het opus over het algemeen gaaf en expressief gezongen werd. Waren er al passages, die feller, hartstochtelijker gegeven hadden kunnen worden — de jachtscene bijvoorbeeld — over het geheel was er doorlopend kleur en relief. De heer Ary Bouman zong met zijn fraaie en sterke stem de solo-gedeelten.

Het optreden van „Asaf“ werd afgewisseld door verschillende zuster vereenigingen, die alle ook onder leiding staan van den heer Thoman. Het Chr. Gemengd Koor „De Lofstem“ van Zwijndrecht zong „Nevel“ van P. C. van Yperen, waarin de auteur zich verge noegd heeft met het aaneenrijgen van accoorden. Het behoeft niet gezegd dat de stemmen — speciaal de bassen — daardoor zeer weinig interessant worden. Bovendien „Zomermorgen“ van Isr. J. Olman, een charmant werkje, dat door „De Lofstem“ uiterst fijntjes werd uitgevoerd. Het Chr. Gemengd Koor „Zanglust“, Pernis, gaf het zuivere en eenvoudige „Psalm 108“, getoonzet door Mar. Egberts. Het daarop volgende „De Dag des Heeren“ van denzelfden componist bracht even een deraillement, maar gelukkig werd prachtig revanche genomen door de interpretatie van Diepenbrock's „Den Uil“, dat uitstekend verzorgd en uiterst muzikaal werd uitgevoerd. Wij noemen nog extra de verfijnde vertolking van het fugatisch „Amen“, Thoman

heeft den voornamen humor van dit werkje wel zeer zuiver aangevoeld.

„Merwe's a Capella Koor“ gaf een geslaagde uitvoering van „Ave Verum Corpus“ van Mozart en zong bovendien „Morgenlied“ van Ed. Erdelmann. Behoudend en detonatie in de strophe „Dankt nu allen God den Heer...“ werd ook dit werkje een succes. Het Chr. Kinderkoor „Cantate Deo“ zong pittig en frisch een vijftal aardige kinderliedjes; de kinderen hadden alleen wat gunstiger opgesteld moeten worden: de stemmen bleven te zeer los van elkander. Zoo bleef — ondanks enkele tekortkomingen — de indruk van een zeer geslaagde jubileum-uitvoering, waarop de dirigent en ook het bestuur met alle voldoening zullen kunnen terugzien.

Vermelden wij nog, dat mej. M. van Wagoning diverse werken volgzzaam aan den vlegel begeleidde; zij werd beloond met een drie tal fraaie ruikers.

De burgemeester woonde een groot gedeelte van den avond bij, plaatste ook, met enkele woorden gelukwensch zijn handteekening in het felicitatie-album, dat tijdens de pauze ter teekening door belangstellenden was neergelegd.

De avond werd besloten met dankzegging door den voorzitter.

J. S.

ORCHEST-VEREENIGING

Telkens als men een concert van onze Orchestervereeniging beluisteren gaat, dient men zich de absurditeit van vergelijkingen te realiseeren. Een ensemble, dat voor het grootste gedeelte uit dilettanten is samengesteld, kan nu eenmaal nimmer een technische perfectie en een volmaakt-ideale uitbeelding zijner muzikale emoties bereiken. Als men dit bedenkt, groeit gestadig de gewondering voor de verkregen prestaties.

Het concert van gisteravond — het eerste onder directie van Hans Thoman — gaf in ruime mate reden tot zulk een bewondering.

Daar was dan allereerst de vertolking van Brahms' Vierde Symphonie, ondanks een wezenlijk gemis aan hoogere sentimenten, 'n prachtig stuk werk, dat den felsten tegenstander van Brahms-muziek wel bekeeren moet. De uitvoering was uitstekend. Wel was bij voorbeeld in het Allegro non troppo een enkel pizzicato bij de tweede violen onvoldoende en haperde het hier en daar in de finale, maar daartegenover staan teveel fijne trekjes om dit ernstig aan te rekenen. We denken slechts aan het subtiële passagewerk in het Andante en aan de feestelijke opgewektheid van het scherzo.

Het orkest speelde vóór de pauze nog de machtige Coriolan-ouverture van Beethoven en het toongedicht „Rédemption” van César Franck.

Hans Thoman, die bij zijn entree een krans en prachtige bloemen op zijn lessenaar vond, dirigeerde met nobel, soms welhaast al te sober gebaar, ontdaan van het pathos, dat zoodra tot overdrevenheid leidt.

Als solist trad op de Haagsche pianist Cor de Groot, die het e-moll-concert van Chopin vertolkte. Is in dit opus de orchestpartij oorspronkelijk wel zeer stiefmoederlijk bedeed, met des te grooter inzicht en vakmanschap heeft de componist de partituur geschreven voor het solo-instrument. En daarvoor juist konden we zoo genieten van de groote gaven van den begaafden, nog jongen kunstenaar, die ons dit concert in verklanking bracht. De groote roep, die Cor de Groot is vooruitgegaan, is stellig geenszins overdreven, want zijn prestatie was in groote lijnen zóó volkomen, dat het daverend applaus aan het slot geheel en al gerechtvaardigd was.

Het komt ons voor, dat dit populair concert een goede plaats inneemt in de groote reeks, die de Orchest Vereeniging nu reeds gedurende 25 jaren heeft gegeven. De Merwestad, die — en het is niet onbegrijpelijk — zoo spaarzaam door de groote orchesten wordt bezocht, kan niet zuinig genoeg zijn op har eigen ensemble, dat tot zulke krante prestaties in staat blijkt.

Er was tamelijk veel belangstelling, doch, gezien de lage entreprijs en de schaarschte van dergelijke uitvoeringen, mocht een „uitverkocht huis” geen overbodige luxe heeten.

W. S.

SH NIEUWSBLAD

N.-York
Rabat 5
Rossum 3
Rheinland
Rhusus 1
Gibraltar
Smyrna 6
Samos 4
Strauss 3
Steinbeck
Serkani
Stavanger
Stralindus
Sazona 6
Serhav 3
Strabon
Tegerik
Staal Iuk
den
Siching C
Schnep
Santos H
Sella Po
Sen
Shantung
Sienent
Siv
vuk
Troybur
Tinos 4
Tlilit 6
Tende Poi
Toulouse
Takarada
Trenentel
Tainni 4
Tanta 6
Tio 6
Tweite
Tsalabel
Tweite
Tucuman
Vincent
Tijica

KUNSTNIEUWS.

ORCHEST VEREENIGING

Eerste concert onder leiding
van Hans Thoman.

Cor de Groot solist.

We maken een seizoen van dirigentenmutaties mede; ook de D.O.V. veranderde door het afscheid nemen van den heer Erdelmann, den leider. En gisteravond was dan het moment aangebroken, dat de heer Hans Thoman voor den eersten keer de D.O.V. in het openbaar leidde.

Een vrij groot aantal belangstellenden vulde de zaal en een lauwerkrans en een touffe anjers heetten den nieuwen dirigent welkom op het podium.

Hans Thoman had het zichzelf en zijn orkest niet gemakkelijk gemaakt; zoo was o.m. de vierde symphonie van Brahms op het programma geplaatst, een onderneming, die zeker van durf

getuigde. Al spoedig bleek deze durf gefundeerd op een respectabele vakkennis.

De vertolking die de heer Thoman van de Brahms symphonie gaf, dwong alle respect af; het werk werd gedirigeerd met volkomen beheersching der partituur en met een vaste muzikale overtuiging. De directie gaf de verzekering, dat de nieuwe leider de speeltechniek van het orkest niet zal doen inzinken. Het orkest speelde bijna voortdurend zeer beheerscht en doorzichtig en getuigde daarmede van den ernst en energie waarmede dit concert was voorbereid. Een enkele maal werd de wensch, een zeer duidelijke vertolking te brengen, wel eens funest voor de expressie, kwam de poëzie door het iets te stroeve dirigeren min of meer in het gedrang; de cantilene der strijkers kan wellicht nog wat duidelijker gesticuleerd en geproduceerd worden. Doch dit alles zal ongetwijfeld nog rijpen en groeien bij meerdere ervaring. Ook de ouverture „Coriolanus” van Beethoven werd levendig en zeer boeiend gespeeld evenals het symphonisch gedicht „Rédemption” van César Franck, een werk dat door zijn wat brokkelige details soms min of meer uiteenvalt doch daarnaast ook momenten van groote schoonheid bracht.

De jonge Haagsche pianist Cor de Groot speelde het eerste pianoconcert van Chopin — het tweede concert was eigenlijk reeds een jaar eer-

der geschreven, doch werd later gepubliceerd — en laten we er meteen aan toevoegen, gaf daarmede een ondubbelzinnig bewijs van zijn groote begaafdheid. Naast een technisch vrijwel vlekkeloos spel gaf de jonge kunstenaar een groote mate van voorname dichterlijkheid. Het spel is nog jong, nog niet geheel voldragen in al zijn spanningen, nog niet geheel rijp in zijn emoties maar een buitengewoon talent is onmiskenbaar aanwezig.

De orkestvereeniging begeleidde licht en soepel ook in de meest gevaarlijke rubatopassages en terecht liet Cor de Groot den leider deelen in het enthousiaste succes. Mij dunkt de heer Thoman kan tevreden zijn, tevreden ook over de toewijding van „zijn” mensen, die weder het beste gaven wat ze te geven hadden. We zien met belangstelling het tweede concert in dit seizoen tegemoet.

J. S.

VON LABAN VERLAAT DUITSCHLAND.

De vermaarde janskunstenaar Rudolf von Laban heeft besloten Duitschland te verlaten.

Zijn school kan niet meer aarden onder een bewind, dat uitsluitend de rechten van den volksdans erkent.

uitknipsel.
Hans Rothend Wuraant.

Dordrechtsche Orchestervereeniging

Eerste concert onder leiding van
Hans Thomas

Een medewerker schrijft ons:

In deze kolommen is reeds meermalen de nadruk gelegd op het zoo prijzenswaardige verschijnsel, dat de dilettanten-orkesten zich tegenwoordig met moed en vastbeslotenheid toeleggen op goede muziek; deze term is wellicht wat vaag, maar wij bedoelen hiermede die voortbrengselen der toonkunst, die waarlijk belangrijk mogen heeten, gemeten volgens empirischen maatstaf, die hier op zijn plaats is, gezien het werken van vroeger tijd geldt.

De Dordrechtsche Orchestervereeniging kwam met een programma, dat zeker geen geringe eischen stelt: Ouv. „Coriolan” van Beethoven, eerste pianoconcert in e op. 11 van Chopin, Interlude uit „Rédemption” van César Franck en de vierde Symphonie in e op. 98 van Brahms. Het was waarlijk een genoeg te mogen constateeren, dat de toewijding en het geduld, noodig tot het reproduceeren van erkende meesterwerken, bij de leden dezer concertvereeniging een zoodanige afmeting hebben aangenomen, dat men van een geslaagd resultaat mag spreken, al zal ongetwijfeld de voortreffelijke steun door musici uit onze beste orkesten tot welslagen zeer hebben bijgedragen.

Het was de eerste maal dat Hans Thoman, de nieuwe dirigent van dit ensemble den staf zwaaide; (zijn voorganger Eduard Erdelmann, die zooveel voor het muziekleven te Dordrecht heeft gedaan, werkte als altist mede bij deze uitvoering, een bewijs hoe sterk de band is die hem thans nog aan het concertleven daar ter stede bindt).

Wij konden Hans Thoman in het bijzonder bewonderen in de weergave der 4e Symphonie van Brahms; hij toonde inzicht in het wezen van dit werk, zijn tempi (een enkele keer eenigszins aan de capaciteiten van het ensemble aangepast, naar het ons voorkomt) waren goed gekozen, warmte en intensiteit waren in opzet en dikwijls ook als resultaat aanwezig.

Cor de Groot speelde Chopin's eerste pianoconcert uitstekend, fraai van klank, fijn van expressie; de verdienstelijke begeleiding was soms wat stroef, zoodat de solist een kleine belemmering van zijn bedoeling op bepaalde momenten moest overwinnen. Den buitengemeen begaafden jongen landgenoot, hier ter stede ook bekend door zijn vertolking van hetzelfde concert met het Residentie-orkest viel veel bijval ten deel.

Ook de overige programmanummers, vooral Franck's mooie Interlude uit het oratorium „Rédemption”, kwamen op meer dan verdienstelijke wijze tot ons.

Dit ensemble kan, zóo werkende, een schoone taak vervullen in het muziekleven van de stad zijner inwoning. Wellicht komt het, geleid door den jongen en ondernemenden dirigent, ook nog eens voor den dag met moderne en ook met Nederlandsche composities, want frissche geest en durf tot initiatief lijken ons aanwezig.

Het zeer talrijke publiek toonde zich terecht dankbaar voor de kranige prestaties van orkest en dirigent.

EXCELSIOR—JOZUA

Van de oratoria van Händel behoort „Josua” tot die, welke langzamerhand vergeten werden. Dit niet zonder redenen; wij ontmoeten immers veel in dit oratorium dat blijkt gesproken te zijn uit knap vakmanswerk, doch waaraan inspiratie volkomen vreemd is. Doch daarnaast treffen wij ook diverse nummers aan, die het aanhooren nog wel waard bleken. Overhaupt is het natuurlijk interessant een minder bekend werk van Händel te leeren kennen. Maar hoe dan ook, door de aanwezigen, die in grooten getale waren opgekomen, is er klaarblijkelijk zeer genoten van dit opus. Of de aandacht ook gespannen zou zijn gebleven, wanneer alle 62 nummers geïnterpreteerd zouden zijn, blijft de vraag. Terecht had men ingrijpend gecoupeerd; het aantal was teruggebracht op ongeveer 40.

Er is door de Chr. Oratorium Vereeniging „Excelsior” goed gezongen. De heer H. H. Tobe weet inderdaad met zijn vocaal ensemble zeer mooie effecten te bereiken. Opvallend zijn de dynamische schakeringen die bereikt werden; als voorbeeld noemen wij het fijne pianissimo in het koor „Der späten nachwelt”..... het prachtig soepel dinnuwend op de strophe „es ächzt der grund” in het koor „Glorreich ist Gott”, waarbij men zich nauwelijks kan indenken een 120 man sterk koor te hooren. Als een knap staal van koorzang noemen wij nog de portato gezongen zinnen van het koor „Ha, seht es horcht die sonne”. Niet altijd was de stemming vlekkeloos; no. 8 bracht een vrij ernstige detonatie der bassen en bij de passage „Der Herr befiehlt”, waren de sopranen min of meer van de wijs.

In combinatie met het door den heer Hans Thoman getrainde kinderkoor, dat helder en zuiver zong, werden enkele fragmenten gezongen, die zeer fraai klonken, als: „Für diese Huld”... en „Vater der Gnade”. Het populaire koor „Seht, er kommt mit Preis gekrönt”, dat ook verwerkt werd in het oratorium „Judas Maccabäus”, werd terecht met een daverend applaus beloond, het werd inderdaad zuiver en met nobele muzikaliteit uitgevoerd.

Daar mevrouw Mak van Waay ongesteld was, werd de sopraanpartij vertolkt door mevrouw Jo Vincent. Zooals wij van deze superieure zangeres verwachtten, heeft zij haar aandeel voortreffelijk verzorgd. Prachtig was o.m. de stralend en licht gezongen coloratuur-passages in „Horch auf der muntern Vögel Lied”, waarin met prallers en mordenten het vogelgezag al leraardigst nagebootst is en ook in de aria „O, hatt ich Jubals Harf”.....

Het was een zeer groot, genoeg kennis te maken met de zangeres Jo Immink. Mejuffr. Immink heeft een stralend, zeer fraai getimbreerde altstem van grooten omvang, die met intelligente techniek wordt gebruikt. De muzikaliteit van deze artieste staat op hoog peil. Jammer dat het werk haar betrekkelijk weinig interessant te doen geeft. De alt-aria van „Josua” bleken uberhaupt niet zeer belangwekkend te zijn. Fraai werd het recitatief „Doch wer ist dies?” en haar aandeel in het groote liefdesduet „Der rasche Strom” gezongen.

De heer Adriaan Rijbroek bleek een muzikaal zanger. De stem is niet groot van klank maar gevoelig van kleur, vooral bij het mezza di voce. Soms kwam er een hang naar het pathetische aan de oppervlakte, maar dat bleef uitzondering. Ik stel mij voor, dat de solist bij het concertlied nog voordeeliger zou uitkomen dan bij het oratorium, dat groter, forscher materiaal vraagt.

Van den tenor Theo de Vries kunnen wij weinig goeds zeggen. Van dit zonderlinge geluid hebben wij niet kunnen genieten. Wel werd nu en dan een knappe ademtechniek gedemonstreerd, maar daarnaast bleek de zanger volkomen onverstaanbaar wat weder niet op een ideale techniek wijst. Geen goede keus, dunkt mij.

Het begeleidend orkest, bestaande uit leden van het Rott. Philh. Orkest, bleek wat mager bezet wat vooral bij de voor- en tusschenspelen hinderlijk werd. In Händel's tijd was het oratorium-orkest zeker niet uitgebreider, maar nu wij gewend zijn aan grooter bezettingen, konden wij ons niet aanstonds accomodeeren aan dit beperkte volume.

De avond werd bijgewoond door den burgemeester, beschermheer van „Excelsior”, en door mevrouw De Gaay Fortman.

Zooals gebruikelijk bij de uitvoeringen van dit vocaal ensemble werd de avond geopend met gebed en besloten met dankzegging. J. S.

JUBILEUM.

Dordtsch Dagblad meldt dat op 11 Maart de ald. Dordt en Omstreken van de Vereen. van Chr. Onderwijzers haar 50-jarig bestaan viert. Als feestredenaar zal optreden oud-minister De Visser.

STIAL

Uitvoering Orchest-Vereeniging

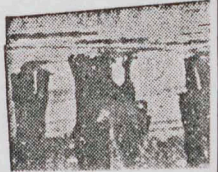
Eerste concert onder
Hans Thoman

De laatste uitvoering van
kroon toonde ons, dat de niet
minder van een groot koor
niet bedacht te wezen
veel daarover reeds een heer.
Istige mevrouwen.
dat dit wel een lastig ding
daar niet om rouwen,
Istische Grietjes gaan straks heen.

IG VRAAGSTUK
LIMEN

doch ook Amerika
zijn deel van den
nachts te Rocheesten
ork.

start was ni

Jubileumconcert A

1932

Een groot succes voor

Hans Thoman.

Voor een uitverkochte zaal heeft gisterenavond het Chr. Mannenkoor „Asaf” op waardige wijze zijn 15-jarig bestaan herdacht.

De voorzitter, de heer M. Kleijn, opende dit feestconcert met een korte rede, waarin hij dankte voor de aanwezigheid van verschillende zusterverenigingen en hun sympathieke hulde, het koor en den dirigent bewezen.

Medewerking aan het muziekfeest verleenden: het Chr. Kinderkoor „Cantate Deo”, Dubbelmannenkwartet „Ars Musica”, „Merwe's à Cappella Koor” te Dordt, de Chr. Zangverenigingen „de Lofstem” en „Zanglust”, respectievelijk van Zwijndrecht en Pernis; allen onder leiding van den nog jeugdigen dirigent Hans Thoman, terwijl de begeleiding aan den vleugel in handen was van mej. Mieke van Wageningen. Als solisten traden op onze beide stadgenooten de heeren Arie Bouman en J. C. Lengton.

Het binnenkomen van den burgemeester na het eerste nummer, verwekte een hartelijk applaus en noopte den voorzitter te zeggen hoezeer het bestuur van „Asaf” dit blijk van belangstelling apprecieerde.

Aangevangen werd door het Mannenkoor „Asaf” met „Jezu dir Sei ewig preis” van Gumpeltzhaimer en „de Nacht” van Fr. Schubert, waarvan vooral het laatste met fijne nuanceering werd voorgedragen.

Van het optreden der Chr. Zangver. „de Lofstem” memoreeren we „Nevel” van P. E. v. Yperen.

In combinatie met „Ars Musica” zong „Asaf” voorts „Gloria” van J. v. Leeuwen; zeer mooie vertolking, waaruit bleek, dat met ernst gestudeerd was.

Het Gemengd Koor „Zanglust” oogste daarna met „den Uil” van Alph. Diepenbroek een daverend applaus; het werd geestig en goed geaccentueerd gezongen.

In de pauze die nu volgde werd gelegenheid geboden de vereeniging geluk te wenschen en een handteekening te plaatsen in het jubileumalbum, aan welke uitnoodiging door verschillende vereenigingen en particulieren werd gevolg gegeven. Dordrecht's burgemeester schreef den wensch neer, dat het Chr. Mannenkoor „Asaf” mocht blijven toenemen in bloei en zijn streven zou zijn „Excelsior!”

Daarna werd de avond vervolgd door het optreden van heel jonge executanten, leden van het Kinderkoor „Cantate Deo”. 't Was een lust de geestdriftige kinderstemmen te hooren jubelen: „Holland ze zeggen: je grond is zoo dras”. Wat werd er met prettige vrijmoedigheid en energie gezongen, sommige jongens werden van louter enthousiaste zanglust voorbarig met het inzetten en de kleinste zanger was zóó overtuigd van zijn ernstige taak, dat hij zelfs de oogen niet uit zijn partituur durfde opslaan en er zich geheel achter verborg.

Door Merwe's à Cappellakoer werd het „Ave verum” v. Mozart en „Morgenlied” van Ed. Erdelmann Knap gezongen.

Als laatste nummer van 't met smaak saamgestelde programma bracht ons „Asaf”: „'t Woud” van Rich. Hol ten gehoor, waarin we zeer mooie stemharmonieën constateerden en de baritonsolist Arie Bouman ons in bewondering bracht voor zijn fraai geluid. Ook de heer Lengton zij hier als solist geprezen, 't warme timbre van zijn stem boeide ons als altijd. Mej. Mieke v. Wageningen begeleidde de kooren op correcte wijze, en had tot driemaal toe bloemen in ontvangst te nemen.

Het Chr. Mannenkoor „Asaf” kan met veel genoegen en groote voldoening op dezen avond terugzien, 'n avond die deze uitvoering een groot succes werd voor den zoo energieke dirigent Hans Thoman.

We gelooven zeker dat onder zijn leiding de wensch van onzen burgemeester, voor dit koor, in vervulling zal gaan. Het publiek toonde groote waardeering en de heer Kleijn dankte op gebruikelijke wijze met gebed.

BURGERSLIJKE STAND.
17-20 October
Naam moet eenw. d. e. e. o. n. t. a. n. g. e. n.
Tot slot werd gezongen Psalm 72:11 „Zijn komenden tijd.
dend en wakend, zeide spr. met 1. oog op den sers omhoog geheven voort te gaan. West bid te houden en kloekmoedig de Banier der Kruul zou beschouwen het erdeel der vaderen vast

Gem. Zangvereniging „Zang veredelt”
Dubbel Mannenkwartet „Euterpe”.

Waar onze aanwezigheid denzelfde vond ook elders werd gevraagd, konde wij van deze uitvoering, die in Centra uebouw Eisen gegeven werd, slechts h weedeelte vóór de pauze bijwonen.

Alvorens met de afwerking van het programma werd begonnen, deelde de voorzitter van het koor het publiek mede, dat de dirigent van „Zang veredelt”, de heer H. F. van Schaardenburg, door ongeste heid verhinderd was te dirigeren. Da men het concert tóch doorgang wensch te doen vinden, had men den heer Hans Thoman aangezocht de leiding op zich nemen. En wanneer we dan willen bedenken, dat het koor onder dezen jeudig remplaçant slechts éénmaal repeteerdan erkennen we gaarne, dat de wij waarop het gemengde koor zijn lieder ten gehoorde bracht, alleszins geprezen die te worden.

Het spreekt wel vanzelf, dat deze ploninge mutatie en voor de executanten voor den stokvoerder haar eigenaard bezwaren meebracht en een verslaggedient daar rekening mede te houden. Da hij komt nog, dat deze rubriek zich nleent tot werkelijk kritische beschouven gen.

Het koor opende met een zuivere vrdelijk vertolkte „Kerstnacht” naar een lodie van F. H. Himmel. Ook in „Mijn Mder” van J. P. J. Wierts (het gedidunkt ons belangrijk genoeg om ook o dichter, Guido Gezelle erbij af te drukke was veel goeds, al was hierbij wel het delijkst te hemerken, dat de intenties v dengeen die het instudeerde de opvatt van hem, die het dirigerde, elkaar niet heel dekten. Nog hoorden we van het K „Baeti Marbil” van Felix Mendelssohn.

men en applaudiseerde hartelijk.
P. f. a. c. t. u. m. v. a. n. d. e. r. e. g. e. l. i. n. g. v. a. n. h. e. t. a. r. b. e. i. d. s. t. a. f. f. i. c. i. e. n. d. e. h. e. r. z. e. n. i. n. g. d. e. r. a. s. s. i. s. t. e. n. t. e. n.
l. i. n. g. d. e. n. v. o. l. k. s. r. a. a. d. n. o. g. d. i. t. j. a. a. r. z. u. l.
b. e. r. i. k. e. n.
e. r. e. g. e. e. r. i. n. g. v. e. r. z. o. e. k. t. o. m. e. e. n. n. a. u. w. k. e. n.
t. e. d. e. l. i. m. i. t. e. r. i. n. g. v. a. n. h. i. d. e. n. p. l. a. a. t. s. t. e. r.
e. v. a. n. d. e. z. e. m. a. a. k. t. e. o. p. m. e. r. k. i. n. g. e. n. o. n.
t. i. v. e. r. t. e. s. v. a. n. m. a. n. d. o. e. r. s. o. p. v. e. r. s. c. h. i. l.
d. e. o. n. d. e. r. n. e. m. i. n. g. e. n.
t. e. d. e. g. e. d. e. e. l. d. w. o. r. d. t. d. a. t. d. e. b. r. a. n. d. s. t. i. c. k.
x. e. n. o. p. P. a. r. a. b. o. l. e. n. k. e. e. n. v. e. r. b. a. n. d. h. o. u.
t. m. e. t. d. e. a. r. b. e. i. d. s. t. o. e. s. t. a. n. d. e. n. o. p. d. i. e. o. n.
n. e. m. i. n. g.
t. o. o. r. s. t. e. l. l. e. n. t. e. r. z. a. k. e. v. a. n. i. n. k. r. i. m. p. i. n. g.

OERING „ASAF”

het Christelijk mannen te zaal van het gebouw bestaan. Bijna had deze roeten worden; immers aanvang der uitvoering van het gebouw brand in zijn oorsprong worden geschroevde hoek in een lichte brand iselen der catastrophe en feestelijk karakter.odium, evenals eenige door het dubbelman, het Dordr. mannen we's a Capella Koor.

Dart. Beschreven do

— V. D., alle krijen.

lapse, gedoopt lang de muts met tetra. De

— G. D., alle verkrijgbaar.

— P. K., alle schillende prei

— P. K., alle plm. 70 K.M.

Huis ter Heide nen. Vreeswijk.

— Soest: Dordr. Giessendam, Gi

— Polts no.

— hage Berbeekla

— v. d. Salm z.d.

— Reeweg, A32a.

— kantoorbed. Ma

— Oranjestraat 11

— E. Dienst T

— Graaff en

— Tood Melang N.

—

—

—

—

—

—

—

—

Gem. Zangvereniging „Zang veredelt" Dubbel Mannenkwartet „Euterpe”.

Waar onze aanwezigheid denzelfden avond ook elders werd gevraagd, konden wij van deze uitvoering, die in Centraal Gebouw Eisen gegeven werd, slechts het gedeelte vóór de pauze bijwonen.

Alvorens met de afwerking van het programma werd begonnen, deelde de voorzitter van het koor het publiek mede, dat de dirigent van „Zang veredelt”, de heer H. F. van Schaardenburg, door ongesteldheid verhinderd was te dirigeeren. Daar men het concert tóch doorgang wenschte te doen vinden, had men den heer Hans Thoman aangezocht de leiding op zich te nemen. En wanneer we dan willen bedenken, dat het koor onder dezen jeudigen remplaçant slechts éénmaal repeteerde, dan erkennen we gaarne, dat de wijze waarop het gemengde koor zijn liederen ten gehore bracht, alleszins geprezen dient te worden.

Het spreekt wel vanzelf, dat deze plotse linge mutatie en voor de executanten en voor den stokvoerder haar eigenaardige bezwaren meebracht en een verslaggever dient daar rekening mede te houden. Daar bij komt nog, dat deze rubriek zich niet leent tot werkelijk kritische beschouwingen.

Het koor opende met een zuivere vriendelijk vertolkte „Kerstnacht” naar een melodie van F. H. Himmel. Ook in „Mijn Moe der” van J. P. J. Wiertz (het gedicht dunkt ons belangrijk genoeg om ook den dichter, Guido Gezelle erbij af te drukken) was veel goeds, al was hierbij wel het dui delijkst te hemerken, dat de intenties van dengeen die het instudeerde de opvatting van hem, die het dirigeerde, elkaar niet geheel dekten. Nog hoorden we van het koor „Beati Mortui” van Felix Mendelssohn en „Avondliedje” van Herman Dijkstra. Speciaal Mendelssohn klonk héél goed: fraai van klank en een strakke, gespanne rhytmiek. Het melodieuze muziekje van Dijkstra deed prettig en sympathiek aan, waarbij het ons vergund is deze kanttekening te maken, dat de sopranen den 5en en 6den regel van ieder couplet te sterk zongen: de alten toch hebben hier de melodie en de overige stemmen de „begeleiding”.

Is dus het koor goed voor den dag gekomen, in nog meerdere mate kan zulks gezegd worden van het Dubbel Mannenkwartet „Euterpe”, eveneens onder leiding van den heer Thoman. Al aanstonds mochten we constateeren, dat het achtal heeren, sinds we hen een vorige maal hoorden, vorderingen heeft gemaakt. Verschillende onderdeelen als: uitspraak der vocalen, ademhaling, klankgeheel om er eenige te noemen, bleken beter verzorgd. Ook de keuze der liederen valt te prijzen en het sweet ons, dat we niet in de gelegenheid waren kennis te maken met Nico van der Lind's „Sevilla”.

Wat we intusschen wel hoorden, was heel verdienstelijk werk en dan noemen we in de eerste plaats het lang niet gemakkelijke toondicht van Jac. Bonset, Psalm 42; een interessant werk, dat in den aanvang gelegenheid bood de fraaie stemmen afzonderlijk te beluisteren en dat juist muzikaal, geobserveerd bleek.

Van L. de Merlier, kregen we „Landate Dominum”, dat van begrip getuigde en logisch dynamisch geschakeerd bleek. Mieke van Wageningen verzorgde hierbij het piano-accompagnement, waarvoor ze terecht met bloemen werd beloond.

het gelukkig. (d)

ORDRE K ORC Ber We ma mede-vooc scheid n peden: H gebroken eersten k Een vr de zaal e heeten d diim. Hans J niet gens de sympl geplaatst

10 juni 1945

Geno, orkest en zangconcours Muziekschool te Leiden.

Muzikaal succes.

Op het Zaterdag in de gem. Concertzaal te Haarlem gehouden zangconcours behaalde de heer Hans Thoman met het Gem. Koor „Zanglust” uit Rotterdam—Pernis in de afdeeling uitmuntendheid een eersten prijs met 354 1/2 punt met bijzondere felicitatie der jury voor de muzikale vertolking van het verplichte werk: Abend van den modernen Hongaarschen componist Zoltan Kodaly.

12 juli 1945

KUNSTNIEUWS.

De pers over Hans Thoman.

Over het succes, dat Hans Thoman met het Chr. Gemengd Koor van Pernis op het Nationaal Zangconcours te Haarlem heeft behaald, schreef de stadseditie van de Oprechte Haarlemsche Courant het volgende: „De artistieke verrassing van den avond bracht het Chr. Gemengd Koor Zanglust uit Pernis, dirigent Hans Thoman. Door de vertolking van Zoltan Kodaly's „Abend” werd het talent van dezen leider ten scherpste belicht! Dat was beheerscht, dat was in één woord àf”. Haarlemsch Dagblad uitte zich aldus over deze prestatie: „Onder hun leider Hans Thoman brachten zij met het prachtige werk van Zoltan Kodaly een groote vreugde.

Eén wonder was het, dit blijde en overtuigende zingen... Was't wonder dat een der juryleden jong en enthousiast kunstenaar, zich van zijn zitplaats verhief en de uitvoerenden lang en uitbundig toejuichte? Al was 't geen gewoonte, niemand nam het hem kwalijk”. Ten slotte nog Het Volk, welks muzikale verslaggever ook spreekt van de „verrassing”, die Zanglust in de afdeeling Uitmuntendheid bracht en van „een zoo goed als ideale weergave”. Zijn loftuiting besloot hij met deze voor onzen jongen Dordtschen musicus vleiende woorden: Er gaat een suggestieve kracht uit van den dirigent, die een mooi klankgeheel en een gevoelige expressieve stemming wist te bereiken.

Mannenkoor „Caecilia”.

Het oude mannenkoor Caecilia, dat vroeger meestal de frischte programma's bracht, heeft zich na de moeilijke oorlogsjaren hersteld en onder leiding van Hans Thoman z'n oude standing wederom bereikt. Het programma van het concert in de Wilhelminakerk bood óf in lang niet gezongen óf geheel nieuwe werken (o.a. een eerste uitvoering in Nederl. van 'n werkje van Bruckner!). Hans Thoman heeft zijn koor goed in zijn macht, heeft het soepele volzzaamheid verworven en gediciplineerd (muzikaal gesproken) gekregen. Het stemmenmateriaal is goed de voordracht is frisch en wist zelfs een pathetisch werkje als dat van Holniew leven in te blazen. Dezelfde geest maakte een uitvoering van Wagenaar's zeer geestige „Zweedsche lucifersmarsch” mogelijk. De bariton Willem Ravelli zong een aantal Vaderlandsche liederen met bewogen voordracht. Treifend vooral was het sobere doch fascineerende „Geuzenvendel” van Duyse. De heer A. Krul boeide vooral in de orgelsolo „Ases Tod” van Grieg. Mevrouw M. Thoman—van Wageningen had 't leeuwen aandeel in de begeleidingen. Ap.

26 september 1945

plaus, bloemen en de (inderdaad kostelijke!) marsch van Wagenaar vervolmaakten de sfeer van de concertzaal. Er was veel belangstelling.

26 september 1945

STADSNIEUWS

MANNENKOOR „CAECILIA”.

Voor het concert in de Wilhelminakerk van het mannenkoor „Caecilia” had Hans Thoman een interessant programma samengesteld. Na een plechtig „in memoriam” voor de gevallen leden, bestaande uit „Ases Tod” gespeeld door Bram Krul en „Pie Jesu” van Chembini voor koor en piano (mevr. Thoman-Van Wageningen) trokken Nachtgesang im Walde en Abendzauber van Bruckner, beiden met 4 waldhoorns uitgevoerd de aandacht. In deze bezetting bleek Bruckner, door een meer zelfstandige behandeling van de blaaspatijen en fijne stemvoering grootere diepte bereikt te hebben, dan Schubert, ondanks zijn vlotte en geslaagde melodieën. Jammer, dat het slot van Bruckner wat onzuiver klonk. Met een keur van Hollandsche teksten boeide Willem Ravelli, die Laurens Bogtman verving, de talrijke aanwezigen. Het Zweedsche lucifer koor, hoewel op zichzelf een geestige compositie van Wagenaar kan ons als slot van dit overigens stemmige concert minder bekoren, ook al voldeed de uitvoering van dit werk zeker aan hooge eischen.

M. J. van A s t.

Ajax heeft de bovenste plaats tot
inzet, waarbij de mogelijkheid van
een gelijk spel niet uitgesloten moet
worden geacht. Bij ADO-Kerxes
en Hermes is wel sterk genoeg om
het bezoekende VSV te kloppen.
EDO en 't Gooi ontloopen elkaar

gezet.

ZWIJNDRECHT „Die Schöpfung”

13 Dec
1945

Er was zeer veel belangstelling voor de uitvoering van het groote oratorium „Die Schöpfung” van Haydn, dat de Chr. Gemengde zangvereniging „De Lofstem” onder leiding van den dirigent Hans Thoman Donderdagavond j.l. in Zwijndrecht gaf. De dirigent heeft het werk met een zóó zorgvuldige en muzikale ernst ingestudeerd, dat het Koor niet alleen de groote technische moeilijkheden aankon, doch tevens met een goed begrepen en alleszins verantwoorde voordracht voortdurend boeide. De bezielende leiding van Thoman trof vooral in de gedeelten „Vollendet ist das grosse Werk” en „Singt dem Herzen alle Stimmen”, welke imponeerende stalen waren van het groote meesterschap van Haydn en evenzeer overtuigden van de qualiteiten van koor en leider. Als solisten waren geëngageerd de sopraan Ankie van Wickevoort Crommelin, Willem Ravelli bas en Hendrik van den Berk tenor. De begeleidingen werden verzorgd door het Rotterdamsch Philharmonisch Orchest.

Het prachtige concert werd door Ds. Hage met gebed geopend en gesloten.

WATERSTANDEN

Nwsbl. v. Hoeksewaard en Ijsselmonde Oud-Beierl
1 Januari 1946

P E R N I S

Op eersten Kerstdag heeft de Chr. Gem. zangverg. „Zanglust” in de Ned. Herv. kerk het Weinachtsoratorium van Bach te gehoor gebracht, onder leiding van haar dirigent Hans Thoman. Solisten waren Ankie van Wickevoort-Crommelin (sopraan), Jo Immink (alt), Ha Le Fèvre (tenor), Henri Welbooren (bas) en Frans Stam (orgel). Zowel koor als solisten en organist hebben een schitterende prestatie geleverd en de dirigent verdient een afzonderlijk woord van waardeering. Het metgen hi met het koor heeft weten te bereiken een groote schaar toehoorders heeft dan ook van de uitvoering bijzonder genoten.

Zijn start was niet gelukkig. (2)

De Christelijke Gemengde Zangvereniging
„DE LOFSTEM” te Zwijndrecht
Directeur HANS THOMAN
geeft D.V. 13 December a.s. een
UITVOERING van „DIE SCHÖPFUNG”
van HAYDN

in de Gereformeerde Kerk a.d. Rotterdamscheweg te Zwijndrecht
Medewerking verlenen:
Het Rotterdamsch Philharmonisch Orkest

en de solisten:
Ankie van Wickevoort-Crommelin, alt;
Gerard van de Berk, tenor en Willem Ravelli, bas

DEUREN OPEN 6.30 UUR

AANVANG 7.15 UUR (precies)

Nog enkele kaarten 2de rang à f 1.50 verkrijgbaar bij
Boekhandel BOS, RINGDIJK, ZWIJNDRECHT

Die Schöpfung 13 Dec. 1945

In de Gereform. kerk te Zwijndrecht, die tot de laatste plaats bezet was, gaf het Chr. Gem. Koor „De Lofstem” een opvoering van Haydn's „Schöpfung”, een werk, dat door zijn fraaie aria's, duetten en fijne instrumentatie een schat van muziek bevat en door de jaren heen nog steeds een dankbaar object blijft voor koren.

De opvoering werd een succes, daar het geheel door Hans Thoman uitstekend was geïnstrueerd. Nauwgezet volgden de koristen de intenties van den dirigent en menig koor — we noemen slechts het grootsche „Vollendet ist” en het majestueuse slotkoor — slaagden uitstekend, mede door de bezielende leiding van den dirigent, die elke dreigende inzinking wist te parceren. Een enkele wankelinzet, en een wat te Hollandsch klinkend Duitsch, werden royaal vergoed door passages, die gedecideerd en beschaafd klonken.

De solopartijen Gabriël en Raphaël, resp. Ankie Wickevoort-Crommelin en Ravelli waren in goede handen. Het duet „Holde Gattin” zou in een zaal zeker een open doekje zijn geworden.

De tenor Gerard van den Berk, wiens gebied zich uitnemend leent voor dit werk, mist nog de routine, maar excelleerde toch in „Mit würd”, behoudens een kleine technische tekortkoming aan het slot. Tine van Duivendijk — v. d. Zijde verzorgde zeer correct de klavierpartij.

Het Rott. Philharm. Orkest klonk beschaafd en gaf zeer geacheveerd spel. De fluitist liet een enkele maal verstek gaan en het koper klonk nu en dan wat onzuiver.

Rest nog te vermelden dat Ds. Hagen het concert opende en sloot met gebed.
M. J. VAN AST.

vereën. „De Lofstem” te Zwijndrecht. In den regel is het uitvoeren van een oratorium met orkestbegeleiding een onderneming, welke alleen verenigingen in grotere plaatsen zich kunnen veroorloven. Dat ook Zwijndrecht zich in deze rij heeft weten te plaatsen is een bewijs van ondernemingsgeest en durf, al zal een deel van dezen lof stellig toekomen aan den heer Thoman, die als dirigent van de Lofstem het koor zoover heeft gebracht en het koor — en dat is een belangrijke factor — de liefde heeft bijgebracht om zich te wijden aan de studie van grootere werken. Ten slotte mag ik bij dat alles het publiek niet vergeten, dat zijn plaatselijke zangvereniging niet in den steek liet en in grootengedachte was opgekomen om Haydn's geniale schepping te beluisteren.

Meermalen heb ik „Die Schöpfung” gehoord en steeds weer ben ik niet kunnen ontkomen aan de bekoring van Haydn's onuitputtelijken melodieënrijkdom, zijn geniaal contrapunct in de koren en zijn eenvoudige, oprechte en ongelooflijk knappe belichting van de tekst. Ik herinner slechts aan de verbluffende werking van het c-dur accoord bij de passage „und es ward Licht”.

De Lofstem heeft een uitstekenden avond gehad. Het beroemde koor waarmede het eerste deel sluit werd met élan en overtuiging gezongen en al is het, dat de tenoren en bassen soms wat ruig klonken, aan den anderen kant kreeg de fuga een merkant aspect juist door de temperamentvolle dispositie van het koor, welke een fraaie klankvorming wel eens in den weg stond. Van een machtige werking was het koor „Der Herr is gross in seiner Macht”. Bijzonder heb ik genoten van het prachtig weergegeven slotkoor.

De tenor Gerard van Berk — ik moet mij tot enkele oepmerkingen beperken — boeide loor de met bezieling gezongen aria „Mit Würd und Hoheit angetan”. Van Ravelli memoreer ik de innig muzikale vertolking van de aria „Nun scheint in vollen Glanze”. Mevrouw Van Van Wickevoort Crommelin, sopraan, deed ons genieten van haar klare mooie stem in het verrukkelijke duet „Von deiner Güte, O Herr”.

De begeleiding van het Rotterdamsch Philharmonisch Orkest was gaaf en slagvaardig. Sterk van expressie was het spel van de celli in het recitatief in het begin van het tweede deel.

De heer Thoman leefde dezen zoozeer geslaagden avond met vaste hand geleid. Met bewondering maak ik gewag van zijn capaciteiten als koor-dirigent, welke hem de geschiktheid gaven dit koor tot een dergelijke prestatie te bekwamen.

J. W. M. Remeijs

31 Jan 1946

JUBILEUMCONCERT ORCHEST VEREENIGING DORDRECHT

Van de plaatselijke vereenigen-
gen, die de instrumentale muziek
beoefenen, neemt de Orchest Ver-
eeniging onbestreden de eerste
plaats in, niet alleen door het
peil, waarop haar uitvoeringen
staan, maar niet minder door de
gelegenheid, welke zij biedt aan
talrijke dilettanten om sympho-
nische muziek te leeren kennen
en te beoefenen.

De O.V. heeft een prachtige
staat van dienst — ik mag dit in
verband met haar 60-jarige jubi-
leum wel even memoreeren —
zoowel uit cultureel oogpunt als
uit hoofde van het feit, dat zij
zich niet heeft onderworpen aan
de suprematie van de Kultur-
kamer.

Dit jubileum-concert moet dan
ook worden gezien als een luiste-
rijk reentré, waarover heel kunst-
lievend Dordt verheugd is.

De Bevrijdingsmarsch van haar
vroegeren dirigent, den heer
Erdelmann, waarmede deze schit-
terende avond werd geopend, stil-
muleerde deze gevoelens van
blijdschap, in het bijzonder door de
slotapothese, welke culmineerde
in de weergave van ons bekende
volkslied.

Wat allereerst opviel was de
knappe instrumentatie, vooral wat
betreft de aanwending van het
koper en de houten blaasinstru-
menten. De stijl is romantisch,
welke tendenz de behandeling van
de melodische gegevens be-
heerscht, alsook de harmonisatie.
De heer Erdelmann hield — zoo-
als de heer De Ruiter in zijn
openingswoord noemde — zijn
werk ten doop, welke taak hij
nog met een bewonderenswaardig
élan vervulde. De markante inzet
van het orkest was niet onver-
dienstelijk; het trio bekoorde door
zijn soliden eenvoud.

Met de uitvoering van de eerste
Symphonie van Brahms leverde
de O.V. een prestatie van den
eersten rang. Merkwaardig was
het, dat indertijd in de bekende
radio-uitzendingen van de Bran-
daris Brahms' symphonische mu-
ziek zoo vaak werd gebruikt als
muzikale omlijsting. Ik heb er
tenminste menig fragment in
herkend en ik heb kunnen con-
stateeren, welk een sterk beel-
dend vermogen er van zijn for-
sche, mannelijke rhythmten uitgaat.

Deze hoedanigheden gingen aan
den heer Thoman niet voorbij.
Hij wist spanning te brengen in
de machtige klanken van het
sostenuto, waarmede deze sym-
phonie aanvangt. Het meest heb
ik genoten van het opmerkelijk
fraaie spel van de groep eerste
violen in het Andante sostenuto,
dat van een sterke expressieve
schoonheid was. Een enkele maal
was de opzet van de celli en
bassen wat te sterk. De doorwer-
kingen, zoowel van het Allegro
als in het slotdoel misten echter
wel eens de noodige geacheveerd-
heid. Verrukkelijk was de weer-
gave van het met gloed gestreken
zangthema in het laatste Allegro.

Van een fijne muzikaliteit ge-
tuigde het spel van den Orchest-
meester, den heer De Ruiter, die
de solo-partij vertolkte in het
Andante.

Solist was de heer Theo Olof
met het concert van Mendelssohn.
Hij heeft een prachtige toon,
een meesterlijke techniek en een
onberispelijke stokvoering. Hij
speelde dit werk met een warme
overtuiging, fascinerend en met
muzikaal begrip. Dit was viool-
spel, zooals men het slechts zelden
te hooren krijgt.

Ten slotte maak ik met bewon-
dering gewag van de bekwame
leiding van den heer Thoman.

J. W. M. Remeëus.

JUBILEUM-CONCERT

Uitvoering Dordrechtsche Orchestvereeniging

Het zestigjarig jubilé van de
Dordrechtsche Orchestvereeniging
viel in den tijd van de bezetting en
dus was er toen van feestviering
geen sprake.

Gisteravond echter heeft men
op schitterende wijze revanche ge-
nomen. Het jubileumconcert stond
op bijzonder hoog peil.

Als eerste nummer ging de plech-
tige Bevrijdingsmarsch, opus 33,
van Ed. Erdelmann. De grijze
componist heeft dit oeuvre tijdens
de bezettingsperiode geschapen.
Dat de heer Erdelmann op zijn
zeer hoogen leeftijd nog een com-
positie vervaardigde, zoo vol vitali-
teit, vol spanning en fijne muzika-
liteit, is wel een bewijs van een
gezonde levenskracht, de respect
afdwingt. Fijn gedacht vonden we
de geste om hem zelf den dirigee-
staf in de hand te geven om de
première van den marsch te leiden.
En zoo zagen we den heer Erdel-
mann -v-enslaeoeij-u-ia-8-nrehsr
mann, evenals zooveel ontelbare
ma'en in het verleden, op de hem
eigen wijze en met nog ongebroken
energie het groote orkest dirigee-
ren. De uitvoering van den Bevrij-
dingsmarsch was niet geheel smet-
teloos. De inzet van de hoornsolo
klonk wat ruw, waartegenover
staat, dat het trio in Ges majeur
bijzonder geslaagd mag heeten.

Het glanspunt van den avond was
ongetwijfeld het vioolconcert opus
84 van Mendelssohn, Bartholdy,
met als solist Theo Olof. De repu-
tatie, die deze solist bij zijn vorig
optreden in Dordt had verkregen,
heeft hij gisteren weer versterkt
en bevestigd. Het prachtige opus,
vol zinrijke gedachten en van een
meeslepende, telkens weer naar
voren komende melodieënrijkdom,
werd met groote virtuositeit ten
gehoore gebracht. De techniek van
den solist valt bijzonder te roemen
en deze technische verfijning deed
geen enkele afbreuk aan de zoete
schoonheidsontroering, die hij met
zijn instrument weet te wekken.
Het orkest zorgde voor een waar-
dige omlijsting.

Als laatste nummer bracht het
Orchest ten gehore de symphonie
No. 1 C moll, opus 68, van Brahms.
Wij vonden de Orchestvereeniging
in dit werk op haar best. De ern-
stige sfeer, die het totale oeuvre
van Brahms zoo eigen is, kwam
prachtig tot uiting, telkens weer
doorglansd van de diepe blijheid,
die de religieuze ziel van den com-
ponistponist doorziederde. Een
prachtige climax werd bereikt in
het adagio allegro non troppo ma
con brio, dat inderdaad brillant
werd gespeeld.

De wakkere dirigent, de heer
Thoman, moest terecht een ovatie
en twee lauwerkransen in ont-
vangst nemen.

Na afloop van het concert was
er in de feestzaal gelegenheid om
de jubilerende vereeniging te com-
plimenteeren. Velen maakten daar-
van gebruik. De burgemeester
voerde het woord namens het eere-
comité.

den 80-jarigen stor van de Dordtse muziekwereld te zien dirigeren en naar zijn werk te luisteren, dat zich kenmerkte door een rustige en warme toon. Het mag hier niet onvermeld blijven, dat de optimistische oude heer zijn werk op de cada na, in 1941 voltooide. Enthousiaste ovaties vielen den dirigent en componist ten deel.

De solist van de avond was de jonge meester Theo Olof, die het in West-Europa sinds 1940 niet meer geoorloofde Violconcert van Mendelssohn op prachtige wijze vertolkte. De Orkestvereniging mag zich gelukkig prijzen Olof te hebben mogen begeleiden, van welke taak zij zich dan ook op voortreffelijke wijze kweet. Het concert werd besloten met Brahms' Eerste Symphonie. Alle eer aan den ijverigen dirigent, Hans Thoman, voor de wijze waarop hij dit mooie werk interpreteerde. Wij mogen niet nalaten het spel van den heer De Ruiter, den concertmeester, in het tweede deel te vermelden, zonder aan de prestaties van het ensemble als geheel iets te willen afdoen. Er ontbrak niets aan de climax, die zijn voltooiing vond in het heerlijke laatste deel.

Na afloop vond een receptie plaats, waar burgemeester Bleeker, de heer Wepster namens het Nut, en de heer v. d. Eijk namens de Bazuin, spraken en geschenken onder couvert aanboden. Voorzitter De Ruiter dankte in een rake en reestige speech.

Jubileumconcert

De Dordtse Orkestver. heeft haar 60-jarig bestaan op waardige wijze herdacht. Het jubileumconcert, dat Donderdagavond werd gegeven, begon al met een verrassing, toen n.l. de concertmeester mededeelde, dat de Bevrijdingsmars van Ed. Erdelman o.l.v. den componist zelf zou worden uitgevoerd.

Het was waarlijk een genoeg

JUBILEUM-CONCERT 3 Januari 1946

Van bevriende zijde vernamen wij, vóór den aanvang van het Jubileumconcert, dat de Dordtsche Orchestervereeniging gisteravond in „Kunstmin” gaf, dat Theo Olaf, de solist van den avond, bij de generale repetitie het orkest had gecompimenteerd. Als geïmporteerd-Dortenaar, kenden wij de prestaties van deze dilettanten niet en wij concludeerden dus dat de heer Olaf, behalve een voortreffelijk violist, een beminnelijk man moet zijn.

Na echter het gebodene genoten te hebben, moeten wij erkennen, dat Olof's compliment een getuigenis was, niet van zijn beminnelijkheid maar van zijn muzikaliteit en smaak, want van hetgeen door de Orchestervereeniging gepresteerd werd, gelooven wij niet, dat het door veel amateurs-orchesten in den lande kan worden geëvenaard, laat staan overtroffen.

De begeleiding van Olof's verrukkelijk spel in Mendelsohn's onvolprezen Vioolconcert was doorzichtig, evenwichtig en fraai van klankverhouding. Het is van den dirigent, Hans Thoman, een knappe prestatie, dezen liefhebbers op dit peil te hebben gebracht en het kan niet anders of veel en hard werk van beide zijden moet hieraan ten grondslag liggen. Olof's vertolking van de solopartij was op een enkele lichte onzuiverheid in de hoogste nootjes van de catens na, subliem en een ovationeel applaus beloonde solist, orkest en dirigent. De vereeniging huldigde Theo Olof met een krans.

Het concert werd geopend met de eerste uitvoering van Eduard Erdelmanns Plechtige Feestmarsch, een stuk, dat door zijn fraai en goed in het gehoor liggend hoofdmotief reeds bij eerste kennismaking licht aanspreekt. Het is fraaie, probleemloze muziek, die o.i. het kenmerk draagt van de scheppingsvreugde van den componist. De overgang naar een breed en magistraal „Wilhelmus” aan het slot, ontroert diep. De uitvoering werd door den componist geleid, die ondanks zijn hoogen leeftijd het orkest als aan een touwtje had.

Het concert werd na de pauze besloten met Brahms' 3de symphonie, waarvan de vertolking, de bezetting in aanmerking genomen, voor die van een beroepsorkest stellig niet onderdeed.

Na afloop werd het bestuur der vereeniging, namens het eerecomité voor het concert door burgemeester Bleeker toegesproken, die de namen memoreerde van de belangrijkste oprichters en bestuurders der vereeniging en van de vele beroemdheden, die als solist optraden.

De heer A. H. D. Wepster complimenteerde de zestigjarige, namens het honderdzestigjarige Nut. Namens „De Bazuin” sprak de heer van Eyk.

Beide eerstgenoemde sprekers deden hun toespraak van een geschenk onder couvert vergezeld gaan. De heer De Ruiten sprak een dankwoord, waarin hij de paedagogische krachten van orkestspel memoreerde en de waarde van het feit, dat hierbij de prestatie van het geheel méér is dan de som der prestaties van de deelen.

3/1 1946

JUBILEUMCONCERT ORCHEST
VEREENIGING DORDRECHT.

De Orchest Vereeniging is na een onderduik-periode weer voor het voetlicht getreden, welk heugelijk feit tevens samenviel met de viering van haar 60-jarig jubileum.

Velen zal het goed hebben gedaan den heer Erdelmann weer eens te hebben zien plaatsnemen achter den lessenaar, ditmaal om zijn Bevrijdingsmarsch te leiden.

De partituur van dit werk is uitzonderlijk geconcipeerd en wel in de eerste plaats wat betreft de instrumentatie. Machtig was de slotapotheose, al was de effectvolle werking daarvan meer inhaerent aan bijkomstige dan zuiver muzikale factoren.

De vertolking was niet onverdienstelijk; in het bijzonder slaagde de weergave van het stemmingsvolle trio.

Solist was de violist Theo Olof met Mendelssohn's vioolconcert, wiens optreden behoort tot de evenementen van dit seizoen. Fijnzinnig was zijn passagespel in het eerste deel; gaaf en brillant de cadenz en fascinerend het lichte scherzo-achtige slotdeel. De begeleiding was stellig niet onverdienstelijk.

Met de vertolking van Brahm's eerste symphonie toonde het orkest zijn voortreffelijke spelkwaliteiten. De inzet was prachtig van klank en uitdrukking. Zeer fraai was het spel van de eerste violen in het Andante, dat bijzonder gaaf van expressie was. De solopartij was toevertrouwd aan den orkest-

meester, den heer De Ruiter, die deze vertolkte op een wijze, welke menig vakman hem niet zou kunnen verbeteren.

Minder geslaagd was de doorwerking van het eerste en laatste deel, welke de noodige spanning en klaarheid misten.

Tenslotte nog een woord van lof voor de bekwame leiding van den heer Thoman.

A. I.

11/2 46

Serenade-concert

Op de binnenplaats van de Gemeenteschool aan de Hofstraat, een mooi plekje, begrensd door de Augustijnenkerk, het gebouw „De Berckepoort” en dit schoolgebouw, vond gisteravond een serenade-concert plaats, een unicum voor Dordt, daar de Zomeravondconcerten in den tuin van Kunstmin alleen nog bekend zijn bij de oudere Dordtenaren. Een goede gedachte van het Nut, om een zomeravondconcert te organiseren en daartoe aan te zoeken de Orkestvereniging en Merwe's à Cappella koor voor vocale medewerking.

Hans Thoman had de leiding van dit Serenade-concert. Wij hoorden Mozart's fijne en blijde „Eine kleine Nachtmusik”, zoo bij uitstek geschikt voor een dergelijke uitvoering, evenals het Notturmo uit „Sommernachts Traum” van F. Mendelssohn—Bartholdi en de Menuet uit Serenade op. 11 van Joh. Brahms. Deze zonnige, melodieuze muziek werd door de Orkestvereniging op levendige en gevoelvolle wijze verklankt. De solist van dezen avond, A. van Emmirik, hobo, speelde op uitmuntende wijze het concert voor hobo en orkest van John Barbirolli. Het orkest speelde voorts „Sandmännchen und Abendsegen” uit „Hans und Gretel” van E. Humperdinck. Tot slot liet Merwe's à Cappellakoor zich hooren in „Die Abendglocke hat getönt” uit „Die Jahreszeiten” van Jos. Haydn. Op gave en beheerschte wijze werd deze compositie door onze zangers vertolkt. Een uitmuntend geslaagde avond.

Concert in 'het Hof

Een Nutsidee, dat succes had

Het was wel een zeer origineel idee om in de pittoreske omgeving van 't Hof, dit typisch centrum van oud-Dordt, een concert in de openlucht te geven. Pluvius was op dit concert niet verdacht en het weer was ideaal. Het publiek toonde voor dit experiment groote belangstelling en betrachtte volkomen stilte.

De Orkestvereniging werkte onder leiding van Hans Thoman een programma af, dat zich uitstekend voor deze gelegenheid leende. De Notturmo uit Sommernachts Traum van Mendelssohn, met de prachtige hoornsolo, deed het uitstekend. Het strijkersensemble klonk in 't begin wat mat en onwennig in deze vreemde omgeving en speelde wat gereserveerd. In het ietwat sentimenteetele, maar toch wel melodieuze Sandmännchen van Humperdinck kwamen de violisten los en gaven een zeer klankvol geheel. „Eine kleine Nachtmusik” van Mozart blijft in al zijn doorzichtigheid toch een heele opgave. Het Allegro klonk pittig en werd in vlot tempo gespeeld, de Romansee en het frisch gestreken Menuet werden zeker verdienstelijk uitgevoerd, het Rondo met de kwistig aangebrachte versieringen schommelde hier en daar even, maar Thoman gaf geen kamp en hield alles toch in 't gareel.

De solist A. van Emmirik, die een concerto voor hobo van Barbirolli op thema's van Pergolesi speelde, boekte een groot succes. Met verrukkelijken toon blies hij de langzame cantilenes en in de vlugge satsen sprankelde deze muziek ragfijn in den stillen zomeravond.

Het simpel georkestreerde Menuet van Brahms was als voor dit concert geschreven. Een zeer toepasselijk slot vormde het door Merwe's à capellakoor gezongen Die Abendglocke hat getönt van Haydn.

Het publiek nam noode afscheid en gaarne sluiten wij ons bij de hartelijke woorden van dank aan, die de Nutsvoorzitter, de heer A. H. Wepster, aan Hans Thoman voor dit concert bracht.

A. I.

ERT
ende ge-
een con-
cht, op
le Hof-
ustijnen
ckepoort
ven-oude
e huizen
n ervoor
on goed
eravond
en zelfs
verbaasd
e men-
gen het
ming te
vereeni-
ns Tho-
gramma
n inzet
tstraum
kwam
schitte-
ports ge-
nade op
ig genre-
an Hum-
an den
: „Eine
Mozart,
gespeeld
ren op-
wel ten
trad op
met het
rkest op
eer Van
end van
enkele
ing iets
n totaal
statie.
Capella-
de Or-
nde lied
Abend-
en met
gen.
lut, de
eer Tho-
oor en
het niet
de bui-
veemoed
e fraaie
moosie,
chrijven
: avond.

I
1
C
F
T
1
e
I
l
1
1
1
a
h
A
2
2
C
I
r-
n
et
t-
a
at
en
n-
at.
V.
3,
en
an
ng
d
ng
ng
ja-
ar
ok,
st,
or;
an;

l
l
l
c
t
a
d
k
t
e
h
d
n
d
l
i
v
g
a
o
h
p
n
w
C
S
N
F
S
E
4
N
5
n
E
7
z
l
9
d
de
4
H
—
n
cc
bi
tr
w

Wolfs 221
BVK 500 ca 151
Nar Herp 97
Noma 168
Rommenhölter 165
Rott Droogd A 319 322
Prolong

EEN ZEER GESLAAGD EXPERIMENT

OPENLUCHTCONCERT VAN DE ORKESTVERENIGING

Melodieuze, zomerse orkestklanken ruisten gisteravond over het pleintje achter de eerwaardige Augustijnenkerk. Een schaar jolige mussen had zich in het groen tegen de grijze muren genesteld om de bedrijvigheid van musici en luisteraars eens grondig af te spieden. En toen daar de hoorn Mendelssohn's „Notturmo" uit de Sommer-nachtstraum statig en gevoelig blies begeleid door de concerteerende Dordtse Orkestvereniging, viel het mussenvolk van de ene verbazing in de andere. „Muziek maakt van een ziel muziek weer los" zegt een onzer bekendste dichters — en dit bleek, want toen na de verklonken hoorn het fraaie Menuet uit de Serenade op. 11 van Johannes Brahms werd ingezet, konden de muskens niet langer zwijgen en zij tierelierden en zongen mee, alsof zij reeds jaren onder Hans Thomans pittige directie hadden ge-oefend.

Met het bovenstaande wordt het bijzondere karakter en de bijzondere sfeer van het eerste openlucht concert wel treffend getypeerd. Ook de programmakeuze, waarvoor gaarne hier hulde wordt gebracht, accentueerde geheel het zomerse karakter van dit geslaagde concert. Hoe liefelijk klonk niet „Sandmännchen und Abendsegen" van Humperdinck. De warme poëtische melodie voor de strijkers-groepen was van grote bekoorlijkheid en vormde een uitstekende introductie voor de altijd weer boeiende Kleine Nachtmusik van Mozart. De dirigent heeft er naar gestreefd het pétillante rythme der kantdelen doorlopend vast te houden, waardoor de Romance als contrasterend andante aan waarde won. Met voorbijgaan van enige kleine onzuiverheden kunnen wij de uitvoering van de Nachtmusik prijzen. Er klonk goede musicieer-vreugde in.

Ook op dit zomerafconcert ontbrak een solist niet. De hoboïst A. van Emmerik bracht het „Concerto for Oboe and Orchestra on themes of Pergolesi" van de hand van den bekenden Engelschen componist John Barbirolli. Dit concert paste door zijn grote eenvoud van bouw en argeloosheid bijzonder goed in het kader van de avond.

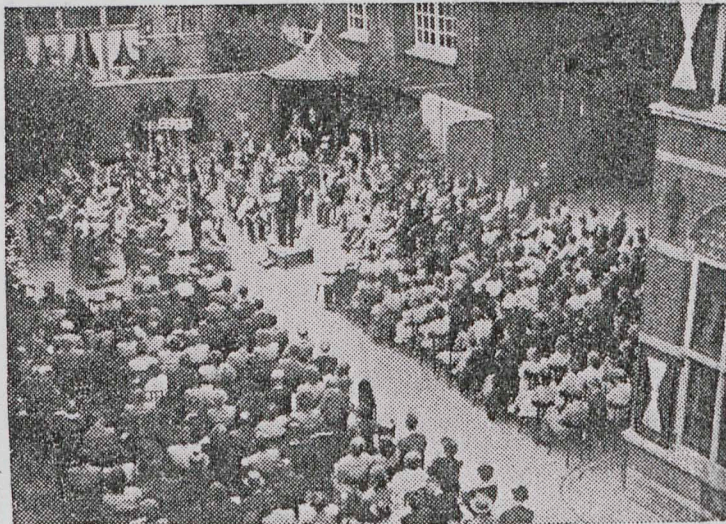
Het opent met een kort Largo, dat voor de hobo een rustige melodie biedt, gedragen door beheerste achtste-noten van de strijkers. De solist had met dit Largo al dadelijk gelegenheid zijn fraaie toon te demonstrenen. De beide Allegro's, gescheiden door een klein Andantino, kenmerkten zich door hun dansende rhythm en de solist wist de charme ervan uitnemend tot zijn recht te doen komen. Opvallend mooi klonk de hobostem tussen de hoge wanden der belendende gebouwen. Het orkest toonde zich volgzzaam, waardoor ook dit nummer van het programma slaagde.

Hans Thoman had voor zijn openluchtfeest echter nog meer hulp-troepen opgeroepen. Rondom het orkest verrees Merwe's à Capella-koor en het zong het Slotkoor bij het „Ende des Sommers" uit „Die Jahreszeiten" van Haydn. En terwijl het daglicht zich losmaakte van de aarde, weerklonk, omruist door de klanken der instrumenten „... Von oben winkt die helle Stern, und ladet uns zur sanften Ruh".

Met gehele concert overziende kunnen we niet anders zeggen dan dat het beantwoordt heeft aan de verwachtingen, die de aankondigingen hadden geschapen. Er is goed gemusiceerd en gezongen. De sfeer was prettig en het milde zomerafconcert maakte, dat het talrijke publiek met onverdeelde aandacht kon luisteren.

De voorzitter van het Nut, de heer Wepster, vertolkte dan ook in juiste bewoordingen de gevoelens van dankbaarheid jegens den dirigent en de uitvoerenden. Hij ge-waagde van het schoons, dat geboden was en dat zo goed in deze omgeving tot zijn recht was gekomen. De voortreffelijke accoustiek van het plein deed hem de verzuchting slaken ook de wintercon-certen daar te kunnen geven, gezien de slechte accoustiek van onze grote concertzaal Kunstmin. In ieder geval rekende de heer Wepster er op, dat dit experiment door meerdere gevolgd zal worden. En het applaus toonde de instemming van het publiek.

Ad. Int.

Hoe de vocale en instrumentale schare gisteravond in het mooie plekje „Oud Dordt" aan het Hof concerteerde.

MU O EXAMEN

SPOORBRUGMARS.

10 Eerste concert orkest-v

Het eerste concert van de Dordtse Orkestvereniging bracht een omvangrijk programma. Niet alleen werden werken uitgevoerd op instrumentaal, maar ook vocaal gebied. Op zichzelf was de samenwerking van twee Dordtse vereenigingen geen onaardig gedachte, al werd het programma daardoor een beetje heterogeen van samenstelling.

Hoe dit echter ook zij: de Orkestvereniging heeft een uitstekend avond gegeven had. Er werd met enthousiasme gemusiceerd, hetgeen reeds al stonds tot uiting kwam in de vertolking van Beethoven's Ouverture Coriolan. Het gelukte Thoman door te dringen tot de heftigste spanningen, die in dit werk te sluiten liggen.

Hoewel het gangthema niet zonder expressie werd weergegeven bleef dit teveel op den achtergrond. Het had mogelijk breed bewegener kunnen worden toegebeeld.

Het eerste gedeelte van het concert werd besloten met Schumann's beroemde A moll concerto. Solist was de heer Kors Monst die als zoodanig een uitstekende entrée maakte. Hij heeft een goede techniek en een gezonde muzikale opvatting, die hem behoeft van afdwalen, waartoe deze pur sang romantiek, zoo spoedig aanleiding kan geven. De inzet trof de kernachtige gebondenheid. Zijn fraai van klank waren de gebouwen accoorden en de talrijke intonatie mezz, waarin de solist als ware respondeert op het spel van het orkest. Zijn uitnemende capaciteiten kwamen in het bijzonder tot uiting in de met warme overtuiging gespeelde cadenz. In de finale boeide hij door zijn brillanten fascinerend passage-spel.

Behoudens enkele rhythmische schommelingen heeft de O.V. uitnemend begeleid, hetgeen als een buitengewone prestatie kan gelden. In het bijzonder zouden wij willen wijzen op het gevoelspel in het intermezzo en de uitnemende gespeelde soldij door houtblazers, o.a. den hoboïst clarinetist.

Schubert's vijfde is een meesterwerk, zoowel wat betreft vorm als inhoud. Schubert, die het nog eens in de lengte zoekt, concipieerde met de vijfde symphonie een werk, dat de klaarheid heeft van de klassieken. Reeds het eerste allegro is een specimen v

maat-
over-
ente-
n W.
uide-
voor

Amst Bank 170
HollBkOn cA 220 1/2
JavaBk 600 cA 151
MBFNat Herst 97

aan had voor zijn open-
ter nog meer hulp-
roepen. Rondom het
Merwe's à Capella
... hij

grond. Het had mogen breder,
bewogener kunnen worden uit-
gebeeld.
Het eerste gedeelte van het
concert werd besloten met Schu-
mann's beroemde A moll concert.
Solist was de heer Kors Monster,
die als zoodanig een uitstekende
... Hij heeft een gave

heel met bekwaam hand geleid.
A. I. no
car
te

KUNSTNIEUWS 10 Dec 46

Kors Monster als solist

Kors Monster.

De Dordtse Orkestvereniging heeft Dinsdagavond voor de eerste maal van dit seizoen geconcerteerd. Het programma, dat met smaak en zorg was samengesteld, bewoog zich uitsluitend in de sfeer van de klassieken. Beethoven opende de rij. Zijn ouverture „Coriolan (opus 62) deed het publiek al aanstonds kennismaken met de ernst, waarmede dit concert door de executanten werd voorbereid. De dramatische spanningen werden door den dirigent Hans Thoman tot grote hoogte opgevoerd. En na de tragiek van den veldheer volgden de romantiek en de lyriek van Schumann's altijd weer boeiende pianoconcert in a kleine terts (op. 54). Verdediger van het opus was de pianist Kors Monster, gewaardeerd en hier ter stede bekend musicus. De Dordtse kunstvrienden waren reeds overtuigd van zijn grote bekwaamheden. Met de vertolking van het pianoconcert heeft hij zich nieuwe roem geoogst. Inzonderheid de romantische passages van het eerste deel (Allegro affettuoso) waren van rijke poëtische bekoring. De cadenza, gelijk ook het allegro vivace, toonden de technische kwaliteiten van Monster. Het publiek heeft den kunstenaar dan ook warm gehuldigd. Een deel van die hulde is zeker ook bestemd geweest voor dirigent en begeleidend orkest, dat de voor een dilettanten orkest niet geringe opgave van het accompagnement op alleszins lofwaardige wijze heeft uitgevoerd. Enige vlekjes kunnen niet aan de goede prestatie tekort doen. De blazers leverden in het eerste deel mooie trekjes op.

Na de pauze allereerst de Strijkersvreugd van Franz Schuberts vijfde Symphonie in Bes gr. terts. Men heeft de veronderstelling uitgesproken, als zou deze technisch niet moeilijke symphonie reeds bij zijn geboorte voor het dilettantenorkest geschreven zijn. Hoe dit zij, de Orkestvereniging heeft getoond, dat dit werk een kolfje naar haar hand was. Enkele rhythmische schommelingen werden door den dirigent bijtijds opgevangen en hersteld. Het andante con moto klonk melodieus en warm. Een drietal koorwerken, met orkestbegeleiding gezongen door Merwe's à capella-koor, besloten het concert. Het Ave Verum Corpus van Mozart (K.V. 618) genoot een gevoelige vertolking Marsch en Koor uit Judas Macabäus van Händel en evenzo het massale „Halleluja"-koor uit de „Messias" boden in het ensemblewerk zeer te genieten klanken. Hans Thoman heeft de hem gebrachte hulde volkomen verdiend en de Orkestvereniging heeft getoond, dat zij recht heeft op waardering en steun van publiek (en gemeente) en dat zij een factor van waarde is in het stedelijk muziekleven.

A. I.

PIET KRAUS EXPOSEERT IN DEN HA...

1
Cit
van
WI
Vr
e-
ar
ort
er,
de
een
in-
en-
iet
en,
de
in
de
ser-
ntal
be-
erg-
ver
laan
land
In
de
ritte
oort
de
erd
es-
100
en
en
en
c.
m
m
en
d.
r:
i-
n,
n,
in
er
j-
n,
n
i-
e-
et
d,
le
rt
p.
d,
st-
al
or
n-
ve
le
r-
er
er
or
e-
og
a-
r-
r-
N
7-
ig
ij
e,
h-
il-
er
a
n
-
-
g
l-
s-
ls
ze
of
er
i.
se
ig
e-
V.
r-
e
t-
-

-
V
I
p
d
v
A
b
z
l
s
c
a
c
l
g
F
g
k
zi
D
M
we
ze
pl
ac
sc
lij
Z
ha
we
vb
ke
vo
tra
gis
ge
pk
we
ma
D
1
Ar
fra
bc
w

Eerste uitvoering der Matthäus Passion van J. S. Bach

Nadat enkele honderden de vóór uitvoering bijgewoond hadden op Woensdag 19 Maart, kwam Donderdag de eerste officiële vertolking van Bach's Matthäus Passion in de Grote Kerk op de Markt.

De vele moeiten en de grootse propaganda van het Chr. Gem. Koor „Excelsior” zijn met vrucht beloond geworden, daar het kerkgebouw geheel bezet was toen de dirigent, de heer Hans Thoman, uit Dordrecht, het gestoelte beklom om zijn staf te zwaaien over de honderden medewerkeren.

Niet minder dan 3 volle uren hebben de toehoorders, onder devote stilte, de uitbeelding van Jezus' lijden door Bach's notenspel beluisterd — en dit is wel zeker — dat men onder de indruk gekomen zal zijn van de dikwijls zeer suggestieve uitbeelding der diverse gedeelten.

Een koor van solisten heeft daartoe het hare bijgedragen. Noemen we allereerst de sopraan Ankie van Wickevoort-Cronmelin, die vooral in het eerste deel voortreffelijk de aria's zong. Wij stippen bijv. aan de uitvoering van „Ich will dir mein Herze schenken” (19) en het duet met de alt en het koor (33) „So ist mein Jesus nun gefangen”. In het tweede deel (57) het Recitatief „Er hat uns allen...” kwam goed tot zijn recht. Minder voldeed de Aria (58) „Aus liebe”, welke ook zeer moeilijk te zingen is, door de solo-fluitpartij. De sopraan was in het hoge register zwak en (door vermoeidheid?) niet overtuigend in haar voordracht.

De altpartij werd door Riek van Veen gebracht. Waren we in het eerste deel niet zo geestdriftig over haar bijdrage — in de Aria (10) „Busz und Reu”, bijv., was haar stem niet op de voorgrond dringend; dit veranderde allengs in het duet (33), op gelukkige wijze. Vooral in het tweede deel was zij heel mooi, wat voordracht en dynamiek betreft. Noemen wij 36 en niet te vergeten 47 met de schitterende begeleiding van viool en cello: (Een der glanspunten).

Diens bijdrage tot het welslagen der ut-siaat. Diens bijdrage tot het welslagen der uitvoering was een zeer grote. Hij zong zijn rol van „Evangelist” met gloed en met een voordracht, die tot in alle onderdelen verzorgd was. Wij kunnen gerust zeggen, dat het niet te verbeteren was. Noemen we de Aria (26): „Ich wil bei meinem Jesu wachen” en (40) het recitatief „Mein Jesu...”, (41) „Geduld” (46) „und weinete...”, (71) waar Jezus laatste woorden weerklinken en (73). Het was af.

De bas Lucien Lauman heeft zowel de rol van Judas, Petrus en de Hogepriester met de daarbij behorende declamering in zijn voordracht op juiste wijze gebracht. Zijn grote routine was er borg voor, dat het geheel goed tot zijn recht kwam. In het lage register was zijn stem — in het tweede deel — wel wat al te discreet.

De tweede bas Arie van Mever — in de figuur van Jezus — wist ons door zijn voortreffelijke voordracht menigmaal te ontroeren. De suggestieve zeggingswijze wist hij steeds op discrete wijze naar voren te brengen.

Onze stadgenoot, Frans Stam, bespeelde het continuo op delicate wijze. Natuurlijk hadden we liever een clavecymbel gehoord, daar dit instrument een doordringender toon voortbrengt dan bij een continuo het geval is. Doch dit in aanmerking nemende, was het instrument op zijn plaats. Het bracht de sfeer van de oude tijd! De bespeler heeft de begeleiding goed verzorgd.

De orgelist Gijs de Graaf — in den hoge gezeten — heeft zijn bijdrage naar waarde gebracht. Het zal hem gespeten hebben — en velen met hem — dat het grote orgel te laag staat om mede te werken. Nu heeft hij geroeid met de riemen die er waren, en die reikten niet ver!

Het jongenskoor, onder de energieke leiding van Mevr. Verhoef-Torn, heeft vooral in het entréekoor een goede „toon” doen horen. Hier is met nauwgezetheid geoefend. Hun stemmen droegen helaas niet ver het kerkgebouw in, doordat hun aantal te klein was. In plaats van 25 hadder er 50 moeten zijn. Jongens, treedt aan Het Rott. Philharm. Orkest was schitterend op dreef. Vooral noemen we de solistische ge-

deelten voor de oude instrumenten en de Aria 47 was een juweeltje om te horen.

Het koor „Zanglust” uit Pernis, dat zijn welwillende medewerking gaf, heeft zeer goed voldaan. Het is mooi homogeen van klank en het was goed te horen, dat zij dit werk meer hebben gezongen.

Excelsior zelf heeft voor de eerste maal niet teleurgesteld. Vooral in samenwerking met „Zanglust” was het geheel zeer goed.

Indrukwekkend was de uitvoering van „Zanglust” in (25) „Was ist die?” (pp!) met de tenorsolo! en de beide koren in (33) „Vivace” „Sind Blitze”, dat vooral een imposant geheel vormde. Het slotkoor was niet minder.

De koralen maakten een grote indruk. Zij werden dan ook prima gebracht. De eisen waren voor de tenoren soms zeer hoog (in 63 daarom f in plaats van a.) Zeer mooi was „Wenn ich einmal soll scheiden” (72).

De dirigent heeft het geheel uitzonderlijk geleid. Zijn opvatting van het geheel verdient een afzonderlijke vermelding.

J. K.

Eerste uitvoering van Bachs Matthäus Passion door Excelsior

Bachs meesterwerk, de verklaring van Christus' lijdensverhaal volgens Matthäus, dat wel met de verhevenste kunstwerken op ander gebied gelijk te stellen is, werd gisteren voor het eerst in onze stad uitgevoerd in de Grote Kerk. De dirigent Hans Thoman, had geen gemakkelijke taak, omdat hij hier dus niet kon steunen op een jarenlange traditie, maar zijn eigen ervaring met de Dordtse uitvoeringen is hem hierbij natuurlijk tot steun geweest. Ook hier is hij niet van de gangbare (maar vaak foutieve opvattingen afgeweken. Het koor dat de medewerking had van een jongenskoor onder mevr. Verhoeff-Thorn en versterkt werd door het Rotterdamse koor „Zanglus“, is zeer groot, overweldigende indrukken maakt het dus op ieder in begin- en slotkoor en vele koren van het volk en de discipelen, maar bij beschouwing van het tere lijnenspel in de partituur, ook van de orkeststemmen, blijkt toch wel dat het Bach niet te doen was om massale effecten, en vele belangrijke tegenstemmen in het orkest (het was het R.Ph.O.) werden dan ook bedolven.

Overigens kon men het eens zijn met vrijwel alle tempi, ook die der koralen, waarvan de eenvoud en devotie in deze gezonde weergave wel tot hun recht kwamen.

Het solistisch gedeelte was ook nog voor verbetering vatbaar: de grote, verantwoordelijke partij van den evangelist was in handen van den tenor Han le Fèvre gelegd, één van onze talentvolle jongeren, wiens stem en voordracht zich wel door souplesse maar tevens door een oppervlakkigheid kenmerken, waardoor de aandacht niet steeds geboeid kan blijven. Hetzelfde kan wel gezegd worden van Lucien Louman, die de Christuspartij vertolkte. De sopraansoliste Ankie van Wickevoort, bekend om haar fraaie weergave der aria's, beantwoordde, behoudens een ongelukje in de aria „Aus Liebe“, volledig aan de verwachtingen. Arie van Mever, die een vol, warm geluid bezit, voelde zich thuis in de partijen van Pilatus, Petrus enz., zodat het te be-

treuren was dat we door de gebruikelijke coupures (waarom niet eens andere coupures gemaakt?) weer dezelfde prachtige bas-aria's (en alt-aria's) moesten missen. Ook de alt Riek van Veen bleek uitstekend geschikt voor dit genre, hoewel haar stem niet groot is. Het was jammer dat men het probleem der continuo-instrumenten niet anders had op weten te lossen dan met een harmonium (Gijs de Graaf) en een piano, die een clavocimbel moest nabootsen (Frans Stam).

Al met al een uitvoering, die — voor de eerste keer — geslaagd mag heten, maar die volgend jaar nog veel méér doet verwachten.

elkaar
tribun
niet
ten
en

als tenvolle van zijn pronsrige

ij
er
h-
n-
ye-
ler
en
un-
zij
en.

De Orchest Vereeniging vertolkte bekende Fransche meesters

Het tweede concert van de Orchest Vereeniging viel dit jaar wel wat laat in het seizoen. Misschien moet daaruit die niet zoo heel groote belangstelling worden verklaard.

Het programma bestond uit werken van Fransche meesters. Thoman had een zorgvuldige keuze gedaan; zoowel klassieke als moderne meesters kwamen op het programma voor. Natuurlijk ontbrak niet de pur sang muzikant Saint Saens. Men speelde van hem diens terecht beroemde cello-concert, waarin Saint Saens op een onnavolgbare wijze het karakteristieke van de cello wist uit te buiten. Reeds de constructie van het hoofdthema is daarvan het overtuigend bewijs. De syncopische inzet van de solo voert de spanning op. Het beginmotief verloopt daarna in een sierlijke melodische lijn, die eindigt in een zeldzaam knap gevonden afsluiting. Niet minder gelukkig was de keuze van Johan Gülich als scilist. Zijn toon is vol en rijk; zijn techniek perfect en beheerscht. In zijn temperamentvol spel was vaart en élan. De meer lyrisch getinte passages klonken warm en expressief en de afwerking van de details getuigde van een technisch meesterschap. De begeleiding verliep vrij vlot, hetgeen reeds heel wat zegt, inzien men bedenkt dat deze zelfs voor genoutineerde vakmusici de

uiterste concentratie vereischt. Aan dit werk ging vooraf een aardige Suite van Grétry, bestaande uit een Tambourin, een Menuet en een Gigue. Het Menuet viel op door fraai spel van de concerteerende houtblazers. De opzet van de Gigue was wat onrhythmisch; het slot slaagde weer aanmerkelijk beter.

De violen waren in het Menuet fraai van toon, hetgeen ook gezegd kan worden van den inzet van de Prélude van de Suite Pelléas et Mélisande van Fauré, welke uitmuntte door de suggestieve uitbeelding van de melodische lijn. De fluitist had gelukkige momenten in de Sicilienne, waarmede deze Suite sluit.

De bekende Children's corner Suite van Debussy werd door Caplet geïnstrumenteerd, een op zichzelf hachelijke onderneming. De Kunst was om hier niet te vervallen in het genre van de ruggegraatloze salonmuziek. Caplet's fijnheid van geest wist aan dit gevaar te ontkomen. Ook dit is een zijde van den Franschen geest. Debussy degradeerde niet tot een kapstok voor het ophangen van Caplet-vernuftigheden. Caplet liet Debussy in zijn waarde. Brillant gespeeld was het slot van het eerste deel. De Serenade laboreerde aan eenige oneffenheden. Zeer fraai van klank was de hobo in The little Shepherd, een prachtig

stemmingsstukje. De Calke Waalk, die na de huidige Jazz-tumulanten thans in onze ooren als een onschuldig dansje klinkt, leek ons soms iets te krampachtig gespeeld. De kleine oneffenheden daargelaten was de vertolking toch een zeer te waardeeren prestatie.

Thoman heeft goede resultaten bereikt. Zijn zorgvuldige directie zal voor het orkest een groote steun zijn geweest om over de talloze moeilijkheden, welke deze werken boden, heen te komen.

A. I.

er
an-
te-
n W.
ulde-
voor

over	Ant Bank	221	Nijma	2487	24572	Canada
ente-	Holl. CA 220 1/2	221	Rommehöller	165*	166	
n W.	JavaBk 500	151	Rott Droad A 319	322	322	Prolong
ulde-	MIFINat Herst 97	97				
voor						

MERWE'S A CAPPELLA KOOR. - Dir. Hans Thoman.
50 MAART - WILHELMINAKERK, Bleekersdijk - 8 uur n.m.

MATTHÄUS PASSION

JOH. SEB. BACH.

Solisten - koor en orkest. Prijzen der plaatsen f 2.25 plus
Sted. Bel. Kaartverkoop: Muziekh. Joh. Broekhuijsen,
Voorstraat 328.

ENG ADRES: KRALINGSEWEG 293

**Jubileumgedenkb
de Koningin**

Deze morgen heeft koningin Juliana op paleis Soestdijk een kleine delegatie van de bond van bloembollenhandelaren ontvangen. De voorzitter van de bond, de heer T. M. H. van Waveren, en de administrateur, mr. F. J. D. Theyse, aan van het jubileumgedenkbek uitgegeven wordt ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan van deze bond. Koningin Juliana deelde aan de heer Van Waveren — die levens voorzitter is van de bloementoonstelling Keukenhof — mede dat zij het plan heeft een officieus bezocht.

**Muzikale les op
Mulo-Stek 16.3.**

Afgelopen Zaterdag kregen de leerlingen van Mulo-Stek een zeer bijzondere les. Een les die nog wel op de vrije morgen viel, maar die toch gaarne werd bijgewoond. Wat was het geval?

Hans Thoman had zich bereid verklaard de scholieren het een en ander te vertellen over Bach's wonderbaarlijk schone schepping, de Matthäus-Passion.

De heer E. Poortman, hoofd van de school, sprak er in zijn openingswoord zijn verheugenis over uit, dat de kinderen die uitleg zouden krijgen van de man, die juist in deze dagen ingespannen bezig is met de instudering van de Passion, met het oog op de uitvoering van a.s. Donderdag in de Wilhelminakerk.

Na een korte inleiding en na de aandacht gevestigd te hebben op de instrumenten, die in het werk een belangrijke rol spelen, zoals hobo en clavecimbel ging de heer Thoman over tot de behandeling van de passiemuziek. Hij had daarbij het geluk te beschikken over gramfoonopnamen, waardoor de inleiding een goede en gedegen illustratie kreeg. Zo konden de jonge hoorders kennis maken met enige recitatieven, aria's en andere belangrijke delen.

Thoman verloochende de dirigent-in-hem niet tijdens zijn voordracht. Hij heeft o.m. bij de gramfoonmuziek de kinderen aangetoond, hoe hij de muziek al dirigerend aangeeft en hoe hij de samenzang leidt, hetgeen de toehoorders ongetwijfeld wel op prijs gesteld hebben.

Anderhalf uur lang hebben de leerlingen met grote aandacht geluisterd en stellig zal er bij een gedeelte van dit jonge auditorium de lust gewekt zijn naar de a.s. uitvoering te gaan luisteren.

Waar de heer Poortman in zijn openingswoord gewaagde van een „experiment” als hoedanig deze muziekles beschouwd diende te worden, daar zullen de spreker en organisator wel de indruk gekregen hebben, dat dit experiment als geslaagd moet worden beschouwd.

over- ente- n W. uide- voor	Amst Bank 170 221	Nijma 248 165*	Canada 246 166
	JavaBk 600 151	Rommehöite 165*	Prolong 322
	MIFINat Herst 97	Rott Droogd A 319	

te be. heeft verkocht naar Soerabaja. Duubeldam Jun. op gen.

Orchestervereniging Dordrecht

Het tweede concert

Het tweede concert, dat de Orchestervereniging Dordrecht gisterenavond in Kunstmin gaf, heeft wel duidelijk het verheugende feit bewezen, dat de vereniging zich naar een steeds hooger peil beweegt. Vooral de techniek, die de vorige maal soms zwakke plekjes vertoonde was nu zeer gaaf.

Het programma bestond uit werken van Fransche meesters. Van het eerste werk, de Balletsuite uit het heroische ballet „Céphale et Procris" van André Grétry muntte vooral uit het Menuetto. In het 1e Concerto pour violoncello et orchestre van Camille Saint Saëns, trad als solist op Johan Gütlich, cello. Deze speelde voortreffelijk met een warm vibrato en een meeslepend temperament, dat zelfs merkbaar zijn invloed op het orkest deed gelden. Solist en orkest moesten dan ook van het dankbare publiek een staande ovatie in ontvangst nemen. De prachtig melodieuze zacht weemoedige „Prélude „Filleuse et Sicilienne" uit de suite „Pelléas et Mélisande" werd aanvankelijk zeer mooi uitgevoerd. Later wist het orkest niet de noodige bezeling te handhaven, zoodat sommige deelen een zekere matheid vertoonden, de techniek bleef echter ook dan zeer verzorgd. De frissche suite „Children's Corner van Claude Debussy en André Caplet was aardig geïnstrumenteerd. De deelen Jumbo's Lullaby en Colliwog's Cake-

Walk, die beter geschikt zijn voor piano kwamen hierdoor toch uitstekend tot hun recht. Een sterker staccato zou echter nog een beter effect hebben gegeven. Heel aardig in deze suite was ook „the dancing of the snow" dat niet in het programma stond vermeld. Van de instrumenten willen wij bijzonder noemen de hobo's, die prachtig voor den dag kwamen. De leiding lag in de bekwame handen van Hans Thoman. Deze dirigeerde zeer nauwgezet en vaardig, doch slagde er in enkele momenten niet in, het orkest volledig te bezielen.

Dit tweede concert heeft bewezen, dat kunstlievend Dordt met recht trotsch mag zijn op zijn Orchestervereniging en den dirigent Hans Thoman.

„op orde" bent!
Maar als het zover is, dan geeft het Nieuwsblad u wel een seintje!

KUNSTNIEUWS TWEDE CONCERT ORCHESTVERENIGING

Johan Gütlich cello-cellist

De Orchestervereniging heeft gisteravond voor de niet geheel bezette grote zaal van Kunstmin haar tweede concert van dit seizoen gegeven onder leiding van den heer Thoman. Men had aan dit concert een speciaal karakter gegeven door het te betitelen met: Frans concert. De vier uitgevoerde werken waren dan ook kenmerkend voor de geest van de Franse muziek en de concerteerende vereniging heeft zich, wat afwerking en verzorging betreft, er geenszins met de Franse slag afgemaakt. Er is uitstekend gemusiceerd. De drie deelen van het heroische ballet Céphale en Procris van Grétry kregen een te loven verzorging. Het middendeel „Les Nymphes de Diane" (Menuetto) kreeg zachte, pastelachtige kleur. Tambourin had wat meer kracht bij de uitvoering kunnen verkrijgen. Die kracht ontbrak niet in het eerste cello-concert van C. Saint-Saëns. Dit boeiende concert, terecht in het gecommuniceerde programma één van de mooiste celloconcerten genoemd, vol charme en specifieke Franse geaardheid, genoot een enthousiaste vertolking door den solist van deze avond, den heer Johan Gütlich. Gevoelig van toon, technisch welverzorgd, het geheel met vaart en bewegingheid. De orkestbegeleiding, een opgave voor een dilettant-orkest, gaf aan de solistem een kleurige achtergrond en droeg niet weinig bij tot het welslagen van het concert van Saint-Saëns.

Van Fauré ging de scène-muziek voor „Pelléas et Mélisande". De drie gespeelde deelen gaven ruimschoots gelegenheid op te merken, dat de Orchestervereniging met ernst heeft gestudeerd en tot klankrijke prestaties in staat is. Het lyrisch-dramatische prelude genoot een fraaie vertolking. Hetzelfde kan gezegd worden van de Children's Corner van Debussy. André Caplet instrumenteerde deze suite voor het orkest. Met kennelijke vreugde hebben de executanten de diverse onderdelen weergegeven, met de vereiste humor en lichtheid. De blazers verdienen aparte vermelding voor the little Shepherd. Behoudens enkele vlekjes en ongelijkheden is de gehele uitvoering geslaagd te noemen.

De heer Gütlich uitte na afloop van het concert zijn grote tevredenheid over de begeleiding van het orkest, die niet onderdeed voor die van beroepsorkesten. Voorts liet hij zich zeer waarderend uit over het dirigeren van den heer Thoman.

AD INT.

Schaken.
VAN SCHEIJTINGA

Roze-schul-Haar, an de n tij-zaren-
NIS-
bren-at op (af-naar-er zijn meen-van 21 sorde. l 6, 1e t 1930. ng van middag van 25 veror-ikel 9, et 1930 van het vet ten en van renhul-ke ver-besluit 0, zijn

aken tten-gun-op-oor-ld-to-

De T s

griauoaid rfu pscnrtge

st
r
e
l
t
i
n
z
r
er
op
en
ze
or-
dit
en,
En
dje
be-
ge-
ken
eft
en.
or-
aan
tije
de
en-
on.
om-
evig
last.
gras
ter.
op,
vier
rein
ge-
stal,
zal
iaal
teen
i de
oods
twee
n bij
over
mo-
ten
in-
In
be-
oet
ven
den
gen
en
kens
den-
noe-
k-

MÉRWE'S A CAPPELLA KOOR
30 MAART - WILHELMINAKERK,
MATTHÄUS I
JOH. SEB. B.
Solisten - koor en orkest. Prijzen
Sted. Bel. Kaartverkoop: Muzie
Voorstraat 328.

BHG ADRES. KRALINGSEWEG 293
ROTTERDAM

Hans Thoman over de Matthäus Passion

Daartoe uitgenodigd door de heer E. Poortman, hoofd van de ULO-school in het Stek, hield Hans Thoman, die de volgende week weer de Matthäus-Passion zal dirigeren, voor de twee hoogste klassen in het gebouw van „De Harmonie" aan de Vest, een lezing over dit prachtige werk van Bach. Spreker schetste in korte trekken hoe uit het lezen van de lijdensgeschiedenissen door de priesters, waaraan later koren werden toegevoegd, de Passie ontstond. Hij memoreerde de grote Nederlanders Jacob Obrecht, die in zijn Motet-Passie, alleen voor koor schreef en Willaert die de dubbel-korige structuur invoerde, en ook over twee orgels, tegenover elkaar opgesteld, beschikte. Gaven deze eerst alleen de tekst van het Evangelie, Bach zag als het ware de toegestroomde menigte, die luisterde, maar ook meeleeft met het gebeuren op Golgotha.

Aan de hand van grammofoonopnamen kon de inleider belangrijke gedeelten van de Matthäus Passion toelichten, het verschil later horen tussen hobo en hobo da caccia, de alt onder de hobo's.

Aan het eind dankte de heer Poortman Hans Thoman voor zijn heldere uiteenzetting, die door de leerlingen met grote aandacht werd gevolgd.

id
8e
el-
J.
om-
petie
gde
isje
hm
37
men
atio-
elke
de
iden.
heer
ster-
s be-
de
Lage
ver-
23.30

Amst Bank	170/4	170	
HollBank	CA 220 1/2	221	NUN
JavaBk	500 CA 151	151	Rou
MIFINat	Herst 97	97	Re

Bach's Mattheus Passion

Toewijding en bezieling bij de zangers

ONTSTELLEND GEBREK AAN BELANGSTELLING

De uitvoering van de Mattheus-Passion in de Wilhelminakerk door Merwe's a capella koor en de Chr. Zangvereniging Excelsior uit Vlaardingen werd gedragen door toewijding en bezieling, die er ons met vreugde van overtuigden, dat Hans Thoman, hoewel hij kon vermoeden, dat deze uitvoering niet geheel feilloos zou zijn, eenvoudigen een stuk muziekcultuur bijbracht, dat het grootste respect afdwingt.

IN VOLLE OVERGAVE

Hans Thoman, die deze partituur volkomen beheerst en speciaal als zijn koren worden ingeschakeld zich losmaakt van het notenbeeld om beide koren tot volle overgave te dwingen, heeft met grote energie gewerkt om deze geweldige koren, die van de uitvoerenden het uiterste vergen, nauwgezet in te studeren. Het is opmerkelijk, dat hij wist te bereiken, dat, behoudens een enkele wankele inzet en hier en daar een passage voor bassen en tenoren, die wat ruw klonk, de mérites van deze uitvoering voornamelijk in de koren en korallen lagen.

We hebben de grootheid van Bach weer kunnen peilen in het machtige beginkoor, waarin ook het jongenskoor onder de pittige leiding van mevr. Verhoeff-Thorn, zijn secundaante, uitstekend zong.

We memoreren het koor: O, Mensch, bewein dein Sünde grosz, waarin Ripieno's, orgel en vol orkest tot een groot apparaat samensmolten.

Zeer overtuigend klonk het met een grote climax gezongen „Wahrlich, dieser ist Gottes Sohn“, dat Hans Thoman zeer terecht als een centraal punt in dit werk ziet.

We menen tenslotte te kunnen volstaan met het releveren van het met treffend uitbeeldingsvermogen gezongen „Wir setzen uns“, waarin de berusting aan het geopende graf door-klonk.

De solisten

Onder de solisten bestond, en dat is wel jammer, geen eenheid van opvatting.

Wiep de Rook, die Xandra Thoman moest vervangen, zong zuiver en stijlvol, maar haar donker getimbreerd sopraangeluid klonk dikwijls vlak.

Elsa van Bueren, die over een fraaie altstem beschikt, verdoezelde de vlugge figuren, wat afbreuk deed aan haar zingen.

Jan Laarveld, die deze avond door verkoudheid niet goed gedisponeerd was, zong de Evangelistenpartij zeer muzikaal, zuiver, sober en hoewel zijn geluid vrij zwak is, konden we zijn vertolking bijzonder waarderen.

Henri Welbooren kon evenals S. Meerdink, die de tenor-aria's zong, boeien. Meine Pot zong de aria's wat al te geladen. Gijs de Graaf (orgel) en Gert van den Steen, clavecimbel, speelden correct het continuo.

Het Toonkunst-conservatoriumorkest, met de nodige versterking, speelde met wisselend geluk. Fluiten en hobo's hadden in de voor hen geschreven aria's uitstekende momenten.

Dordrecht voelde niets voor een Bach-herdenking. Lege banken en

stoelen waren een aanklacht. We vrezden, dat we volgend jaar alleen het pionierswerk van Merwe's a capella koor zullen herdenken — met weemoed.

M. J. VAN AST.

2484	2487	Canada
165*	166	
319	322	Prolong

Bachs grootse schepping: de Matthäus-Passion

Dit jaar was de uitvoering van de Matthäus-Passion verzekerd. Talrijke koorzangers en zangeressen hebben enige maanden lang nauwgezet en vol toewijding gestudeerd en gisteravond was het ogenblik aangebroken, waarop de uitvoering werd gegeven. Het grote apparaat, dat nu eenmaal voor de vertolking van de Matthäus-Passion nodig is, was opgesteld in de Wilhelminakerk; de Gemengde Zangvereniging Merwe's à Cappella-koor uit Dordrecht, de Chr. Gem. Zangver. „Excelsior” en een jongenskoor o.l.v. mevr. Verhoeff-Thorn uit Vlaardingen, het Rotterdams Toonkunst-Conservatorium Orkest, de solisten en dan de dirigent Thoman in zijn hoge dirigeerstool.

Al deze omvangrijke middelen in de hand van een bezielde dirigent bieden mogelijkheden voor een uitvoering vol grootseheid en klankkracht, vol kleurrijke afwisseling en subtiële afstemming van nuances, vol dramatisch en poëtisch, ook vol contrastwerking. Veel van deze factoren zijn gisteravond onder Thomans leiding tot werkelijkheid geworden.

Allereerst willen we de aandacht vestigen op het werkelijk uitstekende koorwerk, dat door de grote scharen zangers en zangeressen is geleverd. In het dubbelkoor, waarmee de passiemuziek geopend wordt, kon men zich dadelijk overtuigen van het solide koorwerk. Alleen het jongenskoor had in den beginne een eigenaardige schelheid, waardoor aan de kleur van het geheel wat afbreuk werd gedaan.

Speciaal willen we noemen de wijze, waarop de koralen zijn gezongen. Thoman heeft er uit gehaald, wat er te halen viel. Daardoor waren ze sterk van werking. Bijzonder noemen we van Thoman; koraal „Ich bin 's, ich sollte büßen; koraal Wer hat dich so geschlagen?; koraal O Haupt voll Blut und Wunden.

Jammer, dat door een abus van het orgel de aanhef van „Wenn ich einmal soli scheiden” verkeerd werd ingezet. Gelukkig had de dirigent het geheel vast in de hand, waardoor alles spoedig weer in het reine kwam.

Het overige koorwerk bevatte veel

schone momenten. Thoman heeft er reëlie in aangebracht en gewaakt tegen excessen op het gebied van de tempi. Hij werd zorgvuldig ter zijde gestaan door het hierboven vermelde orkest. De taak daarvan was vooral dienend gehouden. Met het orgel legde het een nergens opdringende achtergrond achter solisten en koor. De solisten waren niet allen gelijk in prestatie. Wieb de Rook, de sopraan, beschikt over een aangename en heldere stem en o.i. ook over de vereiste muzikaliteit. Echter kan men zich haar zingen doorwrochter en meer verinnerlijkt denken. Wij noeterden van haar de goedgezongen solo „Er hat uns allen wohlgethan”. Naast haar solieerde Elsa von Buren, hier ter stede geen onbekende. Haar warme stem weet mooie dingen te doen, maar zij moet zich hoeden voor een te zwaar vibrato.

Ontegengesteld de meest naar voren gekomen solist was Henri Welbooren. Zijn klankrijke basstem was een gevoelig medium voor de Christuspartij. Meine Pot, eveneens baszanger, zag zich de taak toebedeeld de aria's en kleinere bas-gedeelten te vertolken. Vooral de passages, waarin een dramatisch karakter vereist wordt, kwamen goed tot hun recht. In een enkele aria bleef zijn zang zonder waarneembare beweging. Ter andere zijde stond nog de tenor Meerdink opgesteld, die over een helder, muzikaal orgaan beschikt.

Er lag soms een ietwat operette-achtig kleurtje over zijn zang, hetgeen niet te rijmen valt met de grote waardigheid van Bachs meesterwerk. Ondanks dit bezwaar hebben wij met genoegen zijn aandeel beluisterd.

De Evangelist Jan Laarveld heeft in ons zeer tegenstrijdige gevoelens wakker geroepen. Een o.i. ernstig tekort aan draagkracht, aan mogelijkheid tot beheersing van grote ruimten, een geknepenheid bij de voordracht, al deze dingen hebben aan de zo belangrijke partij van de Evangelist belangrijk afbreuk gedaan. Beslist onvolgende geluid werd opgebracht in die gedeelten, waar de handeling in het lijdensverhaal dramatische spanning vereist. Zilver is Laarvelds zang wel. Ook kent hij zijn partij, maar de realisering er van lag boven zijn kracht.

Gijs de Graaf heeft het orgel bespeeld. Gert van der Steen het clavecymbel. Beide instrumenten voegden zich willig in het grote geheel.

Hans Thoman heeft met grote overgave gedirigeerd. Met grote deskundigheid heeft hij gedurende bijna drie uur koren, solisten en orkestmusici door de moeilijkheden en langs de vele klippen van Bachs partituur geleid. Het valt dan ook te betreuren, dat onze stadgenoten in groten getale verstek hebben laten gaan. De kaartenverkoop is beneden de verwachting gebleven, waardoor de kans op het voortzetten van een Matthäus-Passion-traditie wel zeer problematisch is geworden.

JAC. A. HAZELAAR.

Excelsior vertolkte voor de derde maal de Matthäus Passion

30. 3. 50

Voor de derde maal heeft het Christ. Gemengd Koor „Excelsior” Vrijdagavond in de Grote Kerk, onder de bekwame leiding van zijn dirigent Hans Thoman, Bach's Matthäus Passion gezongen.

Velen — maar toch te weinig om de enorme kosten te dekken — hebben intensief meegeleefd met de uitbeelding in muziek en zang van Bach's meesterwerk, want wij zeggen zeker niet te veel, als wij beweren, dat er deze avond vele hoogtepunten waren, hetzij door de imposante koorgedeelten, hetzij door de solistische vertolkingen, die een diepe indruk maakten. Bach heeft met grootse middelen zijn muzikale visie op het lijdensgebeuren eens te meer op de toehoorders overgedragen.

De dirigent had daarbij de benijdenswaardige, doch moeilijke taak koren, solisten en orkest zijn „wil” op te leggen. Maar wij kennen de verantwoorde leiding van de heer Thoman en ook deze avond heeft hij ons weer laten genieten van een uitvoering, die door haar muzikale bewogenheid een treffend geheel vormde.

Het koorwerk was homogeen. Vooral de koralen kwamen door hun devote vertolking en rijke schakering prachtig tot hun recht.

De medewerking van Merwes A. Capella Koor uit Dordrecht was voortreffelijk. Naar het ons voorkomt, werkt dit koor, wat het brengt, fraaier af dan onze stadgenoten.

Van de solisten noemen wij mevr. Wieb Rook als eerste; zij heeft de aanwezigen schone ogenblikken geschonken. Haar stem moet nog wat aan kracht winnen, hetgeen in sommige aria's goed te merken was. Haar voordracht was verzorgd, evenals de adembeheersing. De alt mej. Elsa van Bueren is het best als haar stem zich in het middenregister beweegt. In de „diepte” neemt haar stemvolume af. Vooral als de begeleidingsinstrumenten te sterk zijn — hetgeen een enkele maal voorkwam — wordt haar stem op de achtergrond gedrongen. Te veel vibrato dient vermeden te worden. Indien zij wat zelfverzekerder optreedt, zal dat het geheel zeker ten goede komen, want haar stem bezit goede noedanigheden.

De evangelistenrol was aan de jeugdige

tenor Jan Laarveld toevertrouwd. Zijn stem is soepel en rijk van kleur. Zijn ademhalings-techniek is voortreffelijk, hetgeen voor een juiste voordracht van de recitatieven een eerste vereiste is. Zijn zeggingskracht is nog voor verbetering vatbaar, daar zijn stem nu soms te zwak werd om het gehele kerkgebouw te vullen.

De tenor-aria's werden prachtig gezongen door de heer Meerdink. Vooral in het hoge register heeft hij een perfecte stembeheersing. De bas-solist Henri Welboren zong de Jezuspartij naar behoren. Indien hij het tempo iets had versneld, zou dit het geheel meer reliefs hebben gegeven. Overigens een prima adembeheersing.

Een fraaie stem heeft ook de bas Meine pot. Op doordringende wijze bracht hij zijn solis. Zijn uitbeelding was verantwoord.

De clavecimbelist Gert v. d. Steen begeleidde uitstekend, evenals de orgelist Gijs de Graaf; zij waren de onontbeerlijke schakels tussen solisten en orkest.

Het Rotterdams Toonkunstorkest heeft heel goed werk geleverd. De begeleiding der solisten had echter wat bescheidener moeten zijn. Het jongenskoor, waar mevr. Verhoeff-Torn de staf over zwaait steunde Excelsior voortreffelijk, terwijl ook de solopartijen fraai werden gezongen.

De avond werd door ds. W. J. Schouten met gebed geopend. J. Korpershoek.

111 ons tenvolle van zijn prachige

Ba

W

GE

Johan onafh benac het g kunne dan c heid van v

W

de mac helf stil het non

111 ons tenvolle van zijn prachige

Bach's Matthaus-Passion in de 1009 Wilhelminakerk 26.3 50

GEORGE DUHAMEL heeft een buitengewoon aardig boekje geschreven „de Muziek als Troosteres”, waarvan het eerste hoofdstuk gewijd is aan Johann Sebastian Bach. Duhamel is medicus en schrijver en zijn zuivere, onafhankelijke geest deed hem er geen genoegen mee nemen om Bach te benaderen langs de weg van het historisch gegeven. Veeleer speurde hij naar het geheim van Bachs overweldigende zeggingskracht, welke hij meende te kunnen verklaren door de rijkdom van diens klankenwereld, die beantwoordt aan alle verlangens van hoofd en hart. Van een haast ontroerende openhartigheid is zijn bekentenis over de steun, die de muziek van Bach hem gaf in dagen van vertwijfeling en ontmoediging

Aanvaardbare vertolking

WIJ konden de diepe zin van deze bekentenis aanvoelen, toen we de beginaccorden hoorden van het machtige koor „Kommt ihr Töchter, helft mir klagen”. Daar wordt men stil van en als vanzelf voltrekt zich het wonder, dat wij ons voelen opgenomen in de sfeer van deze wissel-

zang. Dit eerste koor vormde een uitnemend begin. De opzet getuigde van een degelijke studie en zonder twijfel kon worden vastgesteld dat, gelijk ook uit het vroege verloop van de avond bleek, Thoman erin geslaagd is om Exceisor uit Vlaarangen en Merwe's a capellakoor uit onze gemeente, zover te brengen, dat men dit moeilijke werk op een gave en alleszins aanvaardbare wijze wist te vertolken.

HET jongenskoor bleef naar ons gevoelen iets te veel op de achtergrond. Ook de zeer zware eisen stellende koorgedeelten, o.a. het fugatische „Lasz ihn kreuzigen” gelukten uitstekend, al waren er ook gedeelten, waarvan de opzet enigszins weifelend aandeed. Nogmaals, er werd over het algemeen goed gezongen en vooral in de koralen hebben wij menig moment aangetroffen, dat zeer fraai van klank was. Deze koralen waren, wat voordracht betreft, overigens voortreffelijk afgestemd op de tekst. Beide koren hebben heel wat gepresteerd, ook al kon men niet altijd loskomen van een zekere gespannenheid, die b.v. de forti wel eens te veel accentueerde.

JAN Meerdink, die de partij zong van de Evangelist, heeft een beschei-

„blindvliegen”.
Het was, hoe zal ik het zeggen, als
hoord: „Het was in een woord heerlijk
mond van de Prins meer wordt ge-
de Koningin een term, die thuis, uit de
Matt, in het hotel terugkeerde, bezigde
tocht met zijn Oostenrijkse gids, Rudi

hoord. Zijn collega Meine Pot heeft wel is waar een krachtig geluid, maar het is vlakker. Meerdink had zijn beste momenten in het recitatief „Mein Jesus schweigt”.

HET orkest heeft naar best vermoegen gemusiceerd. De begeleiding van het strijkkwintet in de Christuspartij was over het algemeen verdienstelijk, die van het prachtige duet „So ist mein Jesus nun gefangen” laboreerde aan rhythmische schommelingen. De continuo was niet altijd even zuiver en zo was er wel het een en ander, dat niet geheel à point was.

Laten we hopen, dat in de toekomst deze traditie zal kunnen worden voortgezet. Dit monument der Protestantse kerkmuziek dient zijn plaats te blijven behouden in onze stad.

J. W. M. Remeus.
(Ongecorrigeerd)

over- ente- n W. uide- voor	Amst Bank 170 7/8	221	Nijma 248 1/2	248 7/8	Catania
	Flora 220 1/2	221	Rommenholler 165*	166	
	JavaBk 100	151	Roit Droogd A 319	322	Prolong
	MilFINat Herst 97	97			

Uitmuntende cellist als gast bij de Orchest Vereniging

*Tibor de Machula bracht publiek
in vervoering* 20/4 50

Het getuigde van psychologisch inzicht, toen de Engelse radio in de oorlogsjaren naast het V-teken van Churchill de vijfde symphonie van Beethoven aan haar uitzendingen verbond. Het waas van romantiek, dat om dit werk een eeuw lang hing, werd nog verdicht, daar door belangrijke verschuivingen op geestelijk terrein, de massa bevrijding van angst zoekt in de muziek en het „klopmotief” symbool werd van de mokerslagen, die het geallieerde offensief aan het Derde Rijk toebreacht.

Succes voor Hans Thoman c.s.

Onweerstaanbaar drongen deze herinneringen zich aan me op, toen de schare dapperen van de Orchestvereniging de vijfde symphonie inzette en Hans Thoman Strijkers en blazers in de vuurlinie bracht tegen heus geen vermeende vijand. Het valt gemakkelijk uit de partituurpassages te lichten, die aan de Orch. vereniging zware eisen stellen. Met de vriendelijke balletsuite van Gréty — waarin het heroïsche ver is te zoeken, werd het terrein verkend.

Voor de strijkers werd een goed begin het halve werk. In de tambourin kwamen ze tot een licht musiceren. Het Menuet is zeker geen sterke muziek. Frisser klonk de in prettig tempo gestreken gigue, waarin het koper een enkele maal stoorde.

De symphonie werd, en dit komt op de creditzijde, met élan gespeeld: er was een merkbare spanning in het orchest. De vele rubato's voor de fermata's, die vooral in het eerste deel voorkwamen, waarna het motief weer inzet, vormden een struikelblok voor 't orchest, dat overigens goed was geïnstrueerd. Er was gelijkheid van streek, waardoor passage-werk duidelijk bleef.

De inzet van het Andante, voor celli en altén klonk fraai en warm van toon. In deze rustige sfeer ademde het orchest op, en het ensemble klonk uitstekend. De passages van de celli klonken in het laatste deel na het te herhalen gedeelte onduidelijk. Tegen het eind van de laatste sätze won het orchest aan souplesse, jammer, dat de hoornist zijn instrument niet volkomen beheerste.

Dankbaar applaus beloonde dirigent en orchest voor een prestatie, die alles in ogenschouw genomen toch respectabel genoemd mag worden.

Geladen vertolking

Tibor de Machula, de solist op dit concert voldeed in alle opzichten aan de zeer hoog gespannen verwachtingen. Het is merkwaardig, dat Hongarije zoveel uitnemende cellisten levert. Mirandolle schrijft dit toe aan de mélancholische inslag met een neiging tot het pathétische, eigenschappen, die in 't spel van deze solist zeker niet ontbreken. Met prachtige streek en nooit

falende zekerheid van de linkerhand, terwijl de toonvorming tot in de hoogste regionen gecultiveerd was, gaf de solist van dit concert een zeer geladen vertolking, in de cadenzen zelfs doortrokken van sentiment, dat hij in raffijn passage spel en in het slot-Allegro toch weer doorbrak, waardoor zijn voordracht aan stijl won. Het orchest zette bepaald slecht in, een onoplettendheid die vermeden kon worden. Het tempo was traag, tot de solist inzette.

Graag memoreren we de fraaie cantilene van de fagot, die prachtig samenhang met de solist.

Hans Thoman volgde uitstekend, maar het orchest — misschien onder de ban van dit magistrale spel wist de intenties van de dirigent niet altijd te realiseren.

Het niet te talrijke publiek bracht zeer terecht de solist een ovatie.

M. J. VAN AST.

In de
schoons
rair te
van ho
die vol
aan de
stroom

Uit h
leiden,
van H
de Orc
zijn da
twijfel
wijde s
goede
achten
deel v
met é
hen et
trouwe
Hans
hand
delijk.
drama
meern
deelte
zeer t
merke
vervie
scherz
zou k
van d
lotsme
waren
zou h
hebbe

In
de s
moed
zich
hee
acce
mer
D
een
kee
bel
sp
ge

M
ce
ce
b
d
v
c
t

ov
ent
n
u
v

Thoman dirigeerde Beethovens

09

Vijfde 20.4.50

Tibor de Machula solist bij de O.V

In de symphonieënreeks van Ludwig van Beethoven is de Vijfde stellig een der schoonste. Vele pogingen zijn gedaan dit opus zo niet programmatisch, dan toch litterair te omschrijven. In die omschrijvingen komt telkens naar voren de aanwending van hogere, fatalistische factoren. Typerend daarvoor is de bekende karakteristiek, die volgens Schindler van Beethoven zelf afkomstig zou zijn: „Zo klopt het noodlot aan de deur.” Historisch juist of onjuist, het blijft een feit, dat de dramatische onderstroom van de Vijfde aangrijpend is; slechts het slot is niet vrij van rhetoriek.

Uit het bovenstaande mag de lezer afleiden, dat het min of meer een waagstuk van Hans Thoman was de Vijfde met de Orchestvereniging uit te voeren. Maar zijn dapperheid is beloond. Want, ongetwijfeld dank zij onverdroten en toegewijde studie, heeft het amateursorkest een goede vertolking ervan gegeven. Wij achten de symphonie het best geslaagde deel van de avond. De strijkers hebben met élan hun partij gespeeld; er was bij hen een goede discipline, zonder welke trouwens de symphonie mislukt zou zijn. Hans Thoman had het orkest vast in de hand en zijn directie was vurig en duidelijk. In het Allegro con brio troffen de dramatische accenten; in het Andante meermalen zeer vloeiend gespeelde gedeelten. In het derde deel kon men een zeer te loven streven naar fijnheid opmerken, vooral in de pizzicati. Nochtans verviel het orkest niet in de fout er een scherzo-achtig stuk van te maken. Dit zou kwalijk gepast hebben bij het signaal van de hoorns, dat afstamt van het noodlotsmotief. De dynamische tegenstellingen waren veelal gelukkig, een enkele maal zou het contrast feller werking kunnen hebben.

In het derde deel komt de kentering: de somberheid wordt doorbroken door moedige blazers. Die moed manifesteert zich voluit in het vierde deel. Thoman heeft eerlijk gestreefd deze ommezwaai te accentueren; er waren zeer gelukkige momenten.

De blazers hebben hier en daar nog al eens verstek laten gaan, hetzij door verkeerde noten, hetzij door onzuiverheid. Dit belet evenwel niet hier als oordeel uit te spreken, dat de vijfde symphonie geslaagd genoemd mag worden.

Voor de pauze speelde Tibor de Machula, solocellist van het Concertgebouworkest, het bekende celloconcert in D gr. t. van Joseph Haydn. Wij behoeven hier niet in een bespreking van de compositie zelf te treden. Wat de uitvoering er van betreft: Tibor de Machula is een musicus van grote kwaliteiten, met een nauw bedwongen musiceerdrijf en een techniek, die bewondering vraagt.

Reeds bij de inzet van het concert treedt in zijn bewogen, nerveus-vurig spel die muziekdrift naar buiten, waardoor de compositie een geladen karakter krijgt. Aanvaardt men die bewogenheid als te behoren en tot de persoonlijke opvatting van de cellist en tot zijn on-Hollandse geartheid, dan kan men zeer van zijn vertolking genieten. Een heldere en duidelijk toon klonk in het melos van Haydn; in het slotallegro, met vaart en zwier ingezet, straalde een vreugde om de schone klank door. De cadenza in het eerste deel toonde de Machula's beheersing van het instrument.

De Orchestvereniging had het niet gemakkelijk met zo'n voortvarende solist. Thoman leidde echter solide, zodat geen ontsporing plaats had.

Het concert werd geopend met de bekoorlijke balletsuite van Grétry, uit het ballet „Céphale et Procris”. Deze suite is niet geheel geslaagd. Het publiek nog niet rustig tot luisteren gezeten en kennis-

dragende van enige geruchten omtrent een grote brand in de stad, is daar misschien onwillekeurig schuld aan. De Tambourin klonk wat stijfjes, in het Menuetto liet de zuiverheid te wensen over. Daarentegen was er een aangename luchtigheid in, gelijk het ook voor de Nymphen van Diana de lichtvoetigen, past.

De Gigue vergde veel van de strijkers, die het er beter dan de blazers afbrachten. Eerlijkheidshalve moet hiertegenover gemeld worden, dat we in de respectievelijke werken enige mooie fluit- en hobo-passages noteerden. De Orchestvereniging heeft met dit tweede concert hoog gegrepen. Ondanks de hierboven opgesomde bezwaren verdienen zowel de dirigent als de leden een welgemeend compliment.

De uitvoerenden hadden een dankbaar applaus in ontvangst te nemen.

JAC. A. HAZELAAR

2487	2467	Canada
menholler 165*	166	
Droogd A 319	322	Prolong

757/1
327/1
883/1
91/1
13
12

N

bol
inig
als
t gis
ze N

20.4.50

DE DORDTENAAR

Tibor de Machula bij de Orchest-Vereniging

Wanneer Donderdagavond a.s. de bekoorlijke Balletsuite van Grétry, waarmede de Orchest-Vereniging haar laatste concert in dit seizoen opent, is verklonken, zal na lange tijd weer een cellist op het podium plaats nemen en wel de Hongaar Tibor de Machula, wie evenwel zeer nauwe banden aan ons land binden, omdat hij aanvoerder is van de groep celli van het Concertgebouw-Orchest. Met deze solist wordt een oude Dordtse traditie voortgezet, want bij de ouderen onder de Dordtse muzikliefhebbers leeft zeker nog de herinnering aan Marix Loevensohn en aan Hans Kindler, die beiden in gelijke functie aan het Concertgebouw waren verbonden.

Tibor de Machula, die zijn opleiding genoot te Budapest en te Philadelphia, heeft onlangs in Utrecht en Rotterdam een buitengewoon succes behaald met zijn vertolking van Haydn's onvergankelijke cello-concert. Zijn bewogen spel en voorname muzikaliteit werden unaniem geprezen, zodat zijn vertolking met spanning mag worden tegemoetgezien.

Na de pauze speelt de O.V. Beethovens Vijfde Symphonie. Het is 23 jaar geleden, dat ons plaatselijk orkest dit meesterwerk uitvoerde en intussen is een nieuwe generatie opgekomen, die zich de grondige kennis van de symphonie — alleen te verkrijgen door zelf te spelen en te studeren — moest verwerven. En welke jongere generatie haar enthousiasme steeds zag toenemen al naar gelang zij meer gegrepen werd door de geest van de symphonie, die in de muziekwereld in de regel met „Schicksalssymphonie” wordt aangeduid. Wanneer in het laatste deel na de lang aangehouden C en de angstige motieven van de eerste violen met een geweldige climax het stralende C-majeur doorbreekt, dan kan men slechts hopen dat het de in duizend vrezende levende mensheid gegeven moge zijn een dergelijke „freedom from fear” te beleven op de wijze als het genie Beethoven de bevrijding zag en verklankte.

Door zij het gemeentelijk subsidie toegangsprijs voor dit concert verlaagd. Moge de belangstelling muzikminnend Dordt

Tweede concert van Orchestvereniging

De O.V. had voor Donderdag zijn keus doen vallen op een drietal klassieke werken. In de eerste plaats noemen wij de vijfde van Beethoven. Het kernpunt van deze symphonie ligt in de beide boekdelen en de dirigent, die dit werk brengt zal zich enerzijds dienen te verdiepen in de spanningen van de worsteling in het eerste deel en anderzijds in de bevrijdende jubel van de Finale. Daarnaast zal hij over capaciteiten moeten beschikken om ons een inzicht te geven in de constructie van het werk.

Naar onze mening is de dirigent en met hem de O.V. erin geslaagd deze aspecten op de juiste wijze te belichten. Het eerste deel werd met overtuiging en voortreffelijk weergegeven en het zangthema werd gespeeld met warme expressie, waardoor het een zinvol contrast vormde met het met gloed gespeelde hoofdthema. Slechts een enkele inzet van het klopmotief was wel eens wat onzeker. Zeer fraai van toon was voorts het Andante, waarvan de inzet van de celli en alt en een gelukkig getroffen begin vormde. De inzet van de bassi van het fugatische Trio van het daarop volgende Allegro boette wel iets van klaarheid in, maar in dit deel hebben wij toch menig moment aangetroffen, dat het uitstekend deed. De Finale werd suggestief weergegeven en al is het, dat niet altijd de vereiste gaafheid van klank werd bereikt, de orkestvereniging heeft door deze weergave toch aange-toond, dat men tot heel wat in staat is. Kortom, het was een knappe prestatie, waarvoor men respect kan hebben.

Van geheel andere aard was de bekoorlijke Balletsuite van Gretry, muziek die frappeert door eenvoud en gratie. De Tambourin werd fijntjes gespeeld, behoudens een enkel fragment, dat wat minder scherp omlijnd leek. In de Gigue zat vaart en vooral de eerste violen wisten een mooi licht spiccato te produceren, dat wel bijzonder paste bij de aard van het stuk. De stemming van de blazers was hier en daar echter niet geheel à point.

De cellist Tibor de Machula speelde het onvolprezen concert van Haydn. Het is zonnige muziek, waarin het virtuose element op zeldzaam gelukkige wijze werd verbonden met melodische vondsten, die het concert maken tot een gaaf werk, dat aan frisheid nog niets heeft ingeboet. Zijn spel was een openbaring en het werd alzo een magistrale uitvoering van een perfectie, zoals wij het in tijden niet hebben gehoord. Zijn spel kenmerkt zich door sterke bewogenheid en zijn cantilènes waren van een verrijnde schoonheid.

J. W. M. REMEELIS

Dordtse Orchest-Vereniging

Goede vertolking van Beethovens vijfde Symphonie 20.4.50

Waarom lag het, dat er deze avond betrekkelijk weinig belangstelling was voor ons eigen orkest? Het programma was toch aantrekkelijk genoeg, terwijl de cellist Tibor de Machula waarlijk tot een van de besten gerekend mag worden. Ook thans deed hij zijn muzikale reputatie weer alle eer aan in het cello-concert van Joseph Haydn. Met een krachtige streek en een warme toon maakte hij de solo-partij tot een welluidend feest, temeer omdat de melodieën van Haydn zo gemakkelijk in het gehoor liggen en een ieder direct aanspreken. Het wemoedige Adagio, evenals de gracieuze finale in de wiegende 6/8 maat, werden beide subliem vertolkt. Het orkest onder leiding van Hans Thoman had kennelijk nogal moeite de solist te volgen, die zich van zijn kant weer vaak inspande het orkest mee te krijgen. Het was jammer, dat er zich in dit opzicht nogal wat strubbelingen voordeden. Het fraaie spel van de solist echter drong alle oneffenheden in de begeleiding op de achtergrond en men heeft de solo-cellist van het Concertgebouw-Orkest bij het einde terecht verschillende malen teruggeroepen. Had het orkest zich met Grétry's balletsuite Céphale en Procris reeds wat ingespeeld, het werd ons wel duidelijk, dat de Orchest-Vereniging zelf eigenlijk alles bewaard had tot na de pauze. Wij hoorden de 5e Symphonie van Beethoven in een uitvoering, waarvoor geen enkel beroepsorkest zich zou behoeven te schamen. Afgezien van enkele kleine technische stoornissen werd het werk muzikaal, enthousiast en meeslepend gespeeld onder de bezielende leiding van Hans Thoman. Juist deze Symphonie verdraagt geen middelmatige aandacht van de uitvoerenden. Reeds het bekende aanvangsthema eist direct alle

aandacht en stormt a.h.w. met steeds nieuwe energie door het gehele eerste deel. Het Andante con moto, met de cellisten als inzet, brengt rust en verademing, terwijl het derde deel een voorbereiding vormt tot 't triomferende laatste deel. Het derde deel mist de aanduiding „Scherzo” en draagt dan ook geenszins het luchtig karakter van bijv. het derde deel uit de Zevende; het is geheimzinnig en ook in dit deel weerklinkt nog het noodlotsmotief. Hans Thoman heeft dit ook duidelijk begrepen en zodoende het orkest gevoerd naar de climax; het stralende C-groot van de finale. Met voldoening mogen wij constateren, dat wij in de Orchest-Vereniging met haar kundige dirigent een orkest bezitten, dat tot werkelijk zeer goede prestaties in staat is. De vooruitgang, die waar te nemen valt sinds het concert, waarop een matige 6e van Beethoven werd gespeeld, is wel zeer opvallend.

Amst Bank	170/8	110	Nijma	248	245/8	Cambour
Holl Bank	CA 220 1/2	221	Rommehöller	165	166	Prolong
JavaBk 500	151	151	Rott Droogd A 319	322		
MijFinat Herst 97	97					

Beethoven-avond bij de O.V.

Hans Thoman leidde goed geslaagd concert

Hoewel het eerste concert van de Orchest-Vereniging niet als Beethoven-avond was aangekondigd, menen wij deze titel wel aan de uitvoering te mogen geven. Immers: twee grote werken, groot in omvang, groot in waarde, namen bijkans het gehele programma in beslag. Twee kleine symfonische delen, „The Messiah” van Händel, dienden als voorbereiding tot het Beethovense vioolconcert; als intermezzo tussen dit concert en de Pastorale was er een speelse capriccio van Paganini.

Zoals dus gezegd: het zwaartepunt lag bij Beethoven. Daaruit wordt tevens duidelijk, dat de O.V. hoog heeft gegrepen en vertrouwen had in eigen kunnen. Welnu, dat vertrouwen is stellig niet beschaamd!

Als solist had men Theo Olof, soloviolist te Amsterdam (en enfant chéri van de muziekvrienden in Dordrecht) uitgenodigd. Zijn aandeel in het feestelijk muzikaal gebeuren bestond uit het Concert in D gr.t. en als demonstratie van virtuoos kunnen de Paganini-capricce.

Olof heeft de indrukken, die wij uit zijn vroeger optreden hier hebben behouden, volledig bevestigd. Geen breedsprakig, dik en zwaarwichtig spel; geen zucht tot pathos, maar een streven naar ietlem verkeer met de lyriek, met het fijnzinnige met het gevoelige hart van de componist. Zo werd dan zijn vertolking een innige weergave van die nobele Beethovenklanken, soms speels, soms mediterend, soms gedecideerd, soms vloeiend, maar bovenal lyrisch.

Nieuwe problemen stelde hij ons niet. Het Beethoven-concert is ons zó vertrouwd, het leeft zó in onze harten, dat wij al die vertrouwde klanken aanhoren als een dierbare stem. Wanneer die stem dan op een zó gevoelvolle wijze gereëleerd wordt (in een perfecte techniek van linker en rechter), dan vloeit ons hart over van dankbaarheid. De meesterviolist, die ons indertijd hier verraste met een magistrale vertolking van het prachtige Britten-concert, toonde gisteravond, dat de grenzen van zijn muzikaliteit ver uiteen liggen, en wel tussen het moderne geluid van Britten en het klassieke geluid van Beethoven.

De cadenza in I (Allegro ma non troppo) was zéér mooi.

Met zo'n solist had de O.V. het niet gemakkelijk. Maar met een orkestleider als Hans Thoman, die met straffe hand zijn muzikanten naar het slotaccoord voerde, wist men, dat er veel goeds te wachten was. En zo was het ook. Qua tempo was er wat schommeling, doordat het orkest niet het rubato van de solist haarscherp vermocht op te vangen. Ook klonk, ondanks de bezwingingen van de dirigent, de begeleiding soms wat dik, maar over het geheel genomen komt de O.V. hulde toe voor haar volzaamheid jegens solist en dirigent.

De capricce met variaties op 24 in a kl. t. van de heksenmeester-violist bood Olof ruim gelegenheid zijn virtuositeit te tonen. De pizzicati sprongen pittig scherp uit de snaren, de flageoletten schiepen een irrealen sfeer, de octavengangen een diep indringend geluid, de dubbels open orgelden uit de viool. Concert en capricce oogstten luide bijval van een dankbaar publiek.

De bijdrage van Beethoven was

de Pastorale, voorwaar een krachtproef voor de amateur-musici. Geassisteerd door enige beroepsmensen durfde men het omvangrijke werk echter aan en behoudens enige inzinkingen en enkele momenten van spanning-verlies klonk de symfonie warm en mooi. Thoman heeft met vaste hand reliëf gebracht in de onderscheidene delen en talrijk waren de gevoelvolle en lyrische passages. Strijkers en blazers hebben zich beijverd de intenties van componist en dirigent uit te voeren. In Gewitter-Sturm waren de contrasten sterk van werking, zonder dat men in overdrijvingen verviel. Ook de aanhef van het derde deel (Lustiges Zusammensein) had warme levendigheid, die echter niet tot het einde van die satz werd volgehouden.

Wij noteerden door het werk heen glanzend gestreken viool-passages naast enige onzuiverheden; goede fluit-momenten naast weerbarstigheden bij andere blazers; warm-donkere cello-ondergrond.

Goed waren de strijkers op dreef in het „Grave” van Händel, dat een brede, rustige toon had en dat ons meer bekoorde dan het daaropvolgende Allegro Moderato.

Deze avond was een goede demonstratie van de slagvaardigheid der O.V. en tevens van haar leider. Slagvaardigheid dan in dubbele zin. Thoman verdient zeker als dirigent voor een groter (vak-)orkest zijn kansen te krijgen, hetgeen wij hem van deze plaats af oprecht toewensen.

Er was grote waardering voor Olof, Thoman en O.V. bij het in groten getale opgekomen publiek.

JAC. A. HAZELAAR

Prachtige vertolking van „Der Messias“

Gisteravond vond in de Herv. kerk onder grote belangstelling de uitvoering plaats van het oratorium „Der Messias“ van G. F. Händel. Hieraan werkten mede: de sopraan Mea Naberman, de alt Toop van Domburg, die Riek van Veen verving, de tenor Gerard v. d. Berk, de bas Anton Eldering, de organist Meindert Boekel, de Chr. Oratoriumvereniging „Gorkum“ en het Rotterdams Philharmonisch Orkest, het geheel onder leiding van Hans Thoman.

De uitvoering van dit machtige werk zal niet hebben nagelaten diepe indruk te maken op de toehoorders, daar onder de bezielende leiding van Thoman dit oratorium een grootse vertolking te beurt viel.

Het koor, dat hierin zo'n omvangrijke taak heeft, is zangtechnisch weer aanmerkelijk vooruitgegaan. De koren zaten er in, dat geeft de luisteraar onbewust een veilig gevoel. Het is ondoenlijk alles te bespreken; om enkele plaatsen te noemen, waarbij de koorzang bijzonder goed uitkwam: de nos. 20, 22 en 23 vormden voor ons hoogtepunten. Bij andere, meer pompeuze koren, overigens prima gezongen, o.a. het „Halleluja“, de slotkoren, kreeg men wel eens de indruk dat het koor door orkest en orgel overspeeld werd. Het geluidsvolume was dan geweldig, doch o.i. te veel instrumentaal.

De alten waren prachtig van timbre, hebben zeer mooi gezongen, de sopranen waren goed, wat volume betreft prima, in de hoogte wat scherp, de tenoren zéér goed en de bassen in het tweede en derde deel veel beter dan in het eerste, wat geluidsproductie betreft, de toon der bassen is goed.

Resumerend kunnen we zeggen, dat het koor zeer voldaan heeft, inzetten op tijd, nuancering goed, zuiverheid evenzo.

Dat een ff-slotaccoord wel eens onzuiver klonk en hiermede komen we aan het instrumentale gedeelte, was geenszins de schuld van het koor, doch vond zijn oorzaak in het niet geheel stemmen van orgel en orkest. Begon men gelijk, wat de stemming betrof, het orkest was bij het einde van een deel weer wat gestegen, zodat een slotaccoord, een nogal belangrijk effect, hier de last van ondervond.

Het orkest heeft goed begeleid, de toon der strijkers, speciaal de eerste violen, was wat hard en koud, ook het zgn. „toontrekken“ van de concertmeester was wel eens hinderlijk, nog hinderlijker was het vooruit spelen wat deze heer nogal eens deed als sein voor het orkest. De hele slag van de dirigent is voor het gehele ensemble tegelijk en niet de halve slag alvast voor de concertmeester alleen.

Een speciaal woord van lof voor de trompettist, die de solo in no. 46 uitstekend uitvoerde. Het orkest heeft heel goed volstaan en doet ons mee wat de volgzzaamheid betrof. Zeer mooi was de begeleiding van vele aria's, waarbij men ook nog een andere viooltoon hoorde. En ook het koor heeft ontegenzeggelijk veel steun aan het orkest gehad.

De organist Meindert Boekel heeft als een slagvaardig man een niet gering aandeel gehad in het alagen der uitvoering. De orgelpartij is groot en hij heeft zich punctueel van zijn taak gekweten. De vergissing welke hij beging was begrijpelijk, dus vergeeflijk. Dat het voor de organist niet meevalt om altijd precies gelijk te zijn, bleek ook nu weer bij een enkel ritenuto en decrescendo.

Over de vocale solisten hoeven we niet veel te zeggen. Mea Naberman was de ster van de avond. Alles wat zij zong was van een grote schoonheid. Onvergetelijk zijn „Ich weiss, dat mein Erlöser lebet“ en „Ist Gott für uns, werr kan uns schaden?“. Wat een voordracht in deze laatste aria. Ongelooflijk mooi!

Toop van Domburg, een prachtgeluid, echter

in enkele voor haar stem ongunstig liggende aria's te weinig volume. Toch willen we haar graag weer horen. Zij zingt bewogen en boeit daardoor. De aria „Er ward verschmähet“ wed voortreffelijk gezongen.

De bas Anton Eldering heeft zeer voldaan, ook hem hadden we graag iets krachtiger gehoord. Het komt ons voor, dat, wat de stemsterkte der solisten betreft, een oplossing gevonden moet worden. Het is thans weer gebleken, dat men over een enorm stemgeluid moet beschikken, wil men het kerkgebouw, althans zingende met orkestbegeleiding „vullen“. Dit is echter een gelegenheid die in dit verslag niet in den brede besproken kan worden.

De tenor Gerard van den Berk zong het „Tröstet Zion“ prachtig, stelde ons later echter wat teleur, zijn stem bevredigde ons het minst.

Een kunstzinnig hoogstaande avond behoort weer tot het verleden.

De C.O.V. ga op deze weg voort, tot verheffing van het cultureel en geestelijk leven onzer stad en streek.

... en die vertoond worden en een verhaal verteld worden over Indonesië.

27 November 1950

Hans Thoman twintig jaar dirigent van Merwe's a capella koor

De repetitie, die Merwe's a capella koor gisteravond hield, bracht Hans Thoman een ongedachte verrassing. De secretaris, de heer W. Versluis, wiens nauwgezetheid bekend is, had ontdekt, dat de dirigent thans 20 jaar het koor leidt. De heer W. van den Berg had in dichtelijke vorm het wel en wee van de vereniging op schrift gesteld en bracht dank voor het werk, dat hij had verricht.

Baanbrekend werk

Met grote voldoening kan het koor terugzien op de achterliggende periode, waarin successen werden behaald op concoursen. Het jubileum-concert in 1935 werd herdacht met Diepenbrocks „Carmen Caeculaire” en wie herinnert zich niet het pionierswerk, dat het koor verrichtte door de Mattheuspassion in Dordt verschillende malen uit te voeren. Vurig hoopt het bestuur, dat Dordtenaren, die van zingen

houden, zich zullen aansluiten bij Merwe's a capella koor, waardoor het mogelijk zou zijn nieuwe uitvoeringen — er werd gedacht aan de Schöpfung — voor te bereiden.

Sober

In verband met de omstandigheden, het overlijden van mevr. Thoman, werd gisteravond van ieder uiterlijk vertoon afgezien.

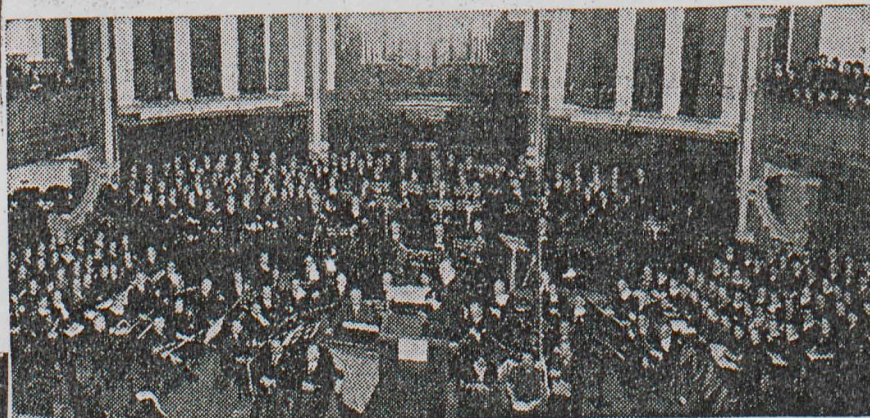
„Metamorphose de la littérature” van Malraux en „Le chasseur vert” van Schneider, zullen in de boekenkast van de dirigent de stille getuigen zijn van de waardering en hoogachting van bestuur en leden van het koor voor hun bekwame dirigent.

Jubilaressen

De dames bleven niet achter: een zilveren lepel met inscriptie werd overhandigd en tien damesleden: mevr. Pijl, mevr. Versluis, Kooyman, Florusse Voskuyl, Van der Linden, Van der Laan en de dames Damme, Van Alten en De Goederen jubileerden mee.

Onzerzijds brengen we gaarne onze gelukwensen aan de jubilaris en de jubilaressen, en we hopen, dat het koor onder de beproefde leiding nog tal van jaren mag deelnemen aan het culturele leven van de Merwestad.

M. J. VAN AST.

8 Maart '39: Bachs Mattheus-Passion in de Wilhelminakerk. Thomans eerste grote triumph.

Jubileum-concert „Orpheus”

EEN RIJKE AVOND VAN DUBBEL CANTO

Ter gelegenheid van het 35-jarig bestaan van het Orpheusensemble alhier, werd gisteravond in Kunstmin een groot feestconcert gegeven.

Het was een aardige gedachte van het koor om het concert in een historische sfeer te zetten, door vóór de pauze nummers te zingen waarmede het dubbel mannenkwartet in vroeger jaren grote successen heeft ge oogst. Deze nummers werden als het ware omlijst door een overzicht van de geschiedenis van Orpheus, in dichtvorm gezet door Koos van Randwijk en voorgedragen door Jan A. van Hal. En het dichtwerk en de declamator oogstten veel succes.

Voor het begin van het concert kwam als hors d'oeuvre een aardig liedje op het komende carillon, gemaakt door Koos van Randwijk en op muziek gezet door Hans Thoman. Mevr. Huisman en L. Lengton gaven er een goede vertolking van.

Het eigenlijke programma begon met 't speciaal voor Orpheus door Eduard Erdelmann gecomponeerde „Ontwaak! gij jeugd van Nederland”. Het klonk wel aardig, doch we ontkwamen niet aan de indruk dat Orpheus er nog niet voldoende in was. Het koor kwam echter steeds beter op dreef en bereikte voor de pauza wel de climax in het Paaskoor uit de Cavalleria van Mascagni. Met het vlotte stede lied van Dordt, woorden van M. Giphart en muziek van H. Hannevoos, werd het eerste programmadeel besloten.

Na de pauze volgde een briljante rij van opera-fragmenten, een belangrijk deel van die Zauberflöte, een pittig krijgslied uit Norma van Bellini, koren uit de Parslyssers en Hoffmanns vertellingen, de schuimende Du und Du wals uit die Fledermaus en tot slot het feestlied uit de Gioconda. Het koorwerk was bijzonder verzorgd. Er werd gezongen met een overgave en een muzikaal begrip die alle lof verdienen. Het was inderdaad prachtig. En dan het solistisch optreden van de Orpheusleden! Het koor beschikt over uitzonderlijk goede krachten, zowel bij de dames als bij de heren, en die werden gisteravond in milde rijkdom over het voetlicht gebracht. De verleiding is groot om iedere vertolking apart te memoreren. Wij moeten ons daarvan onthouden, want alle solisten verdienen een speciale vermelding en dat zou ons dus te ver voeren. Een uitzondering willen we maken voor mevr. Kieboom, die wel boven alle dames uitblonk en dan ook gehuldigd werd met vele bloemstukken. Vooral haar coloratuur was verbluffend goed verzorgd. Van de zangeressen noemen we nog de dames van 't Slot, Nedermeijer, Ros-

kam, Schenau, Nispeling en Huisman, die werkelijk prachtig zongen. Bij de heren traden bijzonder naar voren de heren Huijbeek, Lengton, (vooral als Papagino) Dubbelman (prachtig was: In diesen heiligen Hallen), Kranendonk, van 't Hoff. Het was alles een rijkdom van shone muziek, uitgevoerd op werkelijk suttu-rende wijze. Bijzondere lof verdient directeur Hans Hoven, niet alleen wr de perfecte wijze waarop hij zijn meriaal heeft benut, maar ook voor zijn uitstekend accompagnement.

Het was een hoogtepunt van 't pas begonnen seizoen. De zaal was wékend bezet.

GORINCHEM

24/10.50

Prachtige uitvoering van „Der Messias“

De Chr. Oratorium-vereniging te Gorinchem heeft in de Grote Kerk een prachtige vertolking van Händels „Der Messias“ gegeven. Het koor gaf blijk van gedegen studie en heeft zeer mooi gezongen. Hoogtepunten waren de nummers 12 en 20 en 22 en no. 42, de majestueuze afsluiting van het tweede gedeelte. De directie van de heer Thoman was zeer muzikaal; hoe wist hij alles te bezielen en op te voeren, zodat het gebodene van edel gehalte werd. Machtig was de opbouw van het fugatische slot.

Wanneer we de solisten noemen, treedt allereerst Mea Naberimah naar voren. Zij heeft ons iets geboden van blijvende waarde; bijzonder ontroerend was de prachtige aria: „Ich weiss, dass mein Erlöser lebet“. Welk een voorname voordracht! Eveneens werd de aria: „Ist Gott für uns“ subliem vertolkt.

De alt Toop van Domburg beschikt over een mooie stem; ze heeft ons echter niet de gehele avond voldaan.

Anton Eldering, de bas, heeft een goede vertolking gegeven, al was zijn stem niet altijd even krachtig.

De tenor Gerard van den Berk kon ons niet voldoen. Wij hebben hem wel eens beter gehoord.

Het Rotterdams Philharmonisch Orkest heeft zijn dienende taak uitstekend volbracht; evenals de organist Meindert Boekel. Niet vergeten mogen we de trompettist, die ons in no. 46 zeer verraste.

De 24ste October 1950 kan in de anhalen van de Chr. Oratoriumvereniging geboekt worden als een avond van hoog kunstgehoor voor de vele luisteraars.

S.

Woensdag 13 December 1950

Het eerste concert van de Orkestvereniging

Uitstekende avond

ONLANGS brachten wij verslag uit van een door ons bijgewoonde repetitie van de Orkestvereniging. De ervaringen, die wij daarbij opdeden, hebben wij in het kort samengevat met er op te wijzen, dat de O.V. alle krachten inspande om op dit concert goed voor den dag te komen. Het is prettig om te kunnen zeggen, dat alles niet tevergeefs was, want over het geheel genomen heeft de O.V. een uitstekende avond gehad.

ALLEREERST noemen wij de Unvollendete van Schubert, een werk van aangrijpende schoonheid. De vertolking stelt hoge eisen, niet alleen uit technisch oogpunt, maar bovenal is het een opgave om de steeds wisselende stemmingsbeelden te realiseren, die in de partituur besloten liggen. Schubert vond hierin zijn heerlijkste melodieën, maar daarnaast zijn er die felle accenten, die soms haast van een obsederend karakter zijn en die tekenend zijn voor de psychische achtergrond van dit werk.

Het is de heer Thman en met hem de O.V. gelukt deze spanningen op overtuigende wijze tot uitdrukking te brengen en daarnaast af te tekenen de vaak milde, weemoedige lyriek van de innige melodieën, waaraan dit werk zo rijk is.

HET zal de heer Thoman een groot genoegen doen, dat hij over zulke goede houtblazers beschikt, want menige passage in deze melodieënstroom is toevertrouwd aan de hobo, fluit of klarinet. De hoboïst heeft de cantilene in het eerste deel fraai gespeeld en niet minder hield hij onze aandacht vast in het tweede deel, een van Schuberts innigste melodieën. De inzet van de celli was goed, terwijl de begeleidingsfiguren van de tweede violen met de nodige beheersing werden gespeeld. Het beroemde zangthema van de celli bezat de gewenste expressiviteit, waarbij uitstekend het spel aanpaste van de eerste violen. Trouwens ook het duo van de celli en violen in het tweede deel was bepaald mooi van klank.

De Ouverture van Lalo „le roi d'Ys" werd buitengewoon goed gespeeld. De O.V. overtrof hiermede zichzelf en vooral het eerste gedeelte muntte uit door bezielde spel; de groep eerste violen viel op door warme klankgeving. Zeer mooi was de solo van de clarinetist, die de cantilene gevoelig en knap wist te nuanceren. Een aardig moment was even het spel van de trompettisten, die de korte passages rhythmisch en ad rem speelden.

VAN ELGAR wordt wel gezegd, dat oorspronkelijkheid niet zijn sterkste kant is. Dat moge zo zijn, maar stellig kan worden opgemerkt, dat hij pakkende melodieën wist te vinden en knap wist te instrumenteren. In de eerste Beierse dans viel ons op de prettige „lustige" sfeer, die werd getroffen. In „in Rammersbach" werd het thema door de eerste violen met de vereiste lichtheid en souplesse gespeeld; evenzeer voldeed daarin het spel van de hoornist. De laatste dans „Bei Murnau" werd met jeugvertolkt; aardig was even dat gemoedelijke walsje, dat uit het marktgewoel opklonk. Niet ontkend kan worden, dat enkele details niet met de nodige zorgvuldigheid waren afgewerkt.

SOLIST was de nog zeer jeugdige pianist John Pennink met het pianoconcert van Grieg. Indien men in aanmerking neemt, dat hij zijn studies vijf jaar geleden begon, moet worden gezegd, dat zijn snelle carrière wijst op een groot talent. Zijn interpretatie getuigt van een sterke muzikaliteit, al moet daarnaast worden opgemerkt, dat hij de romantische geest van dit werk wel wat al te zeer beklemtoonde. Niettemin was het een knappe prestatie en terecht had hij een groot succes. Hij werd staande toegejuicht.

De zaal was gelukkig goed bezet en de O.V. en ook de toehoorders zullen stellig met genoegen aan deze avond kunnen terugdenken.

J. N. M. REMEUS

DORDTSE ORCHESTVERENIGING

BEROEPSORKEST?

20-JARIGE PIANIST ALS SOLIST

Nee, maakt U zich niet ongerust: onze Orchestervereniging wordt geen beroepsorkest, men denkt er zelfs niet over en aan een kant gelukkig maar, want veel van de thans bestaande toewijding zou zeker verloren gaan. Wij stelden ons gisteravond deze vraag echter bij het aanhoren van een concert waarvoor geen enkel beroepsorkest zich zou behoeven te schamen. Het begon al bij de ouverture van Lalo: „Le Roi d'Ys". De keuze alleen van deze prachtige ouverture is al een compliment waard, laat staan dat de uitvoering werkelijk aan alle — niet geringe — eisen voldeed. Het koper excelleerde door fraaie toonvorming, terwijl ook de cello-solo op goede wijze werd voorgedragen door de heer W. de Jong. De directie van Hans Thoman was als steeds zeer verzorgd en hem komt alle lof toe voor het hoge peil waarop deze ouverture, en trouwens het gehele concert, werd gespeeld.

Met belangstelling was reeds uitgezien naar het optreden van de 20-jarige Amsterdamse pianist John Pennink, leerling van Willem Andriessen. Het optreden van een dergelijk jonge solist houdt in zich reeds een experiment en ook ditmaal zijn we niet helemaal aan het experimentele ontkomen. Niet dat we niet genoten zouden hebben van het frisse, enthousiaste spel van deze veelbelovende jonge pianist. Maar juist dit enthousiasme — te enthousiast — leidde tot een te krachtig forte-spel en ongemotiveerde tempooversnellingen, die door het orkest maar met

veel moeite konden worden opgevangen. Gelukkig dat Hans Thoman op voortreffelijke wijze de pianist volgde; dank zij hem is het niet tot „onregelmatigheden" gekomen. Al is er dus wel aanleiding tot enige critiek, het spel was aantrekkelijk. Ook wel, omdat het pianoconcert van Grieg wel enige romantiek kan verdragen.

Het publiek heeft de jonge kunstenaar hartelijk gehuldigd. Na de pauze volgde de uitvoering van Schubert's onsterfelijke „Unvollendete", welke symphonie dan wel niet formeel, maar toch wel naar de inhoud als „vollendet" kan worden beschouwd. Technisch stelt dit werk geen onoverkomelijke eisen, muzikaal wordt vooral in het tweede gedeelte een bijna geraffineerde verfijndheid gevraagd. Het allegro moderato moest met dit orkest wel bijna beter klinken dan het andante con moto. Overigens alle hulde voor het goede solistische werk van fluit, hobo en klarinet. Hans Thoman leidde ook hier weer rustig, en heeft eens te meer bewezen ten volle voor zijn taak berekend te zijn. De keuze der werken voor dit concert was niet te zwaar geweest en daarom is ongetwijfeld nog meer zorg besteed kunnen worden aan vele details. Juist dit bracht het concert op een zo hoog niveau. Besloten werd met drie alleraardigste Beierse dansen van Elgar. Was de overgang van Schubert's verfijnde romantiek naar de stevige „boerendans" wat geïnteressant, de „Lullaby", maar vooral de derde „The Marksmen" klonken voortreffelijk. Waarlijk, de Orchestervereniging mag terugzien op een zeer geslaagd concert, dat door de goed bezette zaal zeer is gewaardeerd.

O.V.-CONCERT VOL KLANK EN KLEUR

Groot succes van jong solist

Bravo, Orchestervereniging! Met deze twee woorden zouden wij kunnen volstaan; na de prestaties gehoord te hebben van dit amateur-orkest op zijn eerste concert van dit muziekjaar. Die twee woorden toch hebben tot inhoud onze bewondering en onze dank voor hetgeen door dirigent, solist en orkest gedaan is bij de uitvoering van een welgekozen en charmant programma.

Allereerst was daar de bekoorlijke ouverture Le Roi d'Ys van Edouard Lalo. Een uiterst dankbaar werk, zonder grote problemen, maar vol muziek. En die muziek is er op uitstekende wijze uitgehaald door een op hoog peil musicerend orkest onder de zeer toegewijde directie van Hans Thoman. Opnieuw, gelijk bij vorige gelegenheden, hebben wij kunnen constateren, welk een voortreffelijk orkestleider de O.V. in Thoman heeft. Zijn duidelijk en expressief gebaar, zijn greep op het orkest en zijn beheersing van de muzikale stof deden de ouverture opbloeien in waarlijk schone klank. Zelden hebben wij zó gaaf en zó afgewerkt een programma-opening bij de O.V. meegehaakt. Het coloriet was zorgvuldig aangebracht; de blazers deden forse, goede dingen; de melodieuze passages kwamen bij de strijkers fraai en gevoelig uit de vingers. Willem de Jong streek zo rustig en zangerig het brokje romantische cello-solo; het orkest deed goedopgebouwde climaxen horen. Dit uitnemende begin deed hopen op meer goeds. En het kwam! En wel op bijzondere wijze. John Pennink, zeer jong van jaren, maar al aangemerkt als „solo-pianist te Amsterdam”, betrad het podium, zette zich achter de vleugel en attaqueerde Griegs piano-concert in a moll. Nu raakt de recensent in deze moeilijkheid. Liever gaf hij geen bespreking en uitte hij andermaal slechts „Bravo!” Want hij werd geheel ontwapend!

Zoveel fris, spontaan musiceren, zó jonge en overmoedige weergave van licht en donker, zo'n uiting van jeugdig élan en levensmoed! Pennink beschikt over grote technische bedrevenheid, die hem vrijwel zonder haperen door de Griegse moeilijkheden heenhielp. Daarbij was in hem de grote zucht muziek te geven en andermaal muziek! Hierdoor kwam er wat te veel pathos, Grieg verleidt er toe. En iets te weinig nuancering. Maar wie neemt een zó jonge man dit kwalijk. Hij is op de hoogte gekomen, waarop de innerlijke verovering van de muziek gaat beginnen, waarop getast wordt naar de zin van de compositie achter het notenbeeld. Een enkele maal beluisterden wij dit, zoals in het begin van het Adagio. Wij vermoeden in deze jongeman vermogens, die bij rijping veel beloven. Nu reeds zeggen wij: John Pennink heeft ons geboeid en verkwikt. En we hopen, dat hij de zelftucht zal vinden, die nodig is om tot verdieping te komen en tot het afdalen in het schemerige rijk van de ware schoonheid der muziek!

De Unvollendete boeide als altijd. Opnieuw viel ons de bijzonder zorgvuldige uitvoering op eveneens de rake directie. Het Andante con moto had lichte momenten, Schubert waardig; een streven naar transparantie kenmerkte in het bijzonder de laatste zinnen. Vandaar, dat we aan de slotpassage een zeer mooie herinnering bewaren. Fluit en hobo verdienen aparte vermelding.

En dan tot slot de kostelijke Bavarian Dances van Elgar, Reeds de eenste maten verraden de humor, de meesterlijke copie

van de bekende Ländlerkappellen en tevens de knappe instrumentatie van Elgar. Het orkest had er zelf grote vreugde aan. (Trouwens: die musicieervreugde was aanwezig van Lalo's eerste tot Elgars laatste maat!)

Na het geestige Sonnenbichl kwam een lyrisch wiegenliedje, met een zoet melodietje voor strijkers en een aangename en kalm-schommelende beweging in de ondergrond. En als vrolijk contrast het grappig-rumoerige, springlevende klankbeeld van The Marksmen: Bei Murnau. Daar zat leven en vaart in! Geen psychologisch raadsel, maar warm, bruisend leven.

Bravo, Thoman, bravo, O.V.! Gij hebt het welgezind applaus rijkelijk verdiend. Er was maar één ding spijtig: te veel lege plaatsen in de zaal.

JAC. A. HAZELAAR.

(den duur) wordt de tijd

Orchestvereniging concerteerde met enthousiasme en overgave

De eerste uitvoering van de Dordtse Orchest-Vereniging werd gekenmerkt door het grote enthousiasme waarmee het talrijke publiek Hans Thoman en de zijnen en ook de jonge pianist John Pennink, die hier debuteerde, tegemoet trad. Dordtenaren zijn niet zo gauw „weg” en dus kan de vereniging de voor haar gunstige conclusies trekken!

Nobeles klank

Een goed begin is het halve werk, geldt ook voor het Dordtse Orchest en direct met de inzet verraste 't geheel door een nobele klank. Hobo en klarinet, die, hetzij terloops al vastgelegd, ook in de symphonie prachtig klonken, zetten zeer mooi en gevoelig het thema in. Hans Thoman had zich ingewerkt in de partituur en eiste een zeer bewogen weergave, waaraan de orkestleden hebben voldaan.

De attaques waren fel, en in hun enthousiasme ontsnapten hier en daar enkele violisten, die te snel reageerden. Concertmeester de Jong speelde zijn cello-solo — met deze maat gemeten — wat erg bezadigd, maar overigens fraai van toon.

Temperamentvol

De solist debuteerde met het concert van Grieg op een vleugel met wat zware aanslag en daar hij het vooral in het forte zocht, was het concert voor hem vermoeiend.

Pennink is een solist, die buitengewoon snel zich heeft ontwikkeld, die een vurig temperament heeft, naast een gezonde muzikaliteit, maar zich vooral dient toe te leggen op kleur en nuancing, waardoor zijn voordracht boeiend en vol spanning kan worden. Het deed ons oprecht genoeg, dat dit opmerkelijk talent zo hartelijk en spontaan werd toegejuicht.

Het orkest volgde bedachtzaam, alsof het zich op vreemd terrein bevond, zodat er geen eenheid van opvatting bestond.

Serieus

Na de pauze werd de „Unvollendete” van Schubert gespeeld en we complimenteerden allereerst de blazers. De prachtige thema's voor hobo en klarinet werden verrukkelijk geblazen. Hierdoor geïnspireerd gaven ook de strijkers hun beste spel.

Een enkel accent — Schubert vergroot de spanning nog door een maat rust — klonk meer ruw dan heftig, in het Andante werden de ragfijne passages van tweede violen en alten wat overspeeld, maar over 't geheel genomen werd er zeer serieus en correct gespeeld, zodat de symphonie een succes werd.

De vreugdevolle dansen van Elgar, waarin de slaginstrumenten geestige accenten leggen, vormden een fijn slot. In de tweede dans hoorden we een enkele onzuiverheid en in de derde, die bijzonder bekoorde, namen we enkele slordigheden voor lief.

Resumerend, kan het concert als zeer geslaagd beschouwd worden en de ondubbelzinnige blijken van waardering van het publiek golden toch zeer zeker Hans Thoman, die dit resultaat voorbereid heeft.

M. J. VAN AST

Orkestvereeniging concerteerde met enthousiasme en overgave

de Dordtse Orchest-Vereniging werd met enthousiasme waarmee het talrijke publiek ook de jonge pianist John Pennink, die door de Dordtenaren zijn niet zo gauw „weg” voor haar gunstige conclusies trekken!

Concert Dordtse Orkestvereeniging

Wij hadden gelegenheid U onlangs verslag uit te brengen van een door ons bijgewoonde repetitie van de Orkestvereeniging. De ervaringen, die wij daarbij opdeden, hebben wij in het kort samengevat met erop te wijzen, hoezeer de O.V. alle krachten inspande om op het concert van Dinsdagavond goed voor de dag te komen. Dit concert dan was het resultaat van die vele uren van gestage arbeid en inspanning. Het is prettig om te kunnen zeggen, dat dat alles niet tevergeefs was, want over het geheel genomen heeft de O.V. een uitstekende avond gehad.

Allereerst noemen wij de „Unvollendete” van Schubert, een werk van aangrijpende schoonheid. De vertolking stelt hoge eisen, niet alleen uit technisch oogpunt, maar bovenal is het een opgave om de steeds wisselende stemmingsbeelden te realiseren, die in de partituur besloten liggen.

Het is de heer Thoman en met hem de O.V. gelukt deze spanningen op overtuigende wijze tot uitdrukking te brengen en daarnaast af te tekenen de vaak milde, weemoedige lyriek van de innige melodieën, waaraan dit werk zo rijk is.

Het zal de heer Thoman een groot genoegen doen, dat hij over zulke goede houtblazers beschikt, want menige passage in deze melodieënstroom is toevertrouwd aan de hobo, fluit of klarinet. De hoboïst heeft de cantilene in het eerste deel fraai gespeeld en niet minder hield hij onze aandacht vast in het tweede deel, een van Schuberts innigste melodieën. De inzet van de celli was goed, terwijl de begeleidingsfiguren van de tweede violen met de nodige beheersing werden gespeeld. Het beroemde zangthema van de celli bezat de gewenste expressiviteit, waarbij uitstekend het spel aanpaste van de eerste violen.rouwens ook het duo van de celli en violen in het tweede deel was bepaald mooi van klank.

De Ouverture van Lalo „le roi d'Ys” werd buitengewoon goed gespeeld. De O.V. overtuigde hiermede zichzelf en vooral het eerste gedeelte muntte uit door bezielde spel; de groep eerste violen viel op door warme aanbeving. Zeer mooi was de solo van de clarinettist, die de cantilene gevoelig en knap wist te nuanceren. Een aardig moment was even het spel van de trompettisten, die de korte passages rhythmisch en al rem speelden.

Van Elgar wordt wel gezegd, dat oorspronkelijkheid niet zijn sterkste kant is, dat moge zo zijn, maar stellig kan worden gemerkt, dat hij pakkende melodieën weet te vinden en knap wist te instrumenteren. In de eerste Beierse dans, viel ons de prettige „lustige” sfeer, die werd gegeven. In „In Hammersbach” werd het thema door de eerste violen met de vereiste helderheid en souplesse gespeeld; evenzeer deed daarin het spel van de hoornist. De laatste dans „Bei Murnau” werd met veel vertolkt; aardig was even dat gemoedelijke walsje, dat uit het marktgewoel opsteekte. Niet ontkend kan worden, dat enkele details niet met de nodige zorgvuldigheid waren afgewerkt.

Solist was de nog zeer jeugdige pianist John Pennink met het pianoconcert van Grieg. Indien men in aanmerking neemt, dat hij zijn studies vijf jaar geleden begon, moet worden gezegd, dat zijn snelle carrière wijst op een groot talent. Zijn interpretatie getuigt van een sterke muzikaliteit, al moet daarnaast worden opgemerkt, dat hij de romantische geest van dit werk wel wat al te zeer beklemtoonde.

Het eerste Orkest Uitstekende avond

ONLANGS brachten wij verslag van een door ons bijgewoonde repetitie van de Orkestvereeniging. De ervaringen, die wij daarbij opdeden, hebben wij in het kort samengevat met erop te wijzen, dat de O.V. alle krachten inspande om op dit concert voor den dag te komen. Het is prettig om te kunnen zeggen, dat dat alles niet tevergeefs was, want over het geheel genomen heeft de O.V. een uitstekende avond gehad.

Allereerst noemen wij de „Unvollendete” van Schubert, een werk van aangrijpende schoonheid. De vertolking stelt hoge eisen, niet alleen uit technisch oogpunt, maar bovenal is het een opgave om de steeds wisselende stemmingsbeelden te realiseren, die in de partituur besloten liggen. Schubert vond de heerlijkste melodieën, maar zijn er die felle accenten, haast van een obsederende psychische achtergrond van zijn en die tekenend zijn.

Het is de heer Thoman en met hem de O.V. gelukt deze spanningen op overtuigende wijze tot uitdrukking te brengen en daarnaast af te tekenen de vaak milde, weemoedige melodieën, waaraan dit werk zo rijk is.

HET zal de heer Thoman een groot genoegen doen, dat hij over zulke goede houtblazers beschikt, want menige passage in deze melodieënstroom is toevertrouwd aan de hobo, fluit of klarinet. De hoboïst heeft de cantilene in het eerste deel fraai gespeeld en niet minder hield hij onze aandacht vast in het tweede deel, een van Schuberts innigste melodieën. De inzet van de celli was goed, terwijl de begeleidingsfiguren van de tweede violen met de nodige beheersing werden gespeeld. Het beroemde zangthema van de celli bezat de gewenste expressiviteit, waarbij uitstekend het spel aanpaste van de eerste violen.rouwens ook het duo van de celli en violen in het tweede deel was bepaald mooi van klank.

De Ouverture van Lalo „le roi d'Ys” werd buitengewoon goed gespeeld. De O.V. overtuigde hiermede zichzelf en vooral het eerste gedeelte muntte uit door bezielde spel; de groep eerste violen viel op door warme aanbeving. Zeer mooi was de solo van de clarinettist, die de cantilene gevoelig en knap wist te nuanceren. Een aardig moment was even het spel van de trompettisten, die de korte passages rhythmisch en al rem speelden.

erde met gave

Vereniging werd
t talrijke publiek
ohn Pennink, die
t zo gauw „weg”
nclusies trekken!

ordtse niging

U onlangs ver-
n door ons bij-
e Orkestvereni-
ij daarbij opde-
ort samen wat
r de O.V. alle
het concert van
dag te ko-
het resultaat
tage arbeid en
om te kunnen
tevergeefs was,
men heeft de
gehad.
„Unvollendete”
n aangrijpende
elt hoge eisen,
ogpunt, maar
N N
I. I.
H. H.
P. F. G.
volgt e
dent v
t 22.30
woordh
ons ee
Den B.
het P.
bifedre
West)
de Cur
Amster
leerling
Pieten

Sta

Het eerste concert van de Orkestvereniging

Uitstekende avond

ONLANGS brachten wij verslag uit van een door ons bijgewoonde repetitie van de Orkestvereniging. De ervaringen, die wij daarbij opdeden, hebben wij in het kort samengevat met er op te wijzen, dat de O.V. alle krachten inspande om op dit concert goed voor den dag te komen. Het is prettig om te kunnen zeggen, dat alles niet tevergeefs was, want over het geheel genomen heeft de O.V. een uitstekende avond gehad.

ALLEREERST noemen wij de Unvollendete van Schubert, een werk van aangrijpende schoonheid. De vertolking stelt hoge eisen, niet alleen uit technisch oogpunt, maar bovenal is het een opgave om de steeds wisselende stemmingsbeelden te realiseren, die in de partituur besloten liggen. Schubert vond hierin zijn heerlijkste melodieën, maar daarnaast zijn er die felle accenten, die soms haast van een obsederend karakter zijn en die tekenend zijn voor de psychische achtergrond van dit werk.

Het is de heer Thman en met hem de O.V. gelukt deze spanningen op overtuigende wijze tot uitdrukking te brengen en daarnaast af te tekenen de vaak milde, weemoedige lyriek van de innige melodieën, waaraan dit werk zo rijk is.

HET zal de heer Thoman een groot genoegen doen, dat hij over zulke goede houtblazers beschikt, want menige passage in deze melodieënstroom is toevertrouwd aan de hobo, fluit, of klarinet. De hoboïst heeft de cantilene in het eerste deel fraai gespeeld en niet minder hield hij onze aandacht vast in het tweede deel, een van Schuberts innigste melodieën. De inzet van de celli was goed, terwijl de begeleidingsfiguren van de tweede violen met de nodige beheersing werden gespeeld. Het beroemde zangthema van de celli bezat de gewenste expressiviteit, waarbij uitstekend het spel aanpaste van de eerste violen. Trouwens ook het duo van de celli en violen in het tweede deel was bepaald mooi van klank.

De Overture van Lalo „le roi d'Ys” werd buitengewoon goed gespeeld. De O.V. overtrof hiermede zichzelf en vooral het eerste gedeelte muntte uit door bezielde spel; de groep eerste violen viel op door warme klankgeving. Zeer mooi was de solo van de clarinettist, die de cantilene gevoelig en knap wist te nuanceren. Een aardig moment was even het spel van de trompettisten, die de korte passages rhythmisch en ad rem speelden.

VAN ELGAR wordt wel gezegd, dat oorspronkelijkheid niet zijn sterkste kant is. Dat moge zo zijn, maar stellig kan worden opgemerkt, dat hij pakkende melodieën wist te vinden en knap wist te instrumenteren. In de eerste Beierse dans viel ons op de prettige „lustige” sfeer, die werd getroffen. In „in Rammersbach” werd het thema door de eerste violen met de vereiste lichtheid en souplesse gespeeld; evenzeer voldeed daarin het spel van de hoornist. De laatste dans „Bei Murnau” werd met jeu vertolkt; aardig was even dat gemoedelijke walsje, dat uit het marktgewoel opklonk. Niet ontkend kan worden, dat enkele details niet met de nodige zorgvuldigheid waren afgewerkt.

SOLIST was de nog zeer jeugdige pianist John Pennink met het pianoconcert van Grieg. Indien men in aanmerking neemt, dat hij zijn studies vijf jjaar geleden begon, moet worden gezegd, dat zijn snelle carrière wijst op een groot talent. Zijn interpretatie getuigt van een sterke muzikaliteit, al moet daarnaast worden opgemerkt, dat hij de romantische geest van dit werk wel wat al te zeer beklemtoonde. Niettemin was het een knappe prestatie en terecht had hij een groot succes. Hij werd staande toegejuicht.

De zaal was gelukkig goed bezet en de O.V. en ook de toehoorders zullen stellig met genoegen aan deze avond kunnen terugdenken.

J. N. M. REMEES

Hans Thoman, een dirigent van formaat

Kunstenaar, die de volle honderd procent van zich zelf eist

HANS THOMAN is in de eerste plaats dirigent en mitsdien is het zijn lot, van hem, als hij aan het werk is, niet veel meer te zien krijgen dan de pandjes van zijn rok, want het is nu eenmaal zo, dat een dirigent met zijn rug naar het publiek pleegt te staan en als wij het genoeg hebben een dirigent en face te zien, dan is dat als hij bedankt voor het applaus. Een dirigent behoort dat te doen met een allerbeminnelijkste glimlach en een buiging. Vervolgens dient hij zijn podium af te lopen, niet al te haastig, want hij moet er rekening mede houden, dat hij nog eens wordt teruggeroepen. Dit zijn zo de uiterlijke dingen van het dirigentenbestaan. 't Hooft erbij evenzeer als de dirigeerstok en de partituur.

De beroemde Zwitserse psycholoog Klages heeft uitgemaakt, dat er een correlatie bestaat tussen iemands bewegingen en iemands karakter. Als wij eerlijk willen blijven, zouden we moeten zeggen, dat men de directiegebaren van de heer Thoman onmogelijk elegant zou mogen noemen. Zij zijn wat aan de hoekige kant en volgens Klages zou de heer Thoman dus een onplezierig mens moeten zijn. Niets is minder waar dan dat, want de heer Thoman is een prettig man en de voorkomendheid zelve.

Gedegen opleiding

De heer Thoman is een rasechte Dordtenaar. Hij ging hier op de HBS en reeds op jeugdige leeftijd ging zijn belangstelling uit naar de muziek. Aan de Toonkunst-muziekschool kreeg hij zijn eerste pianolessen. Ik herinner mij nog, dat hij op de muziekschooluitvoeringen al opviel door zijn muzikale pianospel en zijn fijn toucher. Hij studeerde later verder op het Haagse conservatorium, waar hij zich onder leiding stelde van Everhard van Beijnum. Contrapunt en harmonie leerde hij bij de heer Van Ieperen, terwijl de heer Erdelmann hem les gaf in instrumentatie en theorie. In 1930 ging hij naar Bazel om de dirigentencursus te volgen van de beroemde dirigent Felix Weingartner, die hem tenslotte een aanbeveling gaf om te worden toegelaten op een leer-gang, die gegeven werd door Monteux. De laatste heeft in een interview eens verklaard, dat Thoman tot zijn beste leerlingen behoorde.

Voor de Orkestvereniging

Het sprak dan ook indertijd van zelf dat, toen de heer Erdelmann zijn taak als dirigent van de Dordtse Orkestvereniging neerlegde, Thoman de aangewezen man was om hem op te volgen. Dat was voor een jonge dirigent geen gemakkelijke taak. Maar hij speelde het klaar en goed ook. Hij heeft met de Dordtse orkestvereniging heel wat gepresteerd. Verschillende symphonieën van Haydn werden uitgevoerd; van Beethoven speelde hij, op de negende na, alle symphonieën, ook de moeilijke zesde. Van Mozart bracht hij de beide meesterwerken t.w. de symphonie in Es-dur en g-moll en van Brahms de geladen eerste en melancholische vierde. Voorts kwamen op de programma's voor werken van Grétry, Lalo, Saint-Saëns, Mendelssohn, Schubert, Schumann enz. 't Was van hem een sympathiek gebaar, dat hij zijn Dordtse collega's niet vergat. Van Kors Monster speelde hij diens muziek bij een werk van Maeterlinck en van Dirk Hol diens hoboconcert.

Bovendien is Thoman iemand, die wat aandurft. In het bijzonder doel ik hier op zijn uitvoeringen van de Mattheus Passie van Bach, waarop ik nog terugkom. Maar ook dient in dit verband te worden genoemd de uitvoering van „Der Schöpfung“ van Haydn, met begeleiding van de Orkestvereniging.

Goed koordirigent

Ook als koordirigent heeft hij zijn sporen verdiend. Geruime tijd had hij de leiding van het bekende Dordtse koor Caecilia, maar wegens drukke werkzaamheden heeft hij dit moeten laten schieten. Momenteel heeft hij de directie nog over Merwe's a cappella koor en de Chr. Oratoriumver-

eniging in Gorcum. Voorts nog een koor in Vlaardingen en het koor van de Bonifaciuskerk.

Met deze koren heeft hij belangrijke werken uitgevoerd, o.a. de Johannes Passie van Bach, de oratoria Paulus en Elias van Mendelssohn, Josua en der Messias van Händel, der Schöpfung en die Jahreszeiten van Haydn en dan niet te vergeten het prachtige verheven Requiem van Mozart, ter gelegenheid van een Mozart-herdenking. Een bijzondere vermelding verdient vooral de uitvoering van het monumentale Te Deum van Anton Bruckner en de blijmoedige Mis in Es van Schubert, alsook de fijnzinnige Reien uit de Gijlsbreght van Vondel, getoonzet door Alphons Diepenbroek. Zoals u ziet is dit een staat van dienst, die er zijn mag.

De Mattheus-passie

Een van de grootste verdiensten van de heer Thoman was wel de uitvoering van Bachs grootse Mattheus Passie. Dat heeft vóór hem niemand in Dordt aangedurfd en indien men zich realiseert wat daaraan vastzit, dan is hier een woord van grote waarde-ning wel op zijn plaats voor zoveel doorzettingsvermogen en esprit. Wij mogen daarbij niet vergeten de grote steun, die hij ondervond van zijn vrouw. Zij heeft hem daarbij in alles terzijde gestaan. Haar plaats was op de eerste rij in het koor en op de veelvuldige repetities was zij altijd

present om te begeleiden en te helpen de partijen in te studeren. Later trad zij op als soliste en zo kan het niet anders, of de heer Thoman moet zich daardoor gesterkt hebben gevoeld. De taak, die hij had te vervullen eiste de volledige inzet van zijn persoon, want zonder die toegevoegde bereidheid had hij dat nooit kunnen doen.

Hij heeft de Passie herhaaldelijk uitgevoerd in Dordrecht, maar ook te Vlaardingen en Gorcum. Zeventien uitvoeringen heeft hij geleid en het moet hem wel ter harte gaan, dat de financiële consequenties, die daaraan verbonden zijn, het voor hem onmogelijk maken de uitvoering van de Mattheus Passie te maken tot een jaarlijkse traditie in onze gemeente.

Honderd procent

Het zal uit alles wat hierboven in kort bestek werd opgesomd, duidelijk zijn, dat het leven van een dirigent heel wat van zijn fysieke krachten vraagt. De heer Thoman heeft getoond, dat hij dat aan kan. Het is met een kunstenaar nu eenmaal zo, dat hij alleen maar genoeg neemt met honderd procent. Thoman vraagt die honderd procent niet in de eerste plaats van zijn koren, maar bovenal van zichzelf.

J. W. M. REMEES.

Telefoon 5667

Spuistr. 19-20-21. Tel. 5500
Voor papierwaren Tel. 7085

HANS THOMAN

BINNEN KALKHAVEN 25 — TELEFOON 4135

Piano- en Muziektheoretische lessen

Speciale halfj. cursussen voor hen,
die hun pianospel willen ophalen.

Met ingang van 1 FEBRUARI beginnen

ZANGKLASSEN

Voor jongens en meisjes van 8 tot 12 jaar (f 10.- p. jaar)
meisjes van 13 tot 18 jaar (f 15.- per jaar)

In samenwerking m. Mej. Els Hazelaar (Gehrels diploma).
Vorbereidende klassen voor jongens en meisjes van
5½ tot 8 jaar (f 10.- per jaar).

Volledige examenopleiding en opleiding voor dirigent.

8
38
39
62
73
24
50
26
70
93
27
52
11

11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100

10/1 52

Een goede avond voor Hans Thoman

EERSTE CONCERT VAN ORCHESTVERENIGING

Fris en monter namen de leden van de Orchestvereniging op het Kunstminpodium plaats, Hans Thoman besteeg energiek het dirigeerbankje en bij het eerste teken van zijn hand begon het eerste concert van de O.V. Een concert, waarover wij onze lezers in een inleidend artikel reeds het een en ander mededeelden en waarnaar wij met enige spanning hebben uitgezien. Er stond veel belangwekkends op het programma en de O.V. heeft de loffelijke gewoonte te streven naar een zo gaaf mogelijke vertolking van de ingestudeerde werken.

Verdienstelijke uitvoering van *Monsters Musique Funèbre*

Richard Wagner opende het concert. Uit zijn zo vernederende Parijse tijd stamt de muziek voor zijn „Rienzi“, waarvan wij de ouverture te horen kregen. De directe en scherp gesneden inzet bracht onmiddellijk de Wagnersfeer mede. De verdere ontwikkeling van het opus toont, dat Wagner nog in zijn eerste scheppingsperiode was, maar de voortekenen van zijn muzikaal geweld zijn reeds volop aanwezig. Gesteund door de assistenten van het Residentie-orkest heeft de Orchestvereniging, gehoorzaam aan Thomans duidelijke directie, een prijzenswaardige uitvoering er van gegeven. Van concertmeester tot triangel was men „er bij“.

Richard Wagner vraagt van de hoorder eveneens „er bij“ te zijn. Niet minder deed dat de *Musique Funèbre* van Kors-Monster. Het orkest heeft het met algehele overgave gespeeld, iets, waarvoor we niet dankbaar genoeg kunnen zijn. Jonge componisten moeten nu eenmaal een realisatiemogelijkheid vinden. Die is Monster geboden door de O.V. En alleen daarom al verdient zij hulde. Maar ook voor de wijze, waarop zij de geenszins gemakkelijke muziek, geladen met probleem en gedachte, heeft uitgevoerd.

Het eerste deel, ademend het karakter van de *marche funèbre*, trekt de luisteraar wel zeer naar de sfeer van de smart. Het tweede deel, hoewel organisch nauw verwant, doet de triomf er boven uitstijgen en het slot brengt dan ook een min of meer tragische hymne. In Kors-Monster is de zoeker nog lang niet tot rust gekomen. Dit getuigt ook het experimentele karakter van de bezetting met de vele en ook ongewone instrumenten.

Wij hebben het vermoeden, dat een aantal luisteraars het nog wel enigszins „moeilijk“ gehad zal hebben. Maar anderzijds menen we ook te mogen veronderstellen, dat het hartelijk applaus wel iets méér betekend heeft dan een simpel succès d'estime!

behoudens enkele wankelende momenten goed. Enkele vlekjes ontstonden o.i. door de tempoverschillen. Welgezind applaus be- loonde de soliste. Dirigent en orkest deelden daarin mee.

Na de pauze een mars, die naar onze mening niet thuishoort op een programma, waarop de namen van Wagner, Lalo, Mon- ster en Dvorak vermeld staan. Deze ver- dwaalde goedmoedige muziek zonder enige oorspronkelijkheid en van een vrien- delijke onbelangrijkheid had het bestuur beter achterwege kunnen laten. Te meer, waar niet alleen daarvóór, maar evenzo daarna het dynamische hoogtij vierde. Met name in Dvoraks Vijfde.

Voor deze symphonie verdient Thoman vele pluimen op zijn hoed. Hij heeft van begin tot eind getracht sfeer te geven en hij is daarin uitnemend geslaagd. De ty- pische sprong naar het zwakke maatdeel heerste door zijn gemarkeerdheid, zonder opdringerig te zijn. Bijzonder fijn van toon en van grote gevoeligheid getuigend was de uitvoering van het Largo. Het Scherzi- ving wat droog aan, maar het rhythmisch profie kwam al spoedig geheel tot zijn recht. De finale weerspiegelde uitstekend de mengeling van Amerikaanse impressie en Tsjechische herinnering.

Goed gedaan, O.V.! Het was een goede avond voor Thoman. Dirigent en orkest kunnen teruzien op een welgeslaagd concert, dat (vanzelfsprekend) de onvol- komenheden van een amateursuitvoering had, maar daarbij de vele fraaie momen- ten, die een gevolg zijn van toewijding en muziekliefde!

JAC. A. HAZELAAR.

ster
gde

orchest-
ramma
twee
onze
„Sym-
rienne

en over
1938 in
espeelt,
en, dat
enne is.
o.a. ook
er neu-
er geen
een be-
n onzer
geen

in Ast.

Uitgevoerd worden werken van J. B.
Loeillet en Hendrik Andriessen.

al
La
re
or
en
pe
Cal
ngt
op
Don
lk
ove
dre
tre
51
had
gev
t
n
d
h
d
S
t
d
z
o
H
g
g
e
-
g
-
n
n
te
jn
de
us
n.
de
en
en
hij
eer
en
eed
n te
nde
va-
duw
aar
Dor
t op
velli
laar
war
t b
o
n
De
ist
T
o

DORDRECHTSE ORCHESTVERENIGING

Nieuw werk van Kors Monster

Mengeling van smart en vreugde

Onder leiding van Hans Thoman heeft de Dordrechtse Orchestvereniging zich bezig gehouden met de studie van het programma dat a.s. Vrijdag ten gehore zal worden gebracht en het zijn twee werken die de speciale aandacht vragen: Musique funèbre van onze stadgenoot Kors Monster, die voor 't eerst zal klinken en de „Symphonie Espagnole”, van Lalo, die door de Belgische violiste Adrienne de Smet zal worden gespeeld.

Kors Monster was zo welwillend inzage in de partituur te geven en aan 't klavier voor zo ver mogelijk fragmenten te spelen uit de uit twee delen bestaande Musique funèbre. In hem ontmoet men geen alledaagse verschijning: zijn bewogen innerlijk staat open voor 't dagelijks gebeuren, dat hij schouwt met de aangeboren visie van de kunstenaar. Het vreselijk oorlogsgebeuren greep hem sterk aan, een beeld van Zadkine liet hem niet los, het fluiten van vogels in de stilte na een hevig onweer in de Brabantse Biesbosch trof hem en het zijn dergelijke momenten, die hun neerslag vinden in zijn muziek. Doorkneet in de componeertechniek van Bach en Beethoven — zijn knappe sonate voor twee vleugels laat daaromtrent geen twijfel over — gaat zijn voorliefde toch onmiskenbaar uit naar de Franse modernen en met het kleurentimbre van 't orkest in zijn grootste bezetting nog uitgebreid met Chinese trom, woodblock — 'n stuk klankhout om 't rythme te versterken — wil hij benaderen, wat hem voorzigt aan klank, zonder evenwel op uiterlijk effect te jagen.

Stel U niet voor, dat U, verdroemd, deze muziek over U kunt laten heengaan en lustig onder 't naar huis gaan een melodietje er uit kunt nafluiten. Zijn muziek is hevig, fel en direct, als de wereld om U heen, maar de componist vraagt deze muziek op U te laten inwerken.

Misschien wendt U zich geërgerd af, dáár, maar in deze muziek trekt een waarachtig, eerlijk mens voorbij, teruggetrokken naar de eenzame hoogte van zijn kunst, mogelijk onbegrepen, maar één, die iets te zeggen heeft. Zoals achter de triumpheerlijke fanfares van de overwinning de verwoeste Stad met haar weedm opdoemt, zo mengt zich de smart in het feestelijk trompetgeschal: en het wordt een mens toch te mede.

Adrienne de Smet begafd violiste

Bij mijn weten werd hier de „Symphonie Espagnole”, een werk, dat de violiste veel mogelijkheden schept, nog nooit met orkest gespeeld en

de berichten, die ons bereikten over Adrienne de Smet, die sinds 1938 in het Residentie-Orchest meespeelt, rechtvaardigen het vermoeden, dat zij een zeer begaafd musicienne is.

Het programma vermeldt o.a. ook nog „Symphonie No 5 „Aus der neuen Welt” van Dvorak, die geen commentaar behoeft, zodat een bezoeker van 't concert van een onzer oudste Dordtse verenigingen geen verdere aanbeveling behoeft.

M. F. van Ast.

STADGENOTE VOOR DE RADIO

De Dordtse celliste mevr. Anjo Thoman Knibbeler, die deel uitmaakt van het bekende Nederlandse piano-trio Knibbeler (gevormd door de gezusters Freda, Hetty en Anjo Knibbeler, resp. piano, viool, cello), zal met dit trio Woensdag 9 Januari a.s. van 12.00—12.30 voor de N.C.R.V. concerten. Uitgevoerd worden werken van J. B. Loeillet en Hendrik Andriessen.

AMEFA-FABRIEKEN
ZIECKE LIJID VERMEUEN VOED

31/3 52

Demonstratie van „Studio Thoman” Geen paradenummers

De leerlingen van „Studio Thoman” kregen Zaterdagmiddag gelegenheid aan hun ouders en belangstellenden een proeve te laten horen, waaruit hun voordeelingen op piano, violoncel en viool konden blijken en het was ongetwijfeld een goed idee, deze voordracht in de Pictura te houden, waar geschilderde portretten van jongens en meisjes de aandacht van de leerlingen een moment gevangen zullen hebben.

Verhoudingsgewijs vertoonde „Studio Thoman” hetzelfde beeld van andere muziekonderwijsinstellingen: de pianisten zijn het sterkst vertegenwoordigd. Met min of meer geluk — het gold hier geen speciaal van tevoren ingestudeerde parade-nummers — speelden de kinderen en dan opeens wordt de aandacht geboeid door een leerling die „muziek” maakt.

Ja, die Jan Willem, met zijn werkjes van Beethoven en Franck wensden we

een grote doos ijver toe: want het is net als in 't sprookje van luilekkerland: om in het wondere land van de muziek te komen, moet men zich door de rijstebrijberg eten. Dus volhouden, jongen, jij kunt daar komen!

Dat geldt ook voor zijn naamgenoot, die begeleid door Hans Thoman de F-dur romance van Beethoven, uit het hoofd speelde: goede aanleg, ook voor het instrument.

En Attie en Kokkie en Nel, vroeger moesten de meisjes dagelijks zoveel toeren breien, dus jullie per dag maar een poosje piano studeren en een goed voorbeeld zijn voor Kees, die parmantige „cellist”!

Mej. Els Hazelaar, een lerares, die uitnemend met kinderen kan omgaan, demonstreerde met haar „Gehreksklasse”. Ze gaf: Oefeningen ter ontwikkeling van het gehoor en het rhythmisch gevoel. Leuk en practisch waren de oefeningen in rhythmische improvisatie. Op prettige wijze werden deze oefeningen afgewisseld met mooie volksliederen en enkele liederen, die gedramatiseerd werden, een spel, dat de kinderen zo graag doen. Alle muziekvoordrachten werden op de band vastgelegd en de kinderen kunnen later aan de hand van de weergave hun voordeel hiermee doen.

M. J. van Ast

vervolgd.

met drie, zal worden ver-
eerd publiek.
De bondsfunctionarissen zullen
eerst rapport van hun be-
de kwallet. Ook de shots
op het dak van de ere-
tribune genomen, bleven
scherp en het spel was
heer Bessens moet de kwes-
goed te volgen. Op dit
punt maakten zich Erik de
de Raad van Beheer van
voor leken-oren wat on-
begrijpelijke instructies

van een rucher het nummer van de poli-

Kunstzinnig programma van ^{3/1/3} 't trio Knibbeler in Pictura

De muziek, die zich in velerlei vorm aan ons voordoet, kent ook de sfeer van de intimiteit: de Kamermuziek en ieder seizoen opnieuw constateren we, dat in Dorcht aan deze — we zijn geneigd te zeggen — gesublimeerde vorm van musiceren een groot tekort is en het was daarom dubbel spijtig, dat de weersomstandigheden Zaterdagavond de Gezusters Knibbeler — wat een unieke verschijning deze vier —, die als instrumentaal „Trio Knibbeler”, gecompleteerd door de zangeres Angele Knibbeler, met een bijzonder kunstzinnig samengesteld programma optraden, zo ongunstig gezind waren, want er was toch wel moed voor nodig om het zitje bij de haard, via de Siberische kou te verwisselen voor Pictura, waar men zich intussen in een aangename temperatuur ook nog kon koesteren in de warmte, die uitging van deze vier musiciennes.

Begonnen werd met het Trio in c mineur van Beethoven en direct viel het op, dat zowel de pianiste, als de violiste en celliste, de laatste als mevr. Anjo Thoman-Knibbeler, sinds kort onze stadgenote, over een grote innerlijke rust beschikken, waardoor zij zich ongestoord aan de voordracht kunnen wijden. Gedecideerd en muzikaal gevoelig speelde de eerste de piano-partij, met menig fijn détail. In het derde deel domineerde zij wel wat veel. De toon van de violiste deed in sommige passages, vooral als zij aan de slof speelde, wat hard aan. Mooi klonk de cello in het gedragen Andante. Beter dan Beethovens trio nog lag de uitvoerenden het trio van Chausson, waarin een fijn sluitend samenspel werd bereikt. In het Assez lent speelde de celliste bijzonder mooi het met weemoed doortrokken thema en ook met genoegen luisterden we naar het spel van de violiste, die warm van toon met fijn vibrato haar aandeel bijdroeg in het succes, dat het trio met dit werk oogstte.

Angele Knibbeler, die over een fraai geluid beschikt, dat zij volkomen beheerst en zo kan aanwenden, dat ieder lied tot zijn recht komt en de juiste sfeer en stemming krijgt. Een compliment voor de keuze van haar liederen is zeker op zijn plaats, we noemen slechts: Lied der Mignon van Schubert en het gevoelig verklankte: Nur wer die Sehnsucht.

Prachtig beeldde zij uit „Die Soldatenbraut” van Schumann, met het gemarkeerde rythme en het lyrische slot.

Zowel Das verlassene Mäydlein uit de Mörke — als het tintelend „In den Schatten” uit het Spaanse liederenboek van Wolf maakten diepe indruk. Haar Franse liederen van Fauré, Debussy en Poulenc waren specimen van fijne zangkunst. Met intuïtief juist afgewogen klankkeur ondersteunde de pianiste de zangvoordrachten en het was dan ook geen wonder, dat hartelijk applaus beiden beloonde.

M. J. VAN AST.

Intussen drijvgn de Russen hun penetratie door het Tsjechooslowakijje land makten.

de

29/ 78
2 52

Goede uitvoering van Beethovens Mis in C Merwe's a capellakoor had meer belangstelling verdiend

Voor het concert, dat Merwe's à capella koor, onder leiding van Hans Thoman in de grote zaal van Kunstmin gaf, bestond niet die belangstelling, die men redelijkerwijze mocht verwachten en het is wellicht mogelijk, dat het tijdstip van deze uitvoering ongelukkig is gekozen, nu achteraf blijkt, dat alle zangverenigingen in de tweede helft van het seizoen concernerden. Het lijkt ons, mede in verband met de hoge kosten, verbonden aan dit optreden, dringend gewenst, dat de koren, die elkaar in de Dordrechtse Zangersbond hebben gevonden en daar prettig samenwerken, voor een volgend seizoen onderling overleg plegen over de data van de concerten.

Merwe's a capella koor kwam met een programma van werken, die, behalve dan het „Ave Verum”, voorzover wij weten in Dordt nog niet zijn gezongen. Vier solisten van naam werkten mede, terwijl bovendien werd samengewerkt met de Dordtse Orchestervereniging, zodat een uitverkochte zaal voor dit koor, dat door de uitvoeringen van de Mattheus-Passion een grote bekendheid kreeg, heel gewoon zou zijn geweest. Na een korte toelichting van de dirigent werd begonnen met de Kaffee-cantate voor Sopraan, tenor, bas en orkest.

Gedecideerd zette Han Le Fèvre het „Schweig stille” in en kondigde plechtstatig — wat een humor van Bach — de komst van Herr Schlendrian aan! Het was ons een genoegen Ravelli weer te horen, die verzorgd, muzikaal en fijn van voordracht de strijd met Tochter Lieschen (Corry Bijster) aanging. Hoe schalks en fijn klonk haar recitatief en na een rustig geblazen fluitpassage, waarvoor de fluitist zeker een compliment verdient, zong zij goed begeleid door het continuo, waarvan Tine Kerker-Van der Sijde de klavierpartij speelde, de geestige Aria: „Ei, wie schmeckt der Coffee süsse”.

Het was erg jammer, maar het heeft geen zin het te verbloemen, het orkest faalde in de cantate volkomen. Het klavier stond te ver van de solisten, de strijkers waren steeds ongelijk en er werd gemusiceerd met een nonchalance, die geen enkele componist, maar zeker Bach niet verdraagt.

Verrukkelijk zongen de solisten het terzet: „Die Katse lässt das Mäusen nicht” De verwarring, die het aanbieden van een kopje koffie aan Lieschen bracht, was kostelijk om te zien.

De grote verrassing van deze avond werd het zingen van Akke de Vries, een altzangeres met het timbre van een mezzo. Sterk geconcentreerd, glanzend, voornaam van voordracht, technisch-af, droeg ze het recitatief voor uit Fetonte van Jomelli en haar aria „Eeuwig zal Phaëton” werd een juweeltje van zangkunst. Met het orkest zette het nog niet evenals in het daarop volgende „Ave Verum”. De klank was maar het haperde aan de

Het onvolprezen „Ave Verum” werd door het koor goed gezongen en maakte diepe indruk.

Na de pauze werd de mis in C van Beethoven gegeven en het orkest, versterkt met blazers begeleidde hierin betrekkelijk beter. Gaaf en zuiver zette het koor het Kyrie in. Han Le Fèvre gaf kleur en glans aan het Domine Deus. Bij het deprecationem muntte het solo-quartet uit. Zowel in het Credo, als in het Sanctus voldeed het koor buitengewoon, de afwisseling tussen quartet en koor in „qui venit in nomine Domini” werkte verrassend. Een woord van lof voor celli en altan in Benedictus is zeker op zijn plaats.

Het Agnus-Dei, waarin de klarinet gevoelig werd geblazen, werd een stuk muziek, dat men in 't diepst van 't gemoed bewaart.

Er waren bloemen voor de zangeressen en Tinie Kerker-Van der Sijde en een dankbaar applaus beloonde de dirigent en alle medewerkers.

M. J. van Ast.

penetratie door de Russen hun land te maken

de luit

Orchest-vereniging gaf keur van oude muziek

De Dordtse Orchestvereniging die voor haar concerten als regel wordt aangevuld met assistenten van het Residentie-orkest, gaf in de Augustijnenkerk onder leiding van Hans Thoman een concert waaraan uitsluitend eigen leden meewerkten en het verheugt ons buitengewoon, dat dit op „smalle basis” spelend orkest de toets van een redelijke critiek kon doorstaan en in staat bleek een concert te geven, dat we, zonder enig voorbehoud, met genoeg beluisterden.

De kleine bezetting die de 17e- en 18e-eeuwse muziek vergt — strijkkwintet, twee hoorns, fagot, hobo en twee fluitisten — heeft de Orch. Ver. compleet en vooral in de blazers zeer goed bezet, zodat een keur van goede muziek kon worden gemaakt. De zwakke plek in 't orkest ligt bij de tweede violen, wier aantal niet recht evenredig is aan het klankvolume en in toongeving staat deze groep zeker achter bij de confraters aan de overzijde.

Dit bleek al in de D dur suite van Bach, waarin de eerste violisten warm van klank de ongelofelijk fraaie melodische lijn trokken. Celli en altisten wisten hier de juiste ondergrond te geven, de tweede violen schoten iets te kort.

Voor de cello-soliste Anjo Thoman—Knibbeler werd het optreden met het cello-concert van Tartini een succes. Warm van toon, zuiver en met fijne muzikaliteit droeg de soliste de langzame delen, die tevens het meest boeiend zijn in dit werk, voor. Zou zij in haar vibrato wat meer schakering kunnen brengen, dan zou dit zeker haar voordrachten goede komen. Het laatste deel van 't concert, dat naar het ons voorkomt, het minst geslaagde is, kon alleen goed worden door tempo en sprankelende voordracht en hierin schoot het orkest, dat overigens zeer geanimeerd musiceerde, ietwat te kort.

De heren J. Gerritse (fluit), A. van Emmerik (hobo), Aart Smit (klarinet), E. Bayens (fagot) en D. J. Schouten, droegen twee divertimento's voor, één van Mozart en een van Haydn, verrukkelijke muziek, die in deze ruimte bijzonder goed klonk. Fraai klonken de cantilenes voor hobo en fluit, de begeleidende figuren van fagot en hoorn waren zuiver en edel van toon, het samenspel vlotte, zodat we aan deze werken genoeg beleefden.

Interessant was de Symphonie in Es van Abel: levendig in de hoekdelen en zangerig in het Andante. De uitvoering van dit werk mag zeker op prijs gesteld worden.

Aart Smit, klarinettist zag zich in 't concert van Mozart voor een moeilijke opgave geplaatst, waarvan hij zich uitnemend heeft gekweten. Met veel nuances gaf hij de geweldige rijkdom aan thema's, die Mozart putte uit zijn immer wellende bron van fantasie.

Heel mooi zette de solist het Adagio in en tegen 't eind, zacht begeleid door 't orkest, klonk zijn instrument als fluweel.

De brillante passages van 't speelse Rondo en het pittige Allegro beheerste hij volkomen, zodat we hem gaarne complimenteren voor zijn spel.

De inleiding tot het eerste deel klonk in 't orkest wat grof; slottonen werden

afgerukt, stijgende passages steeds met crescendo genomen, zodat de fijne musicertrant hier en daar verstoord werd.

Het concert werd besloten met een concert van Couperin, elegante welluidende muziek, oneindig gevarieerd.

In de Overture valt de componist met de deur in huis en 't orkest klonk wat geforceerd en niet altijd gelijk.

Beter slaagde het Air, voor strijkorkest.

Een woord van lof voor de fluitist in 't Air tendre, voor de fagottistin 't Air animé, waar hij ragfijn door heen speelde, voor de violisten in de ernstige Sarabande en voor de hoboïst in 't Air léger is zeker op z'n plaats.

Dit concert bekroonde het nauwgezette werk van de dirigent Hans Thoman, die met deze uitvoering een reële basis legde, waarop met vrucht kan worden voortgebouwd.

M. J. VAN AST.

n C
ad
nd

ing van
niet die
n het is
ukkgig is
tweede
verband
gewenst,
n ben ge-
n onder-

um" werd
en maakte

in C van
chest, ver-
hierin be-
niver zette
Le Fèvre
et Domine
em muntte
het Credo,
et koor bui-
ussen quar-
in nomine
Een woord
in Benedic-

de klarinet
rd een stuk
st van 't ge-

de zangeres-
ler Sijde en
nde de diri-
en.

J. van Ast.

vervullen,
van zijn 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.

O.V. in uitstekende vorm

16.5.57 Jo Vincent verrukte velen

OP gezette tijden plegen de amateur-musici van de Orchestervereniging de planken van het Kunstmin-podium te betreden, de planken, waarop zovele voeten van beroepsartisten hebben gestaan, waarop zovele triomfen zijn gevierd. De O.V. komt dan rekenschap afleggen van haar artistieke daden en de dirigent, Hans Thoman, komt dan bewijzen, op welke voortreffelijke wijze hij zijn muziekbegeerte onderdanen gebracht heeft tot het uitstekend musiceren, dat we van de O.V. kennen.

Het was gisteravond in Kunstmin al niet anders. Een bijzonder aardig programma, niet te zware eisen stellend aan de gemiddelde luisteraar, een altijd weer gaarne gehoorde soliste, Jo Vincent, een met élan spelend orkest en een dirigent, die „er in” was!

Bij de aanvang van het concert was er eerst een korte, treffende hulde ter nagedachtenis van ons aller vriend, wijlen Eduard Erdelmann. De concertmeester, G. P. de Ruyter, herdacht in enkele, sobere woorden de trouwe musicus, die voor het eerst in 63 jaar aan zijn lesenaar ontbrak. Hij was met de O.V. samengegroeid en het orkest is hem grote dankbaarheid schuldig. Te zijner nagedachtenis was zijn stoel met een krans behangen en werd van Grieg „Ases Tod” gespeeld. Hierna verheven zich alle aanwezigen van hun zitplaatsen.

„Ases Tod”, fijn-stemmig en vol piëtel gespeeld, liet al dadelijk horen, waartoe de O.V. in staat is. Ook in de pittige Menuetten van Mozart, met hun karakteristieke dans-allures, werden uitstekende dingen gedaan. Behoudens een wat ruwe en scherpe eerste-violen-klanken in I en een ongelukkig momentje in II verliepen de Mozartaanse klanken op uitstekende wijze. Mooie stemming en grote gevoeligheid wist het orkest te bereiken in het zo lyrische en ingetogen „On hearing the Cuckoo in Spring” van Delliús. De dirigent heeft ons zeer aan zich verplicht door dit dankbare klankbeeldje op het programma te zetten. De lichte ondertoon van melancholie was uitnemend getroffen.

Bij het voortschrijden van het programma groeide ook de zwaarte der werken. Zo'n Rossini-ouverture (l'Italiana in Algeri) is lang niet mis en hoe populair ook in zijn melos, het vraagt in zijn vaak schijnbare eenvoud een gave en vlekkeloze uitwerking. Het vraagt van de dirigent een stevige beheersing van zijn orkest. Ons tref, gelijk bij de voorgaande werken, de strakke rhythmie, die Thoman van zijn musici vergde en die uitnemend tot zijn recht kwam. Het begin van de Overture was al dadelijk taak en gespannen. De finale was goed gemarkeerd en uitstekend-opgebouwd.

DE LAATSTE PROEF voor het orkest was de altijd weer prettig stemmende bruisende Italiaanse Symphonie van Felix Mendelssohn-Bartholdy. In onze voorbespreking van enige dagen geleden in deze kolommen hebben we reeds gewezen op het

belangrijk violistisch aandeel. Nu, de violisten hebben zich geweerd! Thoman nam een fors tempo en trok de grote lijnen met straffe hand. Hierdoor kreeg het eerste deel reliëf in de opstuwende passages. Hierdoor trok ook het Andante con moto met welhaast metronomische gelijkmatigheid aan ons oor voorbij. Ook verkreeg het Con moto moderato in zijn rijke guirlandes van noten een sierlijkheid en een souplesse, die alleen door gedegen studie heeft kunnen ontstaan. En de Saltarello behield in zijn presto nog het verend rhythmie, dat er de bekoring aan geeft.

Werkelijk wij hebben groot respect voor hetgeen Thoman uit dit amateursorkest heeft „geslagen” en het doet ons hier herhalen, wat wij reeds eerder in ons blad hebben geschreven: Wanneer krijgt Thoman eens de kans zijn goed vakmanschap en zijn artistieke intenties te tonen voor een onzer Nederlandse orkesten? Wie een amateursorkest tot deze hoogte kan brengen, heeft zeker recht op die kans!

Wij gaan de kleine incorrechteden voorbij, die — hoe kan het anders — wel eens optraden. Hier en daar een rhythmische schommeling, een mislukte blazersloopje, een onregelmatigheidje in een violenpassage, och, al deze kleinigheden geven zoveel te meer waardering voor het vele goede en meer dan goede, dat wij mochten horen. Vandaar dan ook: O.V., gefeliciteerd!

EN DAN! Jo Vincent. Haar hoge kunst heeft zich gedemonstreerd in een beheerste weergave van het romantische Der Hirt auf dem Felsen van Schubert. Zij werd daarin op uitnemende wijze terzijde gestaan door de heer A. Smit, orkestleid, die de obligaat-klarinetpartij blies. Zijn wondermoole toon, zijn uiterst gevoelige voordracht en zijn nauwsluitend samenspel geven hem onverkort recht op onze hulde. Dat Jo Vincent hem in haar overvloedig gebrachte hulde liet delen, was alleszins verdiend.

Twee Mahlerliederen gingen na de pauze. De soliste zong ze met al haar warmte en rijke vocale middelen. En we bedachten bij het luisteren er naar, hoe in deze eenvoudige liederen de genialiteit van de componist uit eenvoudige middelen prachtige momenten wist te toveren. De ondergrond van weemoed, in Wo die schönen Trompeten blasen, scheen door de schildering van het werven om het Mädchen heen. Geestig en fijn zong de zangeres het speelse Wer hat dies Liedlein erdacht. De O.V. stond haar daarbij bescheiden en zorgvuldig terzijde.

De bijkans geheel gevulde zaal heeft on-dubbelzinnige blijken van dank geschonken en riep dirigent en soliste verscheidene malen terug. Bij die luideklaterende hulde willen wij hier onze gelukwensen voegen voor de dappere O.V.

JAC A. HAZELAAR

De Orkestvereniging gaf haar 16. 5. 51 tweede concert

Ditmaal was
Jo Vincent soliste

HET was niet zonder reden, dat de Dordrechtse Orkestvereniging voor haar tweede concert in het bijzonder de aandacht vestigde op de soliste van de avond, mevr. Jo Vincent. Nog steeds heeft deze eminente zangeres een grote kring van bewonderaars; zodat men kon verwachten, dat voor haar optreden grote belangstelling zou bestaan. En inderdaad was dit het geval. Haar prachtig helder geluid bezit eigenschappen, die zowel de critisch ingestelde luisteraar kunnen boeien, als de onbevangen concertbezoeker, die enkel komt om te genieten van de schoonheid van de klank. Wat haar optreden zo sympathiek maakt is haar eenvoud en haar prettige manier van doen, die vrij is van elke gemaniëerdheid.

OOK deze avond heeft zij weer prachtig gezongen. Het min of meer statisch karakter van haar geluid paste wonderwel bij de klarinetklank in Schuberts „der Hirt auf dem Felsen“. Ook haar stem heeft iets van de gladheid en zuiverheid van een instrument, zodat dit een ideale combinatie was voor de vertolking van de prachtig golvende melodie, waarin Schubert een zeldzame serene en blijmoedige sfeer wist te treffen. Inderdaad, dat alles was schoon en ook het publiek voelde dat zo aan, hetgeen wel bleek uit het overtuigend applaus, dat deze grote kunstenaar ten deel viel. Een bijzonder compliment verdient de heer Smits voor zijn gevoelig, voortreffelijk genuanceerd klarinet spel. Onvergelijkelijk mooi zong zij de strofe „der Frühling will kommen“ en innig muzikaal klonk de passage „ich hier so einsam bin“. Na de pauze zong zij „wo die schönen Trompeten blasen“ en „wer hat dies Liedlein erdacht“ van Gustav Mahler. Ook de vertolking van deze beide liederen boeide door expressieve schoonheid.

DE orkestvereniging heeft over het geheel genomen een uitstekende avond gehad. Reeds dadelijk bleek dat bij de weergave van de vijf Menuetten van Mozart, sierlijke bevallige muziek, waarnaar men met plezier luistert. De vertolking van het eerste Menuet muntte uit door een voortreffelijk uitgevoerd spiccato van de eerste violen; het spel van de houtblazers was evenwel niet vlekkeloos. Het koper was in het vijfde Menuet ad rem en fijntjes was vooral het spel van het orkest in het Trio van het derde Menuet. Men bracht voor Dordrecht een noviteit, nl. een werkje van Delius „On first hearing the Cuckoo in Spring“, muziek, die enerzijds voornaam van gehalte is, maar die toch te weinig spanning bezit. Het was aardig om eens te vergelijken welke klankassociaties Delius had bij het begrip lente en hoe Schubert het woord Frühling onderstreepte in zijn hiervoor besproken werk. Opmerkelijk was in de vertolking de mooie sonore klank van het strijkor-

kest. De brillante, vlotte ouverture „l'Italiana in Algeri“ van Rossini werd met veel entrain gespeeld en fraai was daarin het spel van de hoboïst van Emmerik. Een enkele passage van de eerste violen viel minder gelukkig uit.

ALS hoofdwerk koos de O.V. de Italiaanse symphonie van Mendelssohn, muziek, die wel is waar wat verouderd aandoet, maar die toch nog genoeg interessants biedt om te boeien. De opzet van het hoofdthema was uitstekend en in het tweede deel trof ons het markant spel van de celli en bassen. Het slotdeel werd met een verkwikkelijke vaart gespeeld, al moet worden opgemerkt, dat de inzet van de blazers niet pittig genoeg was. De begeleiding van de solisten was over het geheel genomen niet onverdienstelijk en de leiding van de heer Thoman was zoals altijd verzorgd en punctueel.

Voor het concert begon wijdde de heer G. de Ruiters enkele woorden aan de nagedachtenis van de heer Erdelmann. Daarna werd gespeeld Ases Tod van Grieg. De aanwezigen verhieven zich van hun zitplaats ter eerbiedige hulde van hem, die zoveel jaren de O.V. met zijn grote gaven heeft gediend.

J. W. M. Remeu,

Orchest Vereniging herdacht Eduard Erdelmann

Jo Vincent zong en vond een waardig
partner in Aart Smit 16.5.51

Een lege stoel, omhangen met een krans, duidde aan, waar Eduard Erdelmann de laatste 13 jaar van zijn leven als altist van de Orkestvereniging zijn plaats met ere had ingenomen en Ases Tod van Edvard Grieg, met grote toewijding gespeeld, riep tere herinneringen op en zal menigeen diep hebben ontroerd.

De voorzitter der Vereniging, de heer G. P. de Ruiter, wees op de smartelijke leegte, nu voor het eerst na 63 jaar de man werd gemist, die een halve eeuw het orkest dirigeerde en daarna door zijn vakmanschap, humor en enthousiasme anderen stimuleerde en hij verzocht de aanwezigen na het verklinken van het laatste accoord, Ed. Erdelmann staande te herdenken.

Na deze droeve plechtigheid kon Hans Thoman met het programma, waaraan Jo Vincent als soliste meewerkte, beginnen. Als wij dit concert in z'n geheel overzien, doet zich het merkwaardige feit voor, dat heel moeilijke gedeelten — we noemen slechts de begeleiding van de Mahler-liederen — wonderwel slaagden en als het orkest zich in vrij eenvoudige passages op zijn routine wilde verlaten, hoorden we ongelijke inzetten, om de eenvoudige reden, dat het juist die routine in het samenspel uiteraard mist.

Zo maakten de vijf menuetten van Mozart geen overweldigende indruk. In het derde maakte een violist zo'n heerlijk slippertje, in het volgende klonk een inzet erg ruw en ongelijk en juist in het lastigste vijfde gaven de trompetten een feestelijke klank en was het landelijke trio fijn van timbre.

Behoudens een enkele hoge toon, die wat schril klonk, zong Jo Vincent verrukkelijk in „Der Hirt auf dem Felsen” van Schubert. Het fijne rythme van „Je weiter meine Stimme” het van diepe weemoed doortrokken „In tiefen Gram” en het stralende „Der Frühling will kommen”, waren weer specimen van haar ongeëvenaarde zangkunst.

De grootste verrassing van de avond — we wisten toch al, dat Jo Vincent zo prachtig kan zingen — werd het sublieme klarinet spel van Aart Smit, die eerst in zijn imitaties van de gezongen motieven en aan het slot in prachtig tegenspel met de zangstem een partner werd, Jo Vincent waardig.

We vonden het buitengewoon sympathiek, dat zij de eerste was, die hem in de hulde van het publiek betrok.

De innige liederen van Mahler, voor klarinet, trompet, hoorns, een moeilijke opgave, werden zowel voor de soliste

als het orkest een groot succes, waarin Hans Thoman zeer terecht deelde.

De symphonie van Mendelssohn gaf warme klank van de strijkers, het blazerscorps was op z'n qui vive en in de vlot gespeelde Saltarello gaven de trompetten markant rythme. Een enkele maal hadden de strijkers een maat nodig om een homogeen ensemble te vormen.

In de Ouverture van Rossini klopte niet alles precies. De celli hadden in het pizzicatogedeelte neiging te laat te komen, de fluit was rhythmisch onzeker na de pittige hobo-motiefjes en toen de rollen omkeerden volgde de hoboïst prompt zijn voorbeeld.

Een fijne, stemmingsvolle sfeer ademde het werkje van Delius.

Zeer grote waardering had het talrijke publiek voor het werk van Hans Thoman en gaf hiervan aan het slot op ondubbelzinnige wijze uiting.

M. J. v. AST.

penetratie door het Tsjechooslowakije
de
de

Bij het a.s. O.V.-concert

Muzikaal menu wordt grondig voorbereid

EEN PAAR KORTE, vinnige tikken op de rand van de dirigerlessenaar! Gevolg: het orkest zwijgt. Oorzaak? De scherpe oren van de dirigent hebben in de begeleiding van een Mahlerlied enige kleine ongerechtigheden ontdekt. En die moeten gecorrigeerd worden. Want Thoman stelt nu eenmaal zijn eisen hoog, een pianissimo-passage behoort nu eenmaal pianissimo te klinken. Mahler heeft het in de partituur genoteerd, ergo....!

De opmerkelijke lezer zal het wel reeds begrepen hebben: we hebben hem door middel van dit kleine intermezzo willen brengen in de sfeer van een repetitie der Orchestervereniging. Op 16 Mei a.s. geeft dit hardwerkende orkest zijn laatste concert van dit seizoen. Er is een buitengewoon aantrekkelijk programma samengesteld en dirigent en orkestleden stellen er een eer in zo goed mogelijk en op zo hoog mogelijk plan er mee voor de dag te komen.

Vandaar, dat bijvoorbeeld zo'n Saltarello uit de Italiaanse symphonie van Mendelssohn terdege en tot in de kleinste onderdeeljes wordt bestudeerd. Trouwens, het werk in zijn geheel is het overwaard. Want deze dankbaar geschreven symphonie heeft zovele kwaliteiten, dat zij de musici als het ware geen weerstand kan laten bieden aan hun musicieerlust en in het bijzonder komen de violisten aan hun trek.

Ook de altijd weer bekorende Menuetten van Mozart vragen de nodige zorg. En naast Mozart, Mahler. De gevierde en beroemde zangeres Jo Vincent zal Wo die schönen Trompeten blasen en Wer hat dies Liedel erdacht? van deze laatste componist zingen, begeleid door de O.V.

Al op de orkestrepetitie treft ons weer de prachtige eenvoud en het innig-melodieuze van die twee liederen, bewijzen van Mahlers genialiteit. Het zal wel niet anders dan een groot muzikaal genot worden deze Mahler-juwelen te horen zingen door onze grote zangeres. En behalve Mahler zingt Jo Vincent dan het zo geliefde Der Hirt auf dem Felsen. De klarinet-obligaat zal worden geblazen door de heer Smit. We hoorden hem op de laatste repetitie en we werden getroffen door zijn bijzonder fraaie toon en uiterst gevoelige voordracht. Wanneer de stem van Jo Vincent zich op het a.s. concert aan die fraaie klarinettoon zal paren, kan het niet anders, of Der Hirt zal een der mooiste nummers van het veelbelovende programma worden.

Wij mochten ook reeds horen, hoe Hans Thoman met zijn scharen het liefelijke werkje van Frederick 'Deilus, getiteld On hearing the first cuckoo in Spring, in studie nam. Fijne orkestklank geeft de stemming weer van de componist, die het ontwakken van de natuur verneemt in de ijle vogeltoontjes. We hopen, dat het orkest dit kleine meesterwerkje „with easy flowing movement” zal vertolken.

Aan alle genoemde composities wordt de laatste hand gelegd. Rossini met zijn „Italienerin” accentueert de verscheidenheid van het programma. En wie, zoals wij, een blik mocht slaan in de keuken, waarin het muzikaal menu voor 16 Mei a.s. wordt bereid, zal er met ons van overtuigd zijn, dat de O.V. haar goede naam als op hoog peil staand amateursorkest volledig zal weten te handhaven.

En daarom, O.V., voor 16 Mei: Veel succes!

JAC. A. HAZELAAR

Wilt u weten
Breda Wb 1/32

TAD
Wij
kap
zoak
Haz

n h
edri
on
poed
e lo
ruic
pot
En
pef
elul

Prachtig concert van de Chr. Oratoriumvereniging „Gorkum”. — Succes voor Hans Thoman

Wanneer een scheppend kunstenaar in zijn kunst, of dat nu een schilderij, een bouwwerk of een muziekstuk is, regelrecht geïnspireerd is geworden vanuit de kracht van zijn geloof, dan ontstaat een kunstwerk dat (wanneer het tenminste ook als kunstwerk aan zekere eisen voldoet — wat we soms nogal eens plegen te vergeten!) in staat is de toehoorders — of toekijkers — regelrecht tot in het diepst van het hart te ontroeren. Dit wil niet zeggen, dat ieder muziekstuk dat een bijbelse naam draagt, ieder schilderij waarop een bijbels onderwerp wordt afgebeeld, dit vermogen bezit. Het gaat allereerst om de innerlijke gesteldheid van de schilder, de bouwmeester, de componist. Vóór de renaissance was dit uitdrukking geven aan 't geloof in God, dit verheerlijken van God de enige zin van de kunst — en misschien is dit eigenlijk in de grond van de zaak nog niet veranderd.

Wanneer nu bovendien zo'n kunstwerk — en om nu maar tot onze uitvoering van Dinsdag te komen, in dit geval een stuk muziek als de cantate no. 140 van Bach en ein Deutsches Requiem van Brahms, in handen valt van een dirigent en een koor, die het vermogen bezitten „door de noten heen te kijken”, zelf iets te voelen van datgene wat de componist „bezielde” toen hij het stuk maakte, dan doet het er niet zo héél veel toe of er hier en daar wel eens 'n kleine ongerechtigheid gebeurt, of er wel eens ogenblikken zijn waarop niet alles even helder en doorzichtig klinkt, of een hoge toon van de sopraan wel eens wat laag geïntoneerd wordt, of er een tempo hier of daar wel eens wat langzaam uitvalt — dit zijn tekortkomingen in de uitvoering die verbeterd kunnen worden, verschillen van opvatting waarover men kan praten, zij raken niet het wezenlijke van de vertolking. Wezenlijk is, en dit is Dinsdagavond gelukkig het geval geweest, dat de muziek geklonken heeft, losgeraakt is van de noten, zodat de menigte die de kerk vulde iets gevoeld heeft van het grote wonder, van de geloofsbelijdenis van een kunstenaar uit en door zijn kunst.

Daarom was de stilte die er in de kerk heerste nadat de laatste noot verklonken was ook echt, niet een stilte die beleefd in acht genomen wordt omdat het op het toegangs-bewijs gevraagd wordt, maar een stilte die de

mensen nog even aan elkaar en aan de muziek bond, en aan datgene wat men eraan beleefd had.

Ik geloof dat dit een soort van lof is, waar dirigent, koor, solisten en orkest tevreden mee kunnen zijn. Maar omdat ik weet, dat men toch altijd naar details uitzielt, volgen hier dan nog wat opmerkingen, ten goede en tenkwade.

De kerk — ideaal gebouw voor een gemeenschappelijke beleving als deze — heeft toch acoustisch enige bezwaren: een plotseling zacht ingezette passage na een fortissimo b.v. heeft geen effect omdat de sterke klank te lang nagalmt. Ook ingewikkelde, fugatisch behandelde gedeelten zoals „der Gerechten Seelen sind in Gottes Hand” in deel III van Brahms klinken gauw rommeliger, breliager dan in de concertzaal. Overigens een bezwaar dat bij lange na niet tegen de voordelen opweegt!

Het koor heeft aanzienlijk gewonnen aan expressie. Er werd nu eens werkelijk zacht gezongen, bijna overal, waar dat nodig was. De inzetten „zaten” over 't algemeen — de zuiverheid, bij Brahms niet te bereiken zonder gevoel voor de steeds wisselende harmonieën, zonder een voortdurend luisteren naar elkaar en naar het geheel — was bijna voortdurend groot. De uitspraak kan hier en daar nog verbeterd worden: s aan 't begin van een woord te scherp — afmaken van slotmedeklinkers („der Geist spricht”) — woorden als sterben werden veelal nog „op z'n hollands” uitgesproken. Een enkele inzet van de tenoren klonk wat ruw. De alten zongen over 't algemeen iets matter dan de sopranen.

De solisten, Ankie van Wickevoort Crommelin, plotseling ingevallen voor Mea Naber-mann, Laurens Bogtman en Jan Waayer, hebben uitstekend gezongen. Bogtman heeft in Brahms sterk ontroerende ogenblikken weten te geven.

De piano in het continuo van de Bach cantate klonk te sterk. Overigens — wat een rust dat daar nu eindelijk eens een orkest was, dat z'n taak aankon!

De dirigent Hans Thoman heeft met grote zekerheid en kennis van zaken gedirigeerd.

Een avond, waarop de Chr. Oratorium Vereniging en de luisteraars dankbaar terug zullen zien.

S.

23. 5. 52.

Dubbeldam

9/10 52

Cantate naar Bijbelboek „Ruth” bekroonde 40 jaar „Excelsior”

Gisteravond vierde de gemengde zangvereniging „Excelsior” in de Ned. Herv. Kerk alhier haar 40-jarig bestaan met een uitstekende uitvoering van de cantate „Ruth de Moabitische”. Er was vrij veel belangstelling.

Na het gemeenschappelijk zingen van Ps. 118:1 ging ds Emmerzaal voor in gebed. Vervolgens sprak hij een kort openingswoord. Hij wenste de vereniging daarna geluk en richtte zich speciaal tot de heer Brand, een van de oprichters die nog steeds werkend is. De voorzitter, de heer Van Wijk heette alle aanwezigen welkom. Ook hij sprak waarderende woorden tot de heer Brand, herdacht met een enkel woord de leden, die in de loop der jaren aan de vereniging waren ontvallen en dacht daarbij in het bijzonder aan de heer A. B. Pieren.

Vervolgens droeg hij de leiding van de avond over aan de directeur, de heer C. van der Laan. Behalve het koor, werkten aan deze uitvoering mee de dames Frie Dominik, sopraan, Annie Smulders, alt, e de heren C. Rietveld, tenor, J. Pensen, bariton, Hans Thoman, piano en T. Kopper, orgel.

Over de uitvoering niets dan goeds, in acht genomen het feit, dat hier amateurs aan het werk waren. Er waren

verschillende hoogtepunten in de uitvoering en wij denken daarbij aan de duetten van sopraan en alt, en sopraan en bas. Grote steun werd onderhouden van de uitstekende piano-begeleiding van de heer Thoman. Ook de inleiding van de cantate, uitgevoerd door piano en orgel was bijzonder mooi. Ds. Emmerzaal bedankte namens de vereniging allen, die medewerking aan het welslagen van deze avond hadden verleend. Na het gemeenschappelijk zingen van Gez. 230:5 sloot hij deze mooie avond met dankgebed.

15/12 52

„Merwe's à capella's” in Augustijnenkerk

Advents-gedachte als draad door programma geweven

O worde wijze was het programma samengesteld, dat Merwe's à capella koor onder leiding van Hans Thoman in de Augustijnenkerk gaf. De Advents-gedachte liep als een gouden draad door de uitgevoerde muziek en het was toch wel jammer, dat dit Kerstconcert samenviel met het Nutsconcert en dat de weersomstandigheden nu niet bepaald uitlokten om z'n neus buitengaats te

steken. Met genoeg constateerden we, dat er nog een vrij groot aantal bezoekers belangstelling had voor een vereniging, die meer dan 30 jaar lang veel goede muziek bracht.

DIRK JAN ZWART opende met een Praeludium van wijlen zijn vader Jan Zwart, waarin de melodie van het evangelisch-gezang „Komt allen te samen” is verwerkt. Afgedacht van enkele conventionele bas-gangen van dominant naar tonica heeft deze prelude vooral in het midden fraaie modulerende gangen. De organist gaf een strakke rhythmiek en zeer levendig spel.

De simpele opzet, zonder effectbejag van het Choralvorspiel van Pachelbel bekoorde en in Praeludium s fuga in b klein, toonde Dirk Zwart zich een organist van formaat. Met veel fantasie vertolkte hij het Praeludium; de fuga, hoewel wat traag van tempo, was naar zijn opbouw uitstekend, het slot indrukwekkend.

VAN HET KOOR moesten we helaas het „Te Deum” van Andriessen missen.

De Kerstzang: Cantio Sacra Hodie van Sweelinck werd door het koor gedeideerd en perfect gezongen.

Hans Thoman verstaat de kunst zo'n canonisch werk met een koor in te studeren; door zijn duidelijke directie, zijn alle inzetten op tijd. Machtig klonk de inzet, een neiging tot haasten bij Laetantur werd bezworen. Van verheven klank was „Gloria in excelsis”.

Met een keur van fijne oud-Nederlandse Kerstliederen verraste Gré van den Beemt het auditorium.

„Het was een maghet uytverkoren”, een devotie aan de Moeder des Heren, gaf zij puur en met een stille inkeer.

„Ziet broeders” was in alle eenvoud zuiver en nobel van voordracht.

Het slotcouplet van „Bij dit vriezende weer” had wellicht wat stralender uiting kunnen geven aan de blijmoedige tekst.

Verzorgd en nauwgezet begeleidde de organist; zijn accompagnement in „O, Jesu zoet” was subliem.

M. J. VAN AST.

rogramma van
lla Koor

en heen tal van kunstenaars
t als in de muziek en tal van
gebeuren in Bethlehem.

eelinck, wiens naam zo ver-
dat zelfs uit Italië leerlingen
eze kunstenaars indirect het
tio Sacra, „gewijde zangen”,
taakte.

s a capella koor, de vereniging
t eerst de Mattheus-passion in
bracht en door op peil staande
en zich een reputatie verwierf.

M. J. van Ast.

AANDELEN			
K.	E.K.	L.K.	
65	161	NA Aub	133 1
25 3/4	125 1/4	NAm	39 1/4 3
19 1/2	59	N Kaise	74 1/2 7
2 1/2	172 1/4	Nd Sch	142 3/4 1
0*	—	Nijma	160 1/4 1
—	—	d'Oranjet	152 1/2 1
Kend I			
—	—	43	Lampor
—	—	96	O-Java
—	—	148	Oostkus
—	—	152	Serbadij
—	—	258	VerIndC
—	—	97	HollAm
—	—	115 1/2	KoJa-C
—	—	108	KNSM
—	—	147 1/2	Kon Pa
—	—	150 1/4	KonRtL
—	—	171 1/2	NdSchU
—	—	203	Ommere
159 3/4	159 3/4	177 1/2	St Mij
176	176	—	HVA
—	—	162	Java Cu
—	—	169 1/2	N-I Sui
—	—	291 3/4	VerVors
313-1/2	312 1/4	—	DeliBatl
—	310 1/4	—	Deli Mt
—	494	—	Senemb
77 1/2	77 1/4	—	
83*	84 3/4	—	
83*	83 1/4	—	Müll&C

Boeiend concert van de Dordtse
Orchestvereniging

Solisten: Theo Olof
en H. Krebbers

DE Orchestvereniging heeft het concert aangekondigd van hoogtepunten uit de viool-literatuur. Het was voor Dordt een noviteit, zo'n avond van uitsluitend vioolconcerten. Overigens was het denkbeeld niet nieuw. Wij

herinneren ons de beroemde violist Hubermann, die met zijn drie B's concerten n. Bach, Beethoven en Brahms op één avond een tour de force leverde, die ongelofelijk veel van hem eiste.

Deze avond taden echter twee solisten op, n. Theo Olof en Herman Krebbers, die leiden gelijk hun carrière begonnen. Zij werden (en dat pleit voor beiden) nimmer elkaars rivalen. Integendeel, zij zitten broederlijk samen aan de eerste lessenaar van het Residentie-Orkest, bij toerbeurt optredend als concertmeester. Deze figuur impliceert, dat men beide violisten als gelijkwaardig waardeert.

ONWILLEKEURIG ontkomt men niet aan een vergelijking als men beide solisten op één avond te horen krijgt. Theo Olof is naar ons gevoelen meer de temperamentvolle, die zich sterk op zijn spel concentreert en Herman Krebbers meer de brillante solist, wiens spel een lichtere toets heeft en meer werkt aan de verfijning van het détail.

De O.V. had dus ditmaal een wel zeer bijzondere taak, n.l. om te fungeren als begeleidingsapparaat van de solisten. Het dubbelconcert van Bach werd met de nodige vaardigheid begeleid en over het algemeen werd de klank van het strijkorkest verdienstelijk aangepast aan het spel van de solisten. Dat neemt niet weg, dat sommige passages minder doorzichtig aandeden.

MAAR afgezien daarvan heeft de de O.V. zich zeer verdienstelijk van zijn moeilijke taak gekweten. Evenzeer kan men zeggen, dat het orkest voldaan heeft in de begeleidingen van de concerten van Mozart en Beethoven.

De solisten traden op in het schone d-moll concert van Bach, een wonder van contrapuntiek, die de beide solisten voor een gelijkwaardige taak plaatste. Vooral het Largo is een specimen van ongewoon knappe compositie-techniek, waarin Bach op een zeldzaam gelukkige wijze de melodieën dooreenvlocht tot een wonderlijk gaaf geheel. Beide solisten waren uitstekend op elkaar ingespeeld. In het eerste deel zat vaart en menige passage was er, die boeide door fraaie klankgeving. In het bijzonder kan dat gezegd worden van het langzame deel. Het pregnante slot-deel werd met élan gespeeld. De klank was uitnemend afgewogen, zodat een prachtig geheel werd bereikt.

OLOF gaf voor de pauze een boeiende vertolking van het concert van Mozart in A. Opvallend mooi was de exacte formulering van de passages. Mogelijk zou men kunnen zeggen, dat het geheel wat te gespannen bleef. De vertolking van het vioolconcert van Beethoven door Krebbers gaf aan de avond een indrukwekkend slot. Vooral de cantilenen muntten uit door innigheid van klankgeving.

Het geheel overziende moet worden geconstateerd, dat het de O.V. niet aan initiatieven ontbreekt en dat ze actueel blijft als het de concert-practijk betreft, waarin men naar nieuwe wegen zoekt in plaats van genoegen te nemen met een geijkte programma-samenstelling.

J. W. M. REMEËUS.

rebbers ning

as elkanders speel-
door en door ken-
een stylistische en
e in Bach's onver-
Dubbelconcert. Het
al 23 December ge-
r het onder leiding
staande concert, dat
schoonheid en wijs-
oeren werken een
tot het Kerstfeest

enigi
reeds
eerst
zitter
Weg
het l
zijn
van
heef
de v
heef
volv
heef
Ir
toes
de

rdrecht f bij ng

een absur-
chestvereni-
op de voor-
ster van het
stekend met
begeleider,
rkten we fraale
kend pizzicato
speelde met
cht zijn moei-
adensen waren
zonder die aan
deel. Hoe ge-
t contrapunkt,
werkt zat.
e genoten.
NS BOSMAN.

s
b
f
i
g
v
l
a
k
v
v
d
n
h
i
v
l
c
u
e
k
f
t
e
g

23.12.52

IN AUGUSTIJNENKERK Orkest Vereniging-H. Thoman gisteren opnieuw ontdekt

HET CONCERT, dat de Orkest-
vereniging onder leiding van
Hans Thoman in de Augustijnen-
kerk gaf is een evenement gewor-
den: de twee concertmeesters van
het Residentie-orkest Theo Olof en
Herman Krebbers gaven samen in
Bach en ieder voor zich in Mozart
en Beethoven het beste van hun
kunnen in de meest nobele mu-
ziek, zodat de grote schare, die
het Kerkgebouw geheel vulde,
ademloos luisterde naar deze viool-
phenomenen.

*HET concert, beschouwd als uitvoe-
ring van een orkest-vereniging was
natuurlijk wat topzwaar — een kleine
ouverture tegenover drie vioolconcer-
ten — maar naar het ons voorkomt, is
het publiek over dit bezwaar heenge-
stapt, daar het prachtige spel van beide
solisten alle voorbehoud wegvaagde.*

In een ietwat nerveuze sfeer, wellicht
door de grote mensenmassa en het op
handen zijnde gebeuren, werd de Ouve-
ture van Mozart ingezet. Ondanks de
strak-gemarkeerde maatslag van Hans
Thoman klonken enkele figuren, vooral
in de tweede violen wat onrustig. De
gesyncopeerde, onjuist geaccentueerde
passages bij de eerste violen deden de
fijne motieven in de blazers wat veel af
en in 't begin van Bachs dubbelconcert
schommelde het orkest.

Eerst toen de solo-viool inzette, kwam
het gewenste evenwicht; in het zangerige
Largo was het orkest op dreef en het
Allegro slaagde wonderwel.

MET zeer veel zorg hadden Krebbers
en Olof zich voor hun taak voorbere-
eid in het dubbelconcert. Er was een-
heid in streek, phrasering en articulatie,
maar er bleef ook enig verschil in tem-
perament en opvatting, dat in de solo-
concerten nog meer tot uiting kwam.

Prachtig en geladen speelde Olof in
Mozart het Allegro aperto, strak van
rhythme en zeer temperamentvol. Zeer
mooi van toon en zuiver speelde hij de
cadenzen en het slotdeel, met de wis-
selende tempi werd subliem vertolkt.
Het middendeel, het Adagio was niet
zijn sterkste zijde: hierin toch domineert
het blijmoedige onbevangene en de so-
list wist de spanning niet te ontladen.
Hij is dan de antipode van Krebbers, die
in Beethovens concert juist het omge-
keerde deed. In het slot van het Allegro
van dit concert speelde hij zó zangerig,

met een toon als fluweel — maar ook zó
langzaam, dat het onmisbare contrast
met het Larghetto min of meer verdoe-
zeld werd.

Zijn cadenzen waren brillant, punt-
gaaf en altijd welluidend. Het Rondo
speelde hij ragfijn en met zo'n gemak,
dat men haast zou gaan denken, dat het
niet moeilijk was.

ZEER verdienstelijk begeleidde het
orkest in Mozart, speciaal het lang-
zame deel was mooi van toon, maar het
Beethoven accompagnement was toch
het beste. Pittig streken de eerste violis-
ten de afgebroken figuurtjes in de inlei-
ding. Hobo's en clarinetten klonken uit-
stekend in de tertsenangen, de lastige
inzetten van de hoorns in 't Larghetto
slaagden en verbluffend mooi blies de
fagottist — 't is ook een Stotijn! — in
dit deel.

Een compliment voor Hans Thoman,
die de partituren beheerste, nauwgezet
de solisten volgde en opving, is zeker op
zijn plaats.

Het verheugt ons, dat door deze
muzikale stunt zo velen onze
Dordtse orkestvereniging opnieuw
ontdekten en we hopen, dat de
schone herinnering, die dit con-
cert achterlaat, het bezoek aan het
tweede concert stimuleert.

M. J. van Ast.

Theo Olof en Herman Krebbers bij de Orchest-Vereeniging

Drie hoogtepunten der vioolliteratuur

Op straffe van Wim Kan te irriteren, die immers blijkens zijn boutade in de recente voorstelling van zijn cabaret iets heeft tegen het werkwoord „intreden” willen we toch even vermelden, dat de Orchest-Vereeniging met 1953 haar 70e verenigingsjaar zal intreden. In dit voor een amateurorkest lange bestaan is het nog niet gebeurd, dat drie vioolconcerten op één avond tot uitvoering kwamen en wij willen daarom niet nalaten, nu dit evenement ons te wachten staat, voor dit unieke feit extra aandacht te vragen, temeer daar Theo Olof en Herman Krebbers de solisten zijn. Geheel muzikaal Dordt weet, dat deze ras-violisten eerste concertmeesters zijn van het Residentie-Orkest, hetwelk terecht trots is op deze meesterlijke aanvoorders, die ook op de binnen- en buitenlandse podia als solisten bewonderde figuren zijn. Gespannen zien wij de vertolkingen tegemoet van Mozart's geniale A-dur Concert door Olof en Beethoven's „Concert der Concerten” door Krebbers. En hoe zullen beide kunstenaars, gewend aan één lesse-

naar te zitten en dus elkanders speelwijze en opvatting door en door kennend, komen tot een stylistische en violistische synthese in Bach's onvergelykelyk schone Dubbelconcert. Het antwoord daarop zal 23 December gegeven worden door het onder leiding van Hans Thoman staande concert, dat hopelyk door de schoonheid en wijsheid der uit te voeren werken een passende inleiding tot het Kerstfeest zal zijn.

t
h
k
Me
b
n
k
c
v
z
f
i
i
i
i
i

...oor van
cadenzen
selende te
Het midd
zijn sterks
het blijmo
list wist c
Hij is dan c
in Beethov
keerde deec
van dit con

IN A Orkes gist

HET CON
verenig
Hans Thon
kerk gaf is
den: de tw
het Reside
Herman K
Bach en ie
en Beetho
kunnen in
ziek, zoda
het Kerk
ademloos
phenomen

HET conc
ring va
natuurlijk
ouverture
ten — ma
het public
stapt, daar
solisten al

In een i
door de g
handen zij
ture van
strak-gema
Thoman k
in de tv
gesyncope
passages l
fijne moti
en in 't l
schommel
Eerst te
het gewer
Largo wa
Allegro s

MET z
en
rcid in l
heid in s
maar er
peramen
concerte

Pracht
Mozart
rhythme
mooi va
cadenze
selende
Het mic
zijn ster
het blij
list wis
Hij is d
in Beet
keerde
van dit

Krebbers en Olof bij Orchestvereniging

Drie vioolconcerten op één avond is doorgaans een absurditeit. Bij beide solisten op het concert van de Orchestvereniging stond een muzikaal verantwoorde vertolking op de voorgrond. Krebbers en Olof zijn beiden concertmeester van het Residentie-Orkest en ze kunnen het bovendien uitstekend met elkaar vinden.

Graag had ik het orkest beluisterd in een programma, waarin de capaciteiten van het orkest in zijn geheel beter tot hun recht waren gekomen.

Stonden de ouverture „La clemenza di Tito” en Beethovens „symphonisch” vioolconcert niet op het programma, ik zou dit concert het praedicaat „Pronken met andermands veren” hebben meegegeven.

Orkest op dreef

Geladen en daardoor iets te zwaar zette het orkest bovengenoemde ouverture van Mozart in. Puntig spel van de celli was het teken voor de overige strijkers hun strijkstok nog lichter te laten spelen, daarin uitstekend bijgestaan door de houtblazers, die deze avond zeer verdienstelijk werk hebben geleverd. Vooral de „geleende” fagottist verdient een pluim voor zijn fraai spel.

Jammer, dat dit werkje zo kort duurde, want we hebben er van genoten. Het was kort maar krachtig; hoe graag hadden we het orkest nogmaals alleen willen horen.

In het begin leek het, of de strijkers met het hoge tempo niet meekonden komen, doch deze indruk wisten zij al spoedig weg te wisselen. De celli en bassen verlichtten uitstekend werk als basso-continuo.

Hoewel het aandeel van het orkest niet groot was, heeft het door keurig te begeleiden, tot het succes van de solisten bijgedragen.

Deze speelden zeer enthousiast en speciaal het gevoelige legato in het tweede deel moet worden vermeld.

In een verantwoord spel van nu eens allen, dan weer te zamen, lieten Krebbers en Olof ons genieten van de prachtige bouw van dit werk. Het uitstekend aanvoelen van elkaar verhoogde het succes nog van deze uitvoering.

Olof en Mozart

In dit vioolconcert van Mozart (K.V. 219) kon Theo Olof zich geheel uitleven. Het fijnzinnige van deze muziek past geheel bij zijn aard. Hij speelt niet zo „werelds” als Krebbers en daardoor kreeg zijn vertolking juist datgene, wat Mozart nodig heeft: lichtheid en sereniteit.

Het orkest, dat na enige minder mooie accenten in het begin, zijn taak uitstekend verrichtte, gaf in Beethovens enige vioolconcert blijkt van ernstige studie.

Hans Thoman had het orkest volkomen in zijn macht en liet aan de talrijke inzetten niets ontbreken. Hij heeft zich in dit concert doen ken-

nen als een minutieus begeleider.

In het tussendeel merkten we fraaie fagotsoli op en uitstekend pizzicato van de strijkers.

Herman Krebbers speelde met fraaie toon en voordracht zijn moeilijke vioolpartij. Zijn cadensen waren meesterlijk; in het bijzonder die aan het slot van het eerste deel. Hoe geniaal vertolkte hij het contrapunt, dat in deze cadens verwerkt zat. We hebben ten volle genoten.

HANS BOSMAN.

K.
Merv

De gem
a capella
ding staat
een Kers
Als organ
Janaboon
reeds mee
vocale sol

Gré van
huisen, d
de bas Fr

Het feit,
in de ker
van dit Ke
een avond,
wachtinge

Het conc
spel van d
een prelud
zijn vader
dit blijmo
onmiddellij

Het werk i
kingstechn
instrument
een zinvoll
climax aan
een magist
tische gege

Hierop v
van de oud
mooi en eve
catospel ga
contrapunt
door uitne
gens hoord
ludium en
waarvan d
gave uitbe

Tot onze
ma maar g
meer omde

De eerste concert door Orkestvereniging

MERWE'S A CAPELLA KOOR 7.12.52

De D.O.V. kwam dit jaat met zijn eerste concert wat laat voor den dag en dat was niet zonder reden, want men bood ditmaal een programma, dat een degelijke voorbereiding vereiste. Als hoofdwerk had de heer Thoman gekozen Dvoraks overbekende symphonie „Aus der neuen Welt”, een werk, dat zeer zware eisen stelt aan de executanten.

Het inleidend Adagio werd gevoelig opgezet en bepaald mooi daarin was het spel van de houtblazers. Met élan bracht men het hoofdthema van het eerste deel, dat klaar en helder werd vertolkt. De verschillende dimenduendi werden fraai afgewerkt, terwijl de doorwerking met gloed werd gespeeld. Een flinke steun gaf het koper, dat stuwung gaf aan het geheel. Al met al vormde dus de vertolking van dit eerste deel een veelbelovend begin, hetgeen echter niet wegnam, dat een enkele passage wel eens wat al te abrupt werd opgezet.

Het timbre van de Engelse hoorn, is wel bij uitstek geschikt om de sfeer te tekenen, die de componist in het schone Largo wil suggereren. Deze solo munte overigens uit door gevoelige weergave. Maar ook het spel van de eerste violen viel op door vaak warme klankgeving. Het Scherzo met zijn merkwaardig rythme verliep naar wens, evenzeer het haast jolige trio. De Finale gaf aan het geheel een waardig slot.

De Mars van Wefers Bettink bleek een vriendelijk, schoon wat conventioneel muziekje te zijn, dat geen verrassingen bood.

Zeer tot onze teleurstelling hebben wij het eerste programma deels niet kunnen horen. Dit gold wel in het bijzonder voor de Musique Funèbre van Kors Monster.

Ten slotte werden nog gespeeld de Symphonie Espagnole van Lalo, door de violist Adrienne De Smet, een bekoorlijk brillant werk en de Ouverture Rienzi van Wagner.

J. W. M. R.

Jammer dat gisteren niet meer men het slechte weer hadden getrotseerd, in de Augustijnenkerk het kerkenconcert van Merwe's a Capellakoort te beluisteren. Het is een prachtig concert geweest, stijlvol en in alle opzichten verzorgd.

Reeds aanstonds bij de inzet van het Hodie Christus natus est van J. Sweelinck toonde het koor, onder de bekwaame leiding van Hans Thoman, dat het tot goede prestaties in staat is. De Weihnachtsantate van Ch. Rinck is een zware opgave, doch de wijze waarop het koor dit werk ten gehore bracht verdient alle lof. De solisten Frans Schellenbach, Koos v. d. Klis, Gré v. d. Beemt en Jo van Epenhulzen, toonden zich hierin zeer goed voor hun taak berekend. Het bleek weer eens overduidelijk, dat men heus niet altijd elders behoeft te gaan zoeken om goede solisten te vinden. Wij hebben ze hier in Dordt in eigen huis. Het Te Deum van Hendrik Andriessen werd de voot en zuiver gezongen. Wel domineerde het orgel soms iets te veel. Een groot deel van het programma was toebedeeld aan de sopraan Gré v. d. Beemt. Zij zong een viertal oud-Nederlandse kerstliederen. We memoreren daarvan vooral het gevoelige „Bij dit vriezende winterweer” op de melodie van het ontroerende „O mijn ziel wat buigt g'U neder”. Ook een tweetal Franse Noëls bracht zij ten gehore, een van Gabriël Faure en een van Augusta Holmès. Vooral laatstgenoemd nummer met de zo poëtische tekst en de tere melodie was een lust om te horen. De fraaie stem en de uitstekende voordracht van de zangeres kwamen prachtig tot hun recht. Naast de begeleiding van de zang heeft de organist Dirk Janszoon Zwart uit Delft de luisteraars vergast op een praeludium van zijn vader, een choralevorspiel van Pachelbel, een praeludium en Fuga van J. S. Bach en de Suite Kerstfeest, eveneens van Jan Zwart. Het mooie kerkorgel gaf de organist gelegenheid om zijn grote bekwaamheid en muzikaliteit naar voren te brengen en Dirk Zwart heeft die gelegenheid royaal benut. Vooral de Kerstfeest-suite, waarin een groot aantal kerstliederen voorkwamen, valt zeer te prijzen.

en beartij is werkza waar hij geert, en ling in de Alblasse DOV I na

De Dordt gisteravond Alblasser als solist A. van En Ruiters zei dat het de van de O Dordtse m

Het orke de heer H stekend. I bespeuren leden wist Es lo van keuze van de compos zo goed al schouwd van den Beemt opera „Die gehore.

Burgeme woorden v orkestleden stateren d was gelege dam, een t gelegd doo gaarne ver n, en tentoo ig

als een goed der mooi w gotpartijen nza di Tito volgens boe rs met de v etmuziek t. Allerm ord door ig van h Cavalleri

penetratie door tot Tsjechoslowakije

de

HOOGTEPUNTEN DER VIOOL- LITERATUUR

23/12.52

Theo Olof en Herman Krebbers
bij de Orchestervereniging

Buiten de ouverture „Titus” van Mozart vervulde de Dordtse Orchestervereniging ditmaal slechts 'n dienende rol. Immers niet minder dan drie vioolconcerten prijken op het programma: dubbelconcert van Bach, concert in A van Mozart en het vioolconcert van Beethoven. Een vioolavond zoals men maar zelden kan meemaken.

Het dubbelconcert van Bach is van een geheel andere, veel ingewikkelder structuur dan het vioolconcert dat Lola Bobesco de vorige week speelde. Het is bijna een schoolvoorbeeld van ingewikkelde opbouw. Maar niettemin is het van een grote schoonheid door de strenge beheersheid en de evenwichtige vorm. De thema's van de drie delen zijn allen aan elkaar verwant, waardoor de eenheid van vorm nog wordt vergroot. Goede wijn behoeft geen krans. Krebbers en Olof hebben dit concert wellicht reeds ontelbare malen gespeeld en zijn volkomen op elkaar ingesteld, zodat men van een welhaast ideale uitvoering kan spreken. Daarbij kwam de gelukkige omstandigheid, dat de accoustiek in de Augustijnen-kerk uitstekend is, waardoor de samenklank mooier is dan in Kunstmin ooit het geval kan zijn. Theo Olof was daarna de solist in Mozart's 5e concert: het is een stuk, rijk aan speelse invallen en originele vondsten, hetgeen vooral in het laatste deel tot uiting komt. Warm van toon en luchtig speelde Olof dit dankbare werk. Men herkent direct de

ras-violist, die naast een enorme orkest-routine toch ook de liefde voor de viool bewaart door een uiterst muzikaal solo-spel. Voor het orkest en de dirigent Hans Thoman onze oprechte hulde voor het perfecte volgen. Raakt bij andere concerten de begeleiding op de achtergrond terwille van een symphonie, thans heeft men de begeleiding stevig gestudeerd, hetgeen niet weinig tot het werkelijk zeer hoge peil van de avond heeft bijgedragen.

Drie klassieke viool-concerten, maar als men dan tot slot Beethoven hoort, dan kan men zich wel indenken, dat men dit het meest volmaakte noemt. Het biedt een magnifiek evenwicht tussen een monumentale opbouw en sierlijkheid. Het is gewaarslijkelijk vergelijkingen te maken tussen beide solisten, maar het spel van Krebbers dan van Olof, al kan zulks ook wel liggen aan de keuze van het werk. Krebbers speelde voortreffelijk: geen romantiek in de slechte zin, maar zuiver en geheel verantwoord. Vooral het Larghetto was van ontroerende schoonheid. Het orkest was soms wat minder gelukkig, maar volgde de duidelijk aangevende Thoman goed. Het waren werkelijk hoogtepunten uit de vioolliteratuur; een ander maal ware op het programma te wensen een ander hoogtepunt: het vioolconcert van Bartok, want gelukkig is de muziek na Beethoven niet uitgestorven. Al verhelelen wij ons niet, dat het nog wel even zal duren voor het publiek Bartok haar gunst zal schenken. Een avond, die aan het talrijk publiek enorm veel schoons heeft geboden.

tekenen, die de componist in het schone Largo wil suggereren. Deze solo munte overigens uit door gevoelige weergave. Maar ook het spel van de eerste violen viel op door vaak warme klankgeving. Het Scherzo met zijn merkwaardig rythme verliep naar wens, evenzeer het haast jolige trio. De Finale gaf aan het geheel een waardig slot.

De Mars van Wefers Bettink bleek een vriendelijk, schoon wat conventioneel muziekje te zijn, dat geen verrassingen bood.

Zeer tot onze teleurstelling hebben wij het eerste programma deels niet kunnen horen. Dit gold wel in het bijzonder voor de Musique Funèbre van Kors Monster.

Ten slotte werden nog gespeeld de Symphonie Espagnole van Lalo, door de violist Adrienne De Smet, een bekoorlijk brillant werk en de Ouverture Rienzi van Wagner.

J. W. M. R.

en bearynstelling aanwezig. De jubilaris is werkzaam op de technische afdeling, waar hij momenteel als opzichter fungeert, en binnenkort zijn vaste aanstelling in deze functie hoopt te krijgen.

Alblasserdam

19/3 53

DOV legde artistieke brug naar Alblasserdam

De Dordtse Orkest-vereniging heeft gisteravond in het gebouw Concordia te Alblasserdam een concert gegeven met als solisten mevr. Gré van den Beemt en A. van Emmertik hobo. De heer G. P. de Ruiters zeide in zijn openingswoord o.m. dat het de eerste maal was in het leven van de Orchestervereniging dat buiten de Dordtse muren werd geconcerteerd.

Het orkest dat onder leiding stond van de heer Hans Thoman concerteerde uitstekend. Reeds bij de aanvang was te bespeuren dat de dirigent zijn orkestleden wist te bezielen. De symphonie in Es lo van Abel werd prima gespeeld. De keuze van dit nummer was juist, immers de composities van Abel kunnen thans zo goed als in vergetelheid geraakt beschouwd worden. De sopraan Gré van den Beemt bracht o.m. een aria uit de opera „Die Zauberflöte” zeer goed ten gehore.

Burgemeester L. Looij sprak na afloop woorden van dank tot de dirigent en de orkestleden. Spr. meende te mogen constateren dat thans een artistieke brug was gelegd tussen Dordt en Alblasserdam, een brug welke gedeeltelijk al was gelegd door Inter Amicos en welke spr. gaarne verder voltooid zag worden door een tentoonstelling van Pictura.

aan de sopraan Gré v. d. Beemt. Zij zong een viertal oud-Nederlandse kerstliederen. We memoreren daarvan vooral het gevoelige „Bij dit vriezende winterweer” op de melodie van het ontroerende „O mijn ziel wat buigt g'U neder”. Ook een tweetal Franse Noëls bracht zij ten gehore, een van Gabriël Faure en een van Augusta Holmès. Vooral laatstgenoemd nummer met de zo poëtische tekst en de tere melodie was een lust om te horen. De fraaie stem en de uitstekende voordracht van de zangeres kwamen prachtig tot hun recht. Naast de begeleiding van de zang heeft de organist Dirk Janszoon Zwart uit Delft de luisteraars vergast op een praeludium van zijn vader, een choralevoorspel van Pachelbel, een praeludium en Fuga van J. S. Bach en de Suite Kerstfeest, eveneens van Jan Zwart. Het mooie kerkorgel gaf de organist gelegenheid om zijn grote bekwaamheid en muzikaliteit naar voren te brengen en Dirk Zwart heeft die gelegenheid royaal benut. Vooral de Kerstfeest-suite, waarin een groot aantal kerstliederen voorkwamen, valt zeer te prijzen.

HOOGTEPUNTEN DER VIOOL- LITERATUUR

23/12.52
Olof en Herman Krebbers
bij de Orchestvereniging

uiten de ouverture „Titus” van Mozart
gaf de Dordtse Orchestvereniging
naal slechts 'n dienende rol. Immers
minder dan drie vioolconcerten prijkk-
op het programma: dubbelconcert van
n, concert in A van Mozart en het
concert van Beethoven. Een viool-
concert zoals men maar zelden kan mee-
en.
t dubbelconcert van Bach is van een
andere, veel ingewikkelder structuur
dan het vioolconcert dat Lola Bolo
de vorige week speelde. Het is bijna
schoolvoorbeeld van ingewikkelde op-
v. Maar niettemin is het van een grote
onheid door de strenge beheersheid
de evenwichtige vorm. De thema's van
de delen zijn allen aan elkaar ver-
t, waardoor de eenheid van vorm nog
t vergroot. Goede wijn behoeft geen
s. Krebbers en Olof hebben dit con-
wellicht reeds ontelbare malen ge-
den zijn volkomen op elkaar inge-
zodat men van een welhaast ideale
ering kan spreken. Daarbij kwam de
ckige omstandigheid, dat de acou-
in de Augustijnen-kerk uitstekend is,
door de samenklank mooier is dan in
tmin ooit het geval kan zijn. Theo
was daarna de solist in Mozart's 5e
ert: het is een stuk, rijk aan speelse
len en originele vondsten, hetgeen
al in het laatste deel tot uiting komt.
n van toon en luchtig speelde Olof
ankbare werk. Men herkent direct de

ras-violist, die naast een enorme orkest-
routine toch ook de liefde voor de viool
bewaart door een uiterst muzikaal solo-
spel. Voor het orkest en de dirigent Hans
Thoman onze oprechte hulde voor het per-
fecte volgen. Raakt bij andere concerten
de begeleiding op de achtergrond terwille
van een symphonie, thans heeft men de
begeleiding stevig gestudeerd, hetgeen niet
weinig tot het werkelijk zeer hoge peil
van de avond heeft bijgedragen.

Drie klassieke viool-concerten, maar als
men dan tot slot Beethoven hoort, dan kan
men zich wel indenken, dat men dit het
meest volmaakte noemt. Het biedt een
magnifiek evenwicht tussen een monu-
mentale opbouw en sierlijkheid. Het is ge-
vaarlijk vergelijkingen te maken tussen
beide solisten, maar het spel van Krebbers
kwam ons iets rijper en bezonener voor
dan van Olof, al kan zulks ook wel lig-
gen aan de keuze van het werk. Krebbers
speelde voortreffelijk: geen romantiek in
de slechte zin, maar zuiver en geheel ver-
antwoord. Vooral het Larghetto was van
ontroerende schoonheid. Het orkest was
soms wat minder gelukkig, maar volgde
de duidelijk aangevende Thoman goed.
Het waren werkelijk hoogtepunten uit de
vioolliteratuur; een ander maal ware op
het programma te wensen een ander hoog-
tepunt: het vioolconcert van Bartok, want
gelukkig is de muziek na Beethoven niet
uitgestorven. Al verheven wij ons niet, dat
het nog wel even zal duren voor het
publiek Bartok haar gunst zal schenken.
Een avond, die aan het talrijk publiek
enorm veel schoons heeft geboden.

tekenen, die de componist in het schone
Largo wil suggereren. Deze solo munt-
te overigens uit door gevoelige weer-
gave. Maar ook het spel van de eerste
violen viel op door vaak warme klank-
geving. Het Scherzo met zijn merkwaar-
dig rhytmie verliep naar wens, even-
zeer het haast jolige trio. De Finale
gaf aan het geheel een waardig slot.

De Mars van Wefers Bettink bleek een
vriendelijk, schoon wat conventioneel
muziekje te zijn, dat geen verrassingen
bood.

Zeer tot onze teleurstelling hebben
wij het eerste programma deels niet
kunnen horen. Dit gold wel in het bij-
zonder voor de Musique Funèbre van
Kors Monster.

Ten slotte werden nog gespeeld de
Symphonie Espagnole van Lalo, door
de violist Adrienne De Smet, een be-
koorlijk brillant werk en de Overture
Rienzi van Wagner.

J. W. M. R.

ONZE
Seri

Dordrecht concerteerde te Alblasserdam

Voor het eerst in haar 70-jarig bestaan
gaf de Dordrechtse concertvereniging een
concert te Alblasserdam. Dit eerste con-
cert, dat gegeven werd in „Concordia”,
mag als proef zeer geslaagd worden ge-
noemd, temeer, waar niet alleen gebleken
is, dat deze zaal zich voor dit doel heel
goed leent.

De eerste concertmeester, de heer G.
de Ruiter hield een inleidend woord,
waartij hij herinnerde aan de nauwe
banden, die de orkestvereniging vroeger
reeds met Alblasserdam had, waar tel-
kens weer goede musici voor Alblasser-
damse notabelen concerteerden.

Het orkest, dat met enthousiasme
vervuld is, nu het in Alblasserdam
speelt, wil hier gaarne iets presteren.

Spreker dankte burgemeester Looij en
het Alblasserdamse bedrijfsleven voor
de verleende medewerking.

Dan voert het orkest onder leiding
van de heer Hans Thoman een keurig
verzorgd programma uit, waarvan het
prachtige Air uit de D-dur-suite van
Bach de serieuze opening vormt.

De heer A. van Emmerik gaf als ho-
boïst een virtuoze vertolking van het
concert voor hobo van Cimarosa.

Het onkest voerde dan zeer verdienste-
lijk de minder bekende symphonie in Es
van Abel uit. Mej. Gré van de Beemt
doet zich in een tweetal aria's van Mo-
zart als een goede sopraansolist kennen.

Bijzonder mooi waren de hobo-klarinet-
en fagotpartijen in de ouverture „La
Clemenza di Tito” van Mozart.

Vervolgens boeide de dirigent de toe-
hoorders met de verfijnde uitvoering van
de balletmuziek uit „Rosamunde”, van
Schubert. Allermeeest werden allen ech-
ter bekoord door een waarlijk artistieke
uitvoering van het Intermezzo-sinfonico
uit de „Cavalleria rusticana” van Mas-

cagni. Onmiskenbaar kwamen hierbij ook
de kwaliteiten van de heer Thoman als
dirigent tot uitdrukking.

De enthousiast uitgevoerde Spaanse
dansen No. 2 en 5 van Moskowski vorm-
den het levendig slot van deze op hoog
peil staande muziekkuitvoering. Na afloop
maakte burgemeester Looij zich aller-
toek door een hartelijk dankwoord te
spreken tot voorzitter en dirigent. Spr.
gewraagde van een artistieke brug tussen
Dordrecht en Alblasserdam en zegt de
banden gaarne versterkt te zien. De beide
solisten betrok spr. in zijn dank-
woord.

Als blijk van waardering overhandig-
de hij dan bij wijze van uitzondering
aan de heer Thoman een fraaie azalea.

Een concertavond als deze was voor
Alblasserdam een heel bijzondere ge-
beurtenis, die nog niet eerder voor-
kwam. Ongetwijfeld zullen er nu wel
meerdere volgen.

I
Sil
Da

Orchest-Ver. concerteerde te Alblasserdam

Eerste optreden buiten Dordt groot succes

Voor het eerst in haar zeventigjarig bestaan heeft de O.V. buiten Dordrecht een concert gegeven en laat ons meteen vaststellen dat het een bijzonder geslaagde avond is geworden. De sfeer in de zaal en op het met fleurige bloemen versierde podium was van stonde af aan prettig en het publiek heeft met warm applaus gedankt voor het gebodene.

Solisten waren onze stadgenote mejufrouw Gré van den Beemt en de heer A van Emmerik. Zij behaalden beiden een welverdiend succes. De heer van Emmerik blies stijlvol en fijnzinnig het melodieuze hoboconcert van Cimarosa en mej. Van den Beemt legde veel eer in met twee Mozart-aria's. Het orkest begeleidde verdienstelijk en verwierf veel bijval met een symphonie van Abel, het Andante uit de Italiaanse

symphonie van Mendelssohn, het intermezzo Sinfonico uit de Cavaleria Rusticana en twee Spaanse dansen van Moszkovski. Het concert werd geopend met het Air uit de D-dur Suite van Bach. Hans Thoman leidde zijn ensemble met vaste hand en bevestigde opnieuw zijn uitstekende gaven als dirigent. De burgemeester van Alblasserdam, de heer Looy, maakte zich tot tolk van de aanwezigen en bracht, onder aanbieding van een fraaie bloemenhulde aan de heer Thoman, hartelijk dank aan de O.V., aan dirigent en solisten. De heer Looy hoopte op een spoedige terugkomst en verbond daaraan de verwachting, dat Dordrecht zich meer bewust zou worden van zijn centrale ligging in een belangrijk gebied en ook cultureel meer van zich zou doen blijken in de omliggende gemeenten. De voorzitter der O.V. heeft in zijn openingswoord dank gebracht aan de burgemeester en de Alblasserdamse industrieën voor de van hen ondervonden medewerking en in het bijzonder aan de heer M. Marinissen, die de stoot tot dit naar meer smakende concert heeft gegeven.

19/3. 53.

en
u-
en
er-
het
ec-
wa-
tot
eih-
ware
koor
as alle
de Koos
ed. van
de zeer
op bleek
og- heus
ant oeken
iet ebben
dat let Te
het rd de-
en. ineerde
lekn groot
ebedeeld
u. Zij zong
kerstliede-
vooral het
winterwee-
nende "O
r". Ook een
zij ten ge-
en een van
atstgenoemd
tekst en de
om te horen.
ekende voor-
men prachtig
geleiding van
Dirk Janszoon
ars vergast op
ader, een cho-
l, een praelu-
sch en de Suite
fan Zwart. Het
ganist gelegen-
amheid en mu-
rengen en Dirk
heid royaal be-
st-suite, waarin
deren voorkwa-
t.

I
Sil
Da
mei
zen
deg
een
plaa
Et
in k
geli
pen.
en
reis
dik
hed.
Et
vloc
en
de s
ze
dom
kan
aldu
best
echt
geli
met

21. 3. 53

O.V. speelde flink bedrag in Rampenfonds

2R

DE MUZIEKMINNENDEN hadden gisteravond de keuze tussen de Orchest-Vereniging in de stemmingverreinende kerk der Augustijnen en de vermaarde Marinierskapel in de meer frivole Stadsgehoorzaal. De te pleisterende militairen (zie elders in dit blad) zullen het wel gewonnen hebben, althans naar het concert van de O.V. hadden zich slechts een paar honderd toehoorders opgemaakt. Dordt is nu eenmaal (nog) een té klein stad om zich de weelde van twee concerten van dit formaat op dezelfde avond te kunnen veroorloven. Laten we hopen, dat de collecte aan het einde van de avond, die gratis toegankelijk was, een waardig equivalent vormt voor het sympathieke doel, dat werd nagestreefd.

Alvorens met de afwerking van het programma werd begonnen, vertelde concertmeester-voorzitter, de heer G. P. de Ruiters, dat de zangeres Corry Bijster door ziekte verstek moest laten gaan en dat de sopraan mevr. Henriëtte Sala haar plaats zou innemen. Tevens verzocht hij de aanwezigen na de in memoriam gespeelde Maurerische Trauermusik van Mozart zich van hun zetels te verheffen ter nagedachtenis aan onze landgenoten, die bij de jongste waterramp het leven lieten.

NA DEZE devote opening vroeg en kreeg onze aandacht de rustig en doorzichtig vertolkte Sinfonia uit de Cantate „Ich hatte viel Bekümmerniss“ van Bach, waarin de hoboïst, de heer A. van Emmerik, excelleerde door warm, afgewogen en kunstgevoelig spel.

Mevrouw Henriëtte Sala, begaafd leerlinge uit de school van Cornelia van Zanten verzorgde met haar klankrijke, mooi-getimbreerde sopraan en pieuze voordracht een nobele Aria uit het werk van de beroemde

cantor uit Weimar. Verder liet zij zich nog horen in Griegs Solvejgs Lied en Care Selve van Händel, waarvan het laatste frapperde door een stromende melodie en een zuidelijk bel canto. Het orkest verleende een zeer verdienstelijk reliëf, al wisten de blazers de reïne stemming niet steeds te handhaven.

VAN HET orkest hoorden we het Andante con moto uit de Symphonie in A van Mendelssohn Bartholdy. Hans Thoman wist zijn discipelen, inzonderheid de eerste violen, bij wijlen tot opvallend glansrijk spel te inspireren. En dat Mendelssohn het tegen de Sarabande uit de H moll suite en het bekende Air van Johann Sebastiaan moest afleggen, lag zeker niet aan de betekenisvolle en duidelijke directie van de stokvoerder. In de Sarabande genoten we van de stijlvolle en gave fluitsolo van de heer J. Gerritse en het Air kreeg een romantische en gloedvolle verklanking.

De Symphonie in Es (opus 103) van C. F. Abel deed nogal simplistisch aan bij de eerste kennismaking. Toch viel ook hier qua uitbeelding veel te waarderen. In het Presto zat een prettige vaart, doch in het Andante misten we een solide fond, dat om een tweede contrabas vroeg. Doch laten we bedenken, dat zeker een dilettantenorkest de kunst moet verstaan te roeien met de riemen, die het tot zijn beschikking heeft. In het licht van deze wetenschap hebben we voor onze O.V. en zijn enthousiaste kapelmeester alle waardering.

Het concert, dat ruim een uur in beslag nam, werd besloten met een staande aangehoord en meegezongen Wilhelmus.

De collecte bracht rond f 1000 op, waars onder een gift van f 500. Het is gestort in het Dordtse fonds Keert het tij.

AD IJwe

21/3. 53

DORDTSE ORCHEST-VERENIGING

Speelt voor het Rampenfonds

Ook de muziek staat de laatste tijd in dienst van het rampenfonds. En wij mogen ons gelukkig prijzen in Dordrecht een eigen op een behoorlijk peil staand orkest te bezitten, dat spontaan ook een concert arrangerde voor de getroffen en van de watersnood.

Het werd een stijlvolle, sobere avond, zonder applaus, welke geopend werd met de maurerische Trauermusik van Mozart, waarna staande de slachtoffers van de watersnood enige ogenblikken werden herdacht. Mevr. Henriëtte Sala nam, zoals reeds in ons blad vermeld, de plaats in van Corry Bijster, die door ziekte verhinderd was. Vol diepe zin was de titel van de cantate van Bach waaruit zij een aria voordroeg: „Ik hatte viel Bekümmernisse“. Na het Andante con moto uit de Symphonie in A groot van Mendelssohn zong zij op voortreffelijke wijze het bekende Solvejgs-lied van Grieg en een prachtige aria van Händel: „Care Selve“ waaruit loch wel bleek over welk een fijne beheersing en enorme eruditie mevr. Sala beschikt.

Een Symphonie van Abel krijgt men niet vaak te horen, maar hier was er eens een. Melodieuze muziek à la Johan Christ. Bach, een tikje langdradig af en toe, maar alleszins het aanhoren waard. Zulk een muziek is eigenlijk op het lijf geschreven van een orkest als de Dordtse Orkestvereniging. Het stelt nu eenmaal niet zulke technische eisen als Beethoven e.a. En deze muziek kan dan ook perfect worden gespeeld en dat deed men ook. Alle hulde.

Een Sarabande en Air uit suites van Bach bracht direct weer een ernstiger deer. Vooral naar de bekende acte uit de D-dur Suite wordt vaak gegrepen, maar zij is wel een van de moeilijkst te spelen stukken juist door de lange boog, die de melodie a.h.w. overspant. Elk crescendo moet precies verantwoord zijn, anders mist men de climax. Hans Thoman heeft de gevaren net zijn orkest echter goed weten te overvinnen.

Besloten werd met ons plechtige Wilhelmus. Bij de uitgangen van de kerk werd gecollecteerd voor het rampenfonds; daar de toegang tot het concert geheel gratis was. Jammer, zeer jammer, dat de kerk slechts nauwelijks voor de

heeft gevuld was. Dit concert met een zo goed doel had zeker meer belangstelling verdiend.

Dank zij verheugend grote giften heeft de collecte bij het einde van het concert het fraaie bedrag van f 1000 opgeleverd, hetwelk is afgedragen aan het Dordtse Rampenfonds.

de collecte bij het einde van het concert het fraaie bedrag van f 1000 opgeleverd, hetwelk is afgedragen aan het Dots Rampenfonds.

DORDTSE ORKESTVERENIGING

Uur van stille herdenking 21/3 en plechtige wijding

DE DORDTSE ORKESTVERENIGING wilde in de actie, waarin ons volk in al zijn geledingen is betrokken niet achterblijven en het hare bijdragen om de nood van velen te lenigen en op zeer korte termijn wist Hans Thoman, met welwillende medewerking van de Haagse sopraan-soliste Mevr. Henriette Sala een programma samen te stellen, dat het vrij talrijke publiek in de Augustijnen kerk zeker zal geboeid hebben, daar de uitgevoerde muziek aansloot bij de gevoelens, die in deze tijd ons denken en doen beheersen.

ZEER ingetogen klonk de Maurerische Trauermuziek, van Mozart, waarin de klaaglijke melodie van de hobo, uitstekend en gevoelig geblazen door Ad van Emmerik, de adem deed stokken.

De Sinfonia van Bach, met de daarop volgende aria uit de Cantate „Ich hatte viel Bekümmerniss“, deed ons denken aan de Passie-muziek en ontroerend zong de soliste: Tränen. Kummer, Noth.“

Haar zingen ademde volkomen rust, terwijl haar voordracht zeer voornaam en bezonken was, zodat het geheel van een aangrijpende schoonheid was, en een kleine schommeling in het orkest weinig afbreuk deed.

NOCH Grieg, hoe melodieus ook het Solvejgs lied is en hoe kunstzinnig hij zijn orkestklank méleerde, noch Mendelssohn in zijn welluidend Andante uit de Symphonie in A bereiken de diepte van Bach; alleen Händel in het prachtig gezongen „Cara Selve“ benadert in zijn nobele melodische lijnen de hoogte van zo'n Bach-aria.

De symphonie van Abel, waarvan de orkestvereniging het zangerige Andante zeer verdienstelijk streek paste stijlvol aan bij het voorafgaande.

Flot en pittig speelden de violisten het Presto, waarin de celli wat te gewichtig en zwaar streken.

De Sarabande uit de H-moll suite van Bach staat of valt met de fluitpartij en wellicht door een te korte voorbereiding, klonk deze rhythmisch te slap, waardoor de strijkers te weinig houvast kregen om tot een spanningsvol geheel te komen.

HET beroemde Air uit de D-dur suite, met de onvergelykelijk schone melodie werd met fijne plastiek uitgebeeld en sloot op waardige wijze dit concert af.

De voorzitter, de heer G. P. de Ruitter, die in zijn openingswoord uitdrukking gaf aan de dank die Henriette Sala toekwam voor haar medewerking, overhandigde de soliste een met een tuil bloemen versierd boekwerk en ons rest een woord van dank aan onze Orkestvereniging en zeker ook aan Hans Thoman, die 't geheel beheerst en accuraat leidde.

De collecte aan het einde bracht f 1000.— voor het Rampenfonds op.

M. J. van Ast.

LOFWAARDIG INITIATIEF MET SUCCES BEKROOND
20. 4. 53
Asaf en Merwe's a capella koor
zongen voor de Pauluskerk

Op het Kerkconcert, dat het Chr. Mannenkoor „Asaf” onder leiding van P. Brouwer Czn. en Merwe's a capelle koor onder directie van Hans Thoman en met medewerking van een kleine groep strijkers van de Orchest-Vereniging gaven ten bate van de te bouwen Pauluskerk, werd muziek uitgevoerd, die verband hield met de lijdensstijd en de talrijke aanwezigingen maakten een uur van stille wijding mee.

S. W. A. SMIT, meende de vraag of zang en muziek in deze dagen passen bevestigend te kunnen beantwoorden. Reeds in oude tijden werd het kruis bezongen, ook al speelde men op infloerste instrumenten. Na gemeenschappelijk gezang van Ps. 130 begon „Asaf” met het plechtige „Ecce quonodo” — zie hoe de Rechtvaardige terft. — De dirigent liet zijn koor in mezza-voce zingen, waardoor een weluidende koorklank ontstond. Zuiver en net passende voordracht gezongen werd dit zowel als „Beati Mortui” van Mendelssohn, een indrukwekkend begin. Ook de vier delen van de „Deutsche Messe” van Schubert werden met egale klank vertolkt en deze fijne, melodieuze muziek zal zeker met aandacht gevolgd zijn. Stemningsvol, hoewel wat conventioneel was „Middernacht” en ook het sober gehouden Jehovah van Zwijzzig voldeed goed.

Geheel uit de toon viel de valse romantiek van „Het is volbracht”. Zeer smaakloos heeft Bosschietier deze tekst getoonzet, en al de zorg, die er aan was besteed, kon dit werk niet redden.

MET DRIE KOREN uit „Der Messias” begon Merwe's a capelle koor, dat in de vrouwenstemmen goed bezet is, waardoor de mannenstemmen wat schraal klonken. Speciaal de aanhef „Wahrlich” klonk vol en zuiver. Het kleine orkest, dat het diepe fond van de bassen miste, kon — het heeft geen zin dit te verbloemen — aan de minste eisen niet voldoen. Er was geen ensemble en de zuiverheid liet veel te wensen over.

De a capella gezongen koralen behoorden tot het beste, wat dit koor zong. Zeer mooi klonk het begin „Herzliebster Jesu” en ook het „Wer hat dich” was gaaf en de tenoren zongen de hoge passage beheerst en zuiver. De onvol-

prezen koralen „O Haupt” en „Wenn ich einmal” kregen een weergave, die stijlvol paste bij de woorden en „Was mein Gott” met het stralende slot sloot de uitvoering waardig af.

M. R. G. J. VAN OOSTVEEN, president Kerkvoogd dankte alle medewerkers zeer hartelijk en deelde mede, dat arcuutest Roodenburg zijn twaalfde variant van de ontwerpen voor de Pauluskerk thans bestek-klaar maakt en zo zal, naar hij hoopte, de Pauluskerk aan het eind van 1954, zij het bezwaard met f 250.000, die men in 30 jaar hoopt af te lossen, aan de dienst van God worden gewijd.

De besturen van beide koren hebben hun lofwaardig initiatief met succes zien bekronen en de Hervormde Gemeente zal ongetwijfeld hun geste zeer waarderen.

M. J. van Ast

Kerkconcert Vereniging Oranjedag
20. 4. 53
Waardige inleiding tot de
nationale feestdag

Onder auspiciën van de vereniging „Oranjedag” werd gisteravond getrouw aan de traditie een kerkconcert gegeven in de Grote Kerk, waaraan omze organist C. P. Visser en onze stadgenote Anjo Thoman-Knibbelen, als celliste, meewerkten wat het instrumentale gedeelte betreft en daarnaast verzorgden Merwe's a capellakoor onder leiding van Hans Thoman en het Chr. Mannenkoor „Asaf” onder directie van P. Brouwer het vocale gedeelte.

Na het Wilhelmus, dat als een plechtig „Te Deum” klonk, speelde de organist het rustige Praeludium in c-moll van Bach. De daarop volgende fuga met een zeer apart thema bleef duidelijk in alle stemmen. Hans Thoman had met Merwe's a capelle koor voor deze

gelegenheid een programma ingestudeerd dat paste bij de aard van het concert zulks in tegenstelling met het mannenkoor „Asaf”: de bewerkingen van „De Kabels los” en „Piet Hein” zouden het bij een Aubade goed doen, hier deed het te kakelebont aan, en zeker tussen een Elegie van Famé en het verheven Choral van Andriessen.

Verrassend mooi was de inzet van „Domine” een werk van Giesen, goed voor koor geschreven. In exaudi klonken de mannenstemmen wat ruig. Het uitzonderlijke „Sanctus” van Palestrina werd door Merwe's koor subliem gezongen. Zelfs in het glorieuze „Hosanna”, waar de stemmen voor tenoren hoog lopen bleef gaaf en zuiver.

Met zeer veel zorg had Hans Thoman „Salve Regina” ingestudeerd en het koor plukte de vruchten van zijn werk. Het interessant geschreven „O clemens, o pia” dient zeker aparte vermelding.

„Asaf” zong de wat opgeblazen teksten van „Mijn Nederland” en „Mijne Moedertaal”, het eerste in een zeer conventionele bewerking van De Wolff, het laatste van conceptie voornamer van Wiesehahn. Het geheel klonk wat ruig. De quasi canonisch bewerkte „Kabels los” en „Piet Hein”, harmonisch wat gedrongen, werden met schwing gezongen. De totaalklank voldeed zeker en het was zuiver.

De celliste speelde een Sonate van Grazioli, waarvan het Adagio ons het meest trof. In het eerste deel traden de in deze kerkruimte zo verraderlijke accenten nog al een op. Het Menuetto klonk aan 't eind niet helemaal zuiver.

Van beter gehalte was het prachtige Largo van Carl. Ph. Em. Bach. De soliste vormde een nobele toon en bouwde dit deel stijlvol op. Zeer mooi was de voordracht van de Elegie van Fauré. De organist begeleidde uitstekend: Zeer knap had hij de begeleiding voor het orgel passend gemaakt met behoud van het essentiële. Zo kwam in 't midden-deel 't thema duidelijk uit 't thema duidelijk uit 't geheel te voorschijn.

Het slot bracht een verrassing: het „Eerste koraal” van Hendrik Andriessen, hier en daar herinnerend aan Franck, maar tevens zo origineel zowel in harmonisch opzicht als in bouw, dat we geboeid luisterden.

Brillant met een geweldige climax aan 't slot, werd dit een waardig slot van 't concert.

M. J. van Ast.

Films voor de Zeeuwen

Open de les van Studio Thoman ^{4. 6. 53}

DE SCHILDERS VAN PICTURA hadden gisteravond hun zalen overgelaten aan andere artisten. Dat waren de leerlingen van Studio Thoman, bijgevolg musicus in allerlei soorten en afmetingen. Bij de aanvang van de voordrachtsoefening zag men dan ook adspirant-virtuozen van verschillende lengten en breedten, van meer of mindere dapperheid en — naarmate zij allen hun vaardigheid demonstreerden — ook van meer of minder talent.

ONDER LEIDING van Hans Thoman en mevrouw Anjo Thoman-Knibbeler hebben zeer veel leerlingen het een en ander ten beste gegeven. De jongsten een klein stukje, een volksliedje, maar allen met de ernst van iemand, die weet, dat vele ogen op hem of haar gericht zijn. (En het wáren er vele!). Ouderen konden steviger klanken laten horen, ten bewijze, dat zij zich de ondervonden lessen ten nutte hadden gemaakt.

Behalve pianisten hoorden we ook blokfluitspelers, cellisten en een zangeresje. Dit laatste een leerling van mej. Angela Knibbeler.

DE VOORDRACHTSOEFENING werd onderbroken door een demonstratie van de voorbereidende muziekklassé van mej. Els Hazelaar, verbonden aan Studio Thoman. Op vaardige en vlotte wijze werd getoond, hoe men de jonge kinderen op eenvoudige wijze vertrouwd maakt met muzikale begrippen als maat, rythme, interval, toonladder, waarvan zij bij de practische muziekbeoefening groot voordeel hebben. We hoorden de kinderen zingen en klappen, we zagen ze rhythmisch lopen en spelen. Het geheel gaf een goed beeld van de bedoelingen van zo'n voorbereidende muziekklassé.

Alle uitvoerenden hadden zich van begin tot einde niet te beklagen over goede aandacht van de vele ouders en verdere bezoekers, evenmin over de gulheid, waarmede applaus werd geboden. Achter in de zaal had de firma Broekhuizen een expositie ingericht van boeken op muziekgebied. Ook kon men daar een oogje werpen in composities voor jeugdige executanten.

gezeten

KERKCONCERT TEN BATE VAN PAULUSKERK Zuiver Sanctus van Palestrina was een der hoogtepunten

^{10/6 53}
Na gemeenschappelijk gezang schetste ds K. H. L. van Selms, die het Kerkconcert ten bate van de Pauluskerk in de Augustijnenkerk opende, het levendige tafereel van het zingende Israël, waaraan priesters, Leviëten en het volk deelnamen ter ere van God, waarna, zij het in andere verscheidenheid, door de medewerkers aan dit concert een programma werd afgewerkt, dat zeker in ieder voor muziek ontvankelijk hart een snaar deed trillen.

Zo trof ons allereerst het onvolprezen Sanctus van Palestrina, dat door Merwe's à capella koor onder leiding van Hans Thoman verheven werd gezongen. Gaaf, zuiver en met een verrassende teerheid zetten sopranen en alten in, nauwlijks merkbaar schoven de tenoren in dit fraaie lijnenspel, dat tenslotte op het machtige slotaccoord uitliep. Mogelijk zou een meer ronde en soepele directie dit zingen nog ten goede komen.

In Salve Regina schoten de bassen te

kort, zowel in hun solotrekje als in het totaal.

Mevrouw Thomas-Knibbeler speelde voornaam en mooi van toon een Grave voor cello van Sammertini en ook het Andante van Hervoelois klonk uitstekend. Een enkel glissando gaf een te zwaar en ongewild accent. Mevr. Jo van Epenhuizen zong uit de Messias de bekende aria „Er ward verachtet”. Naar het ons voorkomt voldoet de stem van deze zangeres het meest in een kleine ruimte, daar het in deze kerk was, alsof ieder vokaal onder de loupe kwam en iedere mis kleur als in „Schmerzen” en „umgeben” ongewild werd vergroot. Sfeer en strekking voelt zij ongetwijfeld goed aan. Ditzelfde gold ook in „Er weidet” en in het moeilijke „Gebet” van Wolf.

Verdienstelijk zong ook de heer Sluifers, die zich weer laafde aan de onuitputtelijke bron van muziek van Bach. Jan Koppenol verzorgde alle begeleidingen en deed dit met kennis van zaken, correct en muzikaal. Verzorgd waren de Aria's van Händel, waarin het strijkorkest, fagotten en cembalo moesten vervangen worden.

Gedegen was zijn spel in de soli. Zo speelde hij het Allegro van Händel fris en vreugdevol. Knap was zijn vertolking van de Valérius' variaties, waarin hij zijn speeldrift kon uitleven.

In het Andante van Bach kon de registratie ons niet ten volle bekoren.

Aan het slot dankte ds Van Selms alle executanten.

M. J. VAN AST.

„Dat wat het hart bekoort“

11.6.53

Cor Noltee biedt een feestverrassing

„Dat wat het hart bekoort!“ zong Arie Holster uit volle borst met overgave, zo duidelijk, dat telaarcomers op het bordes van Pictura het woordelijk konden verstaan. Met dit lied opende de zanger de ere-tentoonstelling van zijn vriend Cor Noltee, de vijftigjarige schilder. Hiermee trof hij de juiste snaar, want de jubilaris is een hartelijk man, die alleen schildert, dat wat het hart bekoort, zonder rationele overwegingen, zonder concessies. De feestredenaar E. B. Saathof stak de zanger een pluim op zijn hoed, maar de droeve slotregel van het lied vond hij niet van toepassing op de schilder, want deze was door een dichte kring van vrienden, collega's en bewonderaars omringd.

Eenvoud en geestdrift

Hans Thoman, die het lied begeleidde, speelde vervolgens samen met zijn vrouw: variaties op een oud Engels volkslied door Julius Röntgen en een compositie voor piano en cello door Robert Cazadesus. Eenvoud en geestdrift spraken uit dit edele samenspel. Die geestdrift klonk ook uit de woorden van de oud-voorzitter, de heer B. van Bilderbeek, die op gemoedelijke wijze zijn waardering niet onder stoelen of banken stak. Ten slotte een dankwoord van de jubilaris aan het comité van voorbereiding: Herman Diederiks en Arie Holster, en aan alle medewerkers, die hij niet met name wilde noemen. Een uitzondering maakte hij echter voor de heer Van Buul, die de 150 werken zo vakkundig had ingelijst en gehangen.

Zie, dit tekent de zeer menselijke schilder; hij dankt niet alleen de vooraanstaande figuren, maar betreft ook de vakman, die meestal achter de schermen blijft, in het huldebetoon.

De grote verrassing

Onder de vele aanwezigen, die zich schuifelvoetend door de zalen verspreidden, ontdekten wij de burgemeester en de heer H. van Leeuwen, de oude leermeester van onze schilder; die trots op de tekeningen van zijn vroegere leerling was en terecht! Want in de tussenzaal hingen de tekeningen: een grote verrassing! Daar trok een glazenier ons geestdriftig aan de arm; kijk toch eens! sjonge, wat mooi, wat pittig, hoe fris! dat kan alleen een jonge kerel maken. Natuurlijk tekeningen uit zijn jonge jaren. En wat blijkt!

Het is werk van recente datum, nog dit jaar op een zwerftocht in België gemaakt! Heel even doet het denken aan de illustraties van Anton Pieck in zijn spitsheid en liefde voor het oude schoon. Maar het is speelser, spontaner, minder gedetailleerd en groter gezien, helder als de klank van een carillon, neergekrabbeld in vlogge krijtlijnen, geaccentueerd met Oost-Indische inkt. Spel van licht en schaduw op oude geveke, kathedralen, poorten en beeldhouwwerk, de straten bevolkt met pittige figuurtjes vol van beweeg.

De schilder heeft ze niet weergegeven in detail, maar met vlugge lijntjes en toetsen; hij tekent geen poserende figuur, maar een beweging. De vergissingen van de kunstbroeder is begrijpelijk, uit dit werk spreken een frisse jonge kijk, een levensvreugde en enthousiasme, die vele ouderen missen.

Noltee's geheim

Ondanks zijn vijftig jaren is Cor Noltee nog jong gebleven; sleur en routine hebben geen vat op hem gekregen? Waardoor? Omdat hij slechts schildert wat het hart behoort, zonder rationele overwegingen, zonder concessies. Deze materialistische tijd heeft geen vat op hem gekregen, hij heeft niet gebogen voor het geld, hoewel hij moeilijke tijden kende. Een tweede geheim van zijn jeugdige kracht is, dat hij zich dicht bij de natuur heeft gehouden. Hij ademt de frisse lucht, hij geniet van de zon en de regen, van de wijde vlakten, het water en de luchten met zijn duizend schakeringen.

Hij kent slechts één leermeester, en dat is de natuur; hij zal haar niet eigenzinnig vervormen, omdat hij ze lief heeft.

Zon en regen

De tekeningen vormen de grote verrassing van deze ere-tentoonstelling, maar daarmee is het niet afgelopen. Velen vinden zijn schilderen wel knap en mooi, maar toch wat somber. De expositie zal hun deze mening doen herzien. Er straalt licht en zon uit deze nieuwe doeken. Zie b.v. de spelende kinderen in het Vondelpark, de glanzende korenvelden in pastel (alweer een nieuwe zijde van de schilder), zonovergoten landschappen in Overijsel, en... nee laten we stoppen, er is te veel om te noemen, waar in het klare daglicht jubelend overheerst.

Nee wij vinden zijn zogenaamde sombere doeken niet minder mooi, ook de grauwe wolken boven een loodgrijze rivier kunnen het hart bekoren. Deze schilder is niet eenzijdig, hij kent het gehele gamma van stemmingen: de vroege morgen, de klare dag, de stralende zon, het wolkendek, de dichtgetrokken hemel, de regenvlagen en de avondschemering. Hij geniet de ganse dag, bemint de natuur in al haar facetten. Noltee is een man van de buitenlucht, winddoorwaaid, maar ook als hij binnen, in de huiskamer zit, kan hij het werken niet laten. Zo ontstaat er een serie interieurs, waaruit dezelfde ogenlust spreekt, daarbij is er ook een pastel met tempera, waarmee de schilder zijn techniek heeft verrijkt.

Veelzijdig is onze Noltee: landschappen, stadsgezichten, stilleven, bloemen, interieurs, portretten; op elk gebied staat hij zijn meester en alles is geschilderd met dezelfde meeslepende vaart.

Het grote geheel

Niet elk werk is even gaaf, niet altijd zijn de kleuren zorgvuldig afgestemd. Dat mag men ook niet verwachten van een man met een verbazingwekkend productiviteit.

Hij speelt met meeslepende vaart, daardoor slaat hij de toets wel eens mis, maar het grote geheel wordt er niet door bedorven. Hij is geen man die slijpt en poetst, die wikt en weegt totdat alle leven is verdwenen. Hij werkt spontaan en heeft een hekel aan retouche.

Laat ons dus niet gaan muggenziften over kleine tekortkomingen. De beste schutter schiet niet altijd in de roos. Hij ziet de dingen groot, de details blijven ondergeschikt, we moeten zijn werk niet onder de loupe gaan nemen en zeuren of een onderdeelje wel verantwoord is van vorm of kleur. Daar gaat het niet om bij Noltee; hij schildert met vaart en lust en pietepuurt niet. Hij sleept ons mee naar buiten en laat ons genieten van de oneindige wisseling in de natuur, van haar grootsheid die hij zo grandioos weet weer te geven.

J. J. BEEKMANN.

kerk open
reel van l
aan prijs
deelname
na, zij he
heid, doo

DORDTSE ORKESTVERENIGING

Uur van stille herdenking en plechtige wijding

DE DORDTSE ORKESTVERENIGING wilde in de actie, waarin ons volk in al zijn geledingen is betrokken niet achterblijven en het hare bijdragen om de nood van velen te lenigen en op zeer korte termijn wist Hans Thoman, met welwillende medewerking van de Haagse sopraan-soliste Mevr. Henriette Sala een programma samen te stellen, dat het vrij talrijke publiek in de Augustijnen kerk zeker zal gebœied hebben, daar de uitgevoerde muziek aansloot bij de gevoelens, die in deze tijd ons denken en doen beheersen.

ZEER ingetogen klonk de Maurerische Trauermuziek, van Mozart, waarin de klaaglijke melodie van de hobo, uitstekend en gevoelig geblazen door Ad van Emmerik, de adem deed stikken.

De Sinfonia van Bach, met de daarop volgende aria uit de Cantate „Ich hatte viel Bekümmerniss“, deed ons denken aan de Passie-muziek en ontroerend zong de soliste: Tränen. Kummer, Noth.”

Haar zingen ademde volkomen rust, terwijl haar voordracht zeer voornaam en bezonken was, zodat het geheel van een aangrijpende schoonheid was, en een kleine schommeling in het orkest weinig afbreuk deed.

NOCH Grieg, hoe melodieus ook het Solvejgs lied is en hoe kunstzinnig hij zijn orkestklank mêleerde, noch Mendelssohn in zijn welluidend Andante uit de Symphonie in A bereiken de diepte van Bach; alleen Händel in het prachtig gezongen „Cara Selve“ benadert in zijn nobele melodische lijnen de hoogte van zo'n Bach-aria.

De symphonie van Abel, waarvan de orkestvereniging het zangerige Andante zeer verdienstelijk streek paste stijlvol aan bij het voorafgaande.

Vlot en pittig speelden de violisten het Presto, waarin de celli wat te gewichtig en zwaar streken.

De Sarabande uit de H-moll suite van Bach staat of valt met de fluitpartij en wellicht door een te korte voorbereiding, klonk deze rhythmisch te slap, waardoor de strijkers te weinig houvast kregen om tot een spanningsvol geheel te komen.

HET beroemde Air uit de D-dur suite, met de onvergelykelijk schone melodie werd met fijne plastiek uitgebeeld en sloot op waardige wijze dit concert af.

De voorzitter, de heer G. P. de Ruiter, die in zijn openingswoord uitdrukking gaf aan de dank die Henriette Sala toekwam voor haar medewerking, overhandigde de soliste een met een tuil bloemen versierd boekwerk en ons rest een woord van dank aan onze Orkestvereniging en zeker ook aan Hans Thoman, die 't geheel beheerst en accuraat leidde.

De collecte aan het einde bracht f 1000.— voor het Rampenfonds op.

M. J. van Ast.

on en

5150; Noordelijk 65 aangelopen op f 1020; Noordelijk 67 aangelopen op f 1600; Eerste Kunstminhof 15 aangelopen op f 1470.

1.7.53
Openluchtconcert door Orchestvereniging

In de zomer van 1947 heeft de Orchestvereniging, onder leiding van de dirigent Hans Thoman, een openluchtconcert gegeven op de binnenplaats van de gemeenteschool nr. 1 en 2 aan de Hofstraat. Het is toen een avond geweest van zeer bijzondere stemming en het talrijke publiek heeft destijds in de sfeervolle omgeving intens genoten. Mede naar aanleiding van verschillende verzoeken — om nog eens een openluchtconcert te geven — heeft de Orchestvereniging besloten om op Woensdagavond 1 Juli a.s. op dezelfde plaats wederom te concerner. Het programma, dat bestaat uit werken van Beethoven (1e symphoniet), Cimarosa, Mendelssohn-Bartholdy, Schubert, Mascagni en Moskowski leent zich uitstekend voor een dergelijk concert. Van een bezoek aan dit muziekfeest zal men geen spijt hebben.

M R W (n: v: de he: h: f:)

17.9.53
Zilveren dirigent

In verband met het zilveren jubileum van de heer H. Thoman als dirigent alhier, zal op Zondag 20 September in de Bonifaciuskerk aan de Wijkstraat, waar de heer Thoman ook de leiding van het koor heeft, om half tien v.m. een plechtig gezonden Hoogmis worden opgedragen.

penetratie door tot Tsjecho-Slowakee
land maak
lussen hij
be
ni
he
int
in
195
ko

Oranje-concert in Grote Kerk

Koorzang naast orgeltoon en celloklank

ALS FEESTELIJKE en muzikale opmaak tot de viering van de verjaardag van onze Koningin werd Woensdagavond in de Grote Kerk een concert gegeven, dat zich helaas niet genoeg in de belangstelling van de stadgenoten heeft mogen verheugen. Voor een slechts zeer gedeeltelijk bezette kerkruimte hebben de celliste Anjo Thoman, de organist C. P. Visser en twee koren zich doen horen. Uit de aard der zaak was het programma afgestemd op de bij uitstek Nederlandse feestdag, die in aantocht was. Ernstige orgelklank, Nederlandse componistennamen als A. Giesen, Herman de Wolff, Willem Wieseahn; A. B. H. Verhey, Gerard Boedijn en de voorname Hendrik Andriessen. Naast het Salve Regina stonden Mijn Nederland en ook Mijne Moedertaal en de zo bekende teksten als De kabels los en Piet Hein, op het programma.

ORGANIST VISSER deed zijn orgel ruisen en bruisen door de hoge gewelven, waartegen de lichtkronen glansden. Op zijn bekende en zorgvuldige wijze speelde Visser het fraaie Preludium en de Fuga in c kleine terts van de grootmeester Joh. Seb. Bach. In de loop van het concert konden we tevens de kennismaking met Visser als nauwgezet begeleider hernieuwen.

Dit was dan met name bij het cellospel van mevr. Anjo Thoman-Knibbeler. Reeds eerder kon onze muziek-gemeente kennis maken met haar gevoelig en fraai spel. Dat was bij de Orchestervereniging, waar zij het celloconcert van Tarini speelde. Ditmaal had zij gekozen een interessante sonate (in F grote terts) van de minder bekende com-

ponist G. B. Grazioli. Het werk stelt de toehoorder voor weinig problemen. De celliste vond er echter voldoende gelegenheid in haar gedegen spel te demonstreren. Zangerig van toon was het Adagio, dat gevolgd werd door luchtiger Tempo di Menuetto.

Later op de avond soliceerde Anjo Thoman met Largo mesto uit het concert in A grote terts, van een der andere Bachs, n.l. Carl Philip Emanuel. Ook dit werk werd uitstekend uitgevoerd. De derde cello-bijdrage was de bekende Elégie van G. Fauré. De melodicus is door het spel van beide executanten zeker niet te kort gekomen. DE TWEE KOREN hebben met afwisselend succes gezongen. Merwe's a Capellakoor, onder leiding van Hans Thoman, zong plechtig de Latijnse bede onze Vorstinne te willen zegenen, Domine salvum fac Reginam nostram. De echo der kerkgewelven speelde een enkele maal het bezielde zingende koor enige parten. Van da Palestrina volgde Sanctus, sanctus, sanctus Dominus, waarin menige mooie passage weerklonk. Thoman heeft met deze twee koorwerken een ernstige en waardige noot in het concert gebracht. Daarbij paste volkomen Verhey's Salve Regina, dat al dadelijk in de eerste regels een imponerende climax kreeg.

Asaf, onder leiding van de heer P. Brouwer, kwam met vier Nederlandse teksten. Het eerste optreden deed ons Mijn Nederland en Mijne Moedertaal horen; de zuiverheid kwam daarbij wel in het gedrang. Bovendien was het geheel in het loflied op de moedertaal te zwaar.

Gerard Boedijn is voor de oude tekst van Heye (De kabels los) een eigen muzikale weg gegaan, waarmee hij echter niet de melodie van Viotta, zo vaak door ons volk gezongen, heeft overwonnen. Piet Hein werd gehuldigd en bij die huldiging raakten de zangers een enkele maal van de voorgeschreven paden af.

Na al deze klanken slóot Visser het muziekstuk met een magistraal Premier Choral van Hendrik Andriessen, waarin zich de talentvolle componist telkenmale verried.

Vanzelfsprekend werd dit concert met ons geliefde Wilhelmus geopend. Het orgel begon; de luisteraars stemden spontaan daarmee in.

Eerste concert van de Dordtse Orkestvereniging

Traditie van goede uitvoeringen werd weer hooggehouden

DE D.O.V. kwam dit jaar met zijn eerste concert wat laat voor de dag en dat was niet zonder reden, want men bood ditmaal een programma, dat een degelijke voorbereiding vereiste. Wij zijn van de D.O.V. gewend, dat men concerten geeft, die op een zeer behoorlijk peil staan en ook dit concert heeft men deze traditie hoog weten te houden. Zo werd dit dan een avond, die in meer dan een opzicht grote voldoening kon schenken. Men bracht ditmaal weer een zeer aantrekkelijk programma en ook hiermede bevestigde de D.O.V. zijn culturele doelstelling, die dit orkest, mede door zijn prestaties, bracht op de unieke plaats, die het inneemt in het Dordtse muziekleven.

ALS hoofdwerk had de heer Thoman gekozen Dvôrâks overbekende symphonie „Aus der neuen Welt”, een werk, dat zeer zware eisen stelt aan de executanten. In rhythmisch opzicht zijn er passages, die stellig niet zonder moeilijkheden zijn en bovendien eist de vertolking een muzikanteske instelling en een speeltrant, die is afgestemd op de Boheemse folklore, want al zijn er gedeelten, die herinneringen oproepen aan de negro-spirituals, oa. het Largo, toch zijn er niet weinige passages, die een typisch Boheemse klankidroom ademen.

Het inleidend Adagio werd gevoelig opgezet en bepaald mooi daarin was het spel van de houtblazers. Met élan bracht men het hoofdthema van het eerste deel, dat klaar en helder werd vertolkt. De verschillende diminuendi werden fraai afgewerkt, terwijl de doorwerking met gloed werd gespeeld. Een flinke steun gaf het koper, dat stuwung gaf aan het geheel. Al bij al vormde dus de vertolking van dit eerste deel een veelbelovend begin, hetgeen echter niet wegnam, dat een enkele passage wel eens wat al te abrupt werd opgezet.

HET timbre van de Engelse hoorn is wel bij uitstek geschikt om de sfeer te tekenen, die de componist in het schone Largo wilde suggereren. Deze solo muntte overigens uit door gevoelige weergave. Maar ook het spel van de eerste violen viel op door vaak warme klankgeving. Het gedeelte, even voor de terugkeer van het thema, deed echter wat onevenwichtig aan. Zeer fraai was daarin voorts de klank van het strijkkwartet. Het Scherzo met zijn merkwaardig rythme verliep naar wens, evenzeer het haast jolige trio. Mogelijk had het hier en daar een ietsje spits gekund. De Finale gaf aan het geheel een waardig slot en onze indrukken samenvattende kan worden gezegd, dat deze vertolking een zeer knappe prestatie was, waarnaar wij met veel genoegen hebben geluisterd.

DE Mars van Wefers Bettink bleek een vriendelijk, schoon wat conventioneel muziekje te zijn, dat geen verrassingen bood. Niettemin: het klonk goed en het werd met animo gespeeld.

Zeer tot onze teleurstelling hebben wij het eerste programmadeel niet kunnen horen. Dit gold wel in het bijzonder voor de Musique Funèbre van Kors Monster. Wij ontvelzen ons niet, dat het de hoorder gemak-

kelijk zal zijn gevallen het geheel te overzien. De meedogenloze dissonanten scheppen een navrante sfeer, die door een vaak obsederend rythme iets beklemmends krijgt. Wij twijfelen er niet aan of de vertolking zal een diepe indruk hebben gemaakt op degenen, die de sfeer van dit werk hebben kunnen aanvoelen.

Ten slotte werd nog door de violiste Adrienne De Smet gespeeld de Symphonie Espagnole van Lalo, een bekoorlijk, brillant werk en de Overture Rienzi van Wagner.

J. W. M. REMEËUS.

Eerste concert van de Dordtse Orkestvereniging

Traditie van goede uitvoeringen werd weer hooggehouden

DE D.O.V. kwam dit jaar met zijn eerste concert wat laat voor de dag en dat was niet zonder reden, want men bood ditmaal een programma, dat een degelijke voorbereiding vereiste. Wij zijn van de D.O.V. gewend, dat men concerten geeft, die op een zeer behoorlijk peil staan en ook dit concert heeft men deze traditie hoog weten te houden. Zo werd dit dan een avond, die in meer dan een opzicht grote voldoening kon schenken. Men bracht ditmaal weer een zeer aantrekkelijk programma en ook hiermede bevestigde de D.O.V. zijn culturele doelstelling, die dit orkest, mede door zijn prestaties, bracht op de unieke plaats, die het inneemt in het Dordtse muziekleven.

ALS hoofdwerk had de heer Thoman gekozen Dvôráks overbekende symphonie „Aus der neuen Welt”, een werk, dat zeer zware eisen stelt aan de executanten. In rhythmisch opzicht zijn er passages, die stellig niet zonder moeilijkheden zijn en bovendien eist de vertolking een muzikanteske instelling en een speeltrant, die is afgestemd op de Boheemse folklore, want al zijn er gedeelten, die herinneringen oproepen aan de negro-spirituals, oa. het Largo, toch zijn er niet weinige passages, die een typisch Boheemse klankidroom ademen.

Het inleidend Adagio werd gevoelig opgezet en bepaald mooi daarin was het spel van de houtblazers. Met élan bracht men het hoofdthema van het eerste deel, dat klaar en helder werd vertolkt. De verschillende diminuendi werden fraai afgewerkt, terwijl de doorwerking met gloed werd gespeeld. Een flinke steun gaf het koper, dat stuwung gaf aan het geheel. Al bij al vormde dus de vertolking van dit eerste deel een veelbelovend begin, hetgeen echter niet wegnam, dat een enkele passage wel eens wat al te abrupt werd opgezet.

HET timbre van de Engelse hoorn is wel bij uitstek geschikt om de sfeer te tekenen, die de componist in het schone Largo wilde suggereren. Deze solo muntte overigens uit door gevoelige weergave. Maar ook het spel van de eerste violen viel op door vaak warme klankgeving. Het gedeelte, even voor de terugkeer van het thema, deed echter wat onevenwichtig aan. Zeer fraai was daarin voorts de klank van het strijkkwartet. Het Scherzo met zijn merkwaardig rythme verliep naar wens, evenzeer het haast jolige trio. Mogelijk had het hier en daar een ietsje spits gekund. De Finale gaf aan het geheel een waardig slot en onze indrukken samenvattende kan worden gezegd, dat deze vertolking een zeer knappe prestatie was, waarnaar wij met veel genoegen hebben geluisterd.

DE Mars van Wefers Bettink bleek een vriendelijk, schoon wat conventioneel muziekje te zijn, dat geen verrassingen bood. Niettemin: het klonk goed en het werd met animo gespeeld.

Zeer tot onze teleurstelling hebben wij het eerste programmadeel niet kunnen horen. Dit gold wel in het bijzonder voor de Musique Funèbre van Kors Monster. Wij ontveulen ons niet, dat het de hoorder gemak-

kelijk zal zijn gevallen het geheel te overzien. De meedogenloze dissonanten scheppen een navrante sfeer, die door een vaak obsederend rythme iets beklemmends krijgt. Wij twijfelen er niet aan of de vertolking zal een diepe indruk hebben gemaakt op degenen, die de sfeer van dit werk hebben kunnen aanvoelen.

Ten slotte werd nog door de violiste Adrienne De Smet gespeeld de Symphonie Espagnole van Lalo, een bekoorlijk, brillant werk en de Ouverture Rienzi van Wagner.

J. W. M. REMEUS.

sterkamp der

dem fit succinus voor den duur wordt de trinit

Vlaardingen

„Die Jahreszeiten“

Woensdagavond gaf het Chr. Gem. Koor „Excelsior“ onder leiding van den heer H. Thoman voor een geheel gevulde kerk een uitvoering van „Die Jahreszeiten“ van Jos. Haydn. Medewerkenden waren: Ankie v. Wickevoort-Crommelin, sopraan; Han Le Fèvre, tenor; Willem Ravelli, bas en Jan de Peinder, piano. Het was de eers'e keer dat dit koor onder dezen dirigent concerteerde en het resultaat is zeer geslaagd te noemen; we konden constateeren dat het koor bij hem in goede handen is. Wel zijn er nog bezwaren tegen de dynamiek (diminuendo's!) en is het jammer dat de tenoren te zwak bezet zijn, waardoor harmonisch de grond wel eens onder de voeten wegzonk, maar overigens was alles verantwoord. Er was zon en vreugde, en werd gedankt en beleden van uit het hart. Ankie v. Wickevoort-Crommelin ligt deze muziek volkomen: stralend en met tendresse. Le Fèvre neemt wel eens versnellingen maar dit kunnen we slechts toeschrijven aan het en hocusiasme en de spontaniteit voor alles wat hij wil geven. Ravelli's sonore stem gaf ons weer veel te genieten.

Het Rotterdamsch Philh. Orkest gaf een sublieme omlijsting aan het geheel, Ragfijn of sonore waar dit gevraagd werd.

Het was een éclatante uitvoering met een zoo stralend einde dat men een applaus, dat zeer zeker verdiend, niet kon inhouden. We kregen een Haydn op zijn best.

„Die Jahreszeiten“

Het Chr. Gem. Koor „Excelsior“ heeft Woensdagavond in de Grote Kerk een uitstekende uitvoering van Haydn's „Jahreszeiten“ gegeven, mede dank zij het werk van de solisten Ankie v. Wickevoort-Crommelin, sopraan, Han le Fèvre, tenor, en Willem Ravelli, bas. Ook het Rotterdamsch Philh. Orkest heeft zich uitstekend van zijn taak gekweten, zodat het geheel, onder leiding van Hans Thoman, een waardige vertolking van dit prachtige werk van Haydn is geworden. Boeiend, genoeglijk soms en geestig laat het werk het natuurgebeuren der jaargetijden voorbijtrekken. Levendig meeveroerend klinkt het „Komm, holder Lenz“, bekiemend het pizzicato vóór het naderende onweer in de Zomer. Het duet van Hanne en Lukas in de Herfst nad een bijzonder goede vertolking. Han le Fèvre's heldere tenor en Ankie v. Wickevoort-Crommelin's sopraan klonken hier verrassend goed samen. Geestig is in de Winter het verhaal van Hanne, met telkens daartussen de repiek van het koor. Het koorwerk was ook zonder uitzondering goed. Excelsior kan zich veroorloven een dergelijk veelzijdig werk uit te voeren. De opstelling van de solisten zal wel een moeilijkheid op zichzelf geweest zijn, en de oplossing was ook niet ideaal. Niettemin: de stemmen kwamen toch overal vrij goed tot hun recht. De tairijke luisteraars hebben ongetwijfeld van een avond van uitstekend muzikaal gehalte genoten.

15 Februari 46

1920 MERWE'S A CAPPELLA KOOR 1945 JUBILEUM CONCERT

ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan, in de

WILHELMINAKERK, Bleekersdijk op 15 Februari a.s.

Solisten: **Ankie v. Wickevoort Crommelin**, Sopraan
Roos Boelsma, Alt
Willem Verweij, Tenor
Laurens Bogtman, Bas
Dr. D. Moolhuijsen, Orgel

Begeleiding: **Het Rotterdamsch Philharmonisch Orkest**
Dirigent: **Hans Thoman**

Prijzen der plaatsen: f 2.50 en f 1.75 verpl. plaatsbespr. à f 0.10

Plaatskaarten: **JOH. BROEKHUYSEN**, Voorstraat 328. en voor zoover mogelijk aan de Kerk.

Opening der Kerk 7 uur. - Aanvang 7.30 precies

15 Februari 46

MERWE'S A-CAPPELLA KOOR

Zeer gaarne bieden we Merwe's a capella koor onze gelukwenschen aan, niet alleen met het felt, dat dit koor zijn 25-jarig jubileum viert, maar tevens met het succes, dat dit koor, dan kzij den actieven en bekwamen dirigent Hans Thoman, behaalde met werken van Diepenbrock en Bruckner.

We meenen niemand te kort te doen als we in dit verband ook den naam noemen van den ijverigen secretaris, den heer W Versluis, die over opmerkelijk organisatie talent beschikt. Het peil, waarop de uitvoering stond, kan alleen resultaat zijn van gedegen leiding en intense studie.

Beide genoemde werken vregen van een koor het uiterste, en dat in 't algemeen zuiver en beschaafd gezongen werd en de diep religieuse geest werd benaderd van de „Rey” van Vondel en het Te Deum houdt zonder meer een compliment in. Dreigde een kleine inzinking als aan het vermoede slot van Bruckner, waar de sopranen voor een moeilijke taak stonden, dan beheerschte Thoman met een energiek gebaar de situatie, zoodat de spanning bewaard bleef. Met vaste hand leidde de dirigent het Rotterd. Philh. Orkest. De koperkoren, nu eens de schallende trompetten, dan weer de hoorns, gaven een prachtig relief aan het geheel. Dr. D. Moolhuijsen zorgde op het orgel van de Wilh. kerk voor een passend fond en volgde in de cantante van Bach nauwgezet de recitatieven.

Het solisten-ensemble bestaan do uit Ankie Wickevoort-Crommelin, Roos Boelsma, Laurens Bogtman en Verweij klonk gaaf en zeer voornaam in het „Te Deum”. Van de ter aanvulling van het programma gezongen Aria's was voor al „Dank sei dir, Herr (Roos Boelsma) indrukwekkend. In de Cavatine bleek de tenor niet volkom enegaal in de verschillende registers.

Concertmeester Bleumers interpreteerde stijlvol zijn violsoli, terwijl in Händel zijn toonvorming bijzonder fraal klonk.

- Op het bureau van het Roode Kruis aan den Singel 160 ligt lijst met gerepatrieerden van „Noordam” ter inzage.

TE KOOP:
een 1 pers. Slaapbank.
Kolfstraat 72.

TE KOOP:
een prima Tafelbiljart z.g.a.n.
Brieven no. 14616, bur. v. d. bl.

WERKSTER GEVRAAGD 1 dag
per week. Liefst Donderdag.
Brouwersdijk 183, Dordrecht.

TE KOOP
1 wit geëm. Gascomfoor met oven en dito Standaard. Te bezichtigen Maandagavond tusschen 7 en 8 uur. Stooplaan 10.

Woningruil

Vrij huis. Knipsijn, ter ruil voor huis met suite te Dubbeldam of Zwijndrecht. Br. no. 14620, bur. van dit blad.

TE KOOP:
een geg. Fornuis en een Trapje
Hollanderstraat 10.

WIE RUILT mijn z.g.a.n.
SPIKES, maat 37-38

voor goede Gynschoenen mt 42
Franken, Almsvoetstr.8 acht.om

TE KOOP:
Dubb. Boekh., Handelskennis en Handelsrekenen. Te bevr. Maandagavond na 8 uur. Schreuder, Hoekstraat 18.

TE KOOP of TER RUIL:
Zw. z. pl. Mantel en dito Zomermantel, maat 44. Adres: no. 14557, Bureau van dit Blad.

117 ONTMOETING

raat- over- ente- n W. uide- voor	Amst Bank 110/110		
	HollBkOn cA 220 1/2	221	
	JavaBk 500 cA 151	151	
	MHFNat Heret 97	97	

Kors Monster

KORS MONSTER

Het Dordtsche muziek- leven is te eenzijdig

Ik loop op den Vrieseweg en langzaam hoor ik uit een der huizen de klanken van een piano op mij toekomen. Eerst zijn ze voor mij nog onbestemd; maar dan herken ik de fijne, teere kunst van Debussy. Ik blijf staan en luister ingespannen, want de muziek is moeilijk te volgen op zoo verren afstand. Soms neemt een windvlaag flarden ervan weg, en dan, in een moment van stilte optraat, zwellen de toonen weer aan.

Ik weet dat ik naar den jongen pianist Kors Monster luister, die niet alleen in Dordt, maar ook daar buiten reeds zoo'n goeden naam heeft verworven.

Zijn debuut in de Merwestad, verleden jaar Augustus, ligt de muzikliefhebbers nog goed in het geheugen. Een belangrijk programma: Chopin, Liszt, Debussy en Ravel. Belangrijk omdat dit eigenlijk het eerste concert was, waar moderne muziek gespeeld werd. Het is anderzijds evenzeer belangrijk om de kennismaking met den kunstenaar, wiens spel zoo uitermate verfijnd is en wiens technisch kunnen zeer hoog staat. Na dit concert was de meening unaniem, dat het kunstleven hier fer stede met een buitengewoon musicus verrijkt was.

Als het pianospel plotseling wordt afgebroken, bel ik bij Kors Monster aan. Zijn charmante vrouw doet open en even later betreed ik de lichte kamer. Kors Monster zit nog aan

den vleugel, die middenin de kamer staat en het vertrek geheel beheerscht. En op den vleugel liggen in een heerlijke wanorde muziekstukken en manuscripten verspreid.

Kors en ik zijn spoedig in 'n druk gesprek gewikkeld. Er zijn zooveel dingen, die ons boeien en waarvoor wij samen belangstelling bezitten.

Muziekleven

Beiden zijn we ontevreden over het Dordtsche muziekleven en ook nu vormt het weer het onderwerp van het gesprek.

"Het is te eenzijdig", zegt Kors Monster, het is altijd weer muziek uit een zeer bepaalde periode: klassiek en romantisch. Verder zijn ze hier nog niet gekomen. Voor de Dordtsche culturele instellingen bestaat er gewoon geen, Middeleeuwsche Merwe's A Capella Koor de reien bij de Gijsbrecht van Aemstel van Diepenbroek gaat geen renaissance en ook geen moderne muziek. Neem 't Nut met zijn concerten door het zingen?"

"Nee", antwoord ik, "maar als je dat allemaal eens bekijkt, dan gaan we ondanks alles toch den goeden kant op".

"Ja, maar er kan nog meer

„Ach, ik weet zeker dat dat wel het geval is, behalve dan misschien voor de modernen. Maar de groote fout schuilt hierin, dat het Nut bijv. zich niet bewust is van zijn cultuuraanpak. De vereenigingen, die concerten arrangeeren, moeten het uitgenoodigde orkest een goed programma laten spelen. Het gaat niet om een orkest of om den solist, maar om de composities die ten gehore gebracht worden. En de programma's laten heel wat te wenschen over, dat weet je net zoo goed als ik".

„Maar worden er dan geen stappen gedaan in de goede richting?"

„O ja, de Muziekschool heeft met Händel, Telemann en Lily Boulenger een belangrijke prestatie verricht, maar jammer genoeg blijft dat beperkt tot een klein gehoor".

„Ik heb gehoord dat Thoman met de Orkestvereniging ook belangrijke werken op het programma heeft staan", onderbreek ik hem.

„Thoman is een reuzekegel", zegt Kors enthousiast, „op het volgend concert spelen ze een suite van Florent Schmitt".

„Wordt er dan ook geen compositie van jou gespeeld", vraag ik glimlachend.

„O ja, maar och..."

„Je hoeft niet zoo bescheiden te zijn. Laat ik je eerlijk zeggen, dat ik vol verwachting ben om je muziek bij het drama „interieur" van Materlinck te hooren".

Kors Monster praat er vlug over heen: „Weet je al, dat gewone Merwe's A Capella Koor de reien bij de Gijsbrecht van Aemstel van Diepenbroek gaat geen renaissance en ook geen moderne muziek. Neem 't Nut met zijn concerten door het zingen?"

„Nee", antwoord ik, "maar als je dat allemaal eens bekijkt, dan gaan we ondanks alles toch den goeden kant op".

„Ja, maar er kan nog meer

gedaan worden. Er ligt nog een geweldig terrein bloot voor de culturele instellingen".

We zwijgen even. Dan zeg ik: „We hebben nu al zooveel over andere dingen gesproken, laten we het nu eens over jou hebben..."

Kors Monster's plannen

Kors Monster zet zich schrap: „Nou, vraag maar wat je weten wilt".

„Je bent onlangs tot hoofd-leeraar aan het Muzieklyceum in Amsterdam benoemd", begin ik, „hoe bevalt het je daar?"

„Best, al is het hard werken. De exameneischen voor de leerlingen zijn ontzettend zwaar, zoodat zij heel wat in hun marsch moeten hebben, willen ze er door komen. Ik zou zelfs zeggen, dat de examens nog zwaarder zijn dan van het Toonkunstconservatorium. Er zijn dan ook keien van leeraren aan verbonden, o.a. To van der Sluys voor zang, Ferdinand Helman en Oscar Back voor viool en Karel Mengelberg als dirigent voor de koorklasse. Je ziet het is niet mis. En ik moet nu bewijzen wat ik waard ben".

„Dat zal wel meevallen", lach ik, „anders had je die baan niet gekregen. Maar apropos, nog plannen?"

„Nou, ik heb een concert van Hindemith voor piano, koperblazers en twee harpen in voorbereiding. En dan: 5 Maart kom ik voor de radio met een modern programma: Ketting, Roussel en Ravel".

Ik noteer dit nieuwe succes voor den jongen pianist en sluit het aantekeningboekje, want het is reeds tegen eenen. Dan neem ik haastig afscheid en daarmee behoort ook weer dit bezoek tot het verleden.

Anthony Bosman.

**JUBILEUM-CONCERT MERWE'S
A CAPELLA KOOR IN DE
WILHELMINAKERK**

Zij, die zich interesseeren voor oratorium-werken, hebben niet te klagen. We zijn reeds min of meer verzekerd van een jaarlijksche uitvoering van de Matthëus Passion. Het Toonkunstkoor kwam met een modern werk en thans viert Merwe's a capella koor zijn 25-jarig jubileum onder leiding van Hans Thoman met het Te Deum van Bruckner en een werk van onzen befaamden Nederlandschen componist Diepenbrock.

Men kon inderdaad dit jubileum niet op een meer waardevolle wijze vieren dan door het zingen van deze verheven conceptie van Bruckner, voor wien de tekst geen object was voor het afreageren van zijn muzikale intenties, maar een belevenis. De jubilerende vereniging gaf dit werk, dat in harmonisch opzicht aan de koorleden zeer zware eischen stelt, met volle toewijding en overgave. Grootsch was de machtige inzet „Te deum laudamus” en prachtig van weergave was het expressief gezongen „Tu Patris demipiternus”. Verder wijs ik nog op het met verfijnden klank weergegeven „In aeternam”. Hoewel enkele fragmenten wat mat klonken, heeft Thoman het koor over deze impasse kunnen heenbrengen, zoodat het geheel een machtigen indruk naliet.

Thoman slaagde er uitstekend in de voorname sfeer te benaderen, die het werk van Diepenbrock ademt. Al is het dat invloeden van Mahler en zelfs Wagner niet onaanwijsbaar zijn, toch bevat deze rijpe en diep doordachte partituur zooveel schoons en oorspronkelijks, dat ik met deze bewering niet graag iets negatiefs zou willen aanduiden. Prachtig vertolkt waren de breede contouren van het derde couplet. In het zesde couplet ontwikkelde het koor een uitermate fraai forte.

De solopartijen werden gezongen door mevrouw Van Wickevoort Crommelin, die boeide door haar helder stralend geluid in de Cantate van Bach, den bas Bogtman, wiens stijvolle vertolking opviel in de Aria „In meinem Schoss liegt Ruh und Leben”, den tenor Verwey, die buitengewoon voldeed in de solo-partij in het Te Deum en Roos Boelsma, alt, die een indrukwekkende en gave vertolking gaf van Händel's beroemde Arioso „Dank sei dir Herr”, voor mij zelfs een van de hoogtepunten van den avond.

De medicus dr. Moolhuizen kon zich als dilettant-organist tusschen deze prominente vakmusici uitstekend handhaven. Zijn spel, registratie en techniek waren van voortreffelijk gehalte, hetgeen wel in het bijzonder tot uiting kwam in de begeleiding van de Aria's in de cantate van Bach.

De begeleiding van het Rotterdam Philharmonisch Orkest was correct en uitnemend verzorgd.

Mijn indrukken samenvattend maak ik met waardeering gewag van de superieure leiding van Thoman, die het koor de geschikte leid heeft bijgebracht om dit jubileum met een zoodanig op hoog artistiek peil staanden avond te vieren.

J. W. M. REMEËUS.

EEN ZOMERCONCERT

Het blijkt een uitstekende gedachte geweest te zijn om een concert te geven in de openlucht, op de ruime binnenplaats in de Hofstraat, tusschen de Augustijnenkerk, het gebouw de Berckepoort en School no. 1. De eeuwen-oude gebouwen, de school en de huizen van de Voorstraat, zorgden ervoor dat de acoustiek buitengewoon goed was. De prachtige zomeravond bracht een idyllische sfeer en zelfs de talrijke musschen, druk verbaasd over de zeer groote menigte menschen op hun plein, droegen het hunne bij om de fijne stemming te verhoogen.

De Dordrechtsche Orchestervereniging, onder leiding van Hans Thoman, had een exquis programma samengesteld. Reeds bij den inzet, de Notturmo uit Sommernachtstraum van Mendelssohn-Bartholdi, kwam het prachtige klankvolume schitterend tot uiting. Er werd voorts gespeeld het Menuet uit Serenade op. 11 van Brahms en een geestig genrestuk uit Hänsel en Gretel, van Humperdinck. Het glanspunt van den avond vonden we echter: „Eine kleine Nachtmusik” van Mozart. Werkelijk brillant werd dit gespeeld en het tegen de oude muren opklaterende applaus was wel ten eerste verdiend. Als solist trad op de heer A. van Emmerik, met het Concert voor hobo en orkest op thema van Pergolesi. De heer Van Emmerik heeft zich uitstekend van zijn taak gekweten. Een enkele maal hadden wij zijn opvatting iets fijner gewenscht, doch in totaal was het een prachtige prestatie.

Tot slot zong Merwe's a Capella koor met medewerking van de Orchestervereniging, het bekende lied uit de Jahreszeiten: „Die Abendglocke hat getönt”. Frisch en met veel entrain werd dit gezongen.

De voorzitter van het Nut, de heer Wepster, dankte den heer Thoman, het orkest en het koor en sprak de hoop uit, dat men het niet bij dit eerste experiment in de buitenlucht zou laten. Met weemoed vergeleek de heer Wepster de fraaie acoustiek met die van ons mooie, dure Kunstmin. Wij onderschrijven dit gaarne.

't Was een zeer geslaagde avond.

Serenade-concert

Op de binnenplaats van de Gemeenteschool aan de Hofstraat, een mooi plekje, begrensd door de Augustijnenkerk, het gebouw „De Berckepoort” en dit schoolgebouw, vond gisteravond een serenade-concert plaats, een unicum voor Dordt, daar de Zomeravondconcerten in den tuin van Kunstmin alleen nog bekend zijn bij de oudere Dordtenaren. Een goede gedachte van het Nut, om een zomeravondconcert te organiseren en daartoe aan te zoeken de Orkestvereniging en Merwe's a Cappella koor voor vocale medewerking.

Hans Thoman had de leiding van dit Serenade-concert. Wij hoorden Mozart's fijne en blijde „Eine kleine Nachtmusik”, zoo bij uitstek geschikt voor een dergelijke uitvoering, evenals het Notturmo uit „Sommernachtstraum” van F. Mendelssohn-Bartholdi en de Menuet uit Serenade op. 11 van Joh. Brahms. Deze zonnige, melodieuse muziek werd door de Orkestvereniging op levendige en gevoelvolle wijze vertolkt. De solist van dezen avond A. van Emmerik, hobo, speelde op uitstekende wijze het concert voor hobo en orkest van John Barbirolli. Het orkest speelde voorts „Sandmännchen und Abendregen” uit „Hans und Gretel” van E. Humperdinck. Tot slot Merwe's a Cappellakoors zich hooren „Die Abendglocke hat getönt” uit „Die Jahreszeiten” van Jos. Haydn. Op goede beheerschte wijze werd deze compositie door onze zangers vertolkt. Een uitmuntend geslaagde avond.

ORA OTIOUET SVO FTA

maat- over- ente- n. w. ukde- voor	Amst Bank	221
	HollBank cA 220 1/2	151
	JavaBk 500 cA 151	97
	MUFINat Herst 97	

H. J. Thoman

BENOEMD.

Met ingang van 1 Mei a.s. is onze medewerker, de heer H. J. Thoman Jr., alhier benoemd tot directeur van het christelijk Mannenkoor „Asaf”.

VOORDRACHT.

BENOEMD.

Tot dirigent van het Dubbel Mannen Kwartet „Euterpe”, is Zaterdag j.l. in de plaats van den heer Neerings benoemd, onze stadgenoot en medewerker de heer Hans Thoman, eveneens dirigent van het Chr. Mannenkoor „Asaf”.

Wij wenschen eerstgenoemd ensemble met den nieuwen dirigent van harte geluk en hopen, dat onder zijn kundige leiding het dubbel kwartet nog vele lauweren mag oogsten.

Ten niet te minneren.

Benoemd.

Tot directeur van het Mannenkoor „Hooger zij ons doel” te Papendrecht, is benoemd de heer Hans Thoman, eveneens directeur van het Chr. Mannenkoor „Asaf” en het dubbelmannen-kwartet „Euterpe”, beiden alhier.

UITVOERING

Gemengde Zangveren. „ZANG VEREDEL”.

Dir. H. F. v. SCHAARDENBURG,
met medewerking van het **Dubbel Mannen-**
kwartet „EUTERPE”, Dir. HANS THOMAN, op
Woensdag 29 Januari 1930, in de Concertzaal
EISEN. Groenmarkt.

1ste Rang **60 ct**, 2de Rang **40 ct**. 93671 30
Zaalopening 7 uur. — Aanvang 8 uur

H. J. THOMAN Jr.,
Voorstraat 366, — Telef. 856,
DORDRECHT.

DEGELIJK
PIANO - ONDERRICHT,
volgens moderne methode.
76541 15

Soirée dansante van zaterdag
Wie volgt?

UITVOERING KINDERKOOR „CANTATE DEO“.

'n Wijdingsvolle avond.

Het Chr. Kinderkoor „Cantate Deo“, directeur de heer Hans Thoman, gaf gister avond in de Wilhelminakerk zijn eerste uitvoering, die ongetwijfeld 'n succes is geworden voor deze jonge vereeniging. Medewerking verleenden onze stadgenooten mevrouw B. Mak van Waaij—Dooremans (sopraan), mej. Mieke van Wageningen (pianiste) en de heer H. G. Berger organist.

Er was groote belangstelling voor deze uitvoering; 't ruime kerkgebouw was bij na geheel gevuld.

Na 't gemeenschappelijk zingen van Psalm 98:2 en opening met gebed door den heer H. Brouwer, sprak deze een kort openingswoord. Spr. vond 't een sympathieke gedachte van „Cantate Deo“ om te trachten door haar lied de Kerststemming te vertolken.

Spr. wekte de aanwezigen op de jonge vereeniging te steunen, zoodat zij zich zou kunnen uitbreiden en verder ontplooien. Hij eindigde met den wensch, dat 't een avond van groot genot zou worden voor de aanwezigen.

Met de afwerking van 't programma werd nu begonnen. Het kinderkoor had behalve 'n kleine cantate, een zestal liederen voor zijn rekening. De bekwame leider had 't zijn jeugdige zangertjes niet gemakkelijk gemaakt, want er waren werkelijk liederen bij, die tamelijk hooge eischen stellen. Ondanks dat werd dooreen genomen zuiver en met juiste nuanceering gezongen. Het best slaagde wel „De herder tjes lagen bij nachte“, „Nu zijt wellicome“, beid eOud-Ned. melodieën en „Bede om hooger hulp“ van Richard Hol.

De kerstcantate van Jan Zwart werd verdienstelijk ten gehore gebracht.

Mej. Van Wageningen begeleidde den kinderzang op uitnemende wijze. Het was weder een groot genot te luisteren naar den schoonen zang van mevrouw Mak v. Waaij. Wat zong ze op indrukwekkende wijze de oude Kerstliederen uit de 17e eeuw. En heerlijk werden „In 't kleine stalleken“ van Jos de Klerk en „Kindje lief“ van Jan Nieland vertolkt!

Waar het Chr. Mannenkoor „Asaf“ ver hinderd was op te treden, kwam hiervoor de heer Berger in de plaats. Reeds meer malen hebben wij van de prestaties van dezen verdienstelijken organist kunnen gewagen. Ook nu weer heeft hij ons door z'n gevoelvol spel gehooid. „Andante con Moto“ van Guilomnt en „Abendfriede“ van Jos Rheinberger werden mooi vertolkt.

De voorzitter der vereen., de heer J. H. v. d. Berg dankte alle medewerkers en ging, na het gemeenschappelijk zingen van den Avondzang in dankzegging voor.

te Antwerpen worden...
April een gala-voorstelling in de Vlaam
sche Opera.

zen van Brahms, te weten no. 1, 2, 3 en 5, waarmee de beide Engelsche artisten Ethel Bartlet en Robinson alom triomphen vierden.

In zijn slotwoord vond de voorzitter gelegenheid allen, publiek zoowel als mede werkenden, dank te brengen voor hun aandeel om dezen avond te doen slagen. Ook de plaatselijke bladen, inzonderheid het Dordrechtch Nieuwsblad, werd 'n speciaal dankwoord gebracht voor de wijze, waarop zij medehielpen de uitvoering voor te bereiden.

Nadat de avond met gebed was besloten gingen de aanwezigen zéér voldaan huis waarts.

CANTATE DEO'S UITVOERING

De Wilhelminakerk was niet zóó vol, als wij het verwacht hadden en als Cantate Deo het waard was. Evenwel, als er een 800 menschen aanwezig zijn, mag men dat ook weer niet een klein getal noemen.

De opening dezer eerste uitvoering geschiedde door den heer H. Brouwer H.M.zn., die voorging in gebed.

De kribbe van Bethlehem, aldus Spr., is omringd met liederen. Geen wonder dus, als ook hier de kinderen zingen wíllen.

Spr. betreurde het, dat dit kinderkoor zóó weinig de daadwerkelijke medewerking der ouderen ondervindt. Dankbaar is Spr. evenwel dat dit dezen avond niet behoefde te verhinderen en Cantate Deo alzoo in staat is, deze uitvoering te geven. Dankbaar is Spr. ook voor de medewerking van Mevr. Mak van Waay-Dooremans, alsook voor 's Heeren Berger's orgelspel. Een teleurstelling is, dat „Asaf" vanavond niet zingen zal, doch de heer Berger valt hiervoor in met eenige orgelsoli. Bij punt 6 van het programma zal hij spelen: Andante con moto, van a. Gumbart; en in plaats van punt 9: Abendfriede, van Jos. Rheinberger en Stunden der Weihe, van M. E. Bassi. Dankbaar is Spr. ook voor de pianobegeleiding van Mej. M. van Wageningen.

Na dit pittige peningswoord begon „Cantate Deo" met „Het nieuw geboren Kind" (oud-Ned. melodie), gevolgd door „Engelenvacht", van Jan Broeve. Het laatste werd door de meisjes alleen gezongen en klonk heel lief.

Mevr. Mak van Waay zong daarna een drietal kerstliederen, t.w. Herders, hij is geboren (1682), Kerstlied (1620) en Herderszang (bewerkt) door Willem Pijper). De sublieme zang van deze onze stadgenooten, waarop wij trotsch zijn, behoeft geen aantekening.

Het kinderkoor volgde met „Het Kindeke in den stal (H. J. den Hertog) en „Bede om hooger hulp". Zoo onvoldoende als het eerste (o, o, wat zakten de jongens voorval!), zoo goed werd het laatste gezongen.

Na de eerste orgelbespeling door den heer Berger, vervolgde „Cantate Deo" met het bekende „De herdertjes lagen bij nachte" en „Nu zijt welkome", twee oud-Ned. melodieën.

Mevr. Mak van Waay zong haar laatste drietal: „In 't stalleken", van Jos de Klerk, „Kindje lief", van Jan Nieland en „Gloria in excelsis Deo", van Noël de France. Vooral het laatste werd onberispelijk gezongen. Hier was onze zangeres een oogenblik in de gelegenheid met haar speciale talenten te werken. Het orgelspel bij haar liederen was van den heer Berger, die met name het tweede lied keurig begeleidde.

Het groote nummer was voor het laatste bewaard: de Kerstcantate. Nu, hiervan zal wel elk bezoeker zeggen: best. Dat begon al met de inleiding, die het Koor gaf. Dat zette natuurlijk voort bij de „Bede om licht" en „Profetie", gezongen door Mevr. Mak van Waay; dan ging goed de uitroep der Herders:

Ziet, wat licht! wee ons!

dat door de jongens niet zonder gevoel gezongen werd en waarbij schoon aansloot de solist van den avond; doch voor ons bereikte alles het hoogtepunt toen „een herder" zong

Komt broeders, laat ons henengaan

Naar d'oude Davidstad

En zien naar 't woord van 's Heeren

knecht

Der wereld grootste schat.

Kranig en zonder zakken werden deze vier regels vast voongedragen, als had de jeugdige solist dit meer gedaan. Steellig had onze solist een flink applaus gehad, als deze uitvoering in een andere zaal gegeven was. Voor ons was het een openbaring, dat de jonge Brobbel zulk een schoon geluid kon doen hooren.

De slotzang werd krachtig weengegeven. De heer J. H. v. d. Berg, „Cantate Deo's" Voorzitter, dankte allen voor hun medewerking.

Na het zingen van „k Wil U, o God, mijn dank betalen" was deze uitvoering, die wel geslaagd mag heeten, geëindigd.

Dit welslagen komt zeker voor een groot deel op naam van den Directeur, den heer Hans Thoman. Deze eersteling smaakt naar meer.

N
wei
ave
uitq
E
me
dor
ten
hec
I
ver
Re:
zor
C
sol
bij
no
hei
te

D
Ger
Dec
en
ver
D
een
toe
nis
Vlee
Oc
zijn
gin
voor

De
sten
men
C.J.J
ond
N
keli
oper
de l
haal
avor
'tzii
van
wer
stre
waa
war

Z
Ou
gran
Ned.
slag
zal
Aug
gesc
den,
en
ook

B
brle
Lijn
nes
Gr.
d.;
d.;
O
hel
ter
74

(e
kk
he

we
ge
te
inz
ter
ge

==== Secretariaat:
TOULONSCHÉ LAAN 61

POPULAIR CONCERT

Orchest-Vereeniging

Directeur: HANS THOMAN

met COR DE GROOT, piano

Ouverture Coriolanus — Pianoconcert e kl. t., Chopin — Rédemption —
Symphonie No. 4, Brahms

KAARTVERKOOP en
PLAATSBESPREKING
ad f 0.50 (bel. inbegr.)
dag. bij Bespreekbureau
JANSSEN, Bagijnhof,
en aan de AVONDKAS

KUNSTMIN

Steinway & Sons Concertvleugel
van Bender's Piano- en
Orgelhandel, Rotterdam

VRIJDAG

6

JANUARI
8 uur

/ 4.60. Alles bij vooruitbetaling.

RS à 5 Ct. verkrijgbaar aan onze Kan-
veg-Boekh., de Depôthouders en Agenten.

KERSTUITVOERING

Chr. Kinderkoor „Cantate Deo”.

Het nog geen vol jaar bestaande Christelijk Kinderkoor „Cantate Deo”, directeur Hans Thoman, stelde zich gisteravond in een Kerstuitvoering, in de Wilhelminakerk gegeven, aan het publiek voor. En we moeten zeggen, dat — in aanmerking genomen de korte periode van bestaan — de jongens en meisjes braaf en goed gezongen hebben en dat Hans Thoman in dien korten tijd veel heeft weten te bereiken. Wel klonk alles nog niet even zuiver, wel ontbrak af en toe gevoel, maar dat neemt niet weg, dat de prestaties te loven zijn. Wat in ieder geval zonder voorbehoud geloofd moet worden is het programma, dat gezongen werd en waaruit bleek, dat de heer Thoman zich niet aan de traditioneele collectie afgezaagde kerstlieden, maar uit den rijken schat oude en moderne liederen over 't feest van 's Heeren geboorte prachtige nummers wist te putten. Zoo noemen we „Nu zijt welkome”, „Het nieuwgeboren kind” (oud-Ned. melodie) en H. J. den Hertogs „Het kindeke in den stal”.

Solistische medewerking verleende mevr. B. Mak van Waay-Dooremans, die werkelijk subliem, met innig gevoel, oud Nederlandsche, o.a. 't prachtige „Het was een mag het uitverkoren” en moderne kerstliederen zong. Van de laatste willen wij noemen „Kindje lief” van Jan Nieu-land en „In 't stalleken” van Jos. de Klerk.

Kinderkoor en sopraan zongen met pianobegeleiding van Mieke van Wageningen, nog de mooie Kersteantate van Jan Zwart. De uitvoering viel te prijzen. Nog meer de bekwaamheid van den heer Thoman, die 't moeilijke werk er bij de jeugd in gekregen had.

Door omstandigheden kon het Chr. Mannenkoor „Asaf” niet zingen. De organist H. G. Bereger speelde ter vervanging van de enkele zangstukken enkele orgelsoli. Hij deed dit uitstekend, en met goed registratie. We noemen 't Andante con motto van Guilmant, de „Stunde der Weihe” van Enrico Bossi en „Abendfriede” van Jos Reinberger. Ook toonde hij zich 'n goed begeleider.

Het goed geslaagde concert was door den heer H. Brouwer met gebed geopend en werd door J. H. van den Berg op dezelfde wijze gesloten. Tevens zong de gemeente bij aanvang en sluiting.

punten. Successen van plaatselijke verenigingen.

De Gemengde Zangvereniging „Excel-
stor”, directeur de heer Hans Thoman, van
Dordrecht, behaalde gisteren op het con-
cours van den Bond van Gemengde Zang-
verenigingen „Eendracht Maakt Macht”,
gehouden te Maasdam, in de eerste afd. een
eersten prijs met 301 punten.

Eveneens verwierf een eersten prijs de
Mondharmonica-vereeniging „Kunst na
Arbeid”, welke onder leiding van den heer
R. M. Zwang, van Dordrecht, deelnam aan
het concours te Capelle (N.-Br.) en 315 pun-
ten behaalde.

De leden van de Chr. Gem. Zangvereeni-
ging „Soli Deo Gloria” togen met twee auto-
bussen naar Loenen aan de Vecht om
onder directie van den heer J. Z. J. Haas
broek, van Dordrecht, deel te nemen aan
het concours aldaar in de afdeeling uit-
muntendheid. Met 144 punten legde dit
koor beslag op een derden prijs.

De sleepnoteeringscommissie der Zee- landsche vaart deelt mede, dat het sleep- loon is vastgesteld op heden 12 1/2 cent voor tarief B (dat ook betreft Rotterdam, Dordrecht, Wemeldinge en het sleepen naar België).

Benoemd.

De heer Hans Thoman alhier is be-
noemd tot directeur van de Chr. Gemeng-
de Zangvereniging „De Lofstem” te
Zwijndrecht.

„De Prins”

Brabantsch Nieuwsblad Roosendaal
De Nieuwe Eeuw Helmond
Het Vrije Kanton Oosterhout
De Vrije Pers Dordrecht

Hans Thoman leidt een repetitie van de Dordtsche Orkestvereniging. Geheel rechts Ed. Erdelmann.

(Foto Chr. Stijns)

Op bezoek bij De Dordtsche Orkestver.

Goed musiceren is eindeloos repeteeren

Niemand die niet eens een keer-
te achter de schermen van de
Dordtsche Orkestvereniging heeft
gekeken, kan zich een voorstelling
ervan maken hoe hard er gewerkt
wordt. Wekelijks komt in de Mu-
zieschool een groot aantal dilet-
tanten bijeen om onder leiding van
Hans Thoman zich met hart en
ziel over te geven aan de schoone
kunst van het zelf musiceren, om
gezamenlijk dieper door te drin-
gen in het grootsche gebied van
de muziek.

Het dichtingswerk

In den Jaantjespolder, den
Pauluspolder en andere polders
wordt reeds koortsachtig ge-
werkt aan het dichtten van de
gaten. Het is een „Walcheren“
in miniatuur. Bakken van hijsch-
kranen grijpen in den leema-
lgen bodem en storten den

ken van de modernen. Zeker, deze
dingen zijn ook een bron van ge-
not voor de liefhebbers van goede
muziek, maar hoeveel dieper kan
dit genieten niet worden indien
men zelf de muziek kent, indien
men de mogelijkheden en de moe-
lijkheden als het ware aan den
lijve heeft ondervonden! Pas dan
komt men tot een gefundeerd on-
dergaan van de schoonheid.

Dit alles schoot mij door het
hoofd, toen ik de repetitiezaal
binnenging en de leden van de
Orkestvereniging met een over-
gave, die mij bijna verbaasde, zag
musiceren. Ik zag jonge menschen
en oude — vrouwen en mannen —
maar elk onderscheid viel weg in
de strakke aandacht voor de par-
tituren en den dirigent. Zij allen
vormden het orkest, zij allen
werden geleid door één verlangen:
te geven wat zij konden om de
voor hen staande muziek zoo zu-
ver mogelijk te vertolken.

Hans Thoman staat voor den
vleugel, onvermoelbaar, taal en

veeleischend. Hij weet wat hij wil
bereiken en wat hij met deze mu-
sici kan bereiken. Hij vergt het
louterste van hen, telkens en telkens
weer. Nooit laat hij de aandacht
een oogenblik verslappen. Pas
wanneer hij er zeker van is, dat
hij alles uit zijn orkest gehaald
heeft wat er uit te halen valt, is hij
tevreden, en dan is een volgend
gedeelte aan de beurt om bestu-
deerd, doorgenomen, gespeeld en
nog eens gespeeld te worden.

Repeteeren

Zoo is het met de compositie
van onzen stadgenoot Kors Mon-
ster Muziek bij het drama „Inté-
rieur van Maeterlinck, waaruit
twee gedeelten op het concert in
April zullen worden uitgevoerd;
en zoo is het met alle andere
werken, die op het programma
staan. Eerst geeft Thoman een
korte verklaring van het werk,
dan neemt hij het met de eerste
en tweede violen door. Herhaalde-
lijk tikt hij af: opnieuw bij die en
die maat, en de strijkers leggen
hun violen weer onder den kin.
Maar zij hebben nauwelijks enkele
maten gespeeld of het beruchte
stokje tikt scherp en hard op den
vleugel. „Neen, zoo!“, roept Tho-
man uit en hij zingt het gedeelte
in monosyllaben voor, terwijl zijn
rechterarm, dirigerend de uit-
drukingskracht nog onderstreept.
Weer opnieuw beginnen. Nu gaat
het beter. „Zachter, zachter!“,
roept hij. „Nee, nog zachter...“
ja, „crescendo nu“, en het geluid
van de violen zwelt aan tot een
machtig volume.

Daarna zijn de altviolon en de

celli aan de beurt. Hetzelfde
Overspelen, weer overspelen, tot
Thoman tevreden is.

Vervolgens de houtblazers, dan
de koperblazers. En als het kelme
gedeelte bij elke sectie erin zit:
„Dames en heeren, nu allemaal!“
Thoman gaat een eindje van den
vleugel af staan, waarmee hij tot
nu toe de secties heeft gesteund.
Hij heft den rechterarm op en het
orkest zet in. Maar nu moet elk
onderdeel in elkaar passen, er mag
geen hapering zijn. Aftikken, op-
nieuw vanaf de zooveelste maat,
verderf weer, aftikken, opnieuw

Reeds sedert 1883

Zoo gaat het reeds van 1883 af,
toen de Orkestvereniging werd
opgericht. Willem Kes was in die
jaren dirigent. Na vijf jaar werd
hij opgevolgd door Ed. Erdelmann,
die toen hij het dirigentschap in
1938 overdroeg aan Hans Tho-
man, het orkest niet verlaten
heeft en nu viool speelt onder
zijn oud-leerling.

Al die vele jaren dat de Orkest-
vereniging bestaat, heeft zij haar
krachten kunnen vinden in Dordt-
sche families. Er zijn tijden ge-
weest van ups en downs, maar al-
tijd kwamen er nieuwe leden bij,
die de oude vervingen, en nu is
er weer een nieuwe generatie, die
zijn beste krachten geeft aan dit
orkest, dat onder leiding van Tho-
man nieuwe wegen gaat.

Wat er komen gaat

Want de compositie van Kors
Monster is niet het eenige moderne
werk, dat op het concert in April

Zie vervolg pag. 6.

Sparta doen?

De afwerking van de voetbalcompetitie is den laatsten tijd wel traag gegaan, maar met ingang van morgen zal dat wel benoemd worden. Er is een lijvig programma vastgesteld, waarvan de uitslagen ons weer iets nader tot beslissingen kunnen brengen. Wat te denken b.v. van de ontmoeting tusschen Emma en Volevickers in het Sportpark? De oud-blauwen behoeven zich dit seizoen weinig of geen zorgen te maken, kunnen dus spelen met de ruststellende zekerheid, dat hun iets kan gebeuren. In tegenstelling tot de gasten, die beslist moeten winnen om hun waarschijnlijk maar theoretische kansen op den titel niet te verspelen. Zullen zij hun zenuwen de baas kunnen blijven? Zoo niet, dan is de ongelijkheid aanwezig voor waan c.s. om revanche te nemen voor den te Amsterdam geden nederlaag. In bevestigend geval zullen onze stadgenooten er toch nog wel een gelijk spel van kunnen maken. De overige wedstrijden in district I stellen weinig raagteekens. Ajax wint thuis van Lerxes, DOS is sterk genoeg om het bezoekende RFC te verslaan: VDO brengt den uitwedstrijd tegen VSV tot een goed einde en fermes DWS zal RDO op eigen grond den buit afhandig maken.

In district II de traditievolle wedstrijd tusschen Sparta en DFC in het begin van de competitie wisten onze stadgenooten de Rotterdammers te overwinnen, maar

wisselvallig spel te zien gegeven, terwijl de gastheeren van morgen zich dermate keurig hebben hersteld, dat een nederlaag voor DFC in de lijn der verwachting ligt. Maar de Dordtsche rood-wittens zijn wispelturig. Misschien hebben zij morgen weer eens een goede bui....

De tweede klasse

In de tweede klasse staat onze stadgenoot ODS voor een moeilijke opgave, daar zij een uitwedstrijd tegen SVV moet spelen. Wij zijn ervan overtuigd, dat de rood-blauwen zich flink zullen verveeren, maar dat zij een nederlaag kunnen ontgaan, neen, dat gelooven we toch niet. Moge het dan een eervolle zijn. Excelsior zien we thuis van HVV winnen, zooals Fortuna van CVV. Overmaas zal zich niet laten dwarsboomen door VDL, ook al wordt op het terrein van laatstgenoemde gespeeld. B.M.T.—Coat is goed voor een gelijk spel. In de andere tweede klasse begint de situatie voor Siledrecht langzamerhand toch wel critiek te worden en, ook na morgen zal daarin geen verbetering zijn gemaakt, daar Hilversum de ver-

de Merwede onderneemt. Hij blijft haar stadgenoot en zal waarschijnlijk de baas, F. J. Velox, Vriendenschaar en U.V.V. van Gouwe de Stichtsche club op moet.

De lagere klassen

In de derde klasse kan Fluks van Zegevocht voortzetten door thuis van Alblasserdam te winnen. EBOH zal het aan den Straatweg wel klaren met DCV, maar Zwijndrecht zal na den uitwedstrijd tegen CKC haar kampioensaspiraties wel uit het hoofd moeten zetten.

In de vierde klasse kan tusschen Dubbeldam en 's-Gravendeel een sensationele en spannende strijd tegemoet gezien worden, waarbij de gasten de beste kansen hebben. RCD kan van SSW winnen. Merweboys van IFC en Papendrecht van OSS. Bij Merwede—Merwesteyn zal het resultaat niet ver van een gelijk spel liggen.

KORFBAL

Deetos ontvangt DKC

De kans, dat er Zondag weer eens gekorfbald wordt is groot, ook zal het volledig programma nog wel niet kunnen worden afgewerkt.

Deetos mag het heroptreden vieren met een ontmoeting tegen D.K.C. In vroeger jaren zou dit een gemakkelijk partijtje geweest zijn om er weer wat in te komen. We gelooven echter, dat het ditmaal een strijd zal worden tot het uiterste, met dan de beste zegekansen voor roodwit.

De tweede klasse

Deetos 2—Quick is een wedstrijd, die zoo langzaam aan een naam gaat krijgen door haar bepaalde sfeer. Al heel wat spanningen gezonde rivaliteit hebben we bij deze ontmoetingen meegemaakt met wisse-

ter zijn.

T.O.V. trekt naar OSCAR en kan misschien een puntje naar Dordt brengen. Zwervers behoort tot de kansrijken en is verplicht, dat in Rotterdam tegen Het Zuiden 2 te toonen.

De derde klasse

O.D.O. herstelt zich langzaam maar zeker en bindt Trekvogels in Rotterdam aan de zegekar als het fuiven niet te veel in de beenen zit.

Zwervers 2 maakt tegen Regenboog weinig kans, terwijl Deetos 3 uit door het leidende Wion wordt geklopt.

Quick 2—Spartaan is de strijd tusschen de laagst geplaatsten. Het zal hier spannen. Een gelijk spel?

Merwede—Actief is eveneens belangrijk. De winnaar nestelt zich streng in de kopgroep. Een goede kans voor onze stadgenooten.

D.A.B.

Deetos 4—Quick 3. Merwede 2—Regenboog 2, Quick 4—T.O.V. 4, Regenboog 3Zwervers 4.

Op bezoek bij de Dordtsche Orkestver.

(Vervolg van pagina 5)

uitgevoerd zal worden. Van Florent Schmitt, den enthousiasten vechter voor Strawinsky, Schönberg en Honegger, die eens bij de verdediging van Arnold Schönberg's Vijf Concertstukken zijn stem en zijn lorgnet verloor, speelt de Orkestvereniging twee deelen uit „Suite sans esprit de suite”, en van Ravel: Pavane pour une Infante défunte, terwijl de tweede symphonie van Beethoven de klasieke meesters vertegenwoordigt.

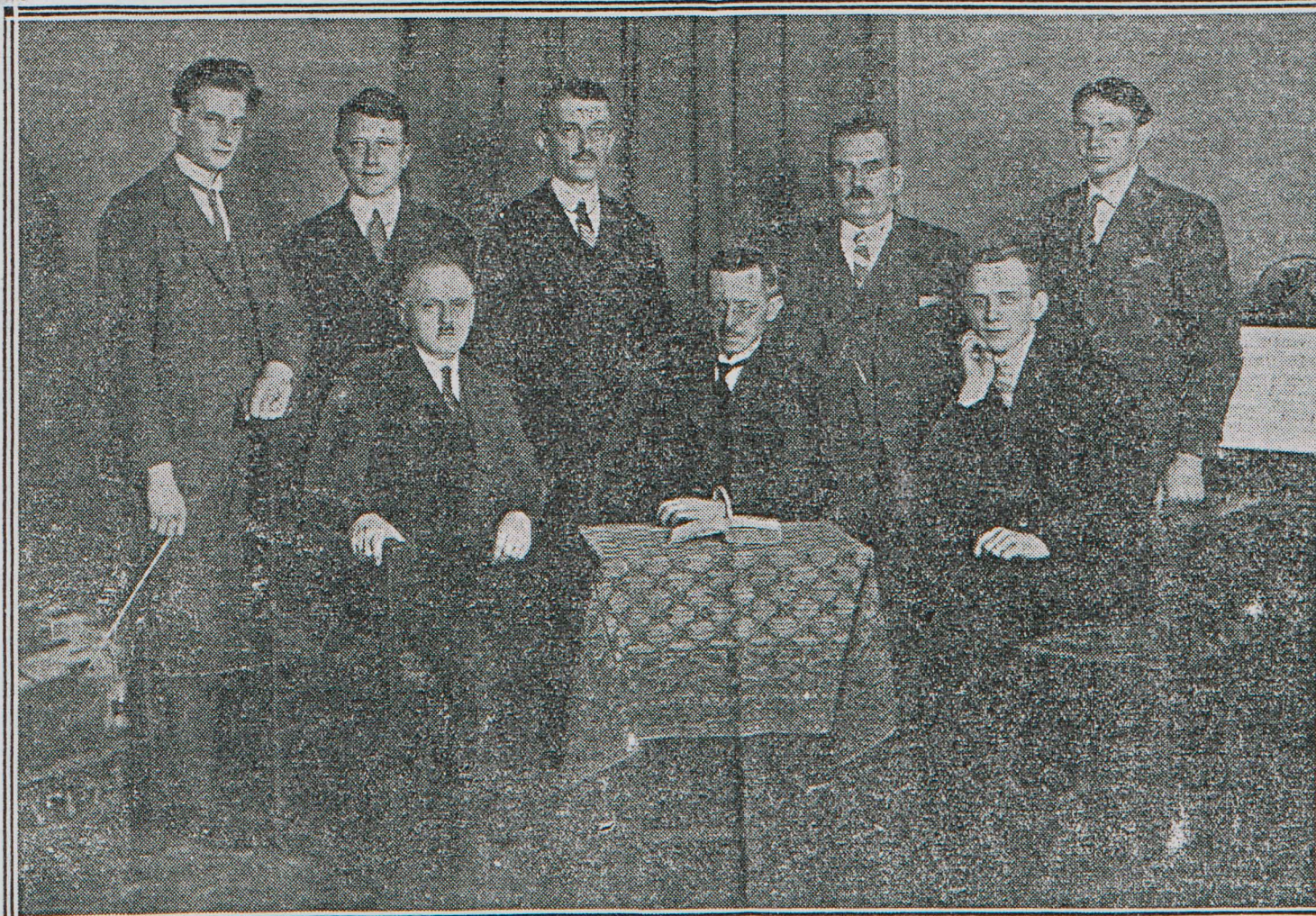
De programmeuze is zeer belangrijk, omdat en Thoman en de Orkestvereniging hiermee baan-

brekend werk voor het muziekleven in onze stad verrichten.

Maar ook naast dit concert bestaan er plannen, die getuigen van een intensief leven in deze oude vereniging, want er zal getracht worden dezen zomer, wellicht in samenwerking met het Nut, een openluchtconcert te geven, waardoor honderden, die anders nooit in de concertzaal komen, gelegenheid krijgen kennis te maken met het groote wonder, dat muziek heet. Een plan, dat — naar gehoopt mag worden — voor haling vatbaar zal zijn, en dat zeker den grootst mogelijken steun van gemeentewege verdient.

ANTHONIE BOSMAN.

CHR. MANNENKOOR „ASAF”.

Ter gelegenheid van het 12 1/2-jarig bestaan van het Christelijk Mannenkoor „Asaf” wordt op Dinsdag 11 Maart a.s. in

Kunstmin een jubileum-uitvoering gegeven. We geven hierbij een foto van het be

stuur met den huidige directeur van het jubileerende koor, den heer Hans Thoman.

de DOV.

„En waarom dan toch voorzitter van het jubileumcomité? Omdat, zei mij de voorzitter van de jubilerende vereniging, omdat u weet wat het betekent, een vereniging, die zich beweegt op kunstgebied, zoveel jaren in redelijke goede gezondheid te houden. Omdat u zich interesseert voor het culturele leven in onze Merwestad. Omdat, en dát was een argument, dat ik niet kon tegenspreken, u pur-sang Dordtenaar bent,” aldus nog steeds de heer Van Randwijk.

Op het Dordtse element is men bij de DOV terecht wel trots. Dat hier in Dordrecht, dat vaak — terecht en ten onrechte — verwijten aan het „culturele” adres krijgt, een concert tot stand wordt gebracht door Dordrechtse amateur-musici, geleid door een Dordts dirigent, die bovendien een werk van een Dordtse componist — Dirk Hol — uitvoeren, is stellig iets om verheugd te zijn.

Intussen is dat erecomité — al is de erevoorzitter dan de Dordtse burgemeester en de voorzitter een „Dordtenaar pur-sang” — lang niet een uitsluitend Dordtse aangelegenheid, al hebben vele vooraanstaande Dordtenaren er zitting in. Men treft er bekende namen in aan: dr. J. P. Praag, lid van de Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, mr. W. F. Lichtenauer, voorzitter van de Culturele Raad van Zuid-Holland en uit de muziekwereld prof. K. Ph. Bernet Kempers, Cor de Groot, Herman Krebbers en anderen.

zich aan te sluiten bij de beruchte Kultuurkamer. We zijn er trots op dat geweigerd te hebben, aldus voorzitter G. P. de Ruiter.

Na de schijndood uit de jaren '40-'45 kwam het orkest snel tot leven. Men herinnert zich nog het concert, vlak na de oorlog, waaraan de toen nog zeer jeugdige Theo Olof zijn medewerking verleende. Een gebeurtenis veel meer dan een concert alleen, waarbij iedereen zich intens verheugde over de herleving van wat eens morsdood had geleken.

Er werd een traditie voortgezet, die in 1884 aangevangen was. Toen was, door burgerzin, dit orkest in het leven geroepen. Onverbrekkelijk zullen daaraan de namen van Willem Kes, N. Roodenburg, A. Volker, J. Kuipers, mr. W. de Ridder en J. P. A. Wyers verbonden blijven, muzikliefhebbers in hart en nieren, die er weinig vrede mee hadden dat Dordrecht het al tien jaar lang zonder symfonie-orkest moest stellen. De muziekvereniging Euterpe was nl. in de zeventiger jaren ter ziele gegaan.

In 1884 kwam het ervan. Willem Kes was de eerste dirigent. Hij bleef dat tot 1888, toen hij benoemd werd tot dirigent van het Amsterdamse Concertgebouworkest (hij was de voorganger van Willem Mengelberg).

Kes werd hier opgevolgd door de toen 20-jarige Eduard Erdelmann, die Brahms, Bruch en Dvorak nog van nabij gekend had. Erdelmann is hier vijftig jaar gebleven, tot 1938, waarna hij de dirigeerstaf overgedragen heeft aan Hans Thoman, die dan nu 25 jaar voor het orkest staat. Een kwart eeuw waarin hij het orkest met nimmer aflatende energie en enthousiasme geleid heeft en waarin grote activiteiten zijn ontplooid.

Men behoeft alleen maar te denken aan de uitvoeringen van de 9e Symfonie van Beethoven, aan de jaarlijkse Matthäus Passion, waarin Thoman zowel zijn orkest als zijn koren tot een gezamenlijk machtig musiceren weet te inspireren.

Ook de drie koren uit Dordrecht, Gorkum en Rotterdam-Pernis, die onder leiding van de heer Thoman staan, zullen hun medewerking verlenen aan het gala-concert van 16 januari. Dan zal namelijk een ter gelegenheid van de jubilea geschreven 'Gloria' van de Dordtse componist-architect Dirk Hol zijn première beleven. Op dit 'Gloria' zullen we na de uitvoerig nader terugkomen.

De Orchestst-Vereeniging heeft, door de jaren heen, het genoegen gehad de groten van het internationale concertpodium als solist te mogen begeleiden. En altijd weer waren deze kunstenaars verrast door de accurate en vooral toegewijde manier van begeleiden. Technisch mag men de DOV niet met een beroeps-ensemble vergelijken, werd er dan gezegd, maar wat bezieling en aandacht betreft, daar zou menig beroepsorkest nog wel eens een voorbeeld aan kunnen nemen, aldus opmerkingen van grote solisten.

Niemand minder dan de Spaanse vioolvirtuoos Pablo de Sarasate speelde te zamen met de DOV. Mooi is het verhaal van zijn optreden hier, waaraan men een feestelijk tintje had willen geven. Het Kunstmin-podium was versierd met vele bloemstukken, maar de maestro, die onder het spelen nerveus heen en weer placht te lopen, had er kennelijk last van en trapte al spelend de bloempotten de zaal in.

HANS THOMAN

... 25 jaar dirigent...

*Met het Vrije Volk
donderdag 7 januari
1964*

Hans Thoman 25 jaar dirigent „Gloria” voor de 80-jarige „Orchest-vereeniging”

De welbekende Dordtse 'Orchest-Vereeniging' bereidt zich op het ogenblik intensief voor op de viering van twee jubilea: het orkest bestaat tachtig jaar, zijn dirigent Hans Thoman herdenkt het feit, dat hij het ensemble 25 jaar onder zijn artistieke hoede heeft. Deze voorbereidingen zullen culmineren in een groots opgezet galaconcert op donderdag 16 januari in het Dordtse Kunstmin. Belangstelling is er te over, de plaatsbewijzen zijn vrijwel uitverkocht en men zal stellig velen die nog zullen trachten het concert bij te wonen, moeten teleurstellen.

'Bisseren' zou men in dat geval zeggen. Wie er op 16 januari niet inkomt, zou de volgende avond de gelegenheid moeten hebben. Dat is evenwel absoluut onmogelijk, vertelde ons gisteren de enthousiaste DOV-voorzitter, de heer G. P. de Ruiter. De kosten aan zo'n uitvoering verbonden, zijn zo hoog, dat men niet aan een reprise hoeft te denken. De entreegelden kunnen de tekorten bij lange na niet dekken.

Het grote jubileumconcert op 16 januari is mogelijk gemaakt door gulle bijdragen uit de particuliere sector. Van overheidswege ontvangt de DOV enige steun in de vorm van een kleine subsidie, die toch feitelijk niet meer is dan de bekende druppel op de gloeiende plaat.

Er is een erocomité gevormd, waarvan de burgemeester van Dordrecht, mr. J. A. H. J. van der Dussen, het erevoorzitterschap heeft aanvaard en waarvan de heer J. van Randwijk voorzitter is. „Ik ben nog steeds een onbekende in het paradijs der muziek en nog steeds ken ik, op ik mag wel zeggen gevorderde leeftijd, geen noot zo groot als 'n tuinhuis,” aldus voorzitter Koos — 'inter amicos' — van Randwijk in het jubileumnummer van Interludium, het orgaan van de DOV.

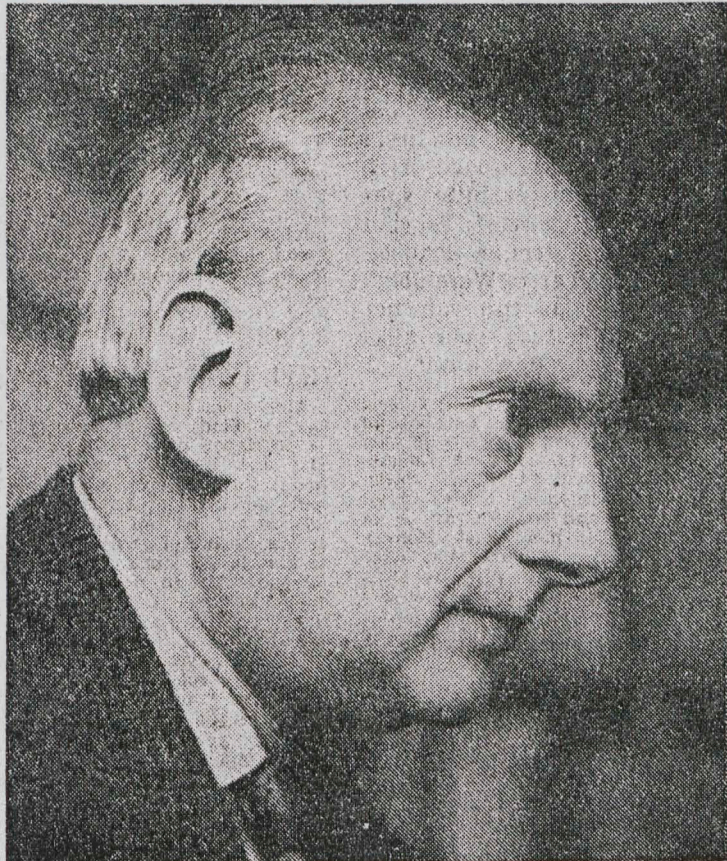
„En waarom dan toch voorzitter van het jubileumcomité? Omdat, zei mij de voorzitter van de jubilerende vereniging, omdat u weet wat het betekent, een vereniging, die zich beweegt op kunstgebied, zovele jaren in redelijke goede gezondheid te houden. Omdat u zich interesseert voor het culturele leven in onze Merwestad. Omdat, en dát was een argument, dat ik niet kon tegenspreken, u pur-sang Dordtenaar bent,” aldus nog steeds de heer Van Randwijk.

Op het Dordtse element is men bij de DOV terecht wel trots. Dat hier in Dordrecht, dat vaak — terecht en ten onrechte — verwijten aan het „culturele” adres krijgt, een concert tot stand wordt gebracht door Dordrechtse amateur-musici, geleid door een Dordts dirigent, die bovendien een werk van een Dordtse componist — Dirk Hol — uitvoeren, is stellig

Een niet minder vermaard violist trad hierop als solist: Eugène Ysaye. Verder de zangeressen Ilona Durigo en Jo Vincent en uit een recent verleden schieten ons namen te binnen als Michel Schwalbé, Janine Dacosta, Cor de Groot, George van Renesse, Tibor de Machula, Theo Olof, Herman Krebbers.

Laatstgenoemde zal op het galaconcert het vioolconcert van Beethoven voordragen, waarop behalve het 'Gloria' van Dirk Hol nog zullen worden uitgevoerd: Les Préludes van Franz Liszt (zeer moeilijk voor alle partijen) en de ouverture uit Rosamunde van Schubert. De AVRO heeft al interesse getoond; men is van plan het 'Gloria' van Hol op de geluidsband vast te leggen ten einde het te gelegener tijd voor de microfoon te brengen.

Tachtig jaar DOV, tachtig jaar orkestrale ups en downs. Daar kan een vaste kern van leden, die al meer dan veertig jaar deel uitmaakt van het ensemble meer van vertellen. Dan blijken de ups de downs verre te overtreffen. Een dieptepunt bereikte de DOV in de laatste wereldoorlog. Financieel zat men nog onder nul, bovendien werd de vereniging verplicht

HANS THOMAN
... 25 jaar dirigent...

zich aan te sluiten bij de beruchte Kultuurkamer. We zijn er trots op dat geweigerd te hebben, aldus voorzitter G. P. de Ruiter.

Na de schijndood uit de jaren '40-'45 kwam het orkest snel tot leven. Men herinnert zich nog het concert, vlak na de oorlog, waaraan de toen nog zeer jeugdige Theo Olof zijn medewerking verleende. Een gebeurtenis veel meer dan een concert alleen, waarbij iedereen zich intens verheugde over de herleving van wat

Het Vrije Volk
diversas
16 januari 1964

Het vroege volk
maandag 13 januari
1964

En dan weer begint het, van voren af aan. Het gaat nu stukken beter. Wat we hierboven" een horde vrijetijd-besteders" noemden is nu bijna een homogeen musicerend ensemble geworden. Gezamenlijk bouwt men verder, er komt kleur in, er wordt nu werkelijk muziek gemaakt. Dirk Hol glimlacht gelukkig als hij zijn geesteskind zo tot leven hoort komen.

De componist heeft de uitvoeren allen ontzien. Vooral voor de zangers betekent het een constante inspanning. Het „Gloria" is namelijk niet in een bepaalde toonsoort geschreven, waardoor men meer vastheid zou hebben, als het ware zou kunnen aanvoelen waar een bepaalde strofe heenleidt. Geen toonsoort dus, maar een voortdurend moduleren, en dan moet een zanger wel van goede hulze komen om altijd raak te kunnen treffen. Daarbij moeten dan vaak uiterst lastige intervallen gezongen worden, zoals bij voorbeeld de allerminst in het gehoor liggende „overmatige kwart", de zogenaamde tritonus, of zoals men hem in de middeleeuwen noemde de „diabolus in musica", (diabolus = duivel).

complete fuga, die — en dat is geen toevalligheid, maar een eerbewijs, van de componist aan een grootmeester — in zet me de noten B, A, C, H. (In midden-Europa schrijft men H voor wat wij B noemen, en B voor wat bij ons Bes heet, vandaar dat de letter H gebezigd kon worden.) Een magistraal „Amen" ondersteund door het gehele orkest met feestelijke fanfares van het koper besluit dit „Gloria", dat donderdag in première gaat tijdens het gala-concert van de Dordtse Orchest-Vereeniging.

Gespannen, een beetje angstig soms, zien de medewerkers naar die avond uit. Maar, als men zich zo volledig inzet, onder de bezielende leiding van Hans Thoman, zoals dat vrijdagavond na de pauze het geval was, dan zal het „waerachtig wel gaan".

BETTY ACKERMANN

Lofzang en meditatie

Stadsbouwmeester-violist-componist Dirk Hol, overdag architect, 's avonds musicus (hij kreeg dezelfde opleiding, en legde dezelfde examens af als een beroepsmusicus) schreef dit „Gloria", nadat de jubilerende dirigent zijn voorkeur had uitgesproken voor de tekst van een der authentieke kerkelijke gezangen. Het wordt grotendeels beheerst door de lofzang en de aanbidding van de Schepper, terwijl daarnaast gedeelten als bij voorbeeld het „Agnus Dei" de sfeer van de meditatie oproepen.

★

Violist-componist Dirk Hol gespannen bezig tijdens de repetitie met de Dordtse Orchest Vereeniging.

DOV studeert keihard op Dirk Hols 'jubileum-Gloria'

Vrijdagavond hadden we het genoeg aanwezig te mogen zijn bij een repetitie van het „Gloria” voor gemengd koor en orkest, een compositie van de Dordtenaar Dirk Hol, die dit Gloria vriendschappelijk opgedragen heeft aan de jubilerende dirigent Hans Thoman. Er werd voor deze gelegenheid gerepeteerd in Patrimonium, in de zaal, want op het podium kan men geen orkest bergen plus drie koren, uit Dordrecht, en per bus aangevoerd uit Gorinchem en Pernis.

Op het podium staat Hans Thoman, in werktenue, geruit overhemd, dat met driftig gebaar uittrekkend, zwijsend neerziend op — men vergeve ons de wat cynische opmerking — een horde rumoerige vrijetijd besteders, die dadelijk, als de repetitie aangevangen is, toch naar zijn pijpen zullen moeten dansen. Dat gaat niet voetstoots, daar is meer voor nodig dan alleen maar het „Stilte, alstublieft”. Dat wordt een voortdurend „wil-opleggen”, een inspireren, en eigenlijk ook een hypnotiseren:

„Monden open, tenoren, er deugt niets van”, schreeuwt Thoman boven het orkestrale geweld uit. Hij tikt voortdurend af, het moet over, het móét goed worden. Eénmaal is het gehele werk doorgespeeld en -gezongen, met vallen en opstaan, gelardeerd met emotionele op- en aanmerkingen van de dirigent. Even, een paar seconden uitblazen. Thoman valt neer op een stoel, wist zich de stralen af, die langs zijn gezicht lopen. Dirk Hol komt op het podium om met de dirigent enkele problemen op te lossen, ze duiken gezamenlijk in de partituur.

„Dames en heren”, zegt Thoman, „dit is mijnheer Hol, die dit Gloria geschreven heeft.” Luid applaus. „Als ik een partituur onder ogen krijg, kan ik me in gedachten voorstellen hoe het klinken moet. In werkelijkheid valt dat altijd tegen, we zijn nu eenmaal niet volmaakt en kunnen geen uitvoering geven, die aan alle eisen voldoet. Mijnheer Hol heeft, toen hij dit werk schreef, in gedachten ook een ideaalbeeld gehad. Laten we met z'n allen proberen dat ideaalbeeld zoveel mogelijk te benaderen.”

En dan weer begint het, van voren af aan. Het gaat nu stukken beter. Wat we hierboven een horde vrijetijd-besteders noemden is nu bijna een homogeen musicerend ensemble geworden. Gezamenlijk bouwt men verder, er komt kleur in, er wordt nu werkelijk muziek gemaakt. Dirk Hol glimlacht gelukkig als hij zijn geesteskind zo tot leven hoort komen.

De componist heeft de uitvoeren allen minst ontzien. Vooral voor de zangers betekent het een constante inspanning. Het „Gloria” is namelijk niet in een bepaalde toonsoort geschreven, waardoor men meer vastheid zou hebben, als het ware

Dirk Hol en dirigent Hans Thoman „duiken” samen in de partituur van „Gloria”.

Dit „Gloria” is geschreven in een klassieke, strakke vorm, met een modern idioom, dat vooral geaccentueerd wordt door de vaak verrassende harmonieën. Er is een ritmisch grondmotief, dat men het gehele werk door steeds terugvindt. Nadat de pauken dit motief hebben aangegeven, zet het orkest in, crescendo, waarna het koor invalt met een machtig stralend en feestelijk „Gloria in excelsis Deo”.

Het „Agnus Dei” heeft Hol zeer subtiel behandeld, dit vraagt om verstillings, en niet om uitbundigheid. Mooi zoals hierin koor en orkest samengaan. De weemoedig klinkende Engelse hoorn (een zogenaamde lage hobo) mediteert als het ware, gesteund door het orkest, het koor reciteert gedempt de tekst. Hier is, zoals Hol het zelf zegt, elke vorm van dramatisering vermeden.

Het slotdeel is een korte maar complete fuga, die — en dat is geen toevalligheid, maar een eerbewijs, van de componist aan een grootmeester — in zet me de noten B, A, C, H. (In midden-Europa schrijft men H voor wat wij B noemen, en B voor wat bij ons Bes heet, vandaar dat de letter H gebezigd kon worden.) Een magistraal „Amen” ondersteund door het gehele orkest met feestelijke fanfares van het koper besluit dit „Gloria”, dat donderdag in première gaat tijdens het gala-concert van de Dordtse Orchest-Vereeniging.

emde cantor van
gezet in een homo-
n worden onder-
het gehele orkest,
nodige luister zal

Het Vrije Volk
maandag
13 januari
1964

De voorzitter van de Orchestvereniging, de heer G. de Ruiters hangt Hans Thoman een lauwerkrans om.

DORDRECHT, 27 januari. — Het grootste compliment, dat gisteravond werd gemaakt aan het adres van de Orchestvereniging en haar dirigent Hans Thoman, die gisteravond samen een jubileumgalaconcert in Kunstmin gaven, kwam uit de mond van de beroemde violist Herman Krebbers, die in grote, innige verbondenheid met orkest en dirigent samen het prachtige Violconcert in G. van Von Beethoven op zo sublieme wijze had vertolkt. Wie immers beter dan hij kan beoordelen wat er van dirigent en orkest wordt gevraagd. Wie weet beter, wat er komt kijken voor de technische moeilijkheden van een partituur overwonnen zijn.

Herman Krebbers bracht vooral hulde aan Hans Thoman en aan de prestaties, die deze met de Orchestvereniging heeft kunnen bereiken. Er wordt nogal eens kritiek op mij geleverd omdat ik veel met dilettantenorkesten speel", zei Krebbers, „maar ik doe dat juist graag. Op de eerste plaats is het een enorme stimulans voor het orkest zelf en op de tweede plaats ontmoet ik er steeds het heilige vuur van de bezieling, dat de technisch dan wel betere, maar vaak veel minder geïnteresseerde beroepsorkesten dikwijls missen”.

Oude vrienden

Herman Krebbers kent Hans Thoman al heel lang. Samen met Theo Olof en ook wel alleen heeft hij meermalen in Dordrecht onder Thomas leiding geconcentreerd.

Herman Krebbers overhandigde Hans Thoman een persoonlijk geschenk.

Blij met dit orkest

Uiteraard was hij niet de enige, die de loftrompet stak over orkest en dirigent, die samen feest vieren: het een, omdat het tachtig jaar bestond, de ander, omdat hij vijftienvier jaar lang de leiding van de Orchestvereniging heeft. Vlak voor de pauze was daar toe alle gelegenheid, allereerst voor burgemeester mr. J. A. H. J. van der Dussen, die zei, dat de stad Dordrecht blij is met dit orkest. De bij voorbaat ingeroepen welwillendheid bij het besluiten van het programma, was zijns inziens helemaal niet nodig. Dank bracht de burgemeester ook aan de heer Thoman, die het orkest tot deze prestaties heeft kunnen brengen. „U hebt ons vergast op muziek, die we niet altijd gewend zijn”, zei mr. Van der Dussen, die verder vertelde, er behoefte aan te hebben gehad, deze zilveren bruiloft tussen orkest en dirigent mee te maken.

Geschenk

Namens het ere-comité, waarvan de burgemeester erevoorzitter was, bood hij een geschenk onder couvert aan voor het orkest, een bedrag van f 3.000,- dat uit vrijwillige bijdragen was binnengekomen. Ook de gemeente Dordrecht had bij monde van de burgemeester nog een verrassing in de vorm van een receptie die orkest en dirigent na afloop van het concert werd aangeboden. De burgemeester sprak tenslotte de wens uit, dat de samenwerking tussen orkest en dirigent nog vele jaren bestendig moge blijven en dat men op de ingeslagen weg zal blijven voortgaan.

Bezielend leider

De heer J. van Randwijk, voorzitter

van het ere-comité richtte zich daarna meer speciaal tot de heer Thoman en hij sloot zich graag aan bij hetgeen de burgemeester al had gezegd. De heer Van Randwijk sprak ook namens de Kon. Rederijkerskamer „Inter Amicos”. Hij noemde dit jubileum voor Hans Thoman groot en belangrijk en voor een amateurgezelschap als de Orchestvereniging is het belangrijk zulk een bezielend leider te hebben. De heer Van Randwijk memoreerde, dat het orkest ook in het verleden al prachtige concerten heeft gegeven en sprak daarna de hoop uit, dat Orkest en dirigent nog lang hand in hand zouden blijven gaan tot glorie van het orkest en voldoening van de dirigent.

Namens het ere-comité bood hij het echtpaar Thoman het geld voor een vakantiereis aan, een bedrag dat daarna nog werd aangevuld door mevrouw A. Wolsink-van Driel, die namens het orkest gelukwensen uitsprak.

Talentvolle jongeman

De heer Erdelman, oudste zoon van wijlen de heer Erdelman, die vijftig jaar lang vóór Hans Thoman de Orchestvereniging heeft gedirigeerd, vertelde dat zijn vader destijds al het talent van de jonge Thoman had gezien en hem een grote toekomst had voorspeld. Hij dankte de heer Thoman speciaal voor hetgeen deze met het orkest, dat zijn vader zo na aan het hart lag, had bereikt. Hij feliciteerde orkest en dirigent met hun jubileum en wenste beiden een goede toekomst toe.

De heer W. van de Berg sprak vervolgens namens de drie samenwerkende koren die aan dit concert meewerkten. De samenwerking met de Orchestvereniging is altijd zeer goed en als blijk van waardering daarvoor bood hij de voorzitter de heer G. de Ruiters een voorzittersha-

Herman Krebbers (rechts) spreekt Hans Thoman (links) toe.

Inzichts Dagblad?

vrijdag

17-1-1964

MET HERMAN KREBBERS ALS SOLIST:

Jubileumconcert van Orchestervereeniging en Hans Thoman muzikaal hoogtepunt in Dordt

Magistraal „Gloria” van Dirk Hol beleefde eerste uitvoering

mer aan en na ook de heer Thoman gecompimenteerd te hebben kreeg deze een aantal boekwerken.

Laurieren

De heer De Ruiter die aan het begin van de avond ook reeds een welkomstwoord had gesproken mevrouw Thoman bloemen had geoffreerd en het ercomité dank had gebracht hing Hans Thoman daarna een welverdiende lauwerkrans om. Na de pauze herhaalde hij dit gebaar nog een keer bij de heer D. Hol, de componist van het Gloria, dat werd uitgevoerd er daarbij op wijzend, dat er veel overeenkomst bestaat tussen de gaven van de heer Hol als architect en als componist, want bouwen is verstilde muziek, zei de heer De Ruiter.

Na afloop van het concert volgde nog een geanimeerde receptie in de voorzaal waar gelegenheid was, dirigent, orkestbestuur en componist met hun succes geluk te wensen.

Het concert

Het programma voor dit jubileum-galaconcert bevatte twee werken voor de pauze, de Ouverture Rosamunde op. 26 van Schubert en het Vioolconcert van Van Beethoven, waarin Herman Krebbers solieerde. In beide werken kwam het orkest tot opmerkelijk goede prestaties. De partijen werden uitstekend beëindigd en er werd spontaan gespeeld met een nauwkeurige beleving van de bedoeling van de dirigent. Mochten dan de hoorns al eens een enkele keer wat minder zuiver klinken; aan de goede indruk van het geheel deed dit niet veel af. In Van Beethovens Vioolconcert was er een voortreffelijke wisselwerking tussen solist en orkest, dat zich behalve van zijn begeleidende — ook van zijn concerterende taak goed kweet en tot een gaaf klankentotaal kwam.

Na de pauze volgde de eerste uitvoe-

ring van het Gloria voor koor en orkest van onze stadgenoot Dirk Hol, die zich bescheiden tussen de violisten in het orkest had teruggetrokken. Hol's Gloria is een werk dat weliswaar een dankbaar gebruik maakt van moderne muzikale middelen, maar desondanks voortreffelijk in het gehoor ligt. Nergens heeft de componist zich gewaagd aan bijzonder experimentele klanken, maar een zeer degelijke, van grote vakkennis getuigende structuur gevolgd. Dat de klank daarom niet minder interessant werd vond zijn oorzaak in een prachtig geweldige opbouw van het stuk, uit zeven aparte delen bestaat, maar door één grote grondgedachte tot een onverbrekelijk muzikaal geheel is gesmeed. De magistrale klank is niet om zichzelf gezocht, maar vindt zijn voornaamste oorzaak in een volkomen eerlijk, bijna primitief aandoend gebruik van drieklanken, hier en daar wat verhevigd door toegevoegde tonen. Voorts heeft Dirk Hol in de instrumentale partijen een dankbaar gebruik gemaakt van de muzikale mogelijkheden die het symphonieorkest hem bood. In vele passages dienen de instrumentale partijen als ondersteuning van de zangstemmen waarmee ze parallel lopen, maar tegelijkertijd en afwisselend bouwen zij een eigen, ingewezen muzikaal beeld op. Koor en orkest gaven er een sublieme uitvoering van die niet alleen een geprojecteerd, maar ook 'n werkelijk muzikaal hoogtepunt van het concert werd.

Een even spontane uitvoering van het — voor een amateurorkest zeer lastige symfonisch gedicht Les Préludes van Liszt besloot het muzikale gedeelte van deze voortreffelijk geslaagde jubileumavond, die een muzikale top niet alleen voor orkest en dirigent, maar ook voor het Dordtse muziekleven van de laatste jaren genoemd kan worden.

JAN SCHOONEN.

Dordts Dagblad?

Vrijdag 17-1-1964

De voorzitter van de Orchestervereeniging, de heer G. de Ruiter hangt Hans Thoman een lauwerkrans om.

DORDRECHT, 27 januari. — Het grootste compliment, dat gisteravond werd gemaakt aan het adres van de Orchestervereeniging en haar dirigent Hans Thoman, die gisteravond samen een jubileumgala-

Verblijf Hans Thoman in Dordt raadsel genoemd

WE leven in een cultuurcrisis, aldus wil het jubileumnummer Interludium van de tachtigjarige Orchest-Vereeniging, „... zich uitend in een verslapping van de morele normen en in een gebrek aan idealen...”. Gelukkig is er nog sprake van „een stabiel” element: „Men zou daaraan kunnen verbinden, dat de O.V. en haar dirigent — beiden vervuld van waardevolle idealen — als een stabiel element in het culturele leven van Dordrecht en omgeving kunnen worden gezien.”

HANS THOMAN
... waarom niet in Amerika? ...

Rode draad

DOOR de geschiedenis van de Orchest-Vereeniging loopt een „rode draad”: „Het enthousiasme van de werkende leden, tot uiting komend in trouw ter repetitie komen en hard studeren thuis is eigenlijk nooit anders geweest. Die prettige omstandigheid loopt als een

rode draad door de tachtig jaar van ons bestaan en doet ons één gevoelen met hen die ons voorgingen.” Na de oorlog, zo meent burgemeester mr. J. A. H. J. van der Dussen is de Orchest-Vereeniging „als het ware herboren als een, voor een uitsluitend uit amateurs bestaand orkest, op zeer hoog peil musicerend gezelschap”. Dat er in Dordrecht sprake is van „een waarlijk actief muziekleven moet volgens de eerste burger „in grote mate worden toegeschreven aan de bezielende invloed, die de Orchest-Vereeniging en haar leiding op het plaatselijk muziekleven heeft uitgeoefend en nog uitoefent”.

„Een onbekende in het paradijs der muziek”, de heer J. van Randwijk, voorzitter van het ere-comité, heeft ook de pen gevoerd. Waarom? „Omdat, zeide mij de voorzitter der jubilerende vereniging, omdat U weet wat het betekent een vereniging, welke zich beweegt op kunstgebied, zovele jaren in redelijk goede gezondheid te houden. Omdat U zich interesseert voor het culturele leven in onze Merwestad. Omdat, en dat was 'n argument, dat ik niet kon tegenspreken, U pur-sang Dordtenaar bent.” Die vereniging in „redelijk goede gezondheid” is Inter Amicos, de rederijderskamer.

● Dat ere-comité bestaat uit 82 vooraanstaande leden uit Dordrecht en ook van elders. Bekende musici wilden er zitting in nemen: Cor de Groot, Herman Krebbers, Theo Olof en Kees Monster.

AAN DE GROTE KLOK

TOT DE WERKENDE leden wordt ook het woord (op papier) gericht en wel door concertmeester G. P. de Ruiter. „... voor geen goud ter wereld” zou hij het orkest willen missen.” Hoog geeft hij op van de jubilerende dirigent Hans Thoman (eerder in het blad al genoemd „orkest-pedagoog van allure”): „... het is onze dirigent, die ons in de greep van zijn artistieke persoonlijkheid dwingt het beste te geven, dat wij kunnen opbrengen...” Het musiceren betekent „een verrijking in ons leven, waarvoor wij dankbaar zijn. Onze vlucht is onmiskenbaar hoger geworden. Aan ons allen de moeilijke maar eervolle taak te zorgen, dat het geen Icarus-vlucht wordt”.

Hoog peil

EVENZEER enthousiast is ene C. B.: „Dat ons orkest tot deze prestaties in staat is danken we voor een goed deel aan de tweede jubilaris, de dirigent Hans Thoman. Het is zeker geen geringe verdienste, dat

hij erin slaagt met deze groep amateurs werken uit te voeren die behoren tot het repertoire van de grote beroepsorkesten.” Toegeven wil de heer B.: „dat ons orkest van dilettanten, vergeleken met een beroepsorkest, toch maar een gebrekkig instrument is. Toch weet Thoman het zó te bespelen, dat de eigen concerten op hoog peil staan”.

Geen dodekafonische glimlach

HET JUBILEUM moet volgens de celliste Wietske Nederveen-Hendriks een hoogtepunt worden met een herinnering, „die niet door de dodekafonische glimlach van deze gehaaste eeuw uitgevaagd mag worden, maar waaruit inspiratie zal opvlammen waarop voortgebouwd kan worden tot een nieuwe reeks hoogtepunten!” Wat een jubileum is vertelt haar vader, de heer D. Hendriks: „Een jubileum is geen eindpunt maar een pleisterplaats, een bezinning op het verleden, een startpunt voor een nieuwe periode.”

● De heer P. Weers Bettink („na bijna zeventigjarige muziek-beoefening”) spreekt van een raadsel: „Dat Thoman nog steeds in Dordt zit, is een van de vele raadselen des levens. Ik ben overtuigd, dat Minneapolis of de Met. in New-York vingers en duimen zouden likken als ze hem konden krijgen.”

KLOKKE

● Zo presenteert zich het blad van de Orchest-Vereeniging Interludium.

Gelegenheidsnummer O.V.: Interludium

Ter gelegenheid van het dubbele jubileum resp. van de Orchest-Vereeniging en haar dirigent Hans Thoman is er onder de naam Interludium een jubileumnummer verschenen, waarin een aantal artikelen het wel en wee van de vereniging belichten.

Allereerst is de burgemeester, mr. J. A. H. J. van der Dussen aan het woord. Hij prijst de O.V., die na de oorlogsjaren erin slaagde wederom een hecht orkest te vormen, waarbij Hans Thoman een grote rol heeft gespeeld. Voor het waarlijk beleven van de muziek acht hij de zelfwerkzaamheid onontbeerlijk en dat dit in Dordrecht mogelijk is, moet in grote mate worden toegeschreven aan de bezielende invloed, die de Orchest-Vereeniging en haar leiding op het plaatselijk muziekleven uitoefenen en nog uitoefenen.

De voorzitter van het Ere-Comité, de heer J. van Randwijk — „ik ken geen noot zo groot als een tuinhuis” — weet bij ervaring hoe groot vandaag de dag de moeilijkheden zijn van een amateurvereniging, welke zich op het terrein van de kunst beweegt, in stand te houden. Hij constateert dat liefde voor de kunst, toewijding en doorzettingsvermogen aanwezig zijn en uit zijn trots, dat een vereniging als de O.V. in Dordrecht zo'n bloeiend bestaan kan leiden.

Voorzitter G. P. de Ruitter geeft een summier beeld van de democratische kant van zaken in zijn vereniging, die hij — en met hem de hele O.V.-familie — voor geen goud ter wereld zou willen missen. Hij waardeert in het bijzonder Hans Thoman, wiens leiding momenten van waarachtige schoonheidsbelevens (Mattheus-Passion) heeft betekend.

Onder de titel Sprokkelingen wordt nogmaals de 25-jarige dirigentenhoed van Thoman bepluimd en lezen we een aantal grappige voorvallen, waarvan we één heel kostelijke overnemen. Tijdens een concert vroeg een vierjarig meisje: Pappa, waarom staat mijnheer Thoman altijd in een hekje voor het orkest? Dat is, antwoordde de vader, omdat mijnheer Thoman een beetje last van hoogtevrees heeft. Dan zal mijnheer Thoman wel nooit in de hemel komen, stelde de kleine meid vast.

Er staan instruerende bijdragen in over het programma, dat wordt voorbereid, n.l. Les Préludes van Fr. Liszt en het Vioolconcert van Beethoven.

Het laatste woord is aan de criticus D. Hendriks, die de 80-jarige O.V. gelukwens met haar dirigent en omgekeerd de dirigent met zijn orkest.

„Orchestervereeniging” jubileert Vooraanstaand ensemble gaat tachtigjarig bestaan vieren

Hans Thoman een kwart eeuw dirigent

DORDRECHT — Ongetwijfeld is het een belangrijke gebeurtenis in het plaatselijke culturele leven als een orkest, dat geheel uit amateurs is samengesteld zijn 80-jarig bestaan viert met een entrain en jeugdige toewijding als de Dordtse „Orchestervereeniging” die op 16 januari een feestconcert geeft. Op deze dag wordt herdacht dat de dirigent Hans Thoman 25 jaar geleden voor het eerst een orkest leidde. Het orkest werd in 1883 opgericht door de heren N. Roodenburg, Adr. Volker, J. Kuipers, mr. W. de Ridder en W. P. A. Beyers, nadat de stad het tien jaar zonder orkest had moeten stellen. Niemand minder dan Willem Kes was de eerste dirigent. Hij bleef dit tot 1888 toen hij de leiding van het Concertgebouw-orkest aanvaardde.

Na hem kwam Eduard Erdelmann, die met grote voortvarendheid het orkest 50 jaar dirigeerde en sedert 1938 leidt Hans Thoman het ensemble. Deze op 19 augustus 1908 te Dordrecht geboren dirigent heeft in de afgelopen 25 jaar bewezen de juiste man op de juiste plaats te zijn. Zijn pianostudie bij mej. Van Hemert, Ed. Erdelmann en Everhard van Beinum, zijn cellostudie bij Willem de Jong, de theorie en muziekgeschiedenislessen van Van Yperen en Bertha von Essen, gevolgd door directiestudie bij Felix Weingartner in Bazel en Pierre Monteux in Parijs gaven een opleiding waarvan de Orchestervereeniging nog steeds de vruchten plukt. Naast het orkest leidt hij momenteel de Chr. Oratoriumvereniging te Gorkum, de oratoriumvereniging „Zanglust” te Pernis, Merwe's a Capellakoor te Dordrecht en het Dordtse Kamerorkest „Ars antiqua

e nova”. Tevens geeft hij les aan het Filosofium Amstelwijk en hij heeft een drukke particuliere lespraktijk.

Van veel betekenis

Zijn directie munt uit door duidelijkheid, maar daar blijft het niet bij. Als Hans Thoman van mening is, dat het notenbeeld zo goed mogelijk wordt gerealiseerd, schaaft en beitelt hij aan de expressie tot een aanvaardbaar totaalbeeld der partituur is ontstaan. Meermalen verrast hij dan door de fijnzinnige opvatting van een detail. Zijn grote eruditie en wijde belangstelling voor andere kunstuitingen vormen mede de grond voor een stijlvolle weergave van het betreffende werk. Dit alles maakt dat de betekenis van Hans Thoman voor het plaatselijke muziekleven niet te onderschatten valt.

Beroemde solisten

Reeds onder de directie van Ed. Erdelmann traden bij de nu jubilerende vereniging veel beroemde solisten op. Slechts een willekeurige keuze makend noemen

we Ysaye, Pablo de Sarasate, Hans Kindler, Alexander Schüller, Chr. v. Isteerdael, Louis Zimmerman, Meta Reidel en Ilona Durigo.

Maar ook werd aan jonge plaatselijke kunstenaars gelegenheid gegeven hun prestaties te laten horen. Hans Thoman zet deze traditie voort. Op het komende concert wordt een groot „Gloria” uitgevoerd van onze plaatselijke componist Dirk Hol. Het werk is geschreven voor koor en orkest en daar Dirk Hol atonale tendenzen niet schuwt, stelt het zeer hoge eisen aan de uitvoerenden.

Het enthousiasme waarmee dit werk is ingestudeerd geeft ons goede verwachtingen voor de uitvoering. Voorts zal Herman Krebbers optreden. Op zijn prachtige Guarneri del Gesu-viool zal hij Beethoven's Violonconcert vertolken.

Een jubileum is geen eindpunt maar een pleisterplaats, een bezinning op het verleden en een startpunt voor een nieuwe periode.

Moge de Orchestervereeniging, waarvan de heren ir. M. B. Ph. Ackermann, J. Gerritsen en G. P. de Ruiters reeds meer dan 40 jaren lid zijn, haar reeds hoog niveau onder leiding van Hans Thoman verder ontwikkelen en aan spelers en hoorders nog vele uren schenken van diepe beleving ener wezenlijke schoonheid, welke het leven rijker maakt.

Gloria van Dirk Hol door de Orchestervereeniging

DORDRECHT. — Zoals we reeds in ons blad vermeldden, zal op het Gala-Concert, dat de 80-jarige Dordtse Orchestervereeniging a.s. donderdag in Kunstmin hoopt te geven, een groot werk voor gemengd koor en orkest worden uitgevoerd, dat onze stadgenoot Dirk Hol speciaal voor deze gelegenheid heeft gecomponeerd. Het draagt de naam Gloria en is door de componist met vriendschappelijke gevoelens opgedragen aan de eveneens jubilerende dirigent Hans Thoman.

De auteur heeft rekening gehouden met de voorkeur van Thoman voor een van de authentieke kerkelijke zangen en deed zijn keuze in overleg met de jubilaris.

Dirk Hol tekent bij zijn werk aan, dat het voornamelijk wordt beheerst door de lofzang en de aanbidding van de Schepster en dat andere fragmenten, zoals het Agnus Dei bijv., de sfeer van meditatie bedoelen op te roepen.

De compositie bestaat uit zeven onderdelen, die door een korte generale pauze van elkaar gescheiden zijn: Gloria in excelsis Deo, Laudamus Te, Benedicimus Te, Gratias Agimus tibi, Domine Deus rex coelestis, Agnus Dei en Quoniam tu solus sanctus.

In feite wordt het werk gekenmerkt door twee hoofdtempi, waaraan een ritmisch motief ten grondslag ligt, dat we in de snellere delen kunnen opmerken.

Door de diverse melodische patronen heen vormt dit stuwende ritme de achtergrond en onderhoudt de vaart in de beweging: dus een ritmisch Leitmotiv.

Het eerste deel begint met deze ritmische figuur door de pauken, uitgroeiend tot een tutti van het orkest, waarbij het koor invalt met het Gloria in excelsis Deo. De tekst vervolgt dan in milder stemming, waarna de aanhef wordt herhaald.

POLYFOON

Het Laudamus Te is geschreven op een nieuw (polyfoon) thema, dat omspeeld wordt door een obligaatpartij van fluit en violen en dat wordt afgesloten door een homofone akkoordenreeks.

Het derde deel is een Allegro, dat naar het Glorificamus Te voert en door het koper wordt ondersteund.

Een vrije canon tussen vrouwen- en mannenstemmen, versierd door obligaatpartijen van fluit en strijkers, vormt het vierde deel.

In het nu volgende fragment, geschreven in een snel tempo, zingt het koor het Rex Celestis, aangevuurd door vlugge passages van de strijkers en de houtblazers.

Dan krijgen we het Agnus Dei, waarin de componist elke dramatisering heeft vermeden en het ritme welhaast stilstaat. Het koor reciteert de tekst, alsof men het uitsluitend voor zichzelf deed, onbewust van de luisteraars.

Het slotdeel wordt ingenomen door een korte maar complete fuga met het thema op de woorden Quoniam tu solus sanctus, tu solus Dominus, tu solus altissimus. De eerste vier kwarten van dit thema op B, A, C, H, zijn door Hol bedoeld als een eerbetoon aan de beroemde cantor van Weimar.

De slotwoorden zijn gezet in een homofone akkoordenreeks en worden ondersteund en omlijst door het gehele orkest, waaraan het koper de nodige luister zal bijzetten.

Klachtendienst:

8183

dagelijks tot 19.45 uur
zaterdags tot 18.00 uur

Ag... I

Hans Thoman bezielend middelpunt Feestelijke stemming tijdens uitstekend galaconcert

Herman Krebbers roemt Orkest-Vereeniging

DORDRECHT — In gebouw Kunstmin is donderdagavond een zeer bijzonder concert gegeven. Aanleiding hiertoe waren de jubilea van de Orchest-Vereeniging Dordrecht (80 jaar) en haar dirigent Hans Thoman (25 jaar leider van het orkest). Er heerste een bijzonder feestelijke stemming in de schouwburgzaal, die gesierd was met prachtige bloemstukken. Het is op zichzelf al een prestatie voor een vereniging tachtig jaar te worden. Nog groter is deze prestatie als men daarbij vitaal weet te blijven. Juist dit is de grote verdienste van het orkest, dat in alle geledingen als met jeugdige elan tot zeer geïnspireerde uitvoeringen weet te komen, die in kwaliteit op de top van het amateuristisch musiceren staan. Hans Thoman is hierin het bezielende middelpunt. De jubilerende dirigent wist ook in dit gala-concert zijn mensen tot werkelijk zeer geladen spel te bewegen.

Spontaan

Hoezeer men in Dordrecht en daar buiten met het orkest meeleeft is onder andere gebleken uit de samenstelling van een groot ere-comité, dat voor de aanvang van het concert in de foyer door het bestuur van de jubilerende vereniging werd verwelkomd. Dit hartelijk samenzijn, de feestelijke avondkleding waarin vele bezoekers zich gestoken hadden en de voelbare spanning van de orkestleden vormden tezamen al een bijzondere sfeer, voor er ook maar één motiefje uit het or-

zich roemend uitliet over de O.V., gaf hij een werkelijk sublieme uitvoering van Beethovens vioolconcert in D, met een in het eerste deel na de sprankelende cadens verstillende reprise van het hoofdthema, een wonderlijk fijnzinnig weergegeven Larghetto en een verrukkelijk gespeeld slotdeel.

In de begeleiding hoorden we het orkest op zijn fijnst. Nauwlettend volgend, niet overspelend en bovenal zuiver en gevoelig. De superieure speltechniek van Krebbers zette de orkestleden aan tot buitengewone pres-

• Burgemeester mr. J. A. H. J. van der Dussen overhandigt voorzitter Q. P. de Ruiter het geschenk: drieduizend gulden. In het midden ir. Akkerman, een der oudste leden.

taties, hierin exact geleid door Thoman, die zich uitermate goed in de partituur had ingeleefd. Een gave vertolking, die alle lof verdient.

Grote waardering

Hierna richtte burgemeester mr. J. A. H. J. v. d. Dussen zich met woorden van grote waardering speciaal tot het orkest. Hij verklaarde blij te zijn in Dordrecht zo'n uitstekend ensemble te bezitten. Als erevoorzitter van het comité kon de burgemeester het orkest het vorstelijke geschenk van 3000 gulden aanbieden en namens het gemeente bestuur een receptie in de voorzaal, direct na afloop van het concert. De heer J. van Randwijk richtte zich als voorzitter van het ere-comité in het bijzonder tot jubilaris Hans Thoman en bood hem de middelen voor een buitenlandse reis aan. Mevrouw A. Wolsink-van Driel voegde er namens het orkest een geschenk aan. Nadat de oudste zoon van dirigent Erdelmann zijn felicitaties had aangeboden sprak de heer D. van de Berg namens de drie koren, die Hans Thoman onder zijn leiding heeft. Hij overhandigde een voorzittershamer aan het orkest en zes delen weten-

een geweldige lauwerkrans omhing. Zeer ontroerd kon Hans Thoman slechts met een enkel woord zijn dank betuigen aan alle sprekers.

Gloria van Hol

Een andere bijzonderheid was de eerste uitvoering van het Gloria van Dirk Hol, opgedragen aan Hans Thoman. Dit grootse werk — opgenomen door de N.C.R.V. voor latere uitzending — werd vertolkt door maar liefst een kleine 300 executanten. Drie koren van Thoman, Merwe's a Cappella koor, Chr. Or. Ver. Gorkum en de Chr. Gem. Zangver. Zanglust uit Rotterdam-Pernis, gaf samen met de Orchest-vereeniging een treffende verklanking van de conceptie van de Dordtenaar Dirk Hol. Wat weinig voorkomt gebeurde gisteravond. Het koor overstemde het orkest, waardoor in het bijzonder de fijnzinnig behandelde obligaatpartijen voor fluit, strijkers en alt-hobo in het gedrang kwamen. Hoewel het zesde deel (Agnus Dei) tot het mooiste gedeelte van dit werk behoorde kon hier niet worden gesproken over fluislerend reciteren, zoals de componist had bedoeld. De quantiteit speelde hier parten. Ondanks dit: een grandioos werk en een alleszins acceptabele weergave. Een verbluffend knap gerealiseerde weergave van Les Préludes van Liszt besloot dit succesvolle Gala concert.

Spontaan

Hoezeer men in Dordrecht en daar buiten met het orkest meeleeft is onder andere gebleken uit de samenstelling van een groot ere-comité, dat voor de aanvang van het concert in de foyer door het bestuur van de jubilerende vereniging werd verwelkomd. Dit hartelijk samenzijn, de feestelijke avondkleding waarin vele bezoekers zich gestoken hadden en de voelbare spanning van de orkestleden vormden tezamen al een bijzondere sfeer, voor er ook maar één motiefje uit het orkest had geklonken.

Een sfeer, die toch node gemist wordt de laatste jaren bij vele concerten, waarbij aan deze sfeerbeinvloedende factoren wordt voorbijgegaan „omdat het om de muziek gaat”. Bij de Orchestervereniging ging het ook om de muziek, maar de entourage gaf er het bijzondere cachet aan. Muziek werd er gemaakt, spontaan en tot de grenzen van de individuele mogelijkheden, dank zij de leiding van Hans Thoman.

Erkentelijk

De concertmeester, de heer G. P. de Ruiter, toonde zich in zijn openingswoord zeer erkentelijk over de aanwezigheid van zovelen, onder wie hij mocht begroeten het college B. en W., dr. J. P. van Praag, lid van Ge-deputeerde Staten, burgmeester L. Looy, prof. dr. Bernet Kempers, dr. Mirck, de heer en mevrouw Erdelmann — zoon en schoondochter van de vorige dirigent van O.V. — de heer Quispel van de Federatie voor Amateursymfonieorkesten en vele anderen. De kwaliteiten van Hans Thoman roemend zag de heer De Ruiter terecht achter deze eminente dirigent de vrouw, die een onschatbaar aandeel heeft gehad in het bereiken van deze kwaliteiten, Anjo Thoman-Knibbeler. De concertmeester verraste haar met twee bouquetten. (Die zij — onbewust — heel symbolisch aan de voeten van haar man op de dirigeer-opstand legde.). Eerst toen was het moment gekomen, dat de tot het uiterste gespannen orkestleden hun spel konden laten horen, en wel in de Ouverture zur Zauberharfe van Franz Schubert. Was het vreemd dat de eerste streken nog niet de vastheid hadden nodig om de compositie recht te doen wedervaren? Allengs viel de spanning weg en maakte plaats voor een ongemeen grote musiceerdirt, die later door de solist Herman Krebbers zo treffend geschilderd zou worden als het heilige vuur, waarmede dilettanten-spel gepaard gaat.

Subliem

Vóórdat de veelal zwijgzame violist Krebbers tot deze kernachtige uitspraak kwam en zich ook persoonlijk met een gelukwens tot Hans Thoman en het orkest wendde, waarin hij

zich roemend uitliet over de O.V., gaf hij een werkelijk sublieme uitvoering van Beethovens vioolconcert in D, met een in het eerste deel na de sprankelende cadens verstillende reprise van het hoofdthema, een wonderlijk fijnzinnig weergegeven Larghetto en een verrukkelijk gespeeld slotdeel.

In de begeleiding hoorden we het orkest op zijn fijnst. Nauwlettend volgend, niet overspelend en bovenal zuiver en gevoelig. De superieure speltechniek van Krebbers zette de orkestleden aan tot buitengewone pres-

● Jubilaris Hans Thoman in de lauwerkranen, hem omgehangen door concertmeester G. P. de Ruiter.

3000 gulden aanbieden en namens het gemeente bestuur een receptie in de voorzaal, direct na afloop van het concert. De heer J. van Randwijk richtte zich als voorzitter van het ere-comité in het bijzonder tot jubilaris Hans Thoman en bood hem de midde-len voor een buitenlandse reis aan. Mevrouw A. Wolsink-van Driel voegde er namens het orkest een geschenk aan. Nadat de oudste zoon van dirigent Erdelmann zijn felicitaties had aangeboden sprak de heer D. van de Berg namens de drie koren, die Hans Thoman onder zijn leiding heeft. Hij overhandigde een voorzittershamer aan het orkest en zes delen wetenschappelijke Engelse boeken aan de dirigent. Letterlijk nam de huldiging van Hans Thoman een enorme omvang aan toen de orkestvoorzitter hem

Dordtenaar Dirk Hol. Wat weinig voorkomt gebeurde gisteravond. Het koor overstemde het orkest, waardoor in het bijzonder de fijnzinnig behandelde obligaatpartijen voor fluit, strijkers en alt-hobo in het gedrang kwamen. Hoewel het zesde deel (Agnus Dei) tot het mooiste gedeelte van dit werk behoorde kon hier niet worden gesproken over fluisterend reciteren, zoals de componist had bedoeld. De quantiteit speelde hier parten. Ondanks dit: een grandioos werk en een alleszins acceptabele weergave. Een verbluffend knap gerealiseerde weergave van Les Préludes van Liszt besloot dit succesvolle Gala concert. Honderden maakten daarna gebruik van de gelegenheid orkest en dirigent te complimenteren alsook componist Dirk Hol.

Dordtenaar 17 januari 1964

Sfeervolle jubileumviering van Orchestervereeniging

DORDRECHT. — De Orkestvereniging heeft gisteravond in Kunstmin haar zestiende lustrum gevierd met een concert dat nog lang in de herinnering van haar talrijke bewonderaars zal blijven voortleven. Niet alleen liet de vereniging prestaties horen, welke de uitnemende naam van het orkest bevestigden, maar tevens bleek op deze avond, dat het gezelschap bij stadsbestuur en burgerij grote waardering geniet. Van het feestelijk met bloemen versierde podium riep de energieke voorzitter van het orkest, de heer G. R. de Ruiter, een welkom toe aan de talrijke gasten, die in de geheel bezette zaal een plaats hadden gevonden.

Onder hen waren de leden van het college van B. en W. Dr. J. P. van Praag als vertegenwoordiger der Gedeputeerde Staten, burgemeester L. Looy van Alblasserdam, prof. dr. K. Ph. Bernet Kempers, voorzitter der Ned. Toonkunstenaarsvereniging, de heer W. Jansse, voorzitter van de zustervereniging „Symfonia”, dr. P. Mirck, directeur voor het Ned. Instituut voor Katholieke kerkmuziek, prof. drs. S. v. Gelderen, prior Amstelwijk, de heer J. Quispel, voorzitter der Federatie van amateur symfonie- en strijkorkesten en Edi Erdelmann. Na het welkomstwoord begon het concert met de uitvoering van de ouverture van het zangspel „Zur Zanberharfe”. Deze ouverture wordt meestal onder de naam „Rosamunde” uitgevoerd, voor welk toneel-

spel Schubert het werk later bestemde. De Orchestervereeniging bracht een frisse uitvoering van dit sierlijke werkje.

Als tweede werk stond Beethoven's Vioolconcert in D op het programma. Het werd uitgevoerd door Herman Krebbers. Dat dit concert voor Krebbers geen enkele technische moeilijkheid bevatte spreekt vanzelf. We kregen dan ook een vertolking te horen die aan de hoogste muzikale eisen voldeed. De prachtig uitgevoerde cadenz van Oskar Back en de hierop volgende terugkeer tot het thema brachten momenten ener muzikale lyriek, die men zelden te horen krijgt: ideaal vioolspel op een ideaal instrument. Bijzonder fraai werd het Larghetto omspeeld en met een spirituele vaart bracht Krebbers het jachtstuk dat Beethoven als Rondo voor zijn meesterlijk concert schiepte. Het orkest wist dikwijls in een geïnspireerde begeleiding aan het geheel een prachtig reliëf te geven.

Herman Krebbers was ook de eerste spreker, die het jubilerend orkest en zijn eveneens jubilerende dirigent gelukwensde.

Veel woorden van lof voor Hans Thoman en zijn musici werden hierop nog gesproken. Burgemeester mr. J. A. H. J. van der Dussen overhandigde met sympathieke woorden het orkest namens het gemeentebestuur een geschenk onder couvert. Hij werd gevolgd door de voorzitter van het erecomité, de heer J. van Randwijk, die speciaal Hans Thoman complimenteerde. Hij bood een geschenk onder couvert aan. Mevr. A. G. Wolsink-Van Driel overhandigde de heer Thoman een cadeau namens het orkest. Edi Erdelmann, oudste zoon van de tweede dirigent, sprak ook enkele waarderende woorden. De laatste spreker was de heer D. v. d. Berg. Namens de medewerkende koren offereerde hij een voorzittersshames aan de heer De Ruiter en een boekwerk aan Hans Thoman. Nadat Thoman onder ovationele bijval met een grote krans was gelauwerd, sprak de jubilerende dirigent een dankwoord.

Na de pauze voerden „Merwe's a Cappellakoor”, de Chr. Oratoriumvereniging Gorkum en de Chr. gem. zangver. „Zanglust” uit Rotterdam-Pernis met begeleiding van het orkest een „Gloria” uit van het orkestlid D. Hol. De realisatie van het moeilijke werk slaagde uit-

nemend. Dirk Hol bewees met dit werk, dat in moderne toonkleuren was geconcipeerd zich te scharen in de rij van moderne Nederlandse componisten, die zonder in zinloze extremiteiten te vervallen een doordachte en boeiende compositie op religieuze tekst weten te scheppen.

De inzet van het Gloria, het Agnus Dei en het Gratias waren delen die een bijzondere indruk maakten. Zeer terecht moest de componist een grootste hulding in ontvangst nemen. Binnenkort wordt dit werk door de A.V.R.O. uitgezonden waardoor men in de gelegenheid zal zijn de zeer goede eerste indruk aan een nadere kennismaking te toetsen.

Met een boeiende uitvoering van „Les Préludes” van Liszt werd het concert besloten. Na afloop van het concert verenigden vele vrienden der Orchestervereniging zich in de voorzaal van Kunstmin om op een door het gemeentebestuur aangeboden receptie bestuur en dirigent hun gelukwensen aan te bieden.

D. Hendriks

De voorzitter van de jubilerende vereniging, de heer G. P. de Ruiter, hing Hans Thoman, die vijfentwintig jaar dirigent is, een lauwerkrans om.

De burgemeester, mr. J. A. H. J. van der Dussen, overhandigde de voorzitter van de orchestervereniging, de heer G. P. de Ruiter, een geschenk onder couvert.

